

**แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร**

นางสาวศิริวัฒน์ นารีเลิศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2550

**A Model for Self-Directed Learning Center in School Arts Learning Area for
Secondary Students in Bangkok Educational Service Areas**

Miss Siriwat Nareelert

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Technology and Communication

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2007

หัวข้อวิทยานิพนธ์ แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

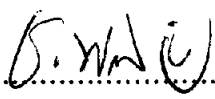
ชื่อและนามสกุล นางสาวศิริวัฒน์ นารีเลิศ

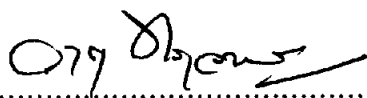
แขนงวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

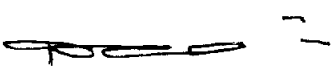
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์วาสนา ทวีกุลทรัพย์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง
3. รองศาสตราจารย์สมเชาว์ เนตรประเสริฐ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

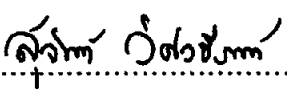
..........ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วาสนา ทวีกุลทรัพย์)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สมเชาว์ เนตรประเสริฐ)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

..........ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวรธีรานนท์)

วันที่ 30 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2551

ชื่อวิทยานิพนธ์ แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมพมหานคร

ผู้วิจัย นางสาวศิริวัฒน์ นารีเลิศ ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา) อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2) รองศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง และ (3) รองศาสตราจารย์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความคิดเห็นและความต้องการของผู้บริหาร ครูและนักเรียนเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมพมหานคร (2) ศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และ (3) สร้างแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ (1) ผู้บริหาร ครูผู้สอนวิชาทัศนศิลป์และนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมพมหานคร จำนวน 552 คนและ (2) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา และด้านศิลปะสาขาทัศนศิลป์ จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ แบบสอบถามความคิดเห็นและความต้องการของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงานจากผู้ทรงคุณวุฒิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

จากผลการวิจัยพบว่าศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสาขาทัศนศิลป์ ประกอบด้วย ปรัชญา ปณิธาน เป้าหมาย วัตถุประสงค์ นโยบาย พันธกิจ โครงสร้างการจัดหน่วยงาน โครงสร้างการจัดศูนย์การเรียนย่อย บุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน การจัดพื้นที่ภายในอาคาร เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกและงบประมาณ ศูนย์การเรียนนี้ยังประกอบด้วยศูนย์การเรียนย่อย 4 ศูนย์ คือ ศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์ ศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย และศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์ ศูนย์การเรียนดังกล่าวได้รับการประเมินและรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับดี สามารถนำไปใช้ได้

คำสำคัญ: แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง, กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

Thesis title: A Model for Self-Directed Learning Center in School Arts Learning Area for Secondary Students in Bangkok Educational Service Areas

Researcher: Miss Siriwat Nareelert; **Degree:** Master of Education (Educational Technology and Communication); **Thesis advisors:** (1) Wasana Taweekulasap, Associate Professor; (2) Dr. Oncharee Na Takuathung, Associate Professor; (3) Somchao Netprasert, Associate Professor; **Academic:** 2007

ABSTRACT

The purposes of this research were to (1) studying attitudes and needs of administrators, teachers, and students concerning the establishment of a self-directed learning center in school arts cluster for secondary students in Bangkok educational service areas; (2) study opinions of experts concerning the establishment of a self-directed learning center in school arts cluster and (3) construction a self-directed learning center in school arts cluster.

The sample groups consisted of (1) 552 administrators, visual arts teachers and students of secondary schools in Bangkok educational service areas; and (2) 20 educational technology experts and visual arts experts. The employed research instruments consisted of a model for self-directed learning center in school arts cluster; a questionnaires on opinions and needs of administrators, teachers and students; a questionnaires on opinions of experts; and a prototype certifying and evaluation form for experts. The statistics employed for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, median and inter-quartile range.

The research findings indicated that the self-directed learning center in School arts cluster, visual art branch, was composed of the philosophy, resolutions, goals, objectives. policy, missions, structures, organization of working units, structure of sub-learning centers, personnel, basic structure, areas arrangement inside the building, equipment and facilities, and budget. This learning center also consisted of 4 sub-learning centers : visual arts information center; visual arts creation center; visual arts preservation center, and visual arts profession promotion center. The proposed self learning centers had been evaluated and certified by experts as being well conceptualized and feasible for implementation.

Keywords: self-directed learning center; Arts Learning Area, Visual arts

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จัดทำจนสำเร็จลงด้วยดีด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ วาสนา ทวีกุลทรัพย์ รองศาสตราจารย์ ดร. อรรถจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง และรองศาสตราจารย์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์นี้อย่างใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม และตรวจรับรองต้นแบบชิ้นงาน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย รวมทั้งขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน ครู/อาจารย์ และนักเรียนที่ได้ตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณวันชัย วัฒนสกุลพันธ์ ที่กรุณาเขียนแบบอาคารศูนย์การเรียนรู้ และเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

ศิริวัฒน์ นารีเลิศ

กันยายน 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ด
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	
ศูนย์การเรียนรู้	9
แบบจำลอง	22
การเรียนรู้ด้วยตนเอง	29
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	36
เทคนิคเดลฟาย	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	56
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย.....	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การวิเคราะห์ข้อมูล	67

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการและความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/ อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร.....	72
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียน มัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร	111
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียน มัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร	125
บทที่ 5 ต้นแบบชิ้นงาน.....	130
บทนำ	131
ตอนที่ 1 รายละเอียดโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร.....	134
ตอนที่ 2 การนำแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครไปใช้	163
ตอนที่ 3 รายละเอียดแผนผังศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร	167
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	189
สรุปผลการวิจัย.....	189
อภิปรายผล.....	194
ข้อเสนอแนะ.....	199
บรรณานุกรม.....	201

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	207
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ.....	208
ภาคผนวก ข. ตัวอย่างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียน มัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.นคร.....	211
ภาคผนวก ค. ตัวอย่างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียน มัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.นคร เทคนิคเดลฟาย.....	244
ภาคผนวก ง. ตัวอย่างแบบประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงาน แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียน มัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.นคร	265
ประวัติผู้วิจัย.....	271

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	แสดงมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น มาตรฐาน ศ1.1..... 37
ตารางที่ 2.2	แสดงมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น มาตรฐาน ศ1.2..... 38
ตารางที่ 2.3	แสดงความสัมพันธ์การลดลงของความคลาดเคลื่อนของจำนวน ผู้เชี่ยวชาญ..... 53
ตารางที่ 3.1	แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งผู้เชี่ยวชาญ และจำนวน ที่ได้รับคืนในแต่ละรอบ..... 67
ตารางที่ 4.1	ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียนจำแนกตามสถานภาพ 73
ตารางที่ 4.2	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับปรัชญาของ ศูนย์การเรียนรู้..... 74
ตารางที่ 4.3	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับปณิธานของ ศูนย์การเรียนรู้..... 75
ตารางที่ 4.4	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับการกำหนด เป้าหมายด้านเวลาในการเปิดให้บริการของศูนย์การเรียนรู้..... 76
ตารางที่ 4.5	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย ด้านปริมาณผู้รับบริการสูงสุดใน 1 วันของศูนย์การเรียนรู้..... 76
ตารางที่ 4.6	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ ของศูนย์การเรียนรู้..... 77
ตารางที่ 4.7	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับนโยบาย ของศูนย์การเรียนรู้..... 78
ตารางที่ 4.8	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่ ของศูนย์การเรียนรู้..... 79
ตารางที่ 4.9	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับขอบข่ายงานของ ฝ่ายจัดการศึกษาของศูนย์การเรียนรู้..... 80
ตารางที่ 4.10	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับขอบข่ายงานของ ฝ่ายสนับสนุนงานวิชาการของศูนย์การเรียนรู้..... 81

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 4.11	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับขอบข่ายของฝ่ายดำเนินงาน ของศูนย์การเรียน.....	81
ตารางที่ 4.12	ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับการจัดตั้งของศูนย์การเรียน.....	82
ตารางที่ 4.13	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดพื้นที่ของศูนย์การเรียน.....	83
ตารางที่ 4.14	ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับรูปแบบอาคารของศูนย์การเรียน.....	84
ตารางที่ 4.15	ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับเหตุผลของการเข้ารับบริการ ภายในศูนย์การเรียน.....	85
ตารางที่ 4.16	ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความสนใจในการศึกษาศิลปะ ในศูนย์การเรียน.....	85
ตารางที่ 4.17	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียนย่อย “ศูนย์เส้นสายลายศิลป์”.....	86
ตารางที่ 4.18	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนย่อย “ศูนย์เส้นสายลายศิลป์”.....	86
ตารางที่ 4.19	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกทักษะการเขียนภาพที่เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนย่อย “ศูนย์เส้นสายลายศิลป์”.....	87
ตารางที่ 4.20	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียนย่อย “ศูนย์แต่งแต้มสีเส้น”.....	88
ตารางที่ 4.21	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์และนักเรียน เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนย่อย “ศูนย์แต่งแต้มสีเส้น”.....	88
ตารางที่ 4.22	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับการฝึกทักษะการเขียนภาพที่เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนย่อย “ศูนย์แต่งแต้มสีเส้น” ...	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 4.23	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ของศูนย์การเรียนรู้ ย่อย “ศูนย์เสกสรรปั้นแต่ง”.....	90
ตารางที่ 4.24	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่ เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนรู้ย่อย “ศูนย์เสกสรรปั้นแต่ง”.....	90
ตารางที่ 4.25	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับการฝึกทักษะงาน ประติมากรรมที่เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนรู้ย่อย “ศูนย์เสกสรรปั้นแต่ง”..	91
ตารางที่ 4.26	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ศูนย์การเรียนรู้ย่อย “ศูนย์สร้างสรรค์งานพิมพ์”.....	92
ตารางที่ 4.27	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่ เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนรู้ย่อย “ศูนย์สร้างสรรค์งานพิมพ์”.....	92
ตารางที่ 4.28	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับการฝึกทักษะงาน ภาพพิมพ์ที่เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนรู้ย่อย “ศูนย์สร้างสรรค์งานพิมพ์”..	93
ตารางที่ 4.29	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ของศูนย์การเรียนรู้ ย่อย “ศูนย์สืบสานงานศิลป์”.....	94
ตารางที่ 4.30	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่ เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนรู้ย่อย “ศูนย์สืบสานงานศิลป์”.....	94
ตารางที่ 4.31	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับการฝึกทักษะงาน ศิลปะภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนรู้ย่อย “ศูนย์สืบ สานงานศิลป์”.....	95
ตารางที่ 4.32	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับการกำหนดวิธีการเรียนการสอน..	96
ตารางที่ 4.33	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับสื่อการเรียน.....	97
ตารางที่ 4.34	ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับวิธีการเรียน.....	97
ตารางที่ 4.35	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับวิธีการประเมินผล ก่อนเรียน.....	98
ตารางที่ 4.36	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับเครื่องมือการประเมินผลก่อนเรียน	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 4.37	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับประเภทของการประเมินผลระหว่างเรียน.....	99
ตารางที่ 4.38	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับวิธีการประเมินผลระหว่างเรียน.....	100
ตารางที่ 4.39	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับเครื่องมือการประเมินผลระหว่างเรียน.....	100
ตารางที่ 4.40	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับประเภทการประเมินผลหลังเรียน.	101
ตารางที่ 4.41	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับวิธีการประเมินผลหลังเรียน.....	101
ตารางที่ 4.42	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับเครื่องมือการประเมินผลหลังเรียน.	102
ตารางที่ 4.43	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับผู้ประเมินผลการเรียนรู้.....	102
ตารางที่ 4.44	ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับผู้ประเมินผลก่อนเรียน.....	103
ตารางที่ 4.45	ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับผู้ประเมินผลระหว่างเรียน.....	103
ตารางที่ 4.46	ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับผู้ประเมินผลหลังเรียน.....	104
ตารางที่ 4.47	ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับช่วงเวลาการแจ้งผลการประเมิน	104
ตารางที่ 4.48	ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับความต้องการทราบผลการประเมินของนักเรียน.....	105
ตารางที่ 4.49	ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู/อาจารย์ เกี่ยวกับควรจัดให้มีการเทียบโอนผลการเรียนรู้ในด้านใด.....	105
ตารางที่ 4.50	ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู/อาจารย์ เกี่ยวกับผู้ให้ความรู้ด้านศิลปะ.....	106
ตารางที่ 4.51	ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับจำนวนครูประจำศูนย์การเรียนย่อย.....	106
ตารางที่ 4.52	ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับหน้าที่ของครูประจำศูนย์การเรียนย่อย	107

สารบัญญัตราสาร (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 4.53	ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติมของศูนย์ การเรียนรู้.....	108
ตารางที่ 4.54	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับรายได้ของศูนย์ การเรียนรู้.....	108
ตารางที่ 4.55	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับลักษณะการเก็บเงิน ผู้รับบริการ.....	109
ตารางที่ 4.56	ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก ในศูนย์การเรียนรู้.....	109
ตารางที่ 4.57	ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู/อาจารย์ เกี่ยวกับประโยชน์ของศูนย์ การเรียนรู้.....	110
ตารางที่ 4.58	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับปรัชญาของศูนย์การเรียนรู้.....	112
ตารางที่ 4.59	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับปณิธานของศูนย์การเรียนรู้.....	112
ตารางที่ 4.60	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับเป้าหมายด้านวิชาการของ ศูนย์การเรียนรู้.....	113
ตารางที่ 4.61	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับเป้าหมายด้านการเปิดให้บริการ ของศูนย์การเรียนรู้.....	114
ตารางที่ 4.62	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับเป้าหมายด้านกลุ่มผู้รับบริการ ของศูนย์การเรียนรู้.....	114
ตารางที่ 4.63	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียนรู้.....	115
ตารางที่ 4.64	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับนโยบายด้านวิชาการของศูนย์ การเรียนรู้.....	116
ตารางที่ 4.65	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับนโยบายด้านเทคนิคของ ศูนย์การเรียนรู้.....	116
ตารางที่ 4.66	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับนโยบายด้านการบริหารของ ศูนย์การเรียนรู้.....	117

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.67	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้..... 117
ตารางที่ 4.68	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้... 118
ตารางที่ 4.69	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับคณะกรรมการบริหารของ ศูนย์การเรียนรู้..... 118
ตารางที่ 4.70	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารของ ศูนย์การเรียนรู้..... 119
ตารางที่ 4.71	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับ โครงสร้างแบบจำลองขั้นตอน การเข้าใช้บริการ ของศูนย์การเรียนรู้..... 120
ตารางที่ 4.72	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของ ผู้บริหารของศูนย์การเรียนรู้..... 120
ตารางที่ 4.73	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับชื่อตำแหน่งของผู้บริหารสูงสุด ของศูนย์การเรียนรู้..... 121
ตารางที่ 4.74	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและผ่านการ ประเมินงานของนักเรียนของศูนย์การเรียนรู้..... 121
ตารางที่ 4.75	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับโครงร่างผังการจัดพื้นที่ใช้สอย ภายในอาคาร ชั้นที่ 1 ของศูนย์การเรียนรู้..... 122
ตารางที่ 4.76	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับโครงร่างผังการจัดพื้นที่ใช้สอย ภายในอาคาร ชั้นที่ 2 ของศูนย์การเรียนรู้..... 123
ตารางที่ 4.77	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกของ ศูนย์การเรียนรู้..... 123
ตารางที่ 4.78	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับงบประมาณของศูนย์การเรียนรู้..... 124
ตารางที่ 4.79	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับขอบข่ายการให้บริการของศูนย์ การเรียนรู้..... 124

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 4.80	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการรับรองต้นแบบชิ้นงาน ตอนที่ 1 บทนำ เกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ สาระสรุป ประโยชน์ที่ คาดว่าจะได้รับ และผลการวิเคราะห์ระบบการเรียนการสอนทัศนศิลป์ ในปัจจุบัน.....	125
ตารางที่ 4.81	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการรับรองต้นแบบชิ้นงาน ตอนที่ 2 รายละเอียดแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้.....	126
ตารางที่ 4.82	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการรับรองต้นแบบชิ้นงาน ตอนที่ 3 การนำแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้.....	128
ตารางที่ 4.83	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการรับรองต้นแบบชิ้นงาน ตอนที่ 4 รายละเอียดแผนผังศูนย์การเรียนรู้.....	129
ตารางที่ 5.1	แสดงจุดคุ้มทุนในการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่ การศึกษากรุงเทพมหานคร.....	159
ตารางที่ 5.2	แสดงจำนวนปี รายรับ รายจ่าย กำไรสุทธิ กำไรสะสม และระยะเวลา คืนทุน ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร.....	161
ตารางที่ 5.3	แสดงรายการเครื่องมือ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ใน ศูนย์การเรียนรู้.....	179
ตารางที่ 5.4	แสดงตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และจำนวนบุคลากร.....	188

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1	แสดงโครงสร้างกระบวนการตามลำดับขั้นแนวนอน..... 25
ภาพที่ 2.2	แสดงโครงสร้างกระบวนการตามลำดับขั้นแนวตั้ง..... 25
ภาพที่ 2.3	แสดงโครงสร้างการเลือกวิถีโดยมีเงื่อนไข..... 26
ภาพที่ 2.4	แสดงโครงสร้างการเลือกวิถีอิสระ..... 26
ภาพที่ 2.5	แสดงโครงสร้างการทำซ้ำ..... 27
ภาพที่ 2.6	แสดงภาพกำหนดสัญลักษณ์..... 28
ภาพที่ 2.7	แสดงองค์ประกอบการทำงานทางด้านศิลปะ..... 37
ภาพที่ 2.8	แสดงแผนผังของห้องปฏิบัติการทางศิลปะของแครคฟิลด์..... 40
ภาพที่ 2.9	แสดงแผนผังของห้องปฏิบัติการทางศิลปะระดับมัธยมศึกษาจาก NAEA..... 45
ภาพที่ 2.10	แสดงแผนผังการจัดห้องปฏิบัติการทางศิลปะศึกษาโดย ฮัมมาร์ด..... 46
ภาพที่ 2.11	แสดงผังห้องปฏิบัติการทางศิลปะในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโดย U.S. Office of Education..... 47
ภาพที่ 2.12	แสดงการประเมินสภาพจริง..... 50
ภาพที่ 5.1	แสดงโครงสร้างการจัดหน่วยงานของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร..... 138
ภาพที่ 5.2	ทัศนียภาพอาคารศูนย์การเรียนรู้..... 172
ภาพที่ 5.3	แบบแปลนอาคารศูนย์การเรียนรู้..... 173
ภาพที่ 5.4	แผนผังภายในอาคารศูนย์การเรียนรู้ชั้นล่าง..... 174
ภาพที่ 5.5	แผนผังภายในอาคารศูนย์การเรียนรู้ชั้นบน..... 175
ภาพที่ 5.6	แผนผังเส้นทางสัญจรภายในอาคารศูนย์การเรียนรู้ชั้นล่าง..... 176
ภาพที่ 5.7	แผนผังเส้นทางสัญจรภายในอาคารศูนย์การเรียนรู้ชั้นบน..... 177

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพโดยเน้นการศึกษาในหลาย ๆ ด้านด้วยกันรวมทั้งความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน และ (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (กระทรวงศึกษาธิการ 2544: 3)

การจัดการศึกษาด้านศิลปะสาขาทัศนศิลป์มีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาจิตใจและอารมณ์ ช่วยแนะแนวทางในการแสดงออกและช่วยสร้างสรรค์สังคมอันเป็นพื้นฐานทางด้านวัฒนธรรม และแสดงถึงความเจริญของสังคมมนุษย์ รูปแบบของการจัดการเรียนการสอนจะเน้นที่การค้นคว้าและฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ นักเรียนเกิดความชำนาญและรู้จักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง

ในปัจจุบันการศึกษาด้านศิลปะสาขาทัศนศิลป์ต้องการให้เกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ เกิดการพัฒนาด้านบุคลิกภาพและสร้างคุณภาพของงานได้ตามวุฒิภาวะ มีการพัฒนา ด้านศิลปะตามขั้นตอน ให้นักเรียนได้แสดงออกด้วยการฝึกปฏิบัติ โดยใช้สื่อวัสดุต่าง ๆ อันเป็น ธรรมชาติของการเรียนรู้ด้านทัศนศิลป์ รู้จักการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนและให้ นักเรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง นักเรียนได้ทำงานทัศนศิลป์ตามความต้องการ ความถนัดของ ตนเอง (อัญญาพร คงพัฒน์ 2545) การที่จะให้นักเรียนมีการพัฒนาด้านทัศนศิลป์ทั้งด้านความรู้ และทักษะฝีมือ โดยใช้การเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพและความสนใจ จึงจำเป็นต้องมี แหล่งเรียนรู้ในรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งหากจัดตั้งขึ้นแล้วจะช่วยให้ นักเรียนมีคุณภาพ มีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ เชื่อมั่นตนเอง แสดงออกได้อย่างสร้างสรรค์ นักเรียนสามารถ

ค้นพบศักยภาพของตนเอง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือใช้ประกอบอาชีพทางศิลปะ (กรมวิชาการ 2540: 2)

1.1 สภาพที่พึงประสงค์

การศึกษาศิลปะสาขาทัศนศิลป์เป็นวิชาที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะในการปฏิบัติงาน กระบวนการคิดการจัดการ การเผชิญหน้ากับสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง โดยเฉพาะการศึกษาศิลปะในสาขาทัศนศิลป์ ได้แก่ วาดเส้น จิตรกรรม ประติมากรรม และ ภาพพิมพ์ ซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานที่มีความสำคัญที่นักเรียนจะต้องได้รับการฝึกฝนและพัฒนาอยู่เสมอ ครูผู้สอนก็จะเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รวมทั้งให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ 2544: 21)

ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จะเป็นแหล่งการศึกษาอีก รูปแบบหนึ่งที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียน ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ช่วยพัฒนานักเรียน ให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมโดยการให้นักเรียนได้ทำกิจกรรม นักเรียนจะรู้จักการทำงาน มีความรับผิดชอบ และรู้จักการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง การนำเอานวัตกรรมทางการศึกษาในรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองมาใช้ในการเรียนการสอนทัศนศิลป์ นับเป็นการกระจายโอกาสในการศึกษา ที่นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้จากกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่มีความหลากหลาย การปฏิบัติงานจึงแตกต่างกัน ซึ่งนักเรียนสามารถที่จะเลือกวิธีการที่เหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง จากการที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจะเป็นการฝึกให้นักเรียนเป็นคนช่างสังเกต ช่างคิด และเป็นนักปฏิบัติที่มีความสามารถ ครูผู้สอนจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมของการเรียนให้มีความเหมาะสมและพร้อมไปด้วยวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็น ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความต้องการในการเรียนรู้มีความเพียรพยายาม มีความอดทน ส่งเสริมประสบการณ์ให้นักเรียนได้มีโอกาสดูผลงานออกมามากยิ่งขึ้นและ ศูนย์การเรียนรู้ยังเป็นแหล่งให้บริการกับชุมชนก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ และการพึ่งพาตนเอง (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2540: 10-12)

ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้านทัศนศิลป์ช่วยแก้ปัญหาในเรื่องของรูปแบบการสอน การสอนศิลปะสาขาทัศนศิลป์นั้นเป็นวิชาที่ต้องใช้ทักษะฝีมือ นักเรียนมีโอกาสในการปฏิบัติงานมากเพียงใดก็จะเกิดทักษะมากขึ้นเท่านั้น ศูนย์การเรียนรู้มีรูปแบบที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างอิสระและได้ตัดสินใจด้วยตนเองหรือเลือกสถานที่ในการศึกษา

ค้นคว้าและปฏิบัติงานเอง มีความพร้อมของสื่อประเภทต่าง ๆ การจัดพื้นที่ให้สอยเพื่อเพิ่มความสะดวกในการเคลื่อนที่ มีวัสดุอุปกรณ์ที่พร้อมสำหรับปฏิบัติงานจะช่วยให้นักเรียนมีเวลาในการทำกิจกรรมมากขึ้นและนักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ตามเวลาที่ต้องการ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2539: 8)

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของศูนย์การเรียนรู้ที่เกิดจากแนวคิดที่ส่งเสริมให้บุคคลมีอิสระในการแสวงหาความรู้ โดยอาศัยระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมตามความจำเป็นด้วยสื่อต่าง ๆ นักเรียนเป็นผู้ตัดสินใจเองว่าจะเลือกเรียนจากสิ่งใด เวลาใด มากน้อยเท่าใด ผู้วิจัยจึงนำหลักการดังกล่าวมาใช้ในการสร้างศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อแก้ปัญหาให้กับการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 1: ทศนศิลป์

1.2 สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

การจัดการเรียนการสอนเป็นรูปแบบที่ครูผู้สอนเป็นศูนย์กลางใช้วิธีการสอนแบบบรรยายและสาธิตทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมน้อย การจัดที่นั่งเรียนเรียงเป็นแถวหน้ากระดานเป็นสาเหตุให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย นอกจากนี้ ครูผู้สอนวิชาศิลปะยังมีภาระหน้าที่ในงานสอนมาก และยังคงต้องตอบสนองความต้องการของหน่วยงานในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ (พัชรินทร์ สงวนไพโรจน์ 2539: 30)

การศึกษาด้านศิลปะในโรงเรียนมัธยมศึกษาปัจจุบัน บางโรงเรียนจะมีอาคารเรียนหรือห้องปฏิบัติการโดยเฉพาะ แต่ยังคงประสบปัญหาในเรื่องการออกแบบ การจัดระบบการจัดวางภายใน และบางโรงเรียนยังมีห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอหรือไม่มีห้องปฏิบัติการด้านศิลปะโดยตรง ต้องอาศัยห้องเรียนปกติแทน ทำให้การจัดประสบการณ์ทางศิลปะแก่นักเรียนขาดประสิทธิภาพ (พัชรินทร์ สงวนไพโรจน์ 2539: 30) ซึ่งห้องเรียนปกตินั้นมีสภาพแวดล้อม โต๊ะเรียน ที่ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานด้านศิลปะ ทำให้กระบวนการเรียนการสอนมีปัญหา แม้ว่าในบางโรงเรียนจะมีห้องปฏิบัติการด้านศิลปะก็ยังคงประสบปัญหาในด้านอื่น ๆ เช่น จำนวนห้องปฏิบัติการมีไม่เพียงพอ กับความต้องการ มีขนาดเล็ก วัสดุหรืออุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานซึ่งวัสดุอุปกรณ์นั้นมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนมาก เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจได้เป็นอย่างดีและเป็นตัวเร่งกระตุ้นให้การแสดงออกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การเรียนศิลปะในห้องเรียนเป็นภาระในการแก้ปัญหาของครูในการหาสิ่งทดแทนหรือหลีกเลี่ยงกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะบางอย่าง ทำให้จำกัดการแสดงออกทางศิลปะ จำนวนวัสดุอุปกรณ์การสอนมีจำกัดไม่เพียงพอ กับความต้องการของครู มีราคาแพง สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน (สมาน บุญสันและคณะ 2533:34) นอกจากนี้ ห้องปฏิบัติการส่วนใหญ่ขาดแคลน

ก้อนน้ำ อ่างน้ำ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานศิลปะสาขาทัศนศิลป์ทุกประเภท ชั้นวางงาน และตู้เก็บงานศิลปะ ที่ควรมีการจัดวางให้เหมาะสมจะช่วยสร้างความสะดวกให้กับนักเรียน

ด้านสื่อการสอนครูผู้สอนยังขาดแคลนสื่อประเภทคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องขยายเสียง โดยเฉพาะเครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะที่ค่อนข้างขาดแคลน (พัชรินทร์ สงวนไพโรจน์ 2539: 45) ซึ่งสื่อการสอนประเภทเครื่องฉายมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปะเป็นอย่างมาก

แม้ว่ากรมสามัญศึกษาจะมีนโยบายให้จัดตั้งศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาศิลปะสาระที่ 1: ทัศนศิลป์และศูนย์วิชาการหมวดขึ้นมา แต่การจัดตั้งศูนย์นี้ก็ไม่ได้ครอบคลุมในทุกโรงเรียนหรือทุกหมวดวิชา และการดำเนินงานก็ไม่ได้มุ่งที่การให้การศึกษาแก่นักเรียน แต่จะเน้นไปที่การแก้ปัญหาให้กับครูผู้สอน ศูนย์ศิลปะมักจะเป็นในลักษณะศูนย์วิชาการที่ประกอบไปด้วยเอกสาร ตำรา และหนังสือมากกว่าที่จะเป็นศูนย์ให้นักเรียนได้เข้ามาเผชิญกับประสบการณ์จริง

1.3 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

สภาพปัญหาของการเรียนการสอนศิลปะสาขาทัศนศิลป์โดยเฉพาะการฝึกทักษะปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ เนื่องจากโรงเรียนมัธยมบางแห่งไม่มีห้องเรียนหรือห้องปฏิบัติการด้านทัศนศิลป์โดยเฉพาะ สอดคล้องกับการศึกษาของ วิจิตร วรตบางกูร (2530) พบว่า ในโรงเรียนมัธยมขนาดกลางและขนาดเล็กมักจะขาดแคลนเกือบทุกด้านนับตั้งแต่บุคลากร อาคารเรียน ห้องปฏิบัติงาน วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน เมื่อโรงเรียนขาดความพร้อมในเรื่องเหล่านี้แล้วกระบวนการเรียนการสอนก็จะมีปัญหาหลายอย่างตามมา สภาพแวดล้อมของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการด้านศิลปะยังไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานและขาดวัสดุอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นผลให้นักเรียนมีปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงาน ทำให้นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน สอดคล้องกับ วิรุณ ตั้งเจริญ (2526) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษานั้น นอกจากความพร้อมในตัวบุคคลแล้ว ยังต้องมีความพร้อมทางด้านวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้เป็นสื่อในการแสดงออก และพร้อมด้วยสื่อการเรียนการสอนอีกด้วย

ไม่มีแหล่งเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าด้านทัศนศิลป์โดยเฉพาะ ทำให้การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ หรือการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ไม่เป็นไปตามที่ต้องการ สอดคล้องกับ อภิรัฐพล คงพัฒน์ (2445) ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรส่งเสริมการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมที่ได้มาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ นอกห้องเรียน และให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานศิลปะตามความต้องการ ความถนัด ความสนใจของตนเอง โดยคำนึงถึงความเหมาะสม และวุฒิภาวะ

1.4 ความพยายามในการแก้ปัญหา

1.4.1 *กรมสามัญศึกษา* ได้มีนโยบายในการจัดตั้งศูนย์การเรียนตามโรงเรียนต่างๆ โดยใช้ชื่อว่า "ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน" และให้จัดห้องสมุดรายวิชา ศูนย์การเรียนวิชาห้องเรียนรายวิชาโดยเรียกว่า "ศูนย์วิชาการหมวด" แต่การจัดตั้งศูนย์ดังกล่าวมุ่งเน้นที่แก้ปัญหาให้กับครูผู้สอนมากกว่า ศูนย์ส่วนใหญ่จะเป็นศูนย์วิชาการที่ประกอบด้วยเอกสาร ตำรา และหนังสือซึ่งยังไม่สอดคล้องกับธรรมชาติของวิชาทัศนศิลป์ที่เน้นด้านทักษะการปฏิบัติมากกว่าความรู้ความจำ (สรกิจ โสภิตกุล 2537: 57)

1.4.2 *ความพยายามของหน่วยงานอื่น ๆ* ทั้งภาครัฐและเอกชนต่างก็มองเห็นความสำคัญของการศึกษาศิลปะที่จะช่วยในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนทั้งในด้านร่างกายจิตใจและสติปัญญา จึงมีหลายองค์กรที่ได้จัดตั้งแหล่งศึกษาหรือแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปะเพื่อให้นักเรียนและผู้สนใจได้เข้าศึกษาและหาประสบการณ์เพิ่มเติมตามความสนใจ ซึ่งมักจะจัดตั้งในรูปแบบของหอศิลป์ เช่น หอศิลป์ที่ระศรี พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์แห่งชาติถนนเจ้าฟ้า หอศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร และศูนย์ศิลปะสิรินธร เป็นต้น ซึ่งหอศิลป์เหล่านี้มีการดำเนินงานที่ไม่แตกต่างกันมากนัก คือ (1) การจัดนิทรรศการ (2) การรวบรวมข้อมูลทางศิลปะ (3) การเผยแพร่ความรู้ทางศิลปะ และ (4) การจัดอบรม (สรกิจ โสภิตกุล 2537: 57-58) มีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาหลายแห่ง ทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชนและทั้งที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครหรืออยู่ในภูมิภาคอื่นได้จัดการศึกษาด้านศิลปะเพิ่มมากขึ้น สถาบันการศึกษาเหล่านี้ต่างก็มีบทบาทสำคัญในการที่จะส่งเสริมและพัฒนาวิชาการศิลปะทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตลอดจนการหาแนวทางพัฒนาความคิด จิตใจของมนุษย์ในด้านสุนทรียภาพและวัฒนธรรมของชาติ (น. ณ ปากน้ำ 2536)

แม้แต่ในคอมพิวเตอร์ก็มีสาระเกี่ยวกับศิลปะสาขาทัศนศิลป์ เช่น art4ucenter.com หรือ Art Center Silpakorn University เป็นต้น ซึ่งเป็นการให้ความรู้ ข่าวสาร และสอนศิลปะอย่างง่าย ๆ แต่ข้อมูลบางอย่างไม่ค่อยสมบูรณ์มีรายละเอียดน้อย

จะเห็นได้ว่ามีความพยายามที่จะสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปะสาขาศิลปะทัศนศิลป์ ในหลายๆ รูปแบบ แต่ก็ยังเป็นเพียงการให้นักเรียนได้พบ ได้เห็น หรือได้สัมผัสด้วยสายตาเท่านั้น นักเรียนไม่ได้ลงมือปฏิบัติหรือสร้างสรรค์ผลงานด้วยฝีมือและความสามารถของตนเอง

1.5 แนวทางที่ผู้วิจัยคิดจะดำเนินการวิจัย

ศูนย์การเรียนด้วยตนเองด้านศิลปะสาขาศิลปะทัศนศิลป์จะช่วยให้ นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความสามารถด้านศิลปะ ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการด้านศิลปะอย่างอิสระตามความถนัดและความสนใจของตนเอง และยังช่วยแก้ปัญหาความน่าเบื่อจากการเรียนโดยฟังจาก

ครูผู้สอนเพียงทางเดียว หรือการใช้สื่อการสอนในรูปแบบเดิม ๆ ที่ไม่น่าสนใจไม่กระตุ้นให้นักเรียน เกิดความต้องการที่จะเรียนรู้

ดังนั้น จึงต้องมีการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้านศิลปะสาขาทัศนศิลป์ และเพื่อให้มาซึ่งระบบนี้จึงทำการศึกษารอบความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ให้ผู้เชี่ยวชาญได้ แสดงความคิดเห็นและสรุปเป็นแนวทางในการก่อตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้านศิลปะสาขา ทัศนศิลป์ และศูนย์การเรียนดังกล่าวได้ผ่านการประเมินรับรองสามารถนำไปใช้ได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนาแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมพมหนนคร

2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมพมหนนคร

2.2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมพมหนนคร

2.2.3 เพื่อสร้างแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมพมหนนคร

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 รูปแบบของการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร มี 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) ประชากรที่เป็นผู้บริหาร ครู/อาจารย์และนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมพมหนนคร จำนวน 118 โรงเรียน จำนวน 236,000 คน และ (2) ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษา 10 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะ 10 คน

3.2.2 **กลุ่มตัวอย่าง** มี 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 40 คน ครูผู้สอนทัศนศิลป์ จำนวน 24 คน และนักเรียน จำนวน 480 คน รวมทั้งหมด 552 คน และ (2) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 10 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านทัศนศิลป์ 10 คน รวมทั้งหมด 20 คน

3.3 เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (2) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน (3) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และ (4) แบบประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงานจากผู้ทรงคุณวุฒิ

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 **ศูนย์การเรียนรู้** หมายถึง สถานที่ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับศิลปะสาขาทัศนศิลป์ ประกอบด้วย ปรัชญา ปณิธาน เป้าหมาย วัตถุประสงค์ นโยบาย พันธกิจ โครงสร้างการจัดหน่วยงาน โครงสร้างการจัดศูนย์การเรียนรู้ย่อย บุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน การจัดพื้นที่ภายในอาคาร เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณ โดยมีศูนย์การเรียนรู้ย่อยจำนวน 4 ศูนย์ คือ ศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์ ศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย และศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์ ให้บริการแก่นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

4.2 **แบบจำลอง** หมายถึง ภาพจำลองที่นำมาเทียบเหมือนกับศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเกี่ยวกับทัศนศิลป์ เพื่อแสดงให้เห็นลักษณะของสถานที่ รูปแบบโครงสร้างของตัวอาคาร และตำแหน่งที่ตั้งของส่วนต่าง ๆ ภายในอาคาร ระบบการบริหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกในการศึกษา

4.3 **ทัศนศิลป์** หมายถึง ผลงานที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ สามารถรับรู้ถึงความงามและเรื่องราวได้ด้วยสายตา ได้แก่ การวาดภาพ การเขียนภาพจิตรกรรม การสร้างงานประติมากรรม และภาพพิมพ์

4.4 **เทคนิคเดลฟาย** หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำนวน 10 คน และด้านการจัดการเรียนการสอนศิลปะ สาขาทัศนศิลป์ จำนวน 10 คน โดยใช้การรวบรวมข้อมูล

ความคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 รอบ รอบที่ 1 และรอบที่ 2 ได้รับแบบสอบถามคืนมา 20 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนแบบสอบถามในรอบที่ 3 ได้รับแบบสอบถามคืนมา 17 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.00

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ได้แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สามารถนำไปจัดตั้งในที่ต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ เรื่อง แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาค้นคว้าวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครอบคลุมหัวข้อสำคัญ ดังนี้ (1) ศูนย์การเรียนรู้ (2) แบบจำลอง (3) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (4) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (5) เทคนิคเดลฟาย และ (6) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ศูนย์การเรียนรู้

ศูนย์การเรียนรู้เป็นสถานที่ที่รวบรวม จัดเก็บสื่อ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้เป็นหมวดหมู่เป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้า การศึกษา การฝึกทักษะของนักเรียน และบุคคลอื่น ๆ ที่สนใจ ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาในขอบข่าย ดังนี้ (1) ความหมายของศูนย์การเรียนรู้ (2) วัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียนรู้ (3) แนวคิดและหลักการของศูนย์การเรียนรู้ (4) ประเภทของศูนย์การเรียนรู้ (5) องค์ประกอบของศูนย์การเรียนรู้ (6) ประโยชน์ของศูนย์การเรียนรู้ (7) การจัดพื้นที่ในศูนย์การเรียนรู้ (8) สื่อการเรียนการสอนในศูนย์การเรียนรู้ และ (9) แนวทางการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้

1.1 ความหมายของศูนย์การเรียนรู้

ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) มีนักการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ให้ความหมาย ดังนี้

อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2545: 149-150) ศูนย์การเรียนรู้ คือ สถานที่รวบรวมวัสดุ อุปกรณ์ที่ถูกออกแบบอย่างมีเป้าหมาย นักเรียนทำงานในศูนย์การเรียนรู้เพื่อพัฒนา ค้นคว้า สร้าง และเรียนรู้งานตามอัตราความก้าวหน้าของตนเอง นักเรียนต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

อุดม เขยทิวศ์ (2544: 160) ศูนย์การเรียนรู้ คือ สถานที่ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่อการเรียนการสอนหลายรูปแบบประกอบด้วย กิจกรรม 3 ประเภท คือ กิจกรรมแนะแนวการศึกษาและอาชีพ กิจกรรมการเรียนรู้วิชาการและวิชาชีพด้วยตนเองจากสื่อ และกิจกรรมสารสนเทศ

กิดานันท์ มลิทอง (2543: 128-129) ศูนย์การเรียนรู้ คือ รูปแบบการเรียนรู้ที่มีแนวคิดของการจัดการด้านกายภาพของสถานที่ในการเรียนการสอน และเพิ่มการควบคุมการเรียนรู้โดยตัวนักเรียนเอง

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2542: 27) ศูนย์การเรียนรู้ คือ สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่บรรจุกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนสามารถทำงานด้วยสื่อที่จัดไว้ให้อย่างอิสระด้วยตนเองเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542: 11) ศูนย์การเรียนรู้ คือ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษาออกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่น ๆ เป็นผู้จัด

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2540: 2) ศูนย์การเรียนรู้ คือ ศูนย์รวมการจัดกิจกรรมการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน ตลอดจนเป็นแหล่งบริการชุมชนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ทันต่อความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์

จินตนา ผลสนอง (2540: 11) ศูนย์การเรียนรู้ คือ แหล่งความรู้ที่จะให้บริการความรู้และเป็นสถานที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้และข่าวสารข้อมูลให้แก่กลุ่มเป้าหมายโดยกลุ่มเป้าหมายสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้โดยมีสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ตลอดจนเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและทักษะในการประกอบอาชีพ

โดยสรุป ศูนย์การเรียนรู้ คือ สถานที่ที่มีการจัดรูปแบบของกิจกรรมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ สามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง โดยการศึกษาค้นคว้าจากสื่อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ นอกจากนี้ศูนย์การเรียนรู้ยังเป็นแหล่งให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารแก่ชุมชนอีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียนรู้

กิดานันท์ มลิทอง (2543: 122) ศูนย์การเรียนรู้จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะทางหลายรูปแบบ ดังนี้

1. ศูนย์ฝึกทักษะ เป็นศูนย์ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีการฝึกปฏิบัติเพิ่มมากขึ้น โดยเป็นการเสริมแรงจนนักเรียนเกิดความชำนาญในแต่ละเรื่อง
2. ศูนย์สนใจ ศูนย์นี้จะกระตุ้นความสนใจและเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียน

3. ศูนย์ปรับปรุงแก้ไข ศูนย์นี้สามารถใช้เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษในแต่ละทักษะ

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2539) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. เพื่อเป็นศูนย์กลางจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้บริการการศึกษาโรงเรียน สายสามัญ สายอาชีพ การศึกษาตามอัธยาศัย และส่งเสริมการศึกษาในระบบโรงเรียน
2. เพื่อเป็นการสร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับประชาชน กลุ่มเป้าหมายต่างๆ
3. เพื่อกระจายอำนาจการบริหาร การจัดการและการมีส่วนร่วมในการให้บริการทางการศึกษา
4. เพื่อสร้างและพัฒนาสังคมการเรียนรู้ และพึ่งพาตนเองรวมทั้งเสริมสร้างวิถีชีวิตที่เป็นประชาธิปไตยให้กับประชาชน

โดยสรุป ศูนย์การเรียนรู้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมการศึกษา ค้นคว้า เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ฝึกทักษะปฏิบัติ สร้างโอกาสทางการศึกษา ให้กับนักเรียนและชุมชน

1.3 แนวคิดและหลักการของศูนย์การเรียนรู้

นักการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้กล่าวถึงแนวคิดและหลักการของศูนย์การเรียนรู้ ดังนี้ คือ

สมชัย วรานุถรภักษ์ (2546: 47) ได้สรุปความหมายและแนวคิดหลักการของศูนย์การเรียนรู้ ซึ่งจะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในสถานประกอบการไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนได้มีอิสระในการเรียนรู้ โดยใช้สื่อประสมหลายประเภท เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองภายใต้ความพร้อม และโอกาสของนักเรียนแต่ละคนที่แตกต่างกัน โดยมีหลักการ ดังนี้

1. มีการให้พนักงานได้เรียนรู้อย่างอิสระตามความต้องการ สามารถยืดหยุ่นเวลาในการเรียนรู้ได้ตามความพร้อม ความถนัด และความสนใจด้วยตนเอง
2. มีการแสวงหาและพัฒนาสาระความรู้ ให้สามารถตอบสนองได้ตรงความต้องการของพนักงานและองค์กรในการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างต่อเนื่อง
3. มีการพัฒนาเครือข่ายความรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่นำมาใช้ในการเรียนรู้แก่พนักงานอย่างทั่วถึง
4. การผลิตสื่อการเรียนที่เหมาะสมกับเนื้อหา และความพร้อมของนักเรียน

5. มีการประชาสัมพันธ์ให้พนักงานได้รับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดความมุ่งมั่นในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

6. มีการสื่อสารความรู้ไปสู่พนักงานได้โดยสะดวกรวดเร็ว

7. มีการเปิดโอกาสให้พนักงานได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง

8. มีการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมสนับสนุนและเอื้อต่อการเรียนรู้ของพนักงาน

9. มีการสนับสนุนจากผู้บริหารทั้งในระบบนโยบายและระดับปฏิบัติการ

10. มีการเชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานของพนักงาน

องค์การยูเนสโก (ทิพวัลย์ มาแสง 2544: 41) ได้กล่าวว่า ศูนย์การเรียนรู้ควรจะ มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. ตอบสนองความต้องการของชุมชน

3. ส่งเสริมการพัฒนาชุมชน

4. กิจกรรมในศูนย์การเรียนรู้จะต้องตอบสนองและเป็นไปตามความต้องการของสมาชิกในชุมชน

5. ดำเนินงานโดยชุมชนและจัดกิจกรรมเพื่อชุมชน

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2542: 55) กล่าวว่า ศูนย์การเรียนรู้มีแนวคิดหลักการพื้นฐานสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. แนวความคิดพื้นฐานในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งจะส่งผลให้จำเป็นต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความสามารถของบุคคลเป็นเกณฑ์

2. แนวความคิดพื้นฐานในเรื่องความพร้อมของนักเรียนที่แตกต่างไปตามพัฒนาการของนักเรียนซึ่งสามารถจัดความพร้อมให้นักเรียนได้โดยการออกแบบเนื้อหาวิธีการเรียนการสอน

3. แนวความคิดพื้นฐานในเรื่องการใช้เวลาเพื่อการศึกษา ซึ่งสามารถจัดเวลาในการเรียนให้สัมพันธ์กับลักษณะวิชาที่จะใช้เวลาไม่เท่ากัน รวมทั้งเวลาในการเรียนของนักเรียนด้วย

4. แนวความคิดพื้นฐานในเรื่องการขยายตัวทางวิชาการ ซึ่งเกิดขึ้นจากความต้องการในการเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเรียนรู้วิทยาการความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

โดยสรุป แนวคิดและหลักการของศูนย์การเรียนรู้ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสในการเลือก หรือแสวงหาความรู้อย่างอิสระ โดยใช้สื่อที่มีความเหมาะสม และใช้เวลาในการศึกษาได้ตามต้องการ

1.4 ประเภทของศูนย์การเรียนรู้

องค์การยูเนสโก (ทิพวัลย์ มาแสง 2544: 41) ได้กล่าวว่า ศูนย์การเรียนรู้จะมี 3 รูปแบบ ดังต่อไปนี้ คือ

1. ศูนย์การเรียนรู้ที่อาศัยสถานศึกษาที่มีอยู่แล้วเป็นฐาน (Institution-Based)
  2. ศูนย์การเรียนรู้ที่อาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community-Based)
  3. ศูนย์การเรียนรู้ที่อาศัยการผสมผสานสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน (Comprehensive)
    - กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2539: 4) จำแนกประเภทตามสถานที่จัดตั้ง ดังนี้
      1. ศูนย์การเรียนรู้ที่ประกาศจัดตั้งในสถานศึกษา (Institution Based) ได้แก่ ศูนย์การเรียนรู้ที่จัดตั้งขึ้นในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
      2. ศูนย์การเรียนรู้ที่ประกาศจัดตั้งขึ้นในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน (Integrated Based) ได้แก่ ศูนย์การเรียนรู้ที่จัดตั้งขึ้นในค่ายทหาร เรือนจำ สถานีนามัย บริษัทขนส่งจำกัด เป็นต้น
      3. ศูนย์การเรียนรู้ที่ประกาศจัดตั้งในชุมชน (Community Based) ได้แก่ ศูนย์การเรียนรู้ที่จัดตั้งขึ้นในชุมชนแออัด วัด มัสยิด โบสถ์ เป็นต้น
      4. ศูนย์การเรียนรู้ที่ประกาศจัดตั้งในต่างประเทศ ได้แก่ ศูนย์การเรียนรู้ที่จัดตั้งขึ้นในประเทศต่าง ๆ เพื่อให้บริการการศึกษาสำหรับคนไทยในต่างประเทศ
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2517: 34) แบ่งประเภทของศูนย์การเรียนรู้ไว้ ดังนี้
1. ศูนย์การเรียนรู้เอกเทศ (Teacher Learning Center) จัดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาการสอนของครูภายในโรงเรียนหรือสถาบันฝึกหัดครู ทำโดยปรับปรุงห้องโสตทัศนศึกษาเพื่อเป็นศูนย์รวมวัสดุอุปกรณ์การสอนที่จำเป็น จัดหาวัสดุ เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อผลิตอุปกรณ์การสอนและเปิดห้องเรียนสำหรับทดลองสอนอีก 1 ห้อง
  2. ศูนย์การเรียนรู้ในห้องเรียน (Classroom Learning Center) กระทำโดยการจัดศูนย์วิชาต่าง ๆ ไว้ข้าง ๆ ผนังห้องหรือมุมห้อง เพื่อช่วยสนองความสนใจและความถนัดของนักเรียนและเพื่อป้องกันมิให้นักเรียนเบื่อหน่ายต่อการเรียน ศูนย์วิชาต่าง ๆ อาจจะเป็นศูนย์วิทยาศาสตร์ ศูนย์คณิตศาสตร์ ศูนย์ดนตรี เป็นต้น
  3. ห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center Classroom) เป็นการประยุกต์

“ศูนย์การเรียนรู้ในห้องเรียน” และ “ศูนย์การเรียนรู้เอกเทศ” ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยตรง เพื่อให้การสอนในชั้นเรียนธรรมดามีประสิทธิภาพมากขึ้น กระทำโดยแบ่งห้องเรียนออกเป็นศูนย์กิจกรรม 4-5 ศูนย์ แต่ละศูนย์จะมีกิจกรรม วัตถุประสงค์และเนื้อหาแตกต่างกันออกไป นักเรียนจะหาประสบการณ์การเรียนรู้โดยการทำกิจกรรมจนครบทุกศูนย์

4. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (Community Learning Center) เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่จัดขึ้นตามชุมชนต่าง ๆ อาจจะตั้งขึ้นใหม่หรือดัดแปลงโรงเรียนที่มีอยู่แล้วให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกของชุมชนทั้งเด็กและผู้ใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อคุณภาพของชีวิตและส่งเสริมทักษะการประกอบอาชีพให้สูงขึ้น

โดยสรุป ศูนย์การเรียนรู้แบ่งออกได้ ดังนี้ คือ ศูนย์การเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์กับโรงเรียน และศูนย์การเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งในศูนย์การเรียนรู้ได้จัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมทั้งจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับนักเรียนอย่างเหมาะสม

1.5 องค์ประกอบของศูนย์การเรียนรู้

การศึกษาในครั้งนี้จะครอบคลุมในขอบข่าย ดังนี้ (1) ปรัชญา (2) ปณิธาน (3) เป้าหมาย (4) วัตถุประสงค์ (5) นโยบาย (6) บทบาทหน้าที่ (7) บุคลากร (8) โครงสร้างพื้นฐาน และ (9) งบประมาณ

1.5.1 ปรัชญา

ซียยงค์ พรหมวงศ์ (2543) ปรัชญา (Philosophy) เป็นแนวทางกว้าง ๆ เพื่อกำหนดทิศทาง แนวคิดและกรอบกลางสำหรับดำเนินงาน โดยกำหนดไว้ในรูปข้อความและมักสรุปสั้น ๆ ในรูปของคำขวัญ (Slogan)

ในการกำหนดปรัชญาของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะนอกจากจะต้องคำนึงถึงแนวทางการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้แล้ว ยังต้องศึกษาปรัชญา ศิลปะ เพื่อให้การกำหนดปรัชญามีความครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน

ชัยณรงค์ เจริญพาณิชย์กุล (2544: 4) กล่าวถึง ปรัชญาศิลปะศึกษา ดังนี้ (1) เป้าหมายสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ (2) ใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือให้เกิดการแสดงออกและความคิดสร้างสรรค์ (3) กระบวนการสร้างสรรค์งานถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุด (4) เน้นความไวในการเรียนรู้ด้านอารมณ์ ความคิดจากสิ่งที่พบเห็นได้ดี (5) ความรู้สึกที่มีอยู่เบื้องหลังผลงานสำคัญที่สุด (6) สนับสนุนให้เรียนรู้ด้วยการค้นคว้าทดลอง และ (7) นำไปใช้ในการพัฒนาชีวิตด้านอื่น ๆ ได้

1.5.2 ปณิธาน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2543) ปณิธาน พันธกิจ หรือภารกิจ (Mission) เป็นข้อความแสดงสิ่งที่องค์กรมุ่งจะทำให้สำเร็จโดยมีการกำหนดปณิธานตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ อย่างชัดเจน

1.5.3 เป้าหมาย

กรมสามัญศึกษา (2544) เป้าหมาย (Goal) คือ การกำหนดสิ่งที่โรงเรียนคาดหวังจะให้เกิดขึ้นหรือจะดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลโดยควรกำหนดให้ครอบคลุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนทั้งผลผลิต กระบวนการ และปัจจัย

ชนินทร์ ชุนทพันธ์ (2543) เป้าหมาย เป็นสิ่งที่องค์กรมุ่งดำเนินไป ให้ถึงครอบคลุมเป้าหมายเวลา เป้าหมายปริมาณ และคุณภาพ

1.5.4 วัตถุประสงค์

สมยศ นาวิการ (2540) วัตถุประสงค์ (Objective) คือ ถ้อยแถลงของสิ่งที่ต้องการบรรลุผลสำเร็จภายในกรอบเวลาที่เฉพาะเจาะจง

1.5.5 นโยบาย

สมยศ นาวิการ (2540) นโยบาย (Policy) คือ แนวทางการกระทำอย่างกว้าง ๆ และโดยทั่วไปนโยบายจะจำกัดหรือให้ทิศทางการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร นโยบายไม่ได้ระบุการกระทำอย่างชัดเจน นโยบายจะให้ขอบเขตการดำเนินงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

ธงชัย สันติวงษ์ (2539) นโยบาย คือ ข้อความทั่วไปหรือสิ่งที่เข้าใจ และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชา

1.5.6 บทบาทหน้าที่

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2540) ศูนย์การเรียนรู้มีหน้าที่และบทบาทในการประสานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบต่าง ๆ เป็นแหล่งข้อมูลและให้บริการสื่อประเภทต่าง ๆ ให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ สายอาชีพ และกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพชีวิต

1.5.7 บุคลากร

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2543) บุคลากร หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการให้บริการทั้งบุคลากรประจำและบุคลากรภายนอก โดยแบ่งประเภทของบุคลากร

ประจำศูนย์การเรียนรู้ ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ ครูประจำศูนย์การเรียนรู้ มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้
2. วิทยากรเสริม ได้แก่ ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งได้รับเชิญมาให้ความรู้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย โดยได้รับค่าตอบแทนเป็นรายชั่วโมง
3. อาสาสมัคร ได้แก่ ผู้ที่สมัครใจมาช่วยเหลือครูประจำศูนย์การเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมหรือบริการด้านอื่น ๆ โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน

1.5.8 โครงสร้างพื้นฐาน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2543) โครงสร้างพื้นฐานเป็นองค์ประกอบที่ต้องจัดหาหรือจัดเตรียมไว้ให้พร้อมสำหรับการบริการ โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ (1) ที่ดิน (2) สิ่งก่อสร้าง และ (3) สาธารณูปโภค

1.5.9 งบประมาณ

จิตราภรณ์ วิจิตร (2538) งบประมาณที่เกี่ยวข้องกับแหล่งที่มาของงบประมาณ และค่าใช้จ่ายในการลงทุน

จันทนา จันโกและศรีจันทร์ ทองประเสริฐ (2532) งบประมาณเงินลงทุน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนของโครงการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) ส่วนที่เป็นต้นทุนสินทรัพย์ถาวรและค่าใช้จ่ายก่อนดำเนินการ และ (2) ส่วนที่เป็นต้นทุนหมุนเวียน

โดยสรุป ศูนย์การเรียนรู้มีองค์ประกอบ ดังนี้ คือ ปรัชญา ปณิธาน เป้าหมาย วัตถุประสงค์ นโยบาย บทบาทหน้าที่ บุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน และงบประมาณ

1.6 ประโยชน์ของศูนย์การเรียนรู้

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2540) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของศูนย์การเรียนรู้ ดังนี้

1. เป็นชุมชนทรัพยากรทางปัญญาและเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนรวมทั้งเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ในการพัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคม
2. เป็นการกระจายแหล่งบริการการศึกษาแหล่งข่าวสารข้อมูลและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางด้านการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ชุมชนได้อย่างครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่
3. เป็นการกระจายการบริหารการศึกษาให้เกิดความคล่องตัวและมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการและการจัดกิจกรรมทางการศึกษา
4. เป็นแหล่งบริการชุมชนและเป็นจุดนำร่องของการพัฒนาที่ยั่งยืน

5. เป็นแหล่งปลูกฝังสร้างเสริมประชาธิปไตยในชีวิต
6. เป็นศูนย์รวมของการยกระดับการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ประชาชน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2521)

7. เป็นศูนย์กลางประสานงานเพื่อระดมสรรพกำลังทั้งภาครัฐและเอกชนในการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างคุ้มค่าโดยครูจัดการสอนให้ตามความเหมาะสม

โดยสรุป ศูนย์การเรียนรู้มีประโยชน์เพื่อเป็นสถานที่ในการศึกษา แลกเปลี่ยน การเรียนรู้ เป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนและชุมชน

1.7 การจัดพื้นที่ในศูนย์การเรียนรู้

นักการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอแนวทางในการจัดแบ่งพื้นที่ในศูนย์การเรียนรู้และหลักการต่าง ๆ ดังนี้

อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2545) กล่าวถึง การออกแบบศูนย์การเรียนรู้ในส่วนของ การจัดการพื้นที่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต้องมีการจัดโต๊ะ ปูพรม ตั้งพื้นที่ทดลอง จัดมุมห้อง และต้องมีบริเวณให้นักเรียนสามารถศึกษาสื่อต่าง ๆ โดยสามารถออกแบบพื้นที่สำหรับการทำงานของนักเรียนได้โดย

1. มีมุมความรู้จำแนกตามเนื้อหาวิชาและระดับความยากง่าย
2. มีมุมความสนใจให้ค้นคว้าหัวข้อต่าง ๆ
3. มีส่วนให้ทดลอง ค้นคว้า และสร้างสิ่งประดิษฐ์
4. มีศูนย์คอมพิวเตอร์และสื่อประสมสำหรับใช้ประกอบการเรียนหรือซ่อมเสริม
5. มีโต๊ะสำหรับทำงานศิลปะ
6. มีพื้นที่แสดงบทบาทสมมุติ
7. มีส่วนที่จัดแสดงประสบการณ์จริง
8. มีมุมทักษะสำหรับงานที่ปรับเปลี่ยนได้
9. มีมุมการเขียนที่มีอุปกรณ์และกระดาษ
10. มีมุมทำทนายสำหรับการแก้ปัญหา
11. มีมุมสำหรับการฟังอาจเป็นเพลงหรือเนื้อหาจากหนังสือ
12. มีมุมพหุปัญญาที่ให้นักเรียนเลือกเรียนตามหัวข้อการเรียนรู้

อรพรรณ พรสีมา (2542) ได้จัดแผนผังของศูนย์ฯ โดยกำหนดว่าศูนย์วิทยากรควรมีพื้นที่ ดังนี้

1. พื้นที่ทำงานสำหรับครูศูนย์วิทยากร

2. พื้นที่สำหรับการประชาสัมพันธ์งานศูนย์วิทยากรและแสดงผลงานนักเรียน
3. ทางเดินเข้าออกศูนย์วิทยากรและทางเดินระหว่างฐานประสบการณ์
4. พื้นที่สำหรับเก็บสื่อและอุปกรณ์ที่ยังไม่ได้ใช้
5. พื้นที่สำหรับจัดแสดงสื่อเพื่อบริการ
6. พื้นที่สำหรับการทำงานของนักเรียนในลักษณะต่าง ๆ เช่น การทำงานเป็น

รายบุคคล กลุ่มย่อย และการทำงานกลุ่มใหญ่

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2542) กล่าวว่า การจัดห้องเรียนในระบบการสอนแบบ ศูนย์การเรียนรู้นี้ควรจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การจัดโต๊ะเรียนควรรวมโต๊ะเข้าเป็นกลุ่มและมีเลขชื่อศูนย์ติดประจำกลุ่ม
2. ศูนย์ความสนใจเหนือมุมวิชาการนิยมจัดไว้ตามมุมหรือตรงกลางของผนังห้อง
3. กระดานนิเทศอาจติดไว้ข้างกระดานดำหรือข้างห้องเรียน สำหรับแสดงหัวข้อ หรือคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนส่วนที่ผนังห้องอาจมีรูปที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาติดไว้เพื่อสร้างบรรยากาศ ให้น่าเรียนยิ่งขึ้น

4. ชั้นวางหนังสือหรือชุดการสอน ควรจัดไว้ที่ผนังห้องเรียน เพื่อเก็บหนังสือและ ชุดการสอนให้เป็นระเบียบและสะดวกต่อการนำมาใช้

5. การตกแต่งผนังห้องเรียน อาจจะนำผลงานของนักเรียนมาติดแสดงหรือจัด ป้ายนิเทศเสนอเรื่องราว เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่น่าสนใจด้วย

วนิดา จิงประสิทธิ์ (2532) ได้จัดเนื้อที่การใช้งานของฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์ไม่ว่า จะเป็นที่รวมอยู่กับห้องสมุดหรือแยกต่างหากออกจากห้องสมุดก็ตามควรมีพื้นที่การใช้งาน 9 ส่วน ดังนี้

1. เนื้อที่สำหรับเป็นที่ทำงานของหัวหน้าศูนย์และคณะผู้ทำงาน
2. เนื้อที่สำหรับให้บริการสื่อ ขอยืมสื่อ และตรวจเช็คสื่อหลังคืน
3. เนื้อที่สำหรับซ่อมบำรุง
4. เนื้อที่สำหรับเก็บสื่อประเภทวัสดุและเครื่องมือเพื่อให้บริการ
5. เนื้อที่สำหรับทดลองสื่อก่อนนำไปใช้จริง
6. เนื้อที่สำหรับการศึกษาตามเอกัตภาพ
7. เนื้อที่สำหรับแสดงป้ายนิเทศและจัดนิทรรศการ
8. เนื้อที่สำหรับผลิตสื่อฯ และเก็บเครื่องมือในการผลิต
9. ห้องฉาย

โดยสรุป การศูนย์การเรียนรู้ควรจัดให้มีพื้นที่สำหรับการศึกษาค้นคว้า การแสดงผลงาน ส่วนเก็บวัสดุอุปกรณ์ และการฝึกทักษะปฏิบัติ ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

1.8 สื่อการเรียนการสอนในศูนย์การเรียนรู้

การนำสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ มาใช้ในศูนย์การเรียนนั้น นักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้

อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2545) กล่าวว่า ศูนย์การเรียนรู้ที่ให้นักเรียนค้นคว้า ต้องมีวัสดุที่หลากหลายให้นักเรียนเลือกใช้ เช่น หนังสือที่หลากหลาย คอมพิวเตอร์ สื่อประสม อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ เป็นต้น โดยนักเรียนจะเป็นคนตัดสินใจในการเลือกใช้และกำหนดเวลาในการใช้สื่อแต่ละชนิด ซึ่งนักเรียนจะสามารถใช้สื่อที่ตนสนใจ และเหมาะสมกับความสามารถของตน

กิดานันท์ มลิทอง (2544) กล่าวว่า ศูนย์การเรียนรู้ในแต่ละศูนย์จะมีสื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ ไว้แล้วแต่กิจกรรมการเรียน โดยอาจแยกเป็นสื่อวัสดุอุปกรณ์แต่ละประเภทหรืออาจจะเป็นชุดการเรียนก็ได้

ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2543) ได้เสนอแนวทางในการจัดศูนย์วิทยบริการสำหรับศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในรูปของ Self-Learning Center ไว้ดังนี้

1. ควรมี Software ต่าง ๆ ที่นักเรียนสามารถเข้ามาใช้บริการได้ตามความต้องการ เช่น โปรแกรมภาษาอังกฤษ CAI เป็นต้น
2. ควรมีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สามารถค้นคว้าข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต
3. ควรมีการจัดบริการชุดการสอนรายบุคคลที่สอดคล้องกับหลักสูตรและรายวิชาที่สอน

จิฑูนา ปาณปณัง (2540) กล่าวว่า ศูนย์วิทยบริการควรจัดให้มีทั้งสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ สื่อไมติพิมพ์ สื่อกราฟิก รูปภาพ แผนที่ แผนภูมิ สไลด์ ภาพยนตร์ วิดิทัศน์ โทรทัศน์ หนังสือประกอบเทปบันทึกเสียง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สื่อสำหรับการฝึกอบรม สื่อสำหรับคนพิการ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ อาทิ สื่อประเภทซีดีรอม สื่อประเภทมัลติมีเดีย สื่อประเภทไมโครคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2540) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาห้องสมุดเพื่อรับบทบาทห้องสมุดประชาชนรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ว่า ควรมีสื่อชนิดต่าง ๆ คือ หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ ชุดการเรียน เทปบันทึกเสียง วิดิทัศน์ และสไลด์

จินตนา ผลสนอง (2540) ได้เสนอว่า สื่อการเรียนการสอนในศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ควรประกอบด้วยหนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสือทั่วไป หนังสือแนะแนวการศึกษา เครื่องรับวิทยุ เครื่องเล่นเทป เครื่องฉายวีดิทัศน์ ชุดรับสัญญาณดาวเทียม ป้ายนิเทศ ม้วนเทปคาสเซตวิชาต่าง ๆ เครื่องคอมพิวเตอร์ ชุดตรวจสอบสุขภาพแผนที่จังหวัด แผนที่หมู่บ้าน มีมุมหนังสือพิมพ์และวารสาร มุมวัฒนธรรมพื้นบ้าน มุมข้อมูลท้องถิ่น

โดยสรุป ศูนย์การเรียนรู้ควรจัดให้มีสื่อการเรียนการสอน ดังนี้ คือ หนังสือคอมพิวเตอร์ สื่อประสม รูปภาพ แผนที่ แผนภูมิ สไลด์ ภาพยนตร์ วีดิทัศน์ โทรทัศน์ เป็นต้น

1.9 กิจกรรมการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ นั้น นักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้

องค์การยูเนสโก (ทิพวัลย์ มาแสง 2544: 26-27) ได้กำหนดรูปแบบของโปรแกรมการศึกษาต่อเนื่องที่มีรูปแบบของการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยเห็นว่ามีลักษณะใกล้เคียงกับรูปแบบของกิจกรรมในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองที่จะจัดตั้งขึ้น ดังนี้

1. รูปแบบที่ 1 การจัดการศึกษาหลังจากการรู้หนังสือแล้ว (Post Literacy Programmer-PLP) การศึกษาในรูปแบบนี้มีเป้าหมายที่จะคงสภาพและส่งเสริมการรู้หนังสือคิดเลขเป็น และมีทักษะในการแก้ปัญหาได้ มีทักษะความรู้พื้นฐานในการทำงาน และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. รูปแบบที่ 2 การจัดการศึกษาเพื่อเทียบโอน (Equivalency Programmer-EP) การศึกษาในรูปแบบนี้กำหนดให้เป็นทางเลือกทางการศึกษาที่จะเลือกเรียนทางสายสามัญหรือสายอาชีพ
3. รูปแบบที่ 3 การจัดการศึกษาเพื่อการมีรายได้ (Income-Generating Programmer-IGP) การศึกษาในรูปแบบนี้ช่วยให้นักเรียนสามารถเลือกหรือเรียนเพื่อทักษะในการประกอบอาชีพโดยมุ่งให้นักเรียนสามารถจะประกอบอาชีพได้ การเรียนในรูปแบบฝึกทักษะอาชีพนี้สามารถจัดได้หลายลักษณะที่จะสามารถสนองความต้องการของนักเรียนได้ โดยเฉพาะผู้ที่ไม่สามารถหารายได้พอเพียงหรือผู้ที่มีฐานะยากจน
4. รูปแบบที่ 4 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (Quality of Life Improvement Programmer-QLIP) การศึกษาในรูปแบบนี้มีเป้าหมายเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับ

นักเรียนและชุมชนเกี่ยวกับความรู้ เจตคติ และทักษะ เพื่อให้ประชาชนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของแต่ละคนและเป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของชุมชน

5. รูปแบบที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความสนใจของบุคคล (Individual Interest Promotion Programmer-IIP) การศึกษาในรูปแบบนี้จัดเพื่อเปิดโอกาสให้แต่ละคนมีโอกาสเรียนรู้เรื่องที่น่าสนใจโดยเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับวัฒนธรรม ความเชื่อ สุขภาพอนามัย ศิลปะ กีฬา เป็นต้น

6. รูปแบบที่ 6 การจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับอนาคต (Future Oriented Programmer-FOP) การศึกษาในรูปแบบนี้จัดให้แก่ผู้ใช้แรงงาน ผู้ชำนาญการสาขาต่าง ๆ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชน นักธุรกิจ และนักวางแผนเกี่ยวกับทักษะใหม่ ๆ เกี่ยวกับความรู้และเทคนิคที่จะพัฒนาตนเองและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เขาเหล่านั้นรับผิดชอบให้เหมาะสมกับความเจริญเติบโตของสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2543) ได้เสนอการจัดศูนย์วิทยบริการสำหรับศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในรูปแบบของ Self-Learning Center ว่านอกจากสื่อการเรียนการสอนและสถานที่สำหรับการศึกษาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อยแล้ว ควรมีการจัดโปรแกรมการเรียนรู้โดยเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้สม่ำเสมอ

อรพรรณ พรสีมา (2542) ได้เสนอกิจกรรมการเรียนรู้ในศูนย์วิทยบริการ ควรจัดให้มีสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรและพัฒนาการของนักเรียน โดยจัดเป็นกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ โดยจะเรียนเป็นฐานหรือมุม ขึ้นอยู่กับลักษณะการจัด โดยควรมีกิจกรรมในศูนย์ฯ คือ กิจกรรมการเข้าฐานประสบการณ์ กิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน และการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับวันสำคัญ

โดยสรุป ในศูนย์การเรียนรู้ควรจัดให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการฝึกทักษะ กิจกรรมการศึกษาค้นคว้า กิจกรรมการแสดง และกิจกรรมการอบรม เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้ของนักเรียนและผู้สนใจ

1.10 แนวทางการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2540) ศูนย์การเรียนรู้จะให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1. บุคลากรในหน่วยงานที่จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้

1) เป็นที่ลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ การศึกษาสายอาชีพ และสามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมโดยการศึกษาตามอัธยาศัย

- 2) เป็นที่จัดกิจกรรมสำหรับส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรในหน่วยงาน
- 3) เป็นศูนย์กลางการให้ข้อมูลข่าวสารแก่บุคลากรภายในและภายนอก
หน่วยงาน

2. นักการศึกษาออกโรงเรียน

- 1) เป็นที่พบกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียน
- 2) เป็นที่ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อต่าง ๆ เช่น แบบเรียน
ชุดวิชาการวิทยุ โทรทัศน์ วีดิทัศน์ ฯลฯ.
- 3) เป็นแหล่งให้บริการแนะแนวการเรียนการสอน
- 4) เป็นแหล่งให้บริการข่าวสารข้อมูลด้านวิชาการและวิชาชีพ
- 5) เป็นแหล่งบริการการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม
- 6) เป็นศูนย์การประชุม/ ผูกอบรม เพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำ การทำงาน
ร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามวิถีประชาธิปไตยและการถ่ายทอดวัฒนธรรม ชนบธรรมนิยมประเพณีของ
ชุมชนโดยภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. นักเรียนและนักศึกษาในระบบโรงเรียน

- 1) เป็นที่ค้นคว้าหาความรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ แบบเรียน และสื่อ
ต่าง ๆ
- 2) เป็นที่ได้รับบริการจากการศึกษาทางไกลไทยคม
- 3) เป็นที่รับบริการข่าวสารข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน

4. ประชาชนทั่วไป

- 1) เป็นที่ศึกษาหาความรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือแบบเรียน และสื่อต่าง ๆ
- 2) เป็นที่พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์และการนัดพบทางการ
โดยสรุป ศูนย์การเรียนควรให้บริการด้านการศึกษา ทั้งในเรื่องการค้นคว้า
เกี่ยวกับวิชาการ และการฝึกทักษะปฏิบัติ โดยศูนย์การเรียนจะจัดแหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถ
เข้ามาศึกษาได้ตามความสนใจ

2. แบบจำลอง

การศึกษาแบบจำลองในการวิจัยครั้งนี้จะนำเสนอในขอบข่าย (1) ความหมาย
(2) ความสำคัญ (3) ประเภท (4) ขั้นตอนการสร้าง และ (5) ปัญหาในการสร้างแบบจำลอง

2.1 ความหมายของแบบจำลอง

นิคม ทาแดง (2536: 122-123) แบบจำลอง เป็นระบบเทียบเสมือนที่มีกระสวนของโครงสร้าง และการเปลี่ยนแปลงเหมือนระบบจริงมีความสำคัญต่อการสื่อความหมาย การแสวงหากระบวนการในการปฏิบัติการกำกับกระบวนการ การควบคุมติดตาม และการพัฒนาระบบ

2.2 ความสำคัญของแบบจำลอง

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2536: 97-100) กล่าวถึงความสำคัญของแบบจำลอง ดังนี้
(1) แบบจำลองเป็นโครงสร้างที่จะทำนายผลที่จะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพก่อนที่จะนำระบบนั้นไปใช้จริง และ (2) แบบจำลองระบบช่วยป้องกันการลงทุนที่ไม่จำเป็น

นิคม ทาแดง (2536: 124-125) ได้ให้ความสำคัญของแบบจำลอง ดังนี้

1. ความสำคัญของการสื่อความหมายทำให้มองเห็นภาพรวมของระบบที่ใหญ่ๆ และซับซ้อนได้
2. ความสำคัญต่อการแสวงหากระบวนการในการปฏิบัติการที่มีความซับซ้อนและอาจเกิดความเสียหายได้
3. ความสำคัญต่อการกำกับกระบวนการ เป็นเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกให้กิจกรรมต่าง ๆ ได้ดำเนินไปตามขั้นตอน
4. ความสำคัญต่อการควบคุมและติดตาม
5. ความสำคัญต่อการพัฒนาระบบ ระบบการศึกษาเมื่อได้รับการพัฒนาขึ้นมาแล้วดำเนินอยู่ได้ระยะหนึ่งตามหลัก อนิจจัง

โดยสรุป แบบจำลองมีความสำคัญในด้านของการสื่อความหมายของกระบวนการปฏิบัติ การติดตามผล การควบคุม และการพัฒนาแบบจำลองให้มีประสิทธิภาพ ป้องกันความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้น

2.3 ประเภทของแบบจำลอง

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2536: 125) แบ่งแบบจำลองออกเป็น 4 แบบ คือ

1. แบบรูปภาพหรือหุ่นจำลองของจริง (Iconic Models) เช่น ภาพวาด หุ่นจำลองเครื่องบิน
2. แบบจำลองเปรียบเทียบ (Analogue Models) เช่น นาฬิกา เป็นแบบจำลองของเวลา
3. แบบจำลองสัญลักษณ์ (Symbolic Models) เช่น สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์
4. แบบจำลองแนวคิด (Conceptual Models) เช่น แบบจำลองที่แทนด้วยแผนภูมิหรือแผนภาพในรูปแบบต่าง ๆ

นิคม ทาแดง (2536: 125) แบ่งประเภทของแบบจำลอง ดังนี้

1. แบบจำลองระบบไอออนิก (Ionic Models) เป็นแบบจำลองระบบด้วยภาพเหมือน ภาพถ่ายหรือลักษณะโครงสร้างทางกายภาพ เช่น หุ่นจำลองย่อส่วนรถยนต์ที่สามารถติดเครื่องยนต์และวิ่งได้ หุ่นจำลองสิ่งก่อสร้างที่แสดงในแผนผังภูมิสถาปัตยกรรมของสถานที่ต่าง ๆ เป็นต้น

2. แบบจำลองระบบอนาล็อก (Analogue Models) เป็นระบบเทียบเสมือนที่ใช้สื่อแทนที่กำหนดขึ้นแทนส่วนประกอบ องค์ประกอบและกระบวนการเปลี่ยนแปลง ระบบจริงและแสดงเฉพาะส่วนสำคัญของระบบ

3. แบบจำลองระบบทางการศึกษาแบบสัญลักษณ์ (Symbolic Models) เป็นแบบจำลองระบบที่เป็นนามธรรมมากที่สุด เพราะเป็นเพียงสัญลักษณ์สมการหรือสูตรทางคณิตศาสตร์เท่านั้น เป็นเครื่องมือสื่อสารองค์ประกอบโครงสร้างและกระบวนการเปลี่ยนแปลงของระบบได้ดีมากขึ้นระบบหนึ่ง

โดยสรุป แบบจำลองแบ่งได้ ดังนี้ คือ แบบจำลองของจริงหรือแบบจำลองไอออนิก แบบจำลองเปรียบเทียบหรือแบบจำลองระบบอนาล็อก และแบบจำลองสัญลักษณ์

2.4 ขั้นตอนการสร้างแบบจำลอง

วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2549: 7) ได้ลำดับขั้นตอนในการสร้างแบบจำลองระบบทางการศึกษา ดังนี้

1. การพิจารณาขั้นตอนอย่างละเอียด เป็นการตรวจสอบแต่ละขั้นตอนที่กำหนดไว้ในตอนสังเคราะห์ระบบ

2. กำหนดประเภทของแบบจำลอง จำแนกได้ 4 ประเภท คือ แบบจำลองรูปภาพหรือหุ่นจำลองของจริง แบบจำลองเทียบเสมือน แบบจำลองสัญลักษณ์ และแบบจำลองแนวคิด

1) แบบจำลองรูปภาพหรือหุ่นจำลองของจริง เช่น ภาพวาด หุ่นจำลองเครื่องบิน

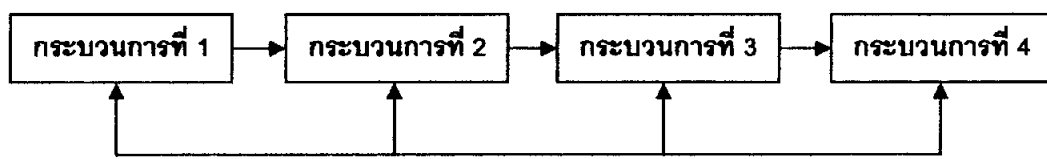
2) แบบจำลองเทียบเสมือน เช่น นาฬิกา เป็นแบบจำลองของเวลา

3) แบบจำลองสัญลักษณ์ เช่น สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์

4) แบบจำลองแนวคิด ได้แก่ เช่น แบบจำลองที่แทนด้วยแผนภูมิหรือแผนภาพในรูปแบบต่าง ๆ

3. การกำหนดรูปแบบของแบบจำลอง กระทำได้หลายวิธี ดังนี้ (นิคม ทาแดง 2540: 136-138)

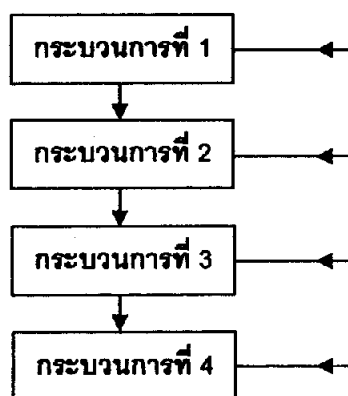
1) เขียนแผนวอน นิยมใช้ แทนขั้นตอนต่าง ๆ จากซ้ายไปขวา ตามลำดับ เมื่อถึงขั้นสุดท้ายจะมีเส้นเชื่อมโยงผลย้อนกลับมายังขั้นตอนต่าง ๆ ที่เป็นส่วนของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์เพื่อการปรับปรุง นิยมเชื่อมแต่ละขั้นตอนด้วยลูกศร อาจจะได้หมายเลขกำกับขั้นตอนหรือไม่ใส่ก็ได้ ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างกระบวนการตามลำดับขั้นแผนวอน

ที่มา: นิคม ทาแดง (2540) "หน่วยที่ 5 การสร้างแบบจำลองระบบทางการศึกษา" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดระบบทางการศึกษา* หน้า 136 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

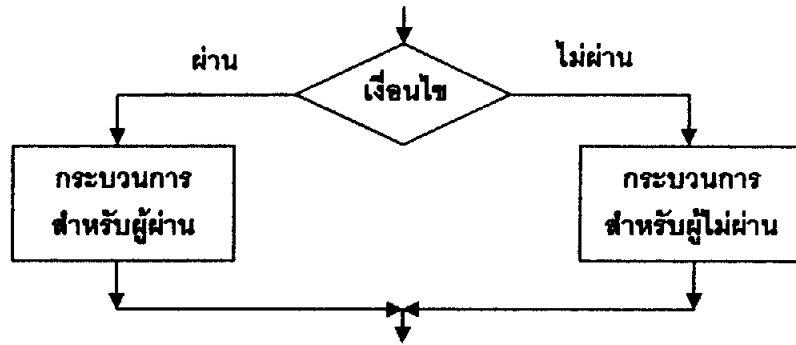
2) เขียนแนวตั้ง มีหลักการคล้ายกับการเขียนแผนวอน แต่จะเขียนขั้นแรกจากด้านบนลงมาด้านล่างจนถึงผลลัพธ์แล้วต้องมีผลย้อนกลับโยงขึ้นไปด้านบนและแสดงหัวลูกศรแสดงทิศทางของขั้นตอนต่าง ๆ ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างกระบวนการตามลำดับขั้นแนวตั้ง

ที่มา: นิคม ทาแดง (2540) "หน่วยที่ 5 การสร้างแบบจำลองระบบทางการศึกษา" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดระบบทางการศึกษา* หน้า 137 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

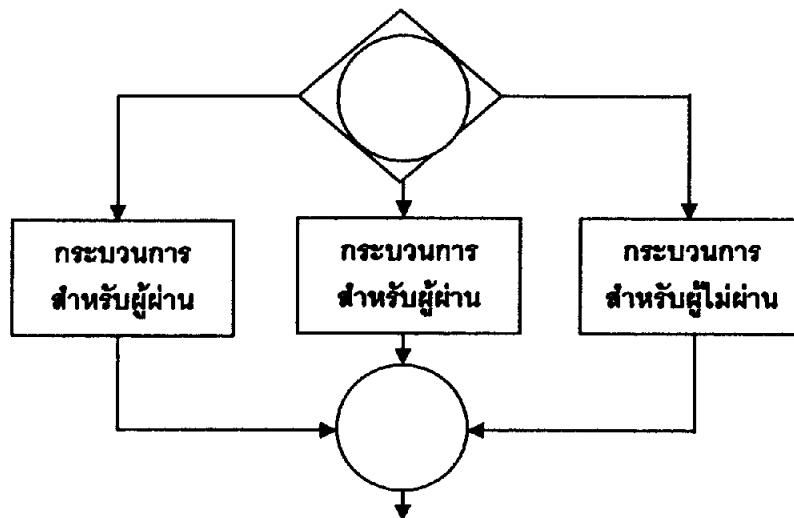
3) เขียนแบบการเลือกวิถีโดยมีเงื่อนไข มีวิถีที่จะต้องเลือกตั้งแต่สองทางขึ้นไป ซึ่งจะต้องเลือกตามเงื่อนไขที่กำหนด ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 โครงสร้างการเลือกวิถีโดยมีเงื่อนไข

ที่มา: นิคม ทาแดง (2540) "หน่วยที่ 5 การสร้างแบบจำลองระบบทางการศึกษา" ใน
 ประมวลสาระชุดวิชาการจัดระบบทางการศึกษา หน้า 137 นนทบุรี มหาวิทยาลัย
 สุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

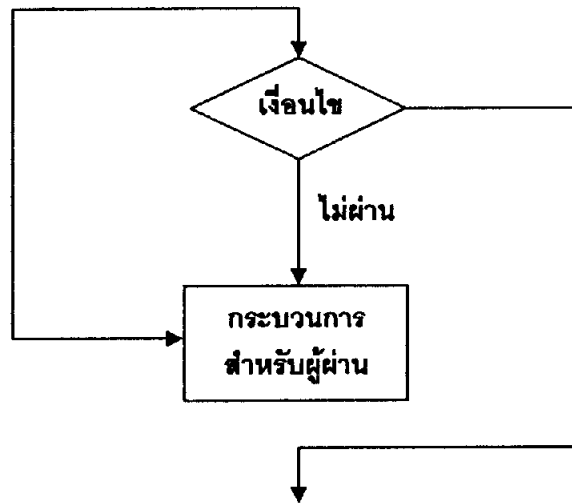
4) เขียนแบบการเลือกอิสระ มีวิถีที่ไม่มีเงื่อนไข มี 3 ลักษณะ เลือกวิถีใด
 วิธีหนึ่งในหลายวิถีแต่ละวิถีเป็นกระบวนการที่มีคุณค่าเท่าเทียมกัน เลือกวิถีใดวิธีหนึ่งก่อนหลัง
 อย่างไม่รู้ได้แต่ต้องผ่านทุกวิถี และเลือกหรือไม่เลือกก็ได้สำหรับวิถีเสริม ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 โครงสร้างการเลือกวิถีอิสระ

ที่มา: นิคม ทาแดง (2540) "หน่วยที่ 5 การสร้างแบบจำลองระบบทางการศึกษา" ใน
 ประมวลสาระชุดวิชาการจัดระบบทางการศึกษา หน้า 138 นนทบุรี มหาวิทยาลัย
 สุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

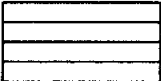

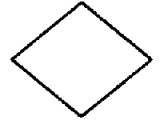

5) เขียนแบบกระทำซ้ำ ๆ มีกระบวนการที่ต้องทำซ้ำ ๆ เหมือนเดิมเพื่อสะสม
 ผลลัพธ์จนผ่านเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดซึ่งผ่านวิถีไปยังขั้นตอนอื่นได้ ดังภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 โครงสร้างการกระทำซ้ำ

ที่มา: นิคม ทาแดง (2540) "หน่วยที่ 5 การสร้างแบบจำลองระบบทางการศึกษา" ใน
 ประมวลสาระชุดวิชาการจัดระบบทางการศึกษา หน้า 138 นนทบุรี มหาวิทยาลัย
 สุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

4. การกำหนดสัญลักษณ์ เป็นการระบุว่าจะใช้สัญลักษณ์ประเภทใด สัญลักษณ์
 ที่ใช้ในการสร้างแบบจำลองมีมากมาย ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะที่ต้องเกี่ยวข้องมากที่สุดในการสร้าง
 แบบจำลองระบบ (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2549: 9)

	หมายถึง การเริ่มต้นหรือการจบ
	หมายถึง กระบวนการปกติ ไม่ซับซ้อน หรือเป็นกระบวนการที่ง่าย และเข้าใจกันแล้ว
	หมายถึง กระบวนการที่องค์ประกอบสลับที่มาก่อนหลังได้
	หมายถึง กระบวนการซับซ้อน เช่น มีการย้ายที่ เปลี่ยนแปลง เป็นต้น
	หมายถึง กระบวนการตัดสินใจเลือกมากกว่าหนึ่งทางขึ้นไป มักใช้ในการทดสอบหรือประเมินตามเกณฑ์หรือเงื่อนไขของระบบ
	หมายถึง วิธีการไหลหรือการสื่อสารข้อมูล

ภาพที่ 2.6 แสดงภาพกำหนดสัญลักษณ์

ที่มา: วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2549) "ขั้นตอนของการจัดระบบทางการศึกษา" ใน
ประมวลสาระชุดวิชา ฉบับเพิ่มเติม ชุดวิชาการจัดระบบทางการศึกษา หน้า 9
นันทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

5. การร่างแบบจำลอง เมื่อกำหนดรูป ระบบ และประเภทของแบบจำลองได้แล้ว
ก็ร่างแบบจำลองในกระดาษ พร้อมทั้งกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ต้องใช้

6. การตรวจสอบและปรับปรุง ควรตรวจสอบแบบจำลองที่ร่างด้วยตนเอง หรือ
ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบตรวจสอบ ตรวจสอบในเรื่องความถูกต้องของวิธีระบบในส่วนที่เป็น
หัวลูกศร การเคลื่อนไหวของระบบ จากนั้นนำแบบจำลองที่ตรวจสอบแล้วไปปรับปรุง

7. การเขียนแบบจำลอง เขียนแบบจำลองในกระดาษเพื่อเป็นพิมพ์เขียวต่อไป
โดยสรุป ขั้นตอนการสร้างแบบจำลองจะมีกระบวนการ มีลำดับขั้น ดังนี้ คือ
(1) การพิจารณาขั้นตอนอย่างละเอียด (2) การกำหนดประเภทของแบบจำลอง (3) การกำหนด
รูปแบบของแบบจำลอง (4) การกำหนดสัญลักษณ์ (5) การร่างแบบจำลอง และ (6) การ
ตรวจสอบและปรับปรุง

2.5 ปัญหาในการสร้างแบบจำลอง

นิคม ทาแดง (2536: 147-149) ได้ชี้ประเด็นไว้ 4 ข้อ คือ

1. การขาดแคลนบุคลากรผู้ชำนาญการ ในการออกแบบสร้างแบบจำลองระบบ
แต่ละประเภทขั้นนั้นจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรผู้รู้ หรือผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์สาขานั้น ๆ และ

ศาสตร์สาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกด้วย ความจำเป็นที่หน่วยงาน หรือผู้คิดจะสร้างแบบจำลองระบบขึ้นมาต้องสรรหาผู้เชี่ยวชาญในแต่ละศาสตร์จึงเป็นเรื่องยุ่งยากและซับซ้อน ปัจจุบันวงการการศึกษาของไทยในปัจจุบันยังขาดแคลนนักจัดระบบทางการศึกษาสำหรับหน้าที่เป็นผู้สร้างแบบจำลองระบบอย่างรุนแรงต่อเนื่องและยาวนาน การสร้างแบบจำลองระบบทางการศึกษาขึ้นมาโดยขาดผู้เชี่ยวชาญที่แท้จริงย่อมส่งผลกระทบต่อการจัดระบบการศึกษาอย่างแน่นอน

2. ระยะเวลาจำกัด โดยทั่วไปในการสร้างแบบจำลองระบบนั้น ผู้ออกแบบสร้างแบบจำลองระบบจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาพิจารณาซ้ำทวน หรือพลวัตระบบเพื่อดำเนินการออกแบบและพัฒนาปรับปรุงแบบจำลองระบบที่มากพอสมควรจึงจะทำให้ได้แบบจำลองระบบที่ดี แต่การสร้างแบบจำลองระบบทางการศึกษาของไทยโดยส่วนใหญ่มักจะรีบเร่งดำเนินการกันก็เมื่อมีความจำเป็นบังคับ มีเวลาค่อนข้างจำกัดไม่เพียงพอ ทำให้ได้แบบจำลองระบบที่ไม่ดีเท่าที่ควร

3. ขาดแคลนงบประมาณ ในการสร้างแบบจำลองระบบทางการศึกษาที่ดีจำเป็นต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ซึ่งคณะรัฐบาลของประเทศมักจะมองเห็นความสำคัญทางด้านอื่น ๆ มากกว่า ทำให้ไม่มีการจัดสรรงบประมาณมาทุ่มเทสร้างแบบจำลองระบบทางการศึกษาอย่างเต็มที่ การสร้างแบบจำลองระบบทางการศึกษาจึงกระทำกันภายใต้งบประมาณที่จำกัด ซึ่งทำให้ได้แบบจำลองระบบที่ไม่ดีเท่าที่ควร

4. ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร เกิดจากผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ ไม่เห็นคุณค่าของแบบจำลองระบบ ทำให้ไม่สนับสนุนให้มีการสร้างแบบจำลองระบบเท่าที่ควร จึงส่งผลโยงใยไปยังปัญหาดังกล่าวข้างต้นทั้ง 3 ประการอีกด้วย

โดยสรุป ในการสร้างแบบจำลองมักจะเกิดปัญหาเกี่ยวกับ จำนวนบุคลากรในการสร้างแบบจำลองมีน้อย ต้องใช้ระยะเวลานานจึงจะได้แบบจำลองที่ดี ขาดแคลนงบประมาณ และการสนับสนุนจากผู้บริหาร

3. การเรียนรู้ด้วยตนเอง

การศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเองในครั้งนี้จะครอบคลุมหัวข้อต่อไปนี้

- (1) ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- (2) ปรัชญาการศึกษาและหลักจิตวิทยาการศึกษาเล่าเรียนด้วยตนเอง
- (3) ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- (4) ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ
- (5) บทบาทของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.1 ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545: 29-30) กล่าวถึง การเล่าเรียนด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) ไว้ว่า “เป็นการศึกษาที่นักเรียนกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ กำหนดเนื้อหาสาระและหมายรวมเป็น “ศาสตร์ที่ว่าด้วยวิธีการ” ในการสื่อสารหรือในการศึกษาที่มีพัฒนาการมาจากสองแนวคิด คือ แนวคิดทางวิทยาศาสตร์กายภาพ แนวคิดทางพฤติกรรมศาสตร์และแนวคิดทางสังคมศาสตร์” เป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางที่ต้องมีการออกแบบระบบการเรียนโดยเฉพาะ

สตีเวน บรุกฟีลด์ (Brookfield 1984: 59-71 อ้างถึงใน จีระวัฒน์ ยูวอมรพิทักษ์ 2544: 16) การเรียนรู้ด้วยตนเอง คือ การเป็นตัวของตัวเอง มีความเป็นอิสระ โดยอาศัยความช่วยเหลือจากแหล่งภายนอกน้อยที่สุด

คอลิน กริฟฟิน (Griffin 1983: 153 อ้างถึงใน จีระวัฒน์ ยูวอมรพิทักษ์ 2544: 16) การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เฉพาะของบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยมีเป้าหมายไปสู่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตน และความสามารถในการวางแผนปฏิบัติการและการประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

Knowles (1975: 18 อ้างถึงใน อัญชลี ชาติกิตติสาร 2542: 11) การเรียนรู้ด้วยตนเอง หมายถึง กระบวนการในการเรียนรู้ด้วยตนเองของบุคคล โดยนักเรียนมีความคิดริเริ่มด้วยตนเอง เริ่มจากการวิเคราะห์ความต้องการของตน การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ การวางแผนการเรียนตลอดจนการวัดและประเมินผลตนเองทั้งนี้อาจได้รับความช่วยเหลือหรือไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ตาม

สมคิด อิศระวัฒน์ (2538: 6) การเรียนรู้ด้วยตนเอง คือ การที่นักเรียนช่วยเหลือตนเองในการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดริเริ่มในความอยากรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วทำการวางแผนการศึกษาค้นคว้าต่าง ๆ ด้วยตนเองไปจนจบกระบวนการเรียนรู้

โดยสรุป การเรียนรู้ด้วยตนเอง คือ การที่นักเรียนรู้จักที่จะแสวงหาความรู้จากสื่อการเรียนรู้และสื่อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในศูนย์การเรียนตามความสนใจ ความถนัด รวมทั้งเป็นผู้เลือกวิธีการ และเนื้อหาสาระด้วยตนเอง

3.2 ปรัชญาการศึกษาและหลักจิตวิทยาการศึกษาเล่าเรียนด้วยตนเอง

3.2.1 ปรัชญาการศึกษาสำหรับการศึกษาล่าเรียนด้วยตนเอง

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545: 41-43) การศึกษาล่าเรียนด้วยตนเองยึด ปรัชญาการศึกษากลุ่มสวภาพนิยมผสมผสานกับกลุ่มพิพัฒนาการนิยมโดยมีกลุ่มสารนิยมเป็นตัว

เสริมและกลุ่มจริยสุนทรียนิยมเป็นพื้นฐานด้านความมุ่งมั่นและเชื่อมั่นที่จะช่วยให้ตนบรรลุผลการเรียนรู้ตามเป้าหมาย

ปรัชญาากลุ่มสวภาพนิยม (Existentialism) มุ่งให้นักเรียนกำหนด วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ วิธีการ และการประเมินตนเอง โดยอาศัยคำแนะนำหรือการชี้แนะจากผู้อื่นเท่าที่จำเป็น ส่วนกลุ่มพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติหรือลงมือทำ คือ การให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระที่ “ต้องรู้” และกับสื่อต่าง ๆ ที่เป็นตัวกลาง

ปรัชญาากลุ่มสารนิยม (Essentialism) จะเรียนจากเนื้อหาสาระที่ ครูผู้สอนเตรียมหรือกำหนดให้ตามวิธีการที่ผู้สอนเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน และครูผู้สอนจะต้องประเมินความสำเร็จหรือผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเอง โดย “อิงดู” มากกว่า “อิงเกณฑ์” และ “อิงกลุ่ม” ดังนั้น ในการศึกษาเล่าเรียนด้วยตนเอง ปรัชญาากลุ่มสารนิยมจึงเป็นเพียงส่วนเสริมที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายในเรื่องเนื้อหาสาระที่จะเรียน และการนำเอาเนื้อหาสาระไปใช้ในการเผชิญประสบการณ์

กลุ่มปรัชญาที่ช่วยสร้างขวัญกำลังใจ วินัย และความมุ่งมั่นที่จะเรียนเอง โดยไม่ต้องรอครูหรือใครคอยกำกับ คือ ปรัชญาากลุ่มจริย-สุนทรียนิยม (Paternalism) ที่มุ่งให้คนทำความดีมองโลกสวยงามหรือกลุ่มที่มุ่งสอนด้านจิตพิสัย คือ คุณธรรม ค่านิยม ความตระหนักในคุณค่า ความสนใจในอารมณ์ และความรู้สึกต่อสิ่งที่ตนเองอยากเรียน

โดยสรุป นักเรียนต้องเกิดความอยากเรียนก่อนแล้วกำหนดเนื้อหาสาระที่จะเรียน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามวิธีการที่เหมาะสมและประเมินตนเองโดยอาศัยหลักความเที่ยงตรงไม่เอนเอียงหรือมีอคติ

3.2.2 หลักจิตวิทยาสำหรับการศึกษาเล่าเรียนด้วยตนเอง

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545: 44-45) การที่ใครจะมีความสนใจใฝ่รู้ ศึกษาหาความรู้เองจนเกิดผลย่อมเกิดจากผลการประยุกต์หลักจิตวิทยา 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเชื่อมโยงนิยม และกลุ่มประสบการณ์นิยม

ทฤษฎีกลุ่มเชื่อมโยงนิยม (S-R Theories) อธิบายว่า นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้เมื่อได้รับสิ่งเร้าหรือตัวแห่ (Stimulus-S) ที่ผู้สอนวางแผน เตรียมการ และนำเสนออย่างมีระบบ เพื่อให้นักเรียนตอบสนอง (Response-R) แล้วได้รับการเสริมแรง (Reinforcement) ที่เหมาะสมในรูปคำชมและความพอใจที่เกิดแก่นักเรียนเอง ส่วนทฤษฎีกลุ่มประสบการณ์นิยม (Field Theories/ Gestalt) ถือว่าคนจะเกิดการเรียนรู้ได้เมื่อจำเป็นที่จะเรียนมีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เมื่อนำทฤษฎีการเรียนรู้ทั้งสองกลุ่มมาประยุกต์จึง

เกิดเงื่อนไข 4 ประการ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ดังปรากฏในบทสวดพระธรรมคุณ กล่าวคือ (1) สวากขาโต ภควตาธัมโม ได้เรียนรู้ไปที่ละน้อยตามลำดับขั้น (Gradual Approximation) จากความรู้ที่ได้จำแนกไว้ดีแล้ว (2) สันทิฏฐิโก อกาลิโก ได้รับคำชมทันทีทันที (Immediate Feedback) เพราะไม่มีเวลาเป็นปัจจัย (3) มีส่วนร่วมในการเรียนอย่างกระฉับกระเฉง (Active Participation) และกล้าไปถามผู้อื่นว่า “เอหิภสสิโก โอปนยิโก เธอจงมาลองทำดู น้อมเข้าหาตัวเอง (ตั้งใจทำ)” และ (4) ปัจจัตตังเวทิตัพโพ วิญญูหิติ ได้รู้ได้เห็นและได้ประจักษ์ด้วยตัวเอง ดังที่ผู้เจริญแล้วรู้ นั่นคือ ได้รับประสบการณ์ที่เป็นผลสำเร็จและมีความภาคภูมิใจ (Success Experience)

โดยสรุป การศึกษาด้วยตนเองใช้หลักปรัชญาของกลุ่มต่างๆ คือ

- (1) ปรัชญากลุ่มสภาพนิยม (2) ปรัชญากลุ่มพิพัฒนาการนิยม (3) ปรัชญากลุ่มสารนิยม และ
- (4) ปรัชญากลุ่มจริยสุนทรียนิยม

3.3 ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ในปัจจุบันนี้แนวคิดการศึกษาด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นกำลังได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการมุ่งเน้นและเสริมสร้างให้นักเรียนสร้างความรู้ความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนี้

อัลเลน ทัพ (Tough 1979: 116-117 อ้างถึงใน จีระวัฒน์ ยุวอมรพิทักษ์ 2545: 21) กล่าวถึง ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนี้ กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองหรือโครงการที่นักเรียนเกี่ยวข้อง (Learning Project) มาจากการวางแผนด้วยตนเอง ทัพเน้นว่า กิจกรรมการเรียนรู้เป็นแรงผลักดันที่ทำให้เกิดความสนใจเกี่ยวกับการเป็นตัวของตัวเองและแนะนำตนเองในการเรียนรู้

มัลคัม เอส โนลส์ (Knowles 1975: 15-17 อ้างถึงใน จีระวัฒน์ ยุวอมรพิทักษ์ 2545: 21-22) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนี้

1. คนที่เรียนรู้ด้วยการริเริ่มของตนเองจะเรียนได้มากกว่า ดีกว่าคนที่เพียงผู้รับหรือรอให้ครูถ่ายทอดวิชาความรู้ให้เท่านั้น คนที่เรียนรู้ด้วยตนเองจะเรียนอย่างตั้งใจ มีจุดหมาย และมีแรงจูงใจสามารถใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ได้ดีกว่าและยาวนานกว่าบุคคลที่รอรับคำสั่งสอนแต่อย่างเดียว

2. การเรียนรู้ด้วยตนเองสอดคล้องกับพัฒนาการทางจิตวิทยาและกระบวนการทางธรรมชาติมากกว่า คือ เมื่อตอนเล็ก ๆ เป็นธรรมชาติที่จะต้องพึ่งพิงผู้อื่น ต้องการผู้ปกครองปกป้องเลี้ยงดูและตัดสินใจแทนให้เมื่อเติบโตมีพัฒนาการขึ้นก็ค่อย ๆ พัฒนาตนเองไปสู่ความเป็น

อิสระ ไม่ต้องพึ่งพิงผู้ปกครอง ครู และผู้อื่น ๆ การพัฒนาเป็นไปในสภาพที่เพิ่มความเป็นตัวของตัวเองและชี้นำตนเองได้มากขึ้น

3. พัฒนาการใหม่ ๆ ทางการศึกษาที่มีหลักสูตรใหม่ ห้องเรียนแบบเปิดศูนย์บริการทางวิชาการการศึกษาอย่างอิสระ โปรแกรมการเรียนที่จัดแก่นักศึกษานอกมหาวิทยาลัยเปิดและอื่น ๆ อีก รูปแบบของการศึกษาเหล่านี้ล้วนผลักดันการรับผิดชอบไปที่นักเรียนให้เป็นนักเรียนรู้ด้วยตนเอง

4. การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นความอยู่รอดของชีวิตในฐานะที่เป็นบุคคล และเผ่าพันธุ์มนุษย์ เนื่องจากโลกปัจจุบันเป็นโลกใหม่ที่แปลกไปกว่าเดิม ที่มีความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ เกิดขึ้นเสมอ และข้อเท็จจริงเช่นนี้เป็นเหตุผลไปสู่ความจำเป็นทางการศึกษาและการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเองจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต

โดยสรุป ความสำคัญของการเรียนด้วยตนเองนั้นมีความสำคัญในแง่ของการที่นักเรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ตามความสนใจของตนเองสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ

3.4 ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ไว้ท์เฮด (Cross 1979: 54-56 อ้างถึงใน จีระวัฒน์ ยุวอมรพิทักษ์ 2544: 34-36) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยตนเองว่าประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นปลุกเร้าความสนใจ (Romance) เป็นการเรียนรู้ในรูปแบบของการรับรู้ต่อความแปลกใหม่ที่ได้พบเห็นต่อความรู้ต่าง ๆ ที่น่าสนใจ นำทำทนายสติปัญญา
2. ขั้นเรียนรู้ในรายละเอียด (Precision) เป็นการเรียนรู้อย่างมีระบบ ทริคตระห์ข้อเท็จจริง พยายามให้ได้มาซึ่งความรู้ ความจริงต่าง ๆ อย่างมีแบบแผน
3. ขั้นหาข้อสรุป (Generalization) เป็นระยะที่เกิดความรู้ ความเข้าใจ พบข้อสรุป หลักเกณฑ์ต่าง ๆ แล้วเริ่มมีความคิดสร้างสรรค์ พร้อมทั้งจะลงมือปฏิบัติได้ด้วยตนเอง

ทัฟ (Tough 1979: 95-96 อ้างถึงใน จีระวัฒน์ ยุวอมรพิทักษ์ 2545: 34-36) กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนี้

1. การตัดสินใจว่าในกระบวนการเรียนรู้นั้นอะไรเป็นความรู้ทักษะที่จะเรียนรู้ นักเรียนอาจจะมองหาข้อผิดพลาดและจุดอ่อนของความรู้ที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยพิจารณาทั้งด้านทักษะและรูปแบบการเรียนในปัจจุบัน

2. การตัดสินใจที่จะเรียนรู้กิจกรรมเฉพาะอย่างไร วิธีการ แหล่งวิชาการ หรืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนมีอะไรบ้าง ในข้อนี้ นักเรียนควรศึกษาว่าตนเองมีความต้องการเฉพาะด้านอะไร
3. ตัดสินใจว่าจะเรียนที่ใด นักเรียนอาจเลือกบริเวณที่เงียบสงบ สะดวกสบาย และไม่มีผู้ใดมารบกวนหรืออาจจะต้องหาสถานที่ซึ่งมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกหรือแหล่งวิทยาการที่อาจใช้สะดวก
4. วางเป้าหมายหรือกำหนดระยะเวลาการทำงานที่แน่นอน
5. ตัดสินใจว่าจะเริ่มเรียนเรื่องใด เมื่อไร
6. ตัดสินใจว่าช่วงระยะเวลาใด เนื้อหาควรจะไปเท่าใด
7. พยายามหาข้อมูลที่เป็นอุปสรรค ที่จะทำให้การเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จ หรือหาขั้นตอนส่วนที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้ในปัจจุบันไม่มีประสิทธิภาพ
8. การหาเวลาสำหรับการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้จะเกี่ยวข้องกับการลดเวลาหรือจัดเวลาให้เหมาะสมกับการทำงาน
9. คำนวณระดับความรู้และทักษะหรือความก้าวหน้าของตนในด้านความรู้หรือทักษะที่ต้องการ
10. การเข้าถึงแหล่งวิทยาการที่เหมาะสมหรืออุปกรณ์ที่เหมาะสม
11. การสะสมหรือการหาเงินที่จำเป็นสำหรับประโยชน์ในการหาแหล่งวิทยาการ การซื้อหนังสือ การเช่าอุปกรณ์บางอย่าง ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการศึกษา
12. เตรียมสถานที่หรือจัดแปลงห้องเรียนที่เหมาะสมสำหรับการเรียน โดยคำนึงถึงความร้อนหนาว อากาศถ่ายเท และแสงสว่าง
13. เพิ่มขั้นตอนที่จะเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ นักเรียนอาจหาวิธีเพิ่มแรงจูงใจเพื่อที่จะเพิ่มความก้าวหน้าในการเรียนหรือเพิ่มความพอใจ พยายามเน้นความสำคัญของการเรียนโดยสรุป ขั้นตอนการเรียนด้วยตนเองเริ่มต้นที่การกระตุ้นความสนใจของนักเรียนจนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ ด้วยการศึกษจากแหล่งเรียนรู้ และขั้นสุดท้ายนักเรียนจะฝึกทักษะปฏิบัติ จากการคิดวิเคราะห์ และความคิดสร้างสรรค์ของตัวนักเรียนเอง

3.5 บทบาทของนักเรียนในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

โนลส์ (Knowles 1976: 47 อ้างถึงใน อัญชลี ชาติกิตติสาร 2542: 36-38) ได้สรุปบทบาทของนักเรียนในการเรียนด้วยตนเอง ดังนี้

1. การเรียนด้วยตนเอง ควรเริ่มจากการที่นักเรียน มีความต้องการที่จะเรียนในสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อการพัฒนาทักษะ ความรู้ สำหรับการพัฒนาชีวิตและการงานอาชีพของตนเอง
2. การเตรียมตัวของนักเรียน คือ นักเรียนจะต้องศึกษาหลักการ จุดมุ่งหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร รายวิชาและจุดประสงค์ของรายวิชาที่สอน
3. นักเรียนควรจัดเนื้อหาวิชาด้วยตนเอง ตามจำนวนคาบที่กำหนดไว้ในโครงสร้างและกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมลงไปในขั้นต้นให้ชัดเจนว่าจะให้บรรลุผลในด้านใด
4. นักเรียนเป็นผู้วางแผนการสอน และดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นด้วยตนเอง โดยอาจจะขอคำแนะนำช่วยเหลือจากครูหรือเพื่อน ในลักษณะของการร่วมมือกันทำงานได้เช่นกัน
5. การประเมินผล การเรียนด้วยตนเองควรเป็นการประเมินผลร่วมกันระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน โดยครูและนักเรียนร่วมกันตั้งเกณฑ์การประเมินผลร่วมกัน

เวนเบอร์ก (Wenburg 1972 อ้างถึงใน จิระวัฒน์ ยุวอมรพิทักษ์ 2544: 38-39) ได้สรุปความสำคัญและบทบาทของนักเรียนด้วยตนเองไว้ ดังนี้

1. นักเรียนเรียนรู้ได้จากสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เป็นอิสระ หมายถึง นักเรียนเป็นตัวของตัวเองไม่ถูกควบคุมจากบุคคลอื่น ซึ่งมีผลทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น
2. นักเรียนเรียนรู้ได้จากการลงมือปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้ค้นพบความจริงด้วยตนเอง
3. นักเรียนเรียนรู้ได้จากการร่วมมือกัน การร่วมมือไม่ได้หมายถึง การเข้ากลุ่มอย่างเดี่ยวเท่านั้นแต่ยังหมายถึงการที่แต่ละฝ่ายช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกันในสถานการณ์การเรียน โดยการป้อนกลับ (Feed Back) ให้สมาชิกอื่นๆ ทราบสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนร่วมมือกัน คือ กระบวนการกลุ่ม
4. นักเรียนเรียนจากภายในตัวออกมา หมายถึง การที่นักเรียนเรียนโดยสร้างความรู้สึกบางอย่างเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน ไม่ใช่เรียนโดยถูกกำหนดบางสิ่งบางอย่างเข้าไปในตัวนักเรียน

โดยสรุป การกำหนดบทบาทของนักเรียนในการเรียนรู้ด้วยตนเองมี ดังนี้ คือ

- (1) นักเรียนมีความต้องการที่จะเรียนโดยกำหนดเป้าหมายว่าต้องการพัฒนาตนเองอย่างไรอย่างอิสระ
- (2) นักเรียนเป็นผู้วางแผนดำเนินกิจกรรมการเรียน เนื้อหาการเรียน วิธีการเรียน และสื่อการเรียนด้วยตนเอง
- (3) นักเรียนเรียนรู้ได้จากการศึกษาค้นคว้าและการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

ภายใต้คำแนะนำของกลุ่มหรือครูประจำศูนย์ และ (4) นักเรียนและครูผู้สอนร่วมกันประเมินผล การเรียนรู้

4. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

การศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 1: ทักษะศิลป์ ครอบคลุมหัวข้อ ต่อไปนี้ (1) สาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (2) วัตถุประสงค์การเรียนรู้ศิลปะ (ทักษะศิลป์) (3) ทักษะศิลป์ (4) การสอนศิลปะภาคปฏิบัติ (5) ห้องปฏิบัติการศิลปะ และ (6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

4.1 สาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ 2544: 5-10) กำหนดสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของนักเรียนเมื่อเรียนจบการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ สำหรับสาระและ มาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของนักเรียน สถานศึกษา สามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ การจัดสาระการเรียนรู้ศิลปะมี ดังนี้

4.1.1 สาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประกอบด้วย 3 สาระ คือ สาระที่ 1: ทักษะศิลป์ สาระที่ 2: ดนตรี และสาระที่ 3: นาฏศิลป์

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาเฉพาะในสาระที่ 1: ทักษะศิลป์

4.1.2 มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ในสาระที่ 1: ทักษะศิลป์ มี 2 มาตรฐาน ดังนี้

1) มาตรฐาน ศ1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการและความคิด สร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องาน ศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ในชีวิตประจำวัน

2) มาตรฐาน ศ1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญา ไทยและสากล

4.1.3 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นระดับมัธยมศึกษา

1) มาตรฐาน ศ1.1

ตารางที่ 2.1 แสดงมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น มาตรฐาน ศ1.1

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม. 1-3	มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม. 4-6
1. รู้วิธีสื่อความคิด จินตนาการ ความรู้สึก ความประทับใจ ด้วยวัสดุอุปกรณ์ เทคนิควิธีการทางศิลปะ และสื่อ ความหมายได้	1. เข้าใจวิธีสื่อความคิด จินตนาการ ความรู้สึก ความประทับใจด้วยวัสดุ อุปกรณ์ เทคนิค วิธีการทางศิลปะและสื่อ ความหมายได้
2. คิดริเริ่ม ดัดแปลงใช้ทัศนธาตุ และองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ เทคนิค วิธีการรูปแบบใหม่ ๆ ในการสร้างงาน ทัศนศิลป์ตามความถนัดและความสนใจ	2. คิดริเริ่มดัดแปลง ยืดหยุ่น ใช้ทัศนธาตุและหลักองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ เทคนิค วิธีการ รูปแบบใหม่ ๆ ในการพัฒนางาน ตามความถนัด และความสนใจ
3. ใช้กระบวนการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ประยุกต์ใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์และ เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบ	3. ใช้กระบวนการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์และประยุกต์ใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบ
4. แสดงออกถึงความรู้สึกในการรับรู้ความงามจากประสบการณ์ จินตนาการโดยให้หลักและความงามของศิลปะตามความถนัดและความสนใจ	4. แสดงออกถึงความรู้สึกในการรับรู้ความงามจากประสบการณ์ จินตนาการ โดยใช้หลักและความงามของศิลปะ
5. แสดงความคิดเห็น อธิบายความหมาย จำแนก ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์เกี่ยวกับทัศนธาตุและความงามของศิลปะ	5. แสดงความคิดเห็นต่อผลงานทัศนศิลป์โดยวิเคราะห์ทัศนธาตุและความงามของศิลปะ
6. นำความรู้และวิธีการ ประสบการณ์ทางทัศนศิลป์ที่ตนถนัดและสนใจไปใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	6. นำความรู้เทคนิคและวิธีการทางทัศนศิลป์ที่ตนถนัดและสนใจไปใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.2 มาตรฐาน ศ1.2

ตารางที่ 2.2 แสดงมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น มาตรฐาน ศ1.2

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม. 1-3	มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม. 4-6
1. เข้าใจความเชื่อทางวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการสร้างงานศิลปะ	1. เข้าใจรูปแบบยุคสมัยและวิวัฒนาการทางศิลปวัฒนธรรมไทยและสากล
2. ช่างซึ่ง เห็นคุณค่าศิลปะ วัฒนธรรมไทย มีส่วนร่วมในการสร้างงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย	2. เห็นคุณค่า รัก และภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย เข้าใจการสืบทอด การทำงานทัศนศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมระดับชาติ และนานาชาติ

4.2 วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนศิลปะ

ในงานวิจัยครั้งนี้จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการเรียนศิลปะเฉพาะสาระที่ 1: ทัศนศิลป์ ซึ่งมีการกล่าวถึง ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (กรมวิชาการ 2546: 2) มีเป้าหมายการเรียนรู้ด้านศิลปะ ดังนี้ (1) กระบวนการเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ (The Creative Process) (2) การแสดงออก (Self-Expression) และ (3) การรับรู้เกี่ยวกับความงาม (Aesthetic Awareness)

ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ไม่ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการเรียน แต่ได้กำหนดเป็นคุณภาพนักเรียนว่าเมื่อนักเรียนศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะจบแล้วนักเรียนควรเป็นอย่างไร ดังนี้ คือ

เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะแล้วนักเรียนมีสภาพจิตใจที่งดงาม มีสุนทรียภาพ มีรสนิยม รักความสวยงาม รักความเป็นระเบียบ มีการรับรู้อย่างพินิจพิเคราะห์เห็นคุณค่าความสำคัญของศิลปะ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมอันเป็นมรดกทางภูมิปัญญาของคนในชาติ สามารถค้นพบศักยภาพความสนใจของตนเองอันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพทางศิลปะ มีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นพัฒนาตนเองได้ แสดงออกอย่างสร้างสรรค์มีสมาธิในการทำงาน มีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

โดยสรุป การเรียนศิลปะมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อให้ให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ (2) เพื่อฝึกฝนทักษะด้านศิลปะและส่งเสริมศักยภาพของ

- นักเรียน (3) เพื่อสร้างสุนทรียภาพ ความมีรสนิยม ชื่นชมในศิลปวัฒนธรรมไทยและสากล และ
 (4) เพื่อให้รู้จักประยุกต์ใช้ศิลปะในการดำเนินชีวิตประจำวัน

4.3 ทักษะศิลป์

การศึกษาเกี่ยวกับทัศนศิลป์ (Visual Art) จะครอบคลุมหัวข้อต่อไปนี้

- (1) ความหมายของทัศนศิลป์ (2) ประเภทของงานทัศนศิลป์ และ (3) กระบวนการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

4.3.1 ความหมายของทัศนศิลป์

ประเสริฐ ศิลรัตน์ (2542: 94) ศิลปะที่สามารถรับรู้ได้ด้วยสายตาหรือการมองเห็น ได้แก่ งานศิลปะประเภท จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ศิลปะภาพพิมพ์ และศิลปะประเภทย่อยผสม

ทวีเกียรติ ไชยงยศ (2538: 24) ทัศนศิลป์ หมายถึง ศิลปะแขนงหนึ่งรับรู้ได้ด้วยการเห็นหรือศิลปะที่มองเห็น ได้แก่ ภาพวาดเขียน (Drawing) จิตรกรรม (Painting) ประติมากรรม (Sculpture) สถาปัตยกรรม (Architecture) ภาพพิมพ์ (Printmaking) และศิลปะสื่อผสม (Mixed media)

บุญเยี่ยม แยมเมือง (2537: 10-12) ทัศนศิลป์ หมายถึง ผลงานที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นมา และมนุษย์สามารถที่จะรับรู้ได้ด้วยการผ่านประสาทสัมผัสทางสายตายเป็นอันดับแรก แล้วเกิดอารมณ์ ความรู้สึกเป็นประการต่อมา เราจึงเรียกงานทัศนศิลป์ด้วยภาษาง่าย ๆ ว่า “ศิลปะที่มองเห็น” ได้แก่ ประติมากรรม สถาปัตยกรรม และจิตรกรรม

โดยสรุป ทัศนศิลป์ หมายถึง เป็นผลงานที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่สามารถรับรู้ถึงความงามและเรื่องราวได้ด้วยสายตา เป็นแขนงหนึ่งของงานศิลปะ ได้แก่ การวาดภาพ จิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์

4.3.2 ประเภทของงานทัศนศิลป์

สุชาติ เกาทอง (2536) แบ่งงานทัศนศิลป์เป็น 4 ประเภท คือ

1. จิตรกรรม (Painting) ผลงานทางการขีดเขียน ระบายด้วยสี ด้วยวิธีการต่าง ๆ กันมีลักษณะเป็น 2 มิติ คือ กว้างและยาว สำหรับมิติที่สาม คือ ความลึกนั้นอยู่ที่ความรู้สึก ผู้ดู ผู้พบเห็น

2. ประติมากรรม (Sculpture) หมายถึง การสร้างสรรค์รูปทรงที่มองเห็นมีลักษณะเป็น 3 มิติ คือ ความกว้าง ความยาว ความหนาหรือความสูง ประติมากรรมอาจทำด้วยวัสดุที่เปลี่ยนแปลงรูปทรงได้ รวมทั้งการปั้น แกะสลัก ทูบ ตี เคาะ เชื่อม และหล่อ

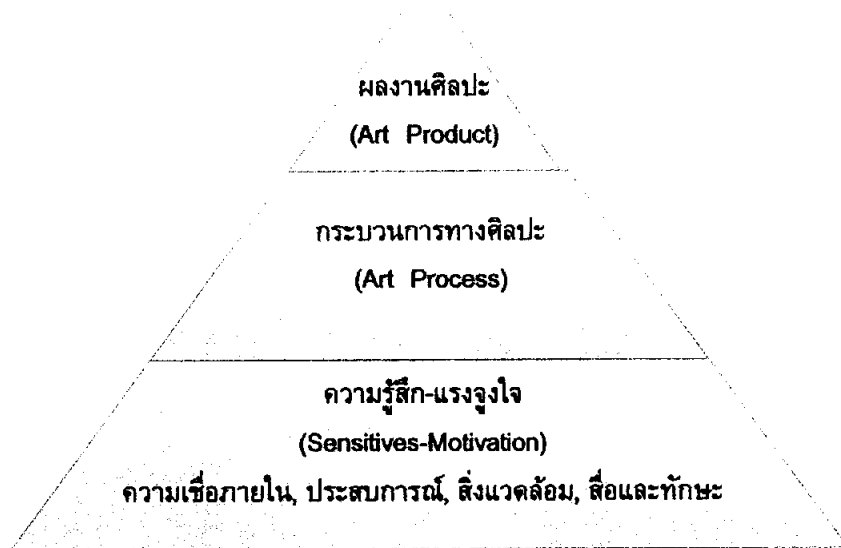
3. สถาปัตยกรรม (Architecture) หมายถึง งานทัศนศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสิ่งก่อสร้างและการสร้างเพื่อประโยชน์ของมนุษย์

4. ภาพพิมพ์ (Graphic art) หมายถึง งานศิลปะที่เกิดจากกระบวนการสร้างภาพด้วยวิธีพิมพ์จากแม่พิมพ์ เช่น แม่พิมพ์ไม้ แม่พิมพ์โลหะ และแม่พิมพ์ผ้าไหม

โดยสรุป งานทัศนศิลป์นี้จะเป็นงานที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่สามารถรับรู้ถึงความงามละเอียดเรื่องราวได้ด้วยสายตาในสาขา แบ่งออกได้ ดังนี้ ภาพวาดเขียน (Drawing) จิตรกรรม (Painting) ประติมากรรม (Sculpture) และภาพพิมพ์ (Graphic art) และรวมไปถึงงานศิลปะภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.3.3 กระบวนการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

ไมเคิล (1983) กล่าวถึงกระบวนการทำงานศิลปะจากองค์ประกอบของการทำงานศิลปะและแสดงออกมาในรูปแบบภาพ ดังนี้

ภาพที่ 2.7 แสดงองค์ประกอบการทำงานทางด้านศิลปะ

องค์ประกอบการทำงานทางด้านศิลปะ

1. ความรู้สึก-แรงจูงใจ (Sensitive-Motivation) ซึ่งเป็นพื้นฐานและเป็นจุดเริ่มต้นของความต้องการทำงานศิลปะ โดยมีที่มาจากความเชื่อ ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม และทักษะการใช้สื่อต่าง ๆ

2. กระบวนการทางศิลปะ (Art Process) เป็นการแสดงออกส่วนตัวทางด้านความคิด ความรู้สึก และการรับรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดองค์ประกอบทางด้านศิลปะ

3. ผลงานศิลปะ (Art Product) เป็นสิ่งที่ปรากฏขึ้นมาจากสุนทรียภาพส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์บางอย่างที่เราต้องการจะแสดงออก

สุชาติ เกาทอง (2536) กล่าวถึงการถ่ายทอดทางทัศนศิลป์ ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการทางศิลปะ ดังนี้

1. การศึกษาจุดมุ่งหมายในการถ่ายทอดทางทัศนศิลป์
2. การกำหนดรูปทรงที่เหมาะสมให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเทคนิค
3. วัสดุและเทคนิคที่เกี่ยวข้อง จะต้องเป็นการสร้างขึ้นมาจากฝีมือและความชำนาญขั้นสูงสุดที่เหมาะสม มีรูปแบบ และเนื้อหาที่ดี
4. การศึกษาแนวคิดในการถ่ายทอดของอดีตและปัจจุบันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในการสร้างสรรค์ผลงาน สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้

ชะลูด นิมเสมอ (2531: 324) ได้กล่าวถึง กระบวนการในการสร้างสรรค์งานศิลปะมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. รูปความคิดหรือมโนคติ (Idea) ที่เกิดจากสภาพแวดล้อม ปรัชญาหรือประสบการณ์ที่เรียกว่า “จุดบันดาลใจ”
2. รูปความคิดหลาย ๆ ความคิดที่รวมตัวเข้าด้วยกันเป็นจุดมุ่งหมายหรือแนวคิด (Concept)
3. โครงสร้างของรูปทรง เป็นรูปที่สัมผัสได้ด้วยการเห็น
4. การเห็นแจ้งของศิลปินผสมกับสัญลักษณ์ในข้อ 3 จะสร้างจินตนาการขึ้น
5. ศิลปินจะหาวัสดุและวิธีการที่เหมาะสมแปลงจินตนาการภายในออกมาเป็นรูปภาพที่เด่นชัดและมีความสมบูรณ์

โดยสรุป แนวทางการสร้างสรรค์งานศิลปะมี ดังนี้ (1) แรงบัลดาลใจที่เกิดจากความประทับใจ ประสบการณ์และอื่น ๆ (2) การสร้างแนวความคิดที่เป็นเนื้อหาและเรื่องราวต่าง ๆ ที่จะนำเสนอ (3) การแสดงออกหรือถ่ายทอดออกมาเป็นรูปแบบที่สามารถสัมผัสได้ด้วยตา และ (4) การเลือกใช้สีหรือเทคนิคที่จะนำมาใช้ในการทำงานให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับแนวความคิด

4.4 การสอนศิลปะภาคปฏิบัติ

เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนมีจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ 3 ด้านคือ

(1) พุทธิพิสัย (2) จิตพิสัย และ (3) ทักษะพิสัย แต่ในการจัดการเรียนการสอนศิลปะสาขาทัศนศิลป์ นั้นจะเน้นในเรื่องของทักษะการปฏิบัติ การเคลื่อนไหวและการใช้อวัยวะต่าง ๆ มากกว่าด้านอื่น ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาด้านการสอนศิลปะ สาขาทัศนศิลป์ เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงหลายท่าน ดังนี้

ฮัมบาร์ด (Hubbard 1969: 143-145 อ้างถึงใน บันลือ ขอรวมเดช 2534: 29-30) กล่าวว่า การสอนศิลปะมี 3 วิธี คือ

1. วางแผนการสอนเป็นรายบุคคล (Planning Instruction for the Individual) เป็นรูปแบบการสอนที่ได้รับการวางแผนให้มีความยืดหยุ่นหรือเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นจำนวนของนักเรียน และช่วงระยะเวลาเรียน การสอนแบบนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา นักเรียนอย่างอิสระตามความสามารถของแต่ละคน

2. การสอนเป็นคณะ (Team Teaching in Art) การสอนเป็นคณะอาจไม่เป็นที่พึงพอใจสำหรับครูผู้สอนในระยะแรก ทั้งนี้เพราะครูศิลปะและการสอนศิลปะมีลักษณะเฉพาะของแต่ละคนสูงมาก แต่ในอีกแง่หนึ่งเมื่อไหร่ก็ตามที่มีการสอนเป็นทีมจริง ๆ ขอบเขตของวิชาจะถูกแบ่งและภาระหน้าที่การสอนที่แตกต่างกันจะถูกแทนที่ด้วยบุคคลแต่ละคน คนหนึ่งอาจสอนวาดเส้น และอีกคนหนึ่งอาจสอนงานฝีมือ

3. การสอนโดยใช้อุปกรณ์ที่เป็นเครื่องกล (Mechanical Devices for Art Instruction) เป็นการสอนที่ใช้อุปกรณ์การสอนที่เป็นเครื่องกลประกอบ ความจริงครูศิลปะได้ใช้เครื่องกลเป็นเครื่องมือสำหรับการสอนมาหลายปีแล้ว สไลด์ และเครื่องฉายภาพทึบแสง ต่อมาก็คือภาพยนตร์ ฟลิ้มสตริป และเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือการสอน อย่างไรก็ตามอุปกรณ์ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเครื่องมือของครูผู้สอนมากกว่าที่จะเป็นตัวแทนของครูผู้สอน

จอห์น เอ ไมเคิล (อ้างถึงใน พัชรินทร์ สงวนผลไพโรจน์ 2539: 31-32) ได้แบ่ง การสอนศิลปะภาคปฏิบัติออกเป็น 3 แบบด้วยกัน คือ

1. การสอนแบบบอกโดยตรง (Direct method) เป็นวิธีการสอนที่ผู้สอนบอกให้นักเรียนทำโดยตรง ให้นักเรียนปฏิบัติหรือทำตามคำแนะนำของผู้สอนด้วยวิธีการลอกเลียนแบบ จากหนังสือ แบบจำลอง จากแบบที่ผู้สอนเขียนหรือจากของจริง เมื่อได้เห็นและลองทำตามแบบอย่างหลาย ๆ ครั้งและเมื่อเรียนรู้ไปถึงจุดที่เกิดความคิดสร้างสรรค์ นักเรียนก็จะแสดงออกอย่างอิสระ

2. การสอนแบบการแสดงออกอย่างเสรี (Free expression method) เป็นวิธี

การสอนที่ปราศจากการบังคับควบคุม นักเรียนได้รับอิสระในการทำงานอย่างเต็มที่ตามความพอใจของตนเอง นักเรียนเกิดความเพลิดเพลินและเกิดความสนใจที่จะเรียนก่อนที่จะทำการสอนเนื้อหาสาระหรืองานที่เป็นชิ้นงาน

3. การสอนแบบมีความมุ่งหมายในการเรียน (Meaningful art education) การสอนศิลปะแบบนี้ขึ้นอยู่กับหลัก 2 ประการ คือ การกระทำนั้นต้องมีความมุ่งหมายเป็นสิ่งสำคัญ และต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล นักเรียนจะได้รับการส่งเสริมให้รู้จักความหมายในสิ่งที่ตนเขียนมากกว่ากฎเกณฑ์ในการเขียน

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2527: 28 อ้างถึงใน บันลือ ขอรวมเดช 2534: 31)

วิธีการสอนภาคปฏิบัติที่ใช้กันบ่อยมี 3 วิธี คือ

1. วิธีการบรรยาย เป็นวิธีการสอนซึ่งถือเอากิจกรรมของครูผู้สอนเป็นหลัก นักเรียนจะเป็นผู้รับโดยฝ่ายเดียว วิธีการแบบนี้ประกอบด้วยวิธีการสาธิต และวิธีการบรรยายหรืออาจเรียกได้อีกอย่างว่าเป็นการบรรยายประกอบการสาธิต
2. วิธีการถามตอบ เป็นวิธีการสอนที่มีการสื่อสารแบบสองทาง คือ การสื่อสารระหว่างนักเรียนและครูผู้สอน ผู้สอนและนักเรียนจะมีกิจกรรมร่วมกันโดยการถามและตอบกันในระหว่างบทเรียนและคำถามจะเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนมีการแสดงออกอีกด้วย
3. วิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง เป็นวิธีการสอนที่ดีวิธีหนึ่งในการสอนเพื่อหาความรู้ทางวิชาชีพ โดยให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและวัสดุ ที่ได้จัดเตรียมไว้ให้ การใช้วิธีการสอนแบบนี้ให้มีประสิทธิภาพนั้นนักเรียนแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มควรจะได้รับเอกสารและวัสดุต่าง ๆ ภายใต้งานที่ที่เหมาะสมและการควบคุมดูแลจากผู้สอนด้วย

โดยสรุป การจัดการเรียนการสอนทัศนศิลป์นั้นใช้การสอนเป็นรายบุคคล โดยใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนสามารถพัฒนาทักษะด้านทัศนศิลป์ได้ตามศักยภาพและยังสามารถศึกษาค้นคว้าสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง โดยมีครูหรือผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้คำแนะนำ

4.5 ห้องปฏิบัติการศิลปะ

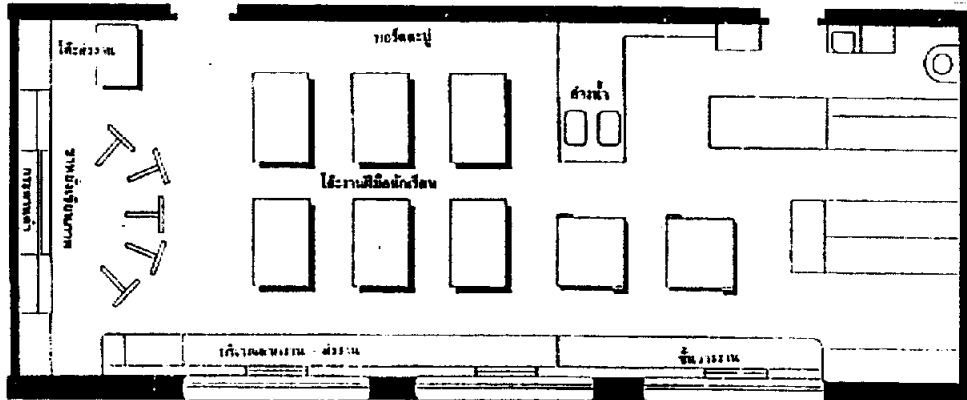
ในการจัดการเรียนการสอนห้องเรียนเฉพาะวิชาที่มีความสำคัญ เพราะแต่ละวิชา มีเนื้อหาการใช้เครื่องมือ ใช้วัสดุ ซึ่งต้องมีความเหมาะสมและมีความสะดวกในการใช้งาน ดังนั้น ห้องปฏิบัติการศิลปะจึงมีความจำเป็นและสำคัญต่อการเรียนภาคปฏิบัติเป็นอย่างมาก ในการวิจัยจะศึกษาครอบคลุมหัวข้อ (1) ลักษณะของห้องปฏิบัติการทางศิลปะ และ (2) สื่อการสอนในห้องปฏิบัติการ

4.5.1 ลักษณะของห้องปฏิบัติการทางศิลปะ

ห้องปฏิบัติการด้านศิลปะ สาขาทัศนศิลป์ ควรเป็นห้องที่แยกเป็นเอกเทศ มีพื้นที่กว้างขวาง มีสภาพแวดล้อมและอุปกรณ์ที่มีความพิเศษ วิจัย วงษ์ใหญ่ (2530) ได้สรุป ลักษณะของห้องปฏิบัติงานศิลปะไว้ ดังนี้

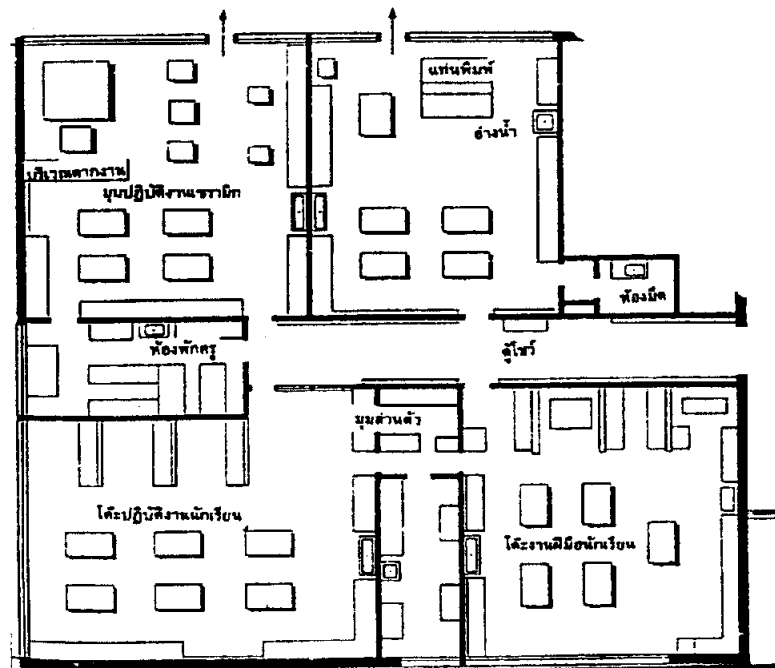
1. เป็นสถานที่ค้นคว้าทางวิชาการด้านศิลปะศึกษา
2. เป็นสถานที่เพื่อขยายความรู้ให้กว้างขวางและลึกซึ้งตามที่นักเรียนสนใจ
3. เป็นสถานที่เพิ่มพูนประสบการณ์
4. เป็นสถานที่ที่นักเรียนเข้าไปทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย
5. เป็นสถานที่ที่สนุกสนานที่จะคิดสร้างสรรค์
6. เป็นสถานที่ที่ผลิตผลิตในบรรยากาศต่าง ๆ ทางศิลปะ
7. เป็นสถานที่ทำงานร่วมกันได้

แซคฟีลด์ (Edwin Ziegfeld 1954 อ้างถึงใน พัชริน สงวนผลไพโรจน์ 2539) ได้จัดผังห้องปฏิบัติการทางศิลปะศึกษาจากแผนการเรียนศิลปะในระดับมัธยมศึกษา ออกแบบโดยศึกษาลักษณะของกิจกรรมทางศิลปะอย่างหลากหลายที่สามารถอยู่ภายใต้การทำงาน จิตรกรรม งานวาดเส้น งานออกแบบ และงาน 3 มิติ การสร้างแบบจำลอง แท่นแบบงานฝีมือ งานเครื่องประดับ และงานไม้ ที่มาของแผนผังมาจากความสนใจในความเป็นส่วนตัวของนักเรียนที่สามารถนำเอาเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ กิจกรรมการเลือกใช้เครื่องใช้ เครื่องมือได้ตามความต้องการทางความคิด ผังของห้องให้มีความสำคัญของการทำงานเป็นกลุ่มสัมพันธ์ ระหว่างพื้นที่การทำงานกับขนาดของโต๊ะเรียน การทำงานศิลปะความคล่องตัวในการทำกิจกรรม รวมทั้งการให้ประโยชน์ได้หลายทาง แต่ต้องอยู่ใต้โครงสร้างที่เหมาะสม ผู้จัดควรรู้จักความยากง่ายของกิจกรรม สามารถควบคุมนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างสะดวกโดยแสดงผังของห้องเรียนไว้ดังนี้

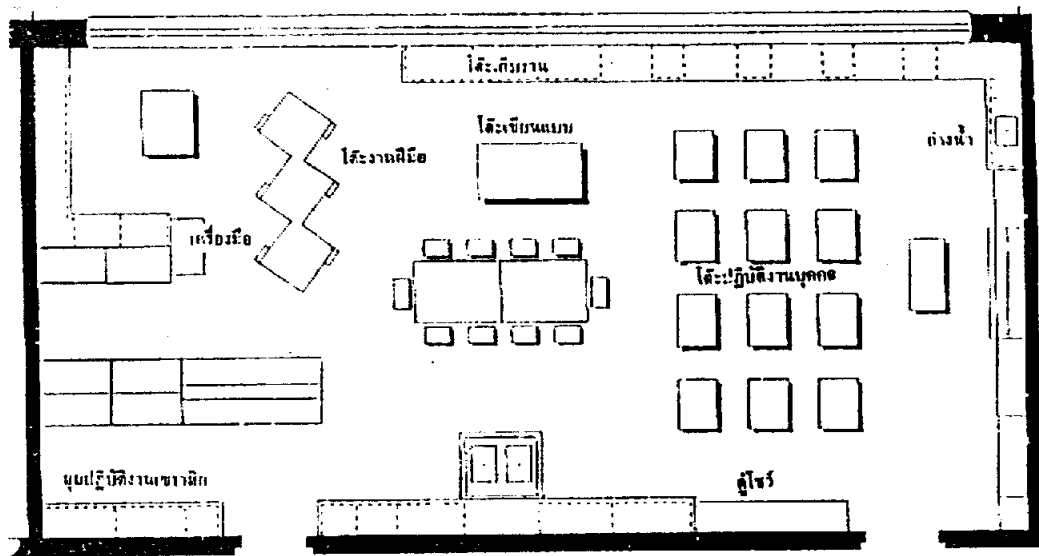
ภาพที่ 2.8 แสดงแผนผังของห้องปฏิบัติการทางศิลปะของแซคฟีลด์

ห้องปฏิบัติการทางศิลปะศึกษาในระดับมัธยมศึกษา NAEA (National Art Education Assosiation) (อ้างถึงใน พัชริน สงวนผลไพโรจน์ 2539) แบบที่ได้ศึกษาจากสภาพปัญหาที่ครูและนักเรียนมีแนวความคิดว่า ควรกำหนดสิ่งจำเป็นหลักในการเรียนและความต้องการในการใช้พื้นที่โดยการแบ่งเป็นหน่วยการเรียนย่อยภายในห้องขนาดใหญ่โดยไม่มีการใช้ผนังห้อง แต่ใช้วัสดุอุปกรณ์เป็นตัวแบ่งพื้นที่ สามารถปรับเปลี่ยนได้เสมอเมื่อรูปแบบของการเรียนเปลี่ยนไป

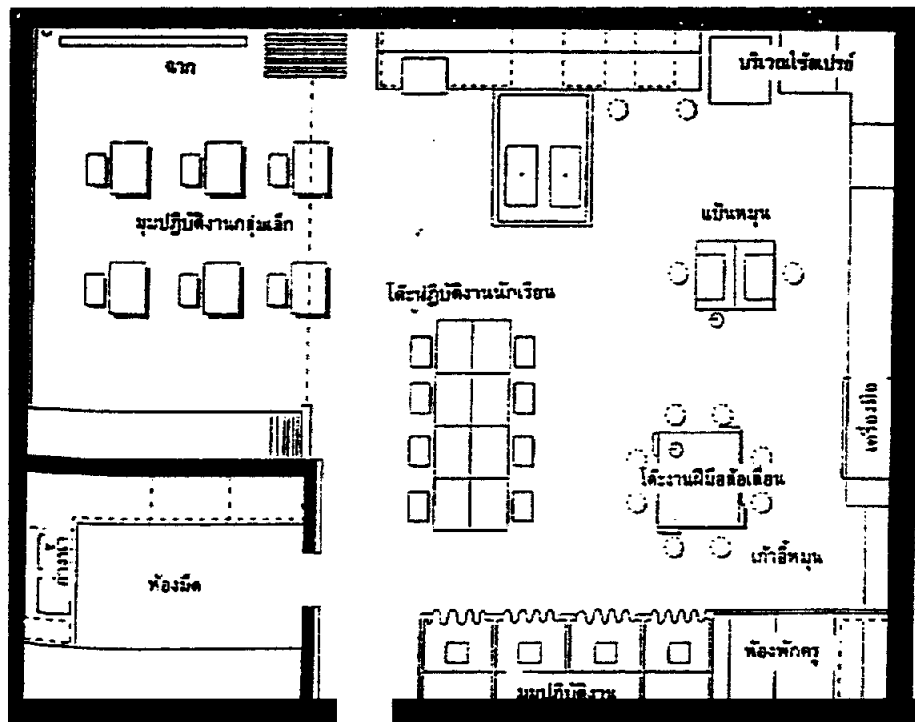
ภาพที่ 2.9 แสดงแผนผังของห้องปฏิบัติการทางศิลปะระดับมัธยมศึกษาจาก NAEA

ฮัมมาร์ด (Guy Hubbard 1969 อ้างถึงใน พัทธิน สงวนผลไพโรจน์ 2539) ซึ่งได้ให้ความคิดเห็นว่าร่องปฏิบัติการทางศิลปะที่ให้ความสะดวกมีค่อนข้างน้อย บางโรงเรียนแสดงให้เห็นการออกแบบอย่างหรูหราฟุ่มเฟือย จึงควรศึกษาประสบการณ์การสร้างสรรค์งานศิลปะด้วย ผังห้องปฏิบัติการนี้ได้ให้นักศึกษาปีที่3 และ4 วิชาออกแบบโครงสร้างร่วมออกแบบกับฮัมมาร์ด โดยศึกษาจากการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา Miswest จำนวน 1,100 คน ที่เรียนศิลปะโดยให้ความสำคัญของช่องว่างสำหรับการทำงานศิลปะ

ภาพที่ 2.10 แสดงการจัดผังห้องปฏิบัติการทางศิลปะศึกษาโดย ฮัมมาร์ด

U.S. Office of Education (1960 อ้างถึงใน พัทธิน สงวนผลไพโรจน์ 2539) ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับพื้นที่ว่างและประโยชน์ใช้สอยสำหรับการสอนศิลปะและได้ออกแบบโดยแสดงผังห้องปฏิบัติการทางศิลปะในโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยให้ข้อเสนอว่าโรงเรียนมัธยมควรมีการศึกษาเกี่ยวกับขนาดและความต้องการความสะดวกในการเรียนการสอนศิลปะในห้องปฏิบัติการ โดยพิจารณาจากพื้นที่ว่าง ถ้าเป็นโรงเรียนที่สร้างใหม่ควรเพิ่มขนาดของห้องปฏิบัติการมากขึ้น กรณีที่เป็นอาคารเรียนเดิมก็สามารถปรับปรุงได้โดยการจัดวางที่เหมาะสม โดยเสนอว่าควรมีห้องเก็บของ ผนังพับเก็บได้สำหรับชมภาพยนตร์ ห้องฉายสไลด์หรือโทรทัศน์ พื้นที่สำหรับจัดนิทรรศการชั่วคราวภายในห้อง พื้นห้องควรใช้วัสดุที่ทำความสะอาดง่ายเหมาะสำหรับงานประดิษฐ์ งานหล่อ มีแก๊สและเครื่องพ่นติดตั้งถาวร มีบริเวณสำหรับให้นักเรียนทำงานโดยลำพังหรือโต๊ะที่ออกแบบไว้สำหรับทำงานร่วมกันได้ อุปกรณ์ไฟฟ้าควรเคลื่อนย้ายได้ง่ายโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ในการใช้ห้องเรียน

ภาพที่ 2.11 แสดงผังห้องปฏิบัติการทางศิลปะ ในโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
โดย U.S. Office of Education

โดยสรุป การจัดห้องปฏิบัติการศิลปะมีรูปแบบในการจัดอยู่ 3 รูปแบบ คือ ห้องปฏิบัติการทางศิลปะของแครคฟิลด์ ห้องปฏิบัติการทางศิลปะระดับมัธยมศึกษาจาก NAEA ห้องปฏิบัติการทางศิลปะศึกษาโดย ฮัมมาร์ต และห้องปฏิบัติการทางศิลปะ ในโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดย U.S. Office of Education

4.5.2 สื่อการสอนในห้องปฏิบัติการ

การสอนวิชาศิลปะศึกษา สาขาทัศนศิลป์นั้น ถ้าต้องการให้มีคุณภาพต้องมีแผนการสอนและเป้าหมายที่ค่านึงคุณค่าของงานศิลปะและบุคลิกภาพของนักเรียน ครูศิลปะต้องคอยติดตามและให้ข้อเสนอแนะเป็นรายบุคคล ตลอดเวลาที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนจึงต้องมีหลายลักษณะและใช้วิธีการสอนหลาย ๆ แบบผสมกันการจัดสื่อการสอนจึงมีหลายลักษณะตามไปด้วย

อุบล คูจินดา (2532) กล่าวว่า การใช้สื่อการสอนวิชาศิลปะจำเป็นที่ผู้สอนจะต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจ ดังนี้

1. สื่อการสอนศิลปะศึกษาที่เสนอให้นักเรียนรับรู้ แล้วช่วยขยายความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และผลจากการรับรู้ นั้นจะเป็นผลต่อการสร้างสรรค์ศิลปะโดยตรงหรือไม่ก็ได้
2. สื่อการสอนศิลปะศึกษาที่เสนอให้นักเรียนได้ปฏิบัติแล้วเกิดความรู้ ความคิด และความเข้าใจขึ้น สื่อที่กล่าวนี้ คือ การทดลองปฏิบัติกิจกรรมศิลปะ สื่อจะมีสภาพเป็น นามธรรมและปฏิบัติงานด้วยสื่อวัสดุที่เป็นรูปธรรม
3. สื่อการสอนศิลปะศึกษาที่เสนอให้นักเรียนได้รับรู้ เพื่อเป็นสื่อลดใจใน การแสดงออกและสร้างสรรค์ศิลปะ กระตุ้นการรับรู้ทั้งรูปแบบและเนื้อหา กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ ความคิดและจินตนาการ และแสดงออกเป็นผลงานศิลปะ ได้แก่ หุ่นนิ่ง คน ทิวทัศน์ เป็นต้น

นิรมล ตีรณสาร สวัสดิบุตร (2525) ได้กล่าวถึงส่วนประกอบสำคัญอย่าง หนึ่งของการจัดการเรียนการสอนศิลปะ เพื่อช่วยให้นักเรียนการสอนได้ผลเต็มที่ คือ วัสดุ อุปกรณ์

1. วัสดุ หมายถึง สิ่งที่ใช้แล้วหมดเปลืองไป เช่น กระดาษ สี กาว ฯลฯ วัสดุสำหรับงานศิลปะอาจเป็นวัสดุที่มีขายอยู่ทั่วไปหรือวัสดุที่หาภายในท้องถิ่น
2. อุปกรณ์ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการทำงานเป็นสิ่งที่ไม่หมดเปลืองใน การใช้ปกติ มีอายุการใช้งานตามชนิดหรือคุณภาพของสิ่งนั้น ได้แก่ มีด ลูกกลิ้ง เครื่องมือแกะสลัก กรรไกร พู่กัน และเครื่องเขียนอื่น ๆ สำหรับอุปกรณ์ที่ใช้ช่วยปฏิบัติงานผลิตสื่อการสอนจริง ๆ แล้วคงขึ้นอยู่กับทุนทรัพย์และความพอใจที่จะเลือกให้เป็นสำคัญ แต่อุปกรณ์หลักที่จำเป็นที่สุด เหมือนจะไม่พ้น ไม้บรรทัด คัตเตอร์ วงเวียน ปากกาเขียนแบบ เทมเพลท ไม้ฉาก ไม้ที่ ซึ่ง อุปกรณ์เหล่านี้ควรจะได้เรียนรู้และทดลองใช้จนเกิดความชำนาญ เพื่อให้สามารถใช้ได้อย่าง ถูกต้องและเหมาะสม นอกเหนือจากนี้ยังมีอุปกรณ์ปฏิบัติงานอีกมากมายที่อำนวยความสะดวก และทันสมัย เช่น ไม้เขียนแบบพร้อมชุดเขียนแบบ วงเวียนติดปากกาเขียนแบบ เครื่องมือเขียน ตัวอักษร

โดยสรุป สื่อการเรียนการสอนศิลปะสาขาทัศนศิลป์นั้นแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ สื่อวัสดุอุปกรณ์สำหรับการเรียนรู้หรือการศึกษาค้นคว้า และสื่อวัสดุอุปกรณ์สำหรับการฝึกทักษะปฏิบัติงานทัศนศิลป์

4.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้วิชาศิลปะ

การประเมินผลเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะตรวจสอบว่าการเรียนการสอน ประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้เพียงใด ช่วยให้ครูผู้สอนและนักเรียนสามารถปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ตามพระราชบัญญัติพุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะใช้

การประเมินที่เรียกว่าการประเมินด้วยทางเลือกใหม่ (Alternative Assessment) (กรมวิชาการ 2546: 15-18) ซึ่งจะเน้นที่การประเมินสภาพจริง (Authentic Assessment) จากการศึกษาปฏิบัติ ซึ่งมีความสอดคล้องกับสาระและธรรมชาติของการเรียนศิลปะ

4.6.1 ความหมายของการประเมินสภาพจริง

คอสต้า (Costa 1998: 2) ให้ความหมายของการประเมินสภาพจริง เป็น ลักษณะเชิงกระบวนการโดยการสังเกตพฤติกรรมโดยตรง ดูจากพอร์ทโฟลิโอของงาน โครงการ ตลอดภาคเรียน การจัดบันทึกต่าง ๆ การสัมภาษณ์นักเรียน แถบบันทึกภาพการทำงานของนักเรียน และตัวอย่างงานเขียน การประเมินข้อมูลต่าง ๆ ที่ทำให้สภาพของความสามารถด้านใดด้านหนึ่ง ชัดเจนเชื่อถือได้ ตลอดจนดูความก้าวหน้ามากกว่าการสอบด้วยข้อสอบ

ซูก้าแมน แอลเลน และเคลเลอร์-โคแกน (Sugar man Allen and Keller-Cogan 1993: 67) การประเมินสภาพจริงหมายถึง พอร์ทโฟลิโอ การจัดแสดงนิทรรศการ การปฏิบัติงาน การบันทึกรายวัน การทำโครงการ การทดลอง เป็นวิธีการสำหรับการเรียนรู้ในชีวิตจริง การประเมินผลแบบนี้ทำให้เด็ก ๆ เรียนรู้ได้ดีที่สุด เมื่อนักเรียนได้ปฏิบัติงานอย่างกระตือรือร้น และรับข้อมูลย้อนกลับจากกันและกันและจากครู นักเรียนจะสร้างงานจากสิ่งที่เขาเรียนรู้และมี การประเมินผลเป็นส่วนที่ผสมผสานอยู่ในกระบวนการ

แจสมิน (Jasmine 1992: 4-6) การประเมินสภาพจริงต้องสะท้อนถึงงาน ปัจจุบันของนักเรียนโดยการสังเกต โดยเห็นว่าการสังเกตและการเฝ้าดูพฤติกรรมและตรวจผลงาน นักเรียนที่ผ่านการปฏิบัติงานนั้น ๆ จะต้องเป็นงานที่มีคุณค่า

เฮอร์แมน แอสชบาเชอร์และวินเตอร์ส (Herman Aschbacher and Minters 1992: 6) ได้ให้ความหมาย ของการประเมินสภาพจริงไว้ว่า เป็นการให้นักเรียนปฏิบัติ สร้าง ผลิตภัณฑ์ หรือทำบางสิ่งบางอย่าง ใช้ความสามารถระดับสูง (High Level Ability) และทักษะ การแก้ปัญหา ใช้กิจกรรมการสอนหรือกิจกรรมที่มีความหมายที่เกี่ยวกับโลกแห่งความเป็นจริง และประเมินโดยการตัดสินใจให้คะแนนความสามารถและผลงาน

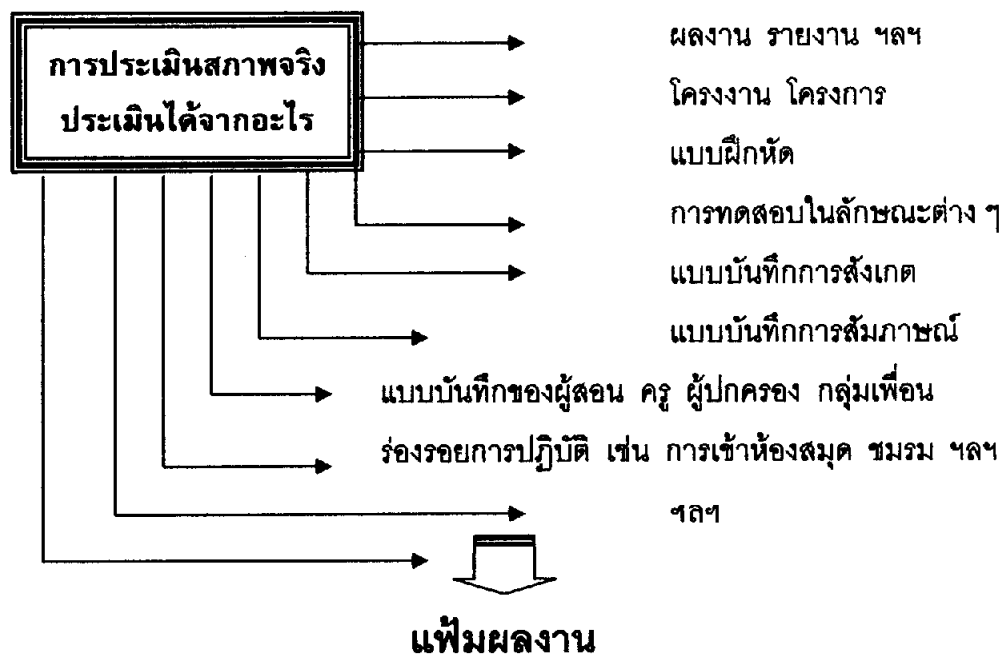
เครดเลอร์ (Ceadler 1991: 20) ได้กล่าวถึงทางเลือกอีกทางในการ ประเมิน ควรเป็นการให้นักเรียนได้แสดงความสามารถในการใช้ทักษะ การคิด และความรู้เพื่อ แก้ปัญหา ในลักษณะโลกของงานในชีวิตจริง เรียกวิธีการนี้ว่าวิธีการเชิงสภาพจริง (Authentic Approaches)

โดยสรุป การประเมินเป็นกระบวนการที่ใช้ในการตัดสินผลการเรียนรู้ของ นักเรียนตามความสามารถและระดับคุณภาพของผลงาน โดยใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมและ

ผลงานของนักเรียน เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนรู้ต่อไป

4.6.2 สิ่งที่ใช้ในการประเมินสภาพจริง

เนื่องจากการประเมินด้านศิลปะเป็นการประเมินสภาพจริงซึ่งมีการกำหนดให้ผู้สอนสามารถประเมินนักเรียนได้จาก ดังแผนภาพที่ 2.6 (สำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ 2546: 17-18)

ภาพที่ 2.13 แสดงการประเมินสภาพจริง

การประเมินสภาพจริงเป็นการประเมินจากข้อมูลที่หลากหลายที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน จะไม่ประเมินจากข้อมูลส่วนใดส่วนหนึ่งเพียงส่วนเดียว และจะต้องใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินที่หลากหลายเช่นกัน ท้ายที่สุดของการประเมินเหล่านี้ สามารถทำการรวบรวมจัดเก็บเป็นระบบระเบียบ คัดเลือกผลงานที่แสดงถึงการพัฒนาความก้าวหน้า พร้อมทั้งจะแสดงถึงศักยภาพ ความเป็นส่วนตัวของนักเรียนได้อีกนั้น ก็คือ “แฟ้มผลงาน” ส่วนคุณภาพของการประเมิน เมื่อมีข้อมูลร่องรอยเชิงประจักษ์ได้จากผลของการลงมือทำ การปฏิบัติจริงของนักเรียน ดังนั้น ย่อมมีความเที่ยงตรงของการประเมินสูง (Validity) ก็เพราะมีหลักฐานยืนยัน (Evidences) และไม่เพียงหลักฐานเดียวแต่เป็นหลักฐานหลากหลาย ซึ่งสามารถที่จะทำการยืนยันความเที่ยงตรงตามสภาพปัจจุบันของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

โดยสรุป ในการวัดผลและประเมินผลในการเรียนศิลปะสาขาทัศนศิลป์ จะใช้วิธีการประเมินตามสภาพจริง ควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนสามารถประเมินได้ครอบคลุมในพฤติกรรมของนักเรียน ทั้ง 3 ด้าน คือ (1) ด้านพุทธิพิสัย (2) ด้านทักษะพิสัย และ (3) ด้านจิตพิสัย

5. เทคนิคเดลฟาย

ในครั้งนีผู้วิจัยจะศึกษาเทคนิคเดลฟายในขอบข่าย ดังนี้ (1) ความหมายของเทคนิคเดลฟาย (2) กระบวนการของเทคนิคเดลฟาย และ (3) ลักษณะเด่นและลักษณะด้อยของเทคนิคเดลฟาย

5.1 ความหมายของเทคนิคเดลฟาย

สำนักวิชาการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2536: 67-69) เทคนิคเดลฟายเป็นวิธีการแสวงหาข้อมูลความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการเพื่อพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมีอิสระในการตอบข้อคิดเห็นโดยไม่ต้องให้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนอื่น ๆ แต่ละคนมา มีอิทธิพลหรือกระทบกระเทือนต่อการตัดสินใจในการให้ข้อคิดเห็นของการตอบแบบสอบถามโดยที่แต่ละคนไม่ทราบว่ามิได้เข้าร่วมพิจารณาให้ข้อคิดเห็นอยู่บ้าง และแต่ละคนจะทราบผลการตอบข้อคิดเห็นเฉพาะของตนเท่านั้น

ประยูร ศรีประสาธน์ (2523: 28) เทคนิคเดลฟาย เป็นขบวนการเสาะหาความคิดเห็นที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่มคนเกี่ยวกับความเป็นไปในอนาคต ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเวลาปริมาณหรือสภาพการณ์ที่ต้องการจะให้ เป็นไป ทั้งนี้ โดยวิธีการเสาะหาความคิดเห็นด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามแทนการเรียกประชุม

ทอร์นตัน และคณะ (Thornton and others 1975 อ้างถึงใน สุวีณา เกนทะนศิลป์ 2545: 56) เทคนิคเดลฟายเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหาและตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นวิธีการที่จะขัดเกลาและได้รับความความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

อัลเฟรด รัสป์ จูเนียร์ (Alfred Raps Jr: 1973 อ้างถึงใน สุวีณา เกนทะนศิลป์ 2545: 56) เทคนิคเดลฟาย เป็นเทคนิคของการรวบรวมการพิจารณาการตัดสินใจที่มุ่งเพื่อเอาชนะจุดอ่อนของการตัดสินใจแต่เดิมที่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนใดคนหนึ่ง โดยเฉพาะหรือความคิดเห็นของกลุ่ม หรือมติของที่ประชุม

โดยสรุป เทคนิคเดลฟาย คือ กระบวนการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นหรือการตัดสินใจจากผู้เชี่ยวชาญ โดยที่ผู้เชี่ยวชาญไม่ต้องเผชิญหน้ากัน

5.2 กระบวนการของเทคนิคเดลฟาย

เทคนิคเดลฟายเป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญอย่างเป็นระบบโดยการขอให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนทำการคาดการณ์ว่าแนวโน้มหรือเหตุการณ์แต่ละอย่างจะเกิดขึ้นเมื่อใด หรือทำการคาดการณ์ในเวลาที่กำหนด เช่น ในอีก 20 ปีข้างหน้าจะมีเหตุการณ์หรือแนวโน้มใดที่จะเกิดขึ้นบ้างโดยมีกระบวนการวิจัย ดังนี้

5.2.1 กำหนดปัญหาที่จะศึกษาวิจัย

ควรเป็นปัญหาที่จะนำไปสู่การวางแผน นโยบาย หรือการคาดการณ์อนาคตและยังต้องกำหนดหรือระบุทางเลือกต่าง ๆ เพื่อที่จะแสวงหาความเห็นที่สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญสำหรับใช้แก้ปัญหานั้น ๆ

5.2.2 กำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยจะต้องหาวิธีและทำการคัดเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องที่จะศึกษา เนื่องจากผลการวิจัยจะน่าเชื่อถือหรือไม่เพียงใดนั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เลือกสรรมานั้นสามารถให้ข้อมูลหรือข้อคิดเห็นที่น่าเชื่อถือได้เพียงไรด้วยการกำหนดจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่เข้ามาร่วมในการวิจัย โดยปกติจะมีประมาณตั้งแต่สิบกว่าคนขึ้นไปจนอาจถึงเป็นร้อยคน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการวิจัย ความซับซ้อนของเรื่อง que ศึกษา เวลา และงบประมาณ แต่จากการศึกษาวิจัยของ โทมัส ที แมคมิลแลน (Thomas T. MacMillan) ได้เสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยแบบเดลฟายพบว่า จำนวนผู้เชี่ยวชาญเพิ่มมากขึ้นความคลาดเคลื่อนจะลดลงหากผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 17 คนขึ้นไปจะทำให้งานวิจัยน่าเชื่อถือมากขึ้น เพราะอัตราความคลาดเคลื่อน (error) จะมีน้อยมากและจะเริ่มมีค่าลดลงที่ 0.02 คงที่ตลอดไป รายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญจำแนกตามความคลาดเคลื่อนดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 แสดงความสัมพันธ์การลดลงของความคลาดเคลื่อนของจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

จำนวนผู้เชี่ยวชาญร่วมโครงการ (panel size)	การลดลงของความ คลาดเคลื่อน (error reduction)	ความคลาดเคลื่อนลดลง (net change)
1-5	1.20-0.70	0.50
5-9	0.70-0.58	0.012
9-13	0.58-0.54	0.04
13-17	0.54-0.50	0.04
17-21	0.50-0.48	0.02
21-25	0.48-0.46	0.02
25-29	0.46-0.44	0.02

ที่มา: ประยูร ศรีประสาธน์ (2536) "คู่มือการเขียนรายงานวิชาการบัณฑิตศึกษา" หน้า 69 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

5.2.3 กำหนดประเด็นแนวโน้มและสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

ผู้วิจัยจะต้องกำหนดกรอบของการวิจัยไว้ก่อน โดยอาศัยเอกสารที่เกี่ยวข้องหรือสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งการกำหนดกรอบของการวิจัยนี้จะช่วยให้เห็นภาพของการวิจัยได้ง่าและชัดเจนยิ่งขึ้น จากนั้นจึงนำมาสร้างแบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

5.2.4 ทำเคลฟายรอบที่หนึ่ง รอบที่สอง และรอบที่สาม

สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2536: 70) การทำเคลฟายรอบที่ 1 คือ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญหรือไปสัมภาษณ์ (ตัวต่อตัวหรือโดยการโทรศัพท์) หรือการประชุมทางไกล (Teleconferencing) โดยผ่านระบบสื่อสารของเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นปลายเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญมีอิสระในการตอบอย่างกว้าง ๆ ในประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการ

รอบที่ 2 ผู้วิจัยนำผลการตอบในรอบแรกมาประมวลกันสร้างแบบสอบถามปลายปิด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญคนเดิมตอบในรอบที่สอง คำตอบที่ให้เลือกใช้มาตรวัดแบบลิเคอร์ท์ (Liker Scale) คือ เห็นด้วยมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

รอบที่ 3 ผู้วิจัยนำผลที่ได้รับจากรอบที่สองมาวิเคราะห์เพื่อหาความสอดคล้องของการตอบของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละท่าน โดยใช้วิธีการคำนวณหามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile-range) ในแต่ละข้อ

5.2.5 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลควรคำนึงถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูล ดังนี้

- 1) ตัวผู้เชี่ยวชาญ จะต้องให้ความสำคัญและอุทิศเวลาในการตอบแบบสอบถามรวมทั้งให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทุกรอบ
- 2) ตัวผู้วิจัย ต้องให้ความสำคัญต่อคำตอบที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญอย่างเสมอกันทุกข้อและทุกรอบ และต้องติดตามผลอย่างเป็นกลาง ไม่นำความคิดของตนเองเข้าไปเกี่ยวข้อง
- 3) แบบสอบถาม เนื่องจากการวิจัยแบบนี้ต้องสอบถามกันหลายรอบ ดังนั้น การเว้นระยะเวลาตอบในแต่ละรอบจึงมีความสำคัญมาก หากเว้นระยะของแต่ละรอบนานจนเกินไปจะทำให้ผู้เชี่ยวชาญลืมหรือยากที่จะนึกถึงเหตุผลในการเลือกตอบแบบสอบถามในครั้งก่อน
- 4) สถิติที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้กับการวิจัยเดลฟาย คือ การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง (Measure of Central Tendency) ซึ่งได้แก่ ฐานนิยม (Mode) ค่าเฉลี่ย (Mean) มัธยฐาน (Median) และพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) จะต้องเลือกให้เหมาะสมหากเป็นการแสดงความคิดเห็นในเรื่องเวลา ปริมาณ ควรใช้มัธยฐาน แต่ถ้าทำนายเวลา ปริมาณหรือสถานการณ์ในอนาคต มักใช้ฐานนิยมมากกว่าค่าเฉลี่ยสำหรับพิสัยระหว่างควอไทล์ใช้เพื่อการพิจารณาความกระจายของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

5.2.6 สรุปและอภิปรายผล

เป็นการเสนอแนวโน้มตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แล้วอภิปรายเสนอแนะจากผลการวิจัย ในด้านตัวผู้วิจัยหรือผู้ออกแบบสอบถาม จะต้องเป็นผู้ที่รู้ความต้องการของตนในการวิจัยอย่างละเอียดรอบคอบ และมีความสามารถในการที่จะแสดงความต้องการวิจัยของตนออกมาด้วย การออกแบบสอบถามที่แน่นอนชัดเจน และผู้วิจัยต้องเห็นความสำคัญในคำตอบที่ได้รับอย่างเสมอกันทุกข้อไม่ว่าผู้ตอบแต่ละคนจะตอบครบทุกข้อหรือไม่ก็ตาม

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยสรุปได้ว่า กระบวนการของการวิจัยเทคนิคเดลฟาย ประกอบด้วย การกำหนดปัญหาที่จะศึกษาวิจัย กำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กำหนดประเด็นแนวโน้ม และสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย ดำเนินการสอบถามรอบที่หนึ่ง รอบที่สอง และรอบที่สาม

เมื่อได้ข้อมูลแล้วจึงนำมารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปและอภิปรายผล เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ

5.3 ลักษณะเด่นและลักษณะด้อยของเทคนิคเดลฟาย

เทคนิคเดลฟายมีลักษณะเด่นและลักษณะด้อย ดังนี้

5.3.1 ลักษณะเด่นของเทคนิคเดลฟาย

ประยูร ศรีประสาธน์ (2536: 67-73) เทคนิคเดลฟายมีข้อดี ดังนี้

1. การใช้แบบสอบถามทางไปรษณีย์ ให้โอกาสผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนที่ตอบได้แสดงความคิดเห็นโดยไม่ได้รับอิทธิพลจากผู้อื่น
2. การที่ผู้เชี่ยวชาญที่ตอบในรอบแรกแล้ว ได้มีโอกาสรู้ข้อมูลย้อนกลับในรอบต่อ ๆ มาทำให้สามารถที่จะทบทวนความคิดเห็นที่เคยตอบไปแล้ว ทำให้ข้อมูลจากแบบสอบถามเดลฟายให้ข้อมูลที่ถูกต้องมากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากกว่าการสัมภาษณ์อย่างเดียวหรือจากการให้ผู้เชี่ยวชาญนั่งอภิปรายร่วมกัน

5.3.2 ลักษณะด้อยของเทคนิคเดลฟาย

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2532: 178) ได้เสนอปัญหาที่เกิดขึ้นกับเทคนิคเดลฟาย ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบสอบถามบางครั้งเกิดความรำคาญ โดยเฉพาะในการให้ตอบแบบสอบถามรอบแรกที่มีคำถามกว้างมาก ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจะต้องแสดงความคิดเห็นของตนเอง
  2. ผู้ทำการวิจัยขาดความรอบคอบหรือมีความลำเอียงในการพิจารณาวิเคราะห์คำตอบที่ได้ในแต่ละรอบ
  3. ผู้เชี่ยวชาญ ไม่เต็มใจให้ความร่วมมือในการวิจัยอย่างแท้จริงโดยตลอด
  4. แบบสอบถามที่ส่งไปเกิดการสูญหายระหว่างทางหรือไม่ได้รับคำตอบกลับมานครบในแต่ละรอบ
  5. ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการคัดเลือกมิใช่เป็นผู้มีความสามารถ หรือเชี่ยวชาญในสาขานั้นอย่างแท้จริง ซึ่งทำให้ข้อมูลที่ได้ขาดความน่าเชื่อมั่น
- โดยสรุป เทคนิคเดลฟายนั้นมีทั้งลักษณะเด่นและลักษณะด้อย ผู้วิจัยที่เลือกใช้เทคนิคนี้จึงต้องมีความรอบคอบ และพยายามไม่ให้เกิดความลำเอียงในการพิจารณาการตอบคำถามที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้านศิลปะนั้น เท่าที่สำรวจพบยังไม่มียานวิจัยใดทำการศึกษาเรื่องดังกล่าว โดยส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนศิลปะในสถานศึกษา การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ในหน่วยงานต่าง ๆ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงได้ทำการศึกษาเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

ธนพล อเนกสิทธิสิน ได้นำเสนอรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ในโรงเรียนพยาบาลสำหรับเด็กเจ็บป่วย เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ พบว่า รูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ประกอบด้วย (1) การจัดกิจกรรมต้องคำนึงถึงความพร้อมและจำนวนเด็ก จัดกิจกรรมตามเนื้อหาช่วงชั้นและระดับความรู้ของเด็ก มีกิจกรรมเสริมทักษะด้านร่างกาย และจิตใจ (2) กิจกรรมกลุ่ม ประกอบด้วย กิจกรรมศิลปะ เล่นเกม เล่านิทาน ดุวิตีโอ งานฝีมือ และกิจกรรมดนตรี (3) กิจกรรมรายบุคคล เน้นการเรียนรู้จากคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (4) ประเภทของสื่อ: สื่อสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย แบบเรียนและแบบฝึกหัด หนังสือพิมพ์ การ์ตูน นิทาน วารสารสำหรับเด็ก วิธีการใช้ให้ครูจัดทำเป็นเอกสารขนาดย่อย สื่อคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสม คือ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เกมคอมพิวเตอร์ และโปรแกรม และ (5) การจัดพื้นที่ในศูนย์การเรียนรู้ ต้องจัดวางผังตามขนาดของห้อง จัดพื้นที่สำหรับกิจกรรม โต๊ะ เก้าอี้ ต้องเคลื่อนย้ายได้ง่าย จัดพื้นที่สำหรับรายบุคคลแยกเป็นชุด ๆ แยกพื้นที่สำหรับสื่อคอมพิวเตอร์และพื้นที่จัดมุมความรู้ (ธนพล อเนกสิทธิสิน 2547)

ฐิติคันส์ พากย์สุธี ได้ทำการศึกษา เรื่อง ผลการสอนทัศนศิลป์โดยบูรณาการการจัดการศึกษานอกสถานที่ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า การศึกษาดูงานศิลปะนอกสถานที่ช่วยขยายขอบเขตความรู้และความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อผลงานทัศนศิลป์ให้กว้างขวางขึ้น การได้สัมผัสกับงานศิลปะต้นฉบับมีส่วนปลูกเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจใคร่รู้และทำการสำรวจวิเคราะห์ผลงาน ด้วยการร่างภาพ จดบันทึก และสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกันในขณะที่ชมผลงานศิลปะ ในด้านการนำความรู้ที่ได้ศึกษาประยุกต์ใช้ พบว่า วิธีการสร้างงานของนักเรียนส่วนใหญ่ มีทั้งการเลียนแบบ และดัดแปลง ผลงานของนักเรียนมีโครงสร้างทางองค์ประกอบศิลป์คล้ายคลึงกับผลงานศิลปะต้นฉบับ แต่มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาเรื่องราว ทัศนธาตุ และเทคนิคบางประการในการสร้างงาน (ฐิติคันส์ พากย์สุธี 2547)

สมชัย วรานุกุลรักษ์ ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาระบบการจัดศูนย์การเรียนรู้ในสถานประกอบการ พบว่าระบบการจัดศูนย์การเรียนรู้ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สัมพันธ์ต่อกัน คือ การวิเคราะห์ความต้องการในการจัดศูนย์การเรียนรู้ การจัดทรัพยากรความรู้ การพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ การสื่อสารประสานงานและให้บริการนักเรียน การส่งเสริมการเรียนรู้ การติดตามผลการดำเนินงาน การรายงานผลและเชื่อมโยงการเรียนรู้ ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีรูปแบบการดำเนินงานที่สถานประกอบการนำมาใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้ รวมทั้งผลจากการนำระบบไปใช้ในสถานประกอบการได้พบว่า พนักงานเกิดการเรียนรู้ มีความพึงพอใจ และเห็นประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยตนเองจากศูนย์การเรียนรู้ โดยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้ คือ นโยบายของผู้บริหารในการส่งเสริมสนับสนุนงานให้พัฒนาตนเอง พนักงานมีแรงจูงใจและแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง บทบาทของผู้บังคับบัญชาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของพนักงาน สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน บุคลากรของหน่วยงานศูนย์การเรียนรู้ที่มีความรู้ความสามารถ รวมทั้งมีเครือข่ายแหล่งทรัพยากรความรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร (สมชัย วรานุกุลรักษ์ 2545)

อัญชลี คงพัฒน์ ได้ทำการศึกษา การจัดการเรียนการสอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พบว่า ครูศิลปะส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยมากที่สุด ในการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะทุกด้าน คือ วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล นอกจากนี้ยังได้ให้ข้อเสนอแนะ คือ ควรมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีความซาบซึ้ง ความภูมิใจ ในศิลปะไทย และศิลปะท้องถิ่น ควรส่งเสริมการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมที่ได้มาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ นอกห้องเรียน และให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานศิลปะตามความต้องการ ความถนัด ความสนใจของตนเอง โดยคำนึงถึงความเหมาะสม และวุฒิภาวะ มีความประเมินผลตามสภาพจริง และเน้นความมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงงาม (อัญชลี คงพัฒน์ 2545)

ปวีรณ ดวงรัตน์ ได้ทำการศึกษา สภาพและปัญหาการเรียนการสอนศิลปะ ภาควิชาปฏิบัติของอาจารย์และนักศึกษาศาสาทัศนศิลป์ ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในด้านการวางแผนการสอน การดำเนินการสอน วิธีการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล สภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมของอาจารย์ และด้านความรู้ความเข้าใจศิลปะ ลักษณะนิสัยทางการเรียน กระบวนการทำงานศิลปะ สภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาขาดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่เป็นการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน และ

เชื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ นักศึกษาขาดแรงบันดาลใจในการทำงานศิลปะ มีทักษะทางด้านองค์ประกอบศิลป์น้อย ขาดแหล่งค้นคว้าหาข้อมูลในการทำงานศิลปะ และต้องการโอกาสที่จะได้รับประสบการณ์ทางศิลปะ (ปววรรณ ดวงรัตน์ 2541)

จินตนา ผลสนอง ได้ทำการศึกษา การพัฒนารูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สำหรับศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน พบว่า ศูนย์การเรียนรู้ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ใกล้ชุมชน การคมนาคมสะดวก ปลอดภัยจากเสียงรบกวน สื่อการเรียนการสอนประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ นุ่นจำลอง สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น มีการจัดโต๊ะเก้าอี้เรียงในรูปตัวยูและสี่เหลี่ยม การจัดบริเวณและพื้นที่รอบนอก สวนสมุนไพร รั้วไม้ยืนต้น ไม้เลื้อย เรือนเพาะชำ สวนดอกไม้ พืชสวนครัว สนามหญ้า สนามเด็กเล่น (จินตนา ผลสนอง 2540)

สรกิจ ไสภิตกุล ได้ศึกษาวิจัย โครงการจัดตั้งศูนย์ศิลป์แห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2543 พบว่า การบริหารและการดำเนินงานของศูนย์นั้นควรก่อตั้งขึ้นมาใหม่ โดยก่อสร้างอาคารในลักษณะทรงไทยประยุกต์ ศูนย์จะจัดให้มีกิจกรรม (1) ด้านการศึกษา เป็นศูนย์กลางวิชาการ ทัศนศิลป์ระดับชาติและนานาชาติ ให้บริการข้อมูลที่สมบูรณ์แบบ (2) กิจกรรมด้านศิลปะการแสดง นิทรรศการหมุนเวียนสำหรับการแสดงศิลปกรรมทุกชนิด นิทรรศการเคลื่อนที่สู่ต่างจังหวัด (3) กิจกรรมด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เป็นศูนย์การแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านทัศนศิลป์ในประเทศและต่างประเทศ และ(4) กิจกรรมด้านบริการสถานที่และอุปกรณ์ ให้บริการสถานที่และอุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อจัดนิทรรศการหมุนเวียนแก่บุคคลภายนอก (สรกิจ ไสภิตกุล 2537)

โดยสรุป จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดให้นักเรียนได้ศึกษานอกสถานที่นั้นจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนได้เป็นอย่างดี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในศูนย์การเรียนรู้ต้องคำนึงถึงความพร้อมของนักเรียน สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และต้องจัดสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมกับการเรียน โดยศูนย์การจัดว่าเป็นสถานที่ที่จัดให้มีการศึกษา การแสดง การเผยแพร่ และการให้บริการอย่างเหมาะสม

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา ผู้วิจัยดำเนินงานวิจัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยครอบคลุม (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1.1.1 ประชากรที่แสดงความคิดเห็น ประกอบด้วย

1) ผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 118 โรงเรียน

2) ครูผู้สอนจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 1: ทัศนศิลป์ โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 118 โรงเรียน

3) นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 118 โรงเรียน

1.1.2 ประชากรที่แสดงความคิดเห็นโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ประกอบด้วย

(1) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำนวน 10 คน และ (2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนศิลปะสาขาทัศนศิลป์ จำนวน 10 คน เป็นประชากรทั้งหมด จำนวน 20 คน มีคุณสมบัติ ดังนี้

1) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มีคุณสมบัติ ดังนี้

(1) วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก ด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และ (2) ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาอย่างน้อย 5 ปี

2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนศิลปะ สาขาทัศนศิลป์ มีคุณสมบัติ ดังนี้ (1) วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกด้านศิลปะสาขา

ทัศนศิลป์ (2) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนศิลปะ สาขาทัศนศิลป์อย่างน้อย 5 ปี

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม. กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากทม. กรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลากจาก 118 โรงเรียน ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ คือ โรงเรียนเทพศิรินทร์ โรงเรียนวัดบวรนิเวศ โรงเรียนวัดราชาธิวาส โรงเรียนสายปัญญา โรงเรียนเบญจมราชูทิศ โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร โรงเรียนวัดสังเวช โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย โรงเรียนราชวินิตมัธยม โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนสารวิทยา และโรงเรียนนวมินทราชูทิศ รวม 12 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 10 จาก 118 โรงเรียน

1.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา จากโรงเรียนที่สุ่มได้ 12 โรงเรียน โรงเรียนละ 4 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 48 คน

1.2.3 ครูผู้สอน จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 1: ทักษะศิลป์ จากโรงเรียนที่สุ่มได้ 12 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 24 คน

1.2.4 นักเรียน จากโรงเรียนที่สุ่มได้ 12 โรงเรียน โรงเรียนละ 40 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 480 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมีดังนี้ (1) แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม. กรุงเทพมหานคร (ต้นแบบชิ้นงาน) (2) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม. กรุงเทพมหานคร (3) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม. กรุงเทพมหานคร และ (4) แบบประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงานจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีรายละเอียดของแต่ละชุด ดังต่อไปนี้

2.1 แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม. กรุงเทพมหานคร (ต้นแบบชิ้นงาน) มีขั้นตอนในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

2.1.1 ศึกษาความรู้จากเอกสารตำรา งานวิจัย สัมภาษณ์ และศึกษาดูงานเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้

2.1.2 สอบถามความคิดเห็น ผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.มหานคร

2.1.3 พัฒนารอบความคิดเกี่ยวกับต้นแบบชิ้นงาน จากการศึกษาวรรณกรรมในข้อ 2.1.1 และผลการสำรวจความต้องการใน ข้อ 2.1.2 ผู้วิจัยสร้างกรอบความคิดที่เกี่ยวกับชิ้นงานที่พัฒนาขึ้น โดยสร้างภาพโครงร่างแบบง่าย ๆ เพื่อกำหนดองค์ประกอบของชิ้นงาน ครอบคลุมองค์ประกอบด้าน ปรัชญา ปณิธาน เป้าหมาย วัตถุประสงค์ นโยบาย พันธกิจ โครงสร้างการจัดหน่วยงาน โครงสร้างการจัดศูนย์การเรียนรู้ย่อย บุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน การจัดพื้นที่ภายในอาคาร เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณ

2.1.4 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.มหานคร จากผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

2.1.5 พัฒนาด้านแบบชิ้นงานที่ได้ จากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผลสำรวจความคิดเห็นจากผู้บริหาร ครู/อาจารย์ นักเรียนและผลจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ บทนำ ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ สารสรุป ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และผลการวิเคราะห์ระบบปัจจุบัน ตอนที่ 1 รายละเอียดโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.มหานคร ตอนที่ 2 การนำแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.มหานครไปใช้ และตอนที่ 3 รายละเอียดแผนผังศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.มหานคร

2.1.6 ตรวจสอบและรับรองคุณภาพชิ้นงานจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน คือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา 2 คนและผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ สาขาทัศนศิลป์ 1 คน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิปรากฏในภาคผนวก ก) ผู้วิจัยได้ส่งต้นแบบชิ้นงานและแบบประเมินชิ้นงาน (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง) ให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินและให้ข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้ (1) ต้นแบบชิ้นงานยังมีรายละเอียดไม่ครบถ้วน และ (2) แก๊วมาตรการและวิธีการนำไปใช้ให้มีความชัดเจน

2.1.7 รับต้นแบบชิ้นงานจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะ แล้วส่งกลับให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินอีกครั้ง

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน มีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม และเนื้อหาสาระเกี่ยวกับศิลปะ สาระที่ 1: ทศนศิลป์

2.2.2 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ และแบบปลายเปิด

2.2.3 กำหนดสิ่งที่ประเมินในแบบสอบถาม มีดังนี้ (1) สิ่งที่สอบถามผู้บริหาร มีประเด็นดังต่อไปนี้ คือ ปรัชญา ปณิธาน เป้าหมาย วัตถุประสงค์ นโยบาย หน้าที่ การบริหาร และการดำเนินการ โครงสร้างพื้นฐาน การเทียบโอนผลการเรียนรู้ บุคลากร งบประมาณ และความคิดเห็นอื่น ๆ ครอบคลุมสิ่งอำนวยความสะดวก ประโยชน์ ปัญหา และอุปสรรค (2) สิ่งที่สอบถามครูผู้สอน มีประเด็นดังต่อไปนี้ คือ ปรัชญา ปณิธาน เป้าหมาย วัตถุประสงค์ นโยบายและหน้าที่ การบริหารและการดำเนินการ โครงสร้างพื้นฐาน ศูนย์การเรียนรู้ การประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียนรู้ บุคลากร งบประมาณ และความคิดเห็นอื่น ๆ ครอบคลุมสิ่งอำนวยความสะดวก ประโยชน์ ปัญหา และอุปสรรค และ(3) สิ่งที่สอบถามนักเรียน มีประเด็นดังต่อไปนี้ คือ การเข้าไปใช้บริการของศูนย์การเรียนรู้ ความสนใจที่จะศึกษาศิลปะ ความสนใจที่จะศึกษาในเนื้อหา และการฝึกทักษะของการเขียนภาพ การเขียนภาพจิตรกรรม การสร้างงานประติมากรรม การสร้างงานภาพพิมพ์ และการสร้างสรรค์งานศิลปะภูมิปัญญาท้องถิ่น วิธีการเรียน การประเมินผล ครูประจำศูนย์การเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ รูปแบบอาคารของศูนย์การเรียนรู้ และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในศูนย์การเรียนรู้

2.2.4 สร้างแบบสอบถาม แบบสอบถามแบบเลือกตอบ และแบบสอบถามแบบปลายเปิดจำนวน 3 ชุด ดังนี้ (1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับผู้บริหาร (2) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับครู/อาจารย์ และ (3) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับผู้บริหาร จำนวน 2 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ

แบบสอบถาม มีทั้งหมด 4 ข้อ และตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ แบ่งออกเป็น 8 ตอน ดังนี้ ความคิดเห็นด้านกรอบความคิด จำนวน 7 ข้อ ความคิดเห็นด้านการบริหาร และการดำเนินการ จำนวน 3 ข้อ ความคิดเห็นด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 3 ข้อ ความคิดเห็นด้านการเทียบโอนผลการเรียนรู้ จำนวน 1 ข้อ ความคิดเห็นด้านบุคลากร จำนวน 2 ข้อ ความคิดเห็นด้านงบประมาณ จำนวน 2 ข้อ ความคิดเห็นด้านอื่นๆ จำนวน 2 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จำนวน 7 ข้อ รวมทั้งสิ้น 27 ข้อ

(รายละเอียดของแบบสอบถามปรากฏในภาคผนวก ข)

2) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับครู/อาจารย์ จำนวน 2 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ และตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ แบ่งออกเป็น 10 ตอน ดังนี้ ความคิดเห็นด้านกรอบความคิด จำนวน 7 ข้อ ความคิดเห็นด้านการบริหาร และการดำเนินการ จำนวน 3 ข้อ ความคิดเห็นด้าน โครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 3 ข้อ ความคิดเห็นด้านการจัดกิจกรรม จำนวน 6 ข้อ ความคิดเห็นด้านการประเมิน จำนวน 3 ข้อ ความคิดเห็นด้านการเทียบโอนผลการเรียนรู้ จำนวน 1 ข้อ ความคิดเห็นด้านบุคลากร จำนวน 2 ข้อ ความคิดเห็นด้านงบประมาณ จำนวน 2 ข้อ ความคิดเห็นด้านอื่นๆ จำนวน 2 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จำนวน 7 ข้อ รวมทั้งสิ้น 39 ข้อ (รายละเอียดของแบบสอบถามปรากฏในภาคผนวก ข)

3) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียน จำนวน 2 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ และตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน 16 ข้อ (รายละเอียดของแบบสอบถามปรากฏในภาคผนวก ข)

2.2.5 ตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้ง 3 ชุด โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ สาขาทัศนศิลป์ จำนวน 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถิติและวิจัย จำนวน 1 คน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิป്രากฎอยู่ในภาคผนวก ก)

2.2.6 จัดพิมพ์แบบสอบถาม

2.3 การสร้างแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

2.3.1 ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามเทคนิคเดลฟาย และผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน

2.3.2 กำหนดสิ่งที่จะสอบถามครอบคลุม ปรัชญา ปณิธาน เป้าหมาย วัตถุประสงค์ นโยบาย หน้าที่ โครงสร้างการบริหาร โครงสร้างพื้นฐาน การจัดกิจกรรม ขั้นตอน การเรียนด้วยตนเอง การประเมิน การเทียบโอนผลการเรียนรู้ บุคลากร งบประมาณ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.3.3 สร้างแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ รอบที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 7 ตอน ดังนี้ ความคิดเห็นด้านกรอบความคิด จำนวน 6 ข้อ ความคิดเห็นด้านการบริหารและการดำเนินการ จำนวน 1 ข้อ ความคิดเห็นด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 2 ข้อ ความคิดเห็นด้านการประเมิน จำนวน 1 ข้อ ความคิดเห็นด้านการเทียบโอนผลการเรียนรู้ จำนวน 1 ข้อ ความคิดเห็นด้านบุคลากร จำนวน 1 ข้อ ความคิดเห็นด้านงบประมาณ จำนวน 1 ข้อ และความคิดเห็นด้านอื่นๆ จำนวน 4 ข้อ รวมทั้งสิ้น 17 ข้อ (รายละเอียดของแบบสอบถามปรากฏในภาคผนวก ค)

2.3.4 จัดพิมพ์แบบสอบถาม

2.3.5 สร้างแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ รอบที่ 2 ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ผลการตอบแบบสอบถามในรอบที่ 1 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา
- 2) สร้างแบบสอบถามโดยใช้มาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เกี่ยวกับองค์ประกอบของศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ดังนี้ ปรัชญา ปณิธาน เป้าหมายด้านวิชาการ เป้าหมายด้านการเปิดให้บริการ เป้าหมายด้านกลุ่มผู้ขอรับบริการ วัตถุประสงค์ นโยบายด้านวิชาการ นโยบายด้านเทคนิค นโยบายด้านการบริหาร หน้าที่ การให้บริการ การบริหาร โครงสร้างแบบจำลองการเข้าใช้บริการ การจัดกิจกรรมการเรียน การประเมิน โครงสร้างการจัดพื้นที่ภายในศูนย์การเรียน สิ่งอำนวยความสะดวก งบประมาณ และขอบข่ายการให้บริการของศูนย์การเรียน จำนวน 22 ข้อ (รายละเอียดของแบบสอบถามปรากฏในภาคผนวก ค)

2.3.6 จัดพิมพ์แบบสอบถาม

2.3.7 สร้างแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ รอบที่ 3 ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 โดยหาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยควอไทล์
- 2) วิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 มาแสดงค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยควอไทล์ ในแต่ละข้อ จำนวน 22 ข้อ

2.3.8 จัดพิมพ์แบบสอบถาม

2.4 การสร้างแบบประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงานของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

2.4.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมิน

2.4.2 ศึกษาต้นแบบชิ้นงานโดยละเอียด เพื่อกำหนดประเด็นในการสร้างคำถาม การประเมิน ประกอบด้วย บทนำ รายละเอียดแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ การนำแบบจำลอง ศูนย์การเรียนรู้ไปใช้ และรายละเอียดแผนผังศูนย์การเรียนรู้

2.4.3 สร้างแบบสอบถาม เป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ 1 มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด 2 มีความเห็นด้วยน้อย 3 มีความเห็นด้วยปานกลาง 4 มีความเห็นด้วยมาก และ 5 มีความเห็นด้วยมากที่สุด

โดยแบบประเมินมีส่วนประกอบ 2 ตอน ด้วยกัน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ข้อ และตอนที่ 2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของต้นแบบชิ้นงาน ดังนี้ บทนำ จำนวน 5 ข้อ รายละเอียดแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน 13 ข้อ การนำแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะไปใช้ จำนวน 3 ข้อ และรายละเอียดแผนผังศูนย์การเรียนรู้การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะไปใช้ จำนวน 4 ข้อ รวมทั้งสิ้น 25 ข้อ (รายละเอียดของแบบสอบถามปรากฏในภาคผนวก ง)

2.4.4 จัดพิมพ์แบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกได้ 3 ขั้นตอน คือ (1) การเก็บข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน (2) การเก็บข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เทคนิคเดลฟาย และ (3) การเก็บข้อมูลแบบประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงานแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 การเก็บข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน

3.1.1 การส่งแบบสอบถาม โดยทำหนังสือติดต่อประสานงานจากผู้วิจัยไปถึงผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร 12 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือใน

การตอบแบบสอบถาม ตลอดจนแจกจ่ายแบบสอบถามให้กับครู/อาจารย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ เฉพาะครูผู้สอนในสาระที่ : 1 ทักษะศิลป์ และนักเรียน โดยการจัดส่งและรับทางไปรษณีย์

3.1.2 การเก็บรวบรวมแบบสอบถาม จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งไปทั้งหมด 552 ชุด ได้รับคืน 405 คิดเป็นร้อยละ 73.37 ดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร จำนวน 48 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา จำนวน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 62.50

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 1: ทักษะศิลป์ จำนวน 24 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา จำนวน 18 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.00

แบบสอบถามชุดที่ 3 สำหรับนักเรียน จำนวน 480 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา จำนวน 405 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.00

3.2 การเก็บข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เทคนิคเคลฟาย

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ เทคนิคเคลฟาย ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม ให้ผู้เชี่ยวชาญตอบ 3 รอบ มีขั้นตอนการเก็บข้อมูล ดังนี้

3.2.1 ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างอย่างเป็นทางการ โดยทำหนังสือ ราชการจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชออกให้ถึงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการ ตอบแบบสอบถาม วิธีการเก็บข้อมูลใช้วิธีส่งและรับทางไปรษณีย์ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปจำนวน 20 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 20 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.2.2 การจัดส่งและเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ รอบที่ 2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม ไปจำนวน 20 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 20 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.2.3 การจัดส่งและเก็บข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ รอบที่ 3 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 20 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 17 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.00 ดังตาราง 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่จัดส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ และจำนวนที่ได้รับคืนในแต่ละรอบ

ผู้เชี่ยวชาญ	รอบที่ 1			รอบที่ 2			รอบที่ 3		
	จำนวนที่ส่ง	ได้รับคืน	ร้อยละ	จำนวนที่ส่ง	ได้รับคืน	ร้อยละ	จำนวนที่ส่ง	ได้รับคืน	ร้อยละ
1.ด้านเทคนิคโลยีและสื่อสารการศึกษา	10	10	100	10	10	100	10	8	80.00
2.ด้านศิลปะสัททัศน์ศิลป์	10	10	100	10	10	100	10	9	90.00
รวมทั้งสิ้น	20	20	100	20	20	100	20	17	85.00

3.3 การเก็บข้อมูลแบบประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยจัดส่งแบบประเมินต้นแบบชิ้นงานพร้อมหนังสือขอความร่วมมือให้ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยนำส่งด้วยตนเอง 2 คน และจัดส่งทางไปรษณีย์ 1 คน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิปรากฏอยู่ในภาคผนวก ก)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สูตรในการคำนวณค่าสถิติ และการกำหนดเกณฑ์ของค่าน้ำหนักคะแนน เพื่อนำมาเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็น ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ดังนี้

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จากผู้บริหารสถานศึกษา ครู/อาจารย์ และนักเรียนโดยใช้ค่าร้อยละ

สูตรคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{ร้อยละจากรายการใด ๆ} = \frac{\text{ความถี่ของข้อนั้น}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}} \times 100$$

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ดังนี้

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะจากผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ดังรายละเอียด

รอบที่ 1 การวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์คำตอบ โดยนำมาจัดเป็นข้อย่อย ถ้าข้อใดผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเหมือนกันมากกว่า ร้อยละ 60 จึงนำมาสร้างข้อคำถามรอบที่ 2 ให้เป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ

รอบที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามปลายปิด ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์

รอบที่ 3 การวิเคราะห์แบบสอบถามปลายปิด ผู้วิจัยวิเคราะห์เช่นเดียวกับรอบที่ 2 คือ วิเคราะห์โดยการหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ แล้วจึงนำผลที่ได้สรุปเป็นระบบการเรียนการสอนวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์

4.2.1 ค่ามัธยฐาน (Median)

สูตรที่ใช้ในการหาค่ามัธยฐาน คือ

$$\text{มัธยฐาน} = L + I \left[\frac{\frac{N}{2} - F1}{F2} \right]$$

L คือ ขีดจำกัดล่างของอันดับคะแนนที่มีค่ามัธยฐานอยู่

I คือ อันตรภาคชั้นของคะแนน

N คือ จำนวนความถี่

F1 คือ ความถี่สะสมจากชั้นคะแนนต่ำสุด ถึงชั้นคะแนนที่ต่ำกว่าชั้นคะแนนที่มีค่ามัธยฐานอยู่

F2 คือ ความถี่ของชั้นที่มีค่ามัธยฐานตกอยู่

เกณฑ์ของการหาค่ามัธยฐาน ทริโโอลา และทมาริโอ เอฟ (Triola Mario F 1986:23-29) มีดังนี้

ค่ามัธยฐานระหว่าง 4.20-5.00 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้น มีความเห็นเหมาะสมมากที่สุด

ค่ามัธยฐานระหว่าง 3.40-4.19 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้น มีความเห็นเหมาะสมมาก

ค่ามัธยฐานระหว่าง 2.60-3.39 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้น มีความเห็นเหมาะสมปานกลาง

ค่ามัธยฐานระหว่าง 1.80-2.59 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้น มีความเห็นเหมาะสมน้อย

ค่ามัธยฐานระหว่าง 1.00-1.79 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้น
มีความเห็นเหมาะสมน้อยที่สุด

4.2.2 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่ (Interquartile Range) คือ ค่าความ
แตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 (ล้วน สายยศ 2540: 282)

สูตรที่ใช้ในการคำนวณ ใช้สูตรเดียวกับการหาค่ามัธยฐาน

$$\text{ควอไทล์ที่ 1} = L + I \frac{\left[\frac{N}{4} - F1 \right]}{F2}$$

$$\text{ควอไทล์ที่ 2} = L + I \frac{\left[\frac{3N}{4} - F1 \right]}{F2}$$

$$\text{พิสัยระหว่างควอไทล์} = L + I \frac{\left[\frac{3N}{4} - F1 \right]}{F2} - L + I \frac{\left[\frac{N}{4} - F1 \right]}{F2}$$

เกณฑ์ของการหาค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ผู้วิจัยคำนวณค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ 1 กับควอไทล์ 3
ถ้าข้อใดได้ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มีค่าตั้งแต่ 1.50 ลงมา แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
ต่อข้อความนั้น สอดคล้องกัน และถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของข้อความใดมีค่า มากกว่า
1.50 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อข้อความนั้น ไม่สอดคล้องกัน

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินต้นแบบชิ้นงาน

การรับรองต้นแบบชิ้นงานศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ผู้วิจัยนำแบบประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงานวิจัยไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน รับรองความเหมาะสม
ในการนำไปใช้ แล้ววิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (ล้วน สายยศ 2540:269) สูตรที่ใช้ คือ

1) สูตรการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean)

$$(\bar{X}) = \sum \frac{fx}{N}$$

x หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ย

f หมายถึง ความถี่ของคะแนน

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าน้ำหนักของคำตอบ

N หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เกณฑ์ค่าเฉลี่ย มีดังนี้	
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	การแปลความหมาย
4.50-5.00	มีระดับมากที่สุด
3.50-4.49	มีระดับมาก
2.50-3.49	มีระดับปานกลาง
1.50-2.49	มีระดับน้อย
1.00-1.49	มีระดับน้อยที่สุด

4.3.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X หมายถึง ผลรวมคะแนนความถี่

N หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เกณฑ์สำหรับนำค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

มาเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดไว้ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร 2525:81-84)

1) เมื่อค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0 แสดงว่า ข้อมูลชุดนั้นไม่มีการกระจาย นั่นคือ คะแนนทุกจำนวนในข้อมูลชุดนั้นมีค่าเท่ากัน ถ้าคะแนนในชุดนั้นแทนน้ำหนักความคิดเห็นของคนกลุ่มหนึ่ง ก็หมายความว่าคนกลุ่มนั้นมีความคิดเห็นตรงกัน หรืออาจมีเพียงคนเดียวเท่านั้น ที่แสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้น

2) เมื่อค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1 แสดงว่า การแจกแจงข้อมูลชุดนั้นมีลักษณะเป็นเส้นโค้งปกติหรือมีลักษณะสมมาตรทั้งสองคะแนน กรณีนี้จะใช้ค่าเฉลี่ยของขนาดของข้อมูลแสดงขนาดของข้อมูลโดยค่าเฉลี่ยได้ดีที่สุด

3) เมื่อค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน มากกว่าค่าเฉลี่ยของข้อมูลชุดเดียวกันนั้น ก็ไม่ควรใช้ค่าเฉลี่ยในการเสนอขนาดเฉลี่ยของข้อมูล สมควรต้องพิจารณาใช้มัธยฐานหรือฐานนิยมตามความเหมาะสมกับเรื่องที่จะรายงานต่อไป

4) เมื่อค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เข้าใกล้ 0 ข้อมูลชุดนั้นมีการกระจายน้อยลงทุกที ถ้าคะแนนในข้อมูลเป็นน้ำหนักความคิดเห็น คนกลุ่มนั้นมีความคิดเห็นใกล้เคียงกันกว่าข้อมูลที่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่า

5) เมื่อค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เข้าใกล้ 1 หรือใกล้เคียงกัน การแจกแจงของข้อมูลชุดนั้นก็ใกล้เคียงกับโค้งปกติกว่าข้อมูลชุดที่มีการแจกแจงห่างจาก 1 มากกว่า

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ขอนำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร ครู/อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 1: ทักษะศิลป์ และนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย และตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการรับรองต้นแบบชิ้นงาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และ (2) ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร จากผู้บริหาร ครู/อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร (ปรากฏในตารางที่ 4.1 ถึง 4.57)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.1 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียนจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=30		N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ						
- ชาย	13	43.33	8	44.44	267	65.93
- หญิง	17	56.67	10	55.56	138	34.07
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด						
- ปริญญาตรี	8	26.67	15	83.33	-	-
- ปริญญาโท	22	73.33	3	16.67	-	-
- สูงกว่าปริญญาโท	-	-	-	-	-	-
- ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	-	-	-	-	204	50.37
- ชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย	-	-	-	-	201	49.63
3. ประสบการณ์ด้านการบริหาร/ การสอน						
- 1-5 ปี	9	30.00	1	5.56	-	-
- 6-10 ปี	8	26.67	3	16.67	-	-
- 11-15 ปี	4	13.33	-	-	-	-
- 16-20 ปี	3	10.00	12	66.67	-	-
- มากกว่า 20 ปี	6	20.00	2	11.11	-	-
4. ท่านมีความรู้ ประสบการณ์ ด้านทัศนศิลป์มากน้อยเพียงใด						
- เคยศึกษาในสถานศึกษา	30	100.00	10	55.56	405	100
- เคยศึกษาค้นคว้าด้าน ทัศนศิลป์ด้วยตนเอง	7	23.33	2	11.11	108	26.67
- สำเร็จการศึกษาในสาขา ทัศนศิลป์ โดยตรง	1	3.33	14	77.78	-	-

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพ	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=30		N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เคยได้รับการอบรมหลักสูตรระยะสั้น	7	23.33	3	16.67	39	9.63
- เคยส่งผลงานทัศนศิลป์เข้าร่วมแสดงหรือแข่งขัน	-	-	-	-	93	22.96
- เคยเข้าชมงานนิทรรศการหรือแสดงผลงานตามสถานที่ต่างๆ	-	-	-	-	168	41.48

ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นหญิง ร้อยละ 56.67 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท ร้อยละ 73.33 มีประสบการณ์ด้านการบริหารโรงเรียน 1-5 ปี ร้อยละ 30.00 มีความรู้และประสบการณ์ด้านทัศนศิลป์และร้อยละ 100.00 กลุ่มครู/อาจารย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 1: ทัศนศิลป์ เป็นหญิง ร้อยละ 55.56 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 83.33 มีประสบการณ์ด้านการเรียนการสอน 16-20 ปี ร้อยละ 66.67 และสำเร็จการศึกษาในสาขาทัศนศิลป์โดยตรง ร้อยละ 77.78 นักเรียน เป็นนักเรียนชาย ร้อยละ 65.93 เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 50.37 และ เคยศึกษาทัศนศิลป์ในสถานศึกษา ร้อยละ 100

ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับปรัชญาของศูนย์การเรียนรู้

การกำหนดปรัชญาของศูนย์การเรียนรู้	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. พัฒนาระบบการสร้างสรรค์ทักษะด้านทัศนศิลป์	4	13.33	3	16.67
2. ศึกษาศิลปะส่งเสริม ความคิดสร้างสรรค์พัฒนากระบวนการสร้างคุณประโยชน์	1	3.33	1	5.56

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

การกำหนดปรัชญาของศูนย์การเรียน	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. พัฒนาความรู้และการแสดงออกทางทัศนศิลป์ อย่างสร้างสรรค์มีสุนทรียภาพ สร้างคุณประโยชน์ ให้กับชีวิต	11	36.67	8	44.44
4. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์เพื่อสร้าง สุนทรียภาพพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการเรียนรู้ตาม ศักยภาพ	14	46.67	6	33.33

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปรัชญาของศูนย์การเรียนที่แตกต่างไปจากครู/อาจารย์ คือ ผู้บริหาร เห็นควรกำหนดว่า ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์เพื่อสร้างสุนทรียภาพพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการเรียนรู้ตามศักยภาพ ร้อยละ 46.67 ส่วนครู/อาจารย์ เห็นควรกำหนดว่า พัฒนาความรู้และการแสดงออกทางทัศนศิลป์อย่างสร้างสรรค์มีสุนทรียภาพ สร้างคุณประโยชน์ให้กับชีวิต ร้อยละ 44.44

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับปณิธานของศูนย์การเรียน

การกำหนดปณิธานของศูนย์การเรียน	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. มุ่งให้การศึกษาและพัฒนาทักษะความสามารถ ด้านทัศนศิลป์	9	30.00	4	22.22
2. มุ่งพัฒนากระบวนการสร้างสรรค์ด้วยการค้นคว้า และฝึกฝนด้านทัศนศิลป์	9	30.00	5	27.78
3. มุ่งให้เรียนรู้เห็นคุณค่าของกระบวนการทาง ทัศนศิลป์และนำไป ใช้ในการพัฒนาชีวิต	29	96.67	9	50.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนด ปรณิธานของศูนย์การเรียนรู้ว่า มุ่งให้เรียนรู้เห็นคุณค่าของกระบวนการทางทัศนศิลป์และนำไปใช้ในการพัฒนาชีวิต ร้อยละ 96.67 และร้อยละ 50.00

ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายด้านเวลาในการเปิดให้บริการของศูนย์การเรียนรู้

การกำหนดเป้าหมายด้านเวลาของศูนย์การเรียนรู้	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ช่วงวันหยุดราชการ	10	33.33	4	22.22
2. ช่วงหลังจากเลิกเรียน	13	43.33	5	27.78
3. ช่วงเวลาปกติของการเรียน	10	33.33	10	55.56

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าหมายด้านเวลาการเปิดให้บริการของศูนย์การเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากครู/อาจารย์ คือ ผู้บริหาร เห็นควรกำหนดการเปิดหลังจากเลิกเรียน ร้อยละ 43.33 ส่วนครู/อาจารย์ เห็นควรเปิดช่วงเวลาปกติของการเรียน ร้อยละ 55.56

ตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายด้านปริมาณผู้รับบริการสูงสุดใน 1 วันของศูนย์การเรียนรู้

การกำหนดเป้าหมายด้านปริมาณผู้รับบริการสูงสุดใน 1 วัน	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่เกิน 50 คน/วัน	22	73.33	10	55.56
2. ไม่เกิน 75 คน/วัน	-	-	1	5.56
3. ไม่เกิน 100 คน/วัน	1	3.33	3	16.67
4. ไม่เกิน 150 คน/วัน	3	10.00	-	-

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดเป้าหมาย ด้านปริมาณผู้รับบริการสูงสุดใน 1 วันไม่เกิน 50 คน/วัน ร้อยละ 73.33 และร้อยละ 55.56

ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ ของศูนย์การเรียนรู้

การกำหนด วัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียนรู้	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ส่งเสริมกิจกรรมการค้นคว้าและฝึกทักษะด้าน ทัศนศิลป์ด้วยตนเองอย่างอิสระ	7	23.33	3	16.67
2. เพื่อส่งเสริมความรู้ทางทัศนศิลป์อันเป็นพื้นฐานใน การพัฒนาสุนทรียภาพและการดำรงชีวิต	6	20.00	2	11.11
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถประยุกต์ ใช้ความรู้ด้าน ทัศนศิลป์ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ	9	30.00	4	22.22
4. เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาแสดงออกซึ่ง ความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับทัศนศิลป์ให้กับนักเรียน	10	33.33	2	11.11
5. เพื่อเป็นแหล่งสร้างเสริมทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการ อนุรักษ์และคงไว้ซึ่งทัศนศิลป์อันเป็นเอกลักษณ์ ไทย	11	36.67	3	16.67
6. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ เผยแพร่ความรู้ด้านทัศนศิลป์ให้กับนักเรียนและ ชุมชน	16	53.33	8	44.44

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดวัตถุประสงค์ ของศูนย์การเรียนรู้ว่า เพื่อเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเผยแพร่ความรู้ด้านทัศนศิลป์ ให้กับนักเรียนและชุมชน ร้อยละ 53.33 และร้อยละ 44.44

ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับนโยบายของศูนย์การเรียนรู้

การกำหนดนโยบายของศูนย์การเรียนรู้	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ส่งเสริมและพัฒนางานทัศนศิลป์ด้วยการฝึกทักษะปฏิบัติ	11	36.67	5	27.78
2. ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนมัธยมในการให้การศึกษาทัศนศิลป์	4	13.33	2	11.11
3. ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าและเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการด้านทัศนศิลป์	10	33.33	4	22.22
4. ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์และกล้าแสดงออก	8	26.67	2	11.11
5. ส่งเสริมทัศนคติที่ดีและพัฒนาให้นักเรียนให้มีสุนทรียภาพทางอารมณ์และจิตใจ	8	26.67	2	11.11
6. ส่งเสริมให้นักเรียนให้มีการพัฒนาศักยภาพและประยุกต์ใช้ ทัศนศิลป์ในการดำรงชีวิตประจำวัน	6	20.00	4	22.22
7. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษาทัศนศิลป์อย่างต่อเนื่องให้ได้มาตรฐานเพื่อให้นักเรียนมีความสุขและมีความคิดสร้างสรรค์	11	36.67	4	22.22

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายของศูนย์การเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากครู/อาจารย์ คือ ผู้บริหาร เห็นควรกำหนดว่า ส่งเสริม และพัฒนางานทัศนศิลป์ด้วยการฝึกทักษะปฏิบัติ และส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษาทัศนศิลป์อย่างต่อเนื่องให้ได้มาตรฐานเพื่อให้นักเรียนมีความสุขและมีความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 36.67 ส่วนครู/อาจารย์ เห็นควรกำหนดว่า ส่งเสริมและพัฒนางานทัศนศิลป์ด้วยการฝึกทักษะปฏิบัติ ร้อยละ 27.78

ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่ของ
ศูนย์การเรียนรู้

การกำหนดหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จัดให้มีการเผยแพร่เกี่ยวกับทัศนศิลป์	9	30.00	4	22.22
2. จัดการศึกษาด้านทัศนศิลป์ตามแนวปฏิรูปการศึกษา	6	20.00	5	27.78
3. จัดให้มีการอนุรักษ์และชื่นชมความงามของทัศนศิลป์	7	23.33	4	22.22
4. จัดกิจกรรมการศึกษาและฝึกปฏิบัติด้านทัศนศิลป์ ให้กับนักเรียน	14	46.67	7	38.89
5. จัดบริการให้คำปรึกษาและแนะแนวเกี่ยวกับ การศึกษาทัศนศิลป์	10	33.33	4	22.22
6. จัดให้มีการวิจัยพัฒนาสื่อและการเรียนการสอน ด้านทัศนศิลป์	6	20.00	4	22.22
7. จัดให้มีการประสานกับโรงเรียนในชุมชนเพื่อความ ร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับทัศนศิลป์	12	40.00	6	33.33

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดหน้าที่ของ
ศูนย์การเรียนรู้ว่า จัดกิจกรรมการศึกษาและฝึกปฏิบัติด้านทัศนศิลป์ให้กับนักเรียน ร้อยละ 46.67
และร้อยละ 38.89

ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับขอบข่ายงานของฝ่ายจัดการศึกษาของศูนย์การเรียนรู้

ฝ่ายจัดการศึกษามีขอบข่าย ในเรื่องใดบ้าง	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.งานจัดฐานความรู้	11	36.67	4	22.22
2. งานจัดทำหลักสูตร	15	50.00	7	38.89
3. งานกิจกรรมการเรียนการสอน	17	56.67	7	38.89
4. งานจัดระบบการเรียนการสอน	11	36.67	5	27.78
5. งานทะเบียนประวัติผู้ใช้บริการ	10	33.33	4	22.22
6. งานจัดทำเอกสารประกอบการสอน	11	36.67	6	33.33
7. งานประกันคุณภาพการเรียนการสอน	9	30.00	6	33.33
8. งานวัดผลและเทียบโอนผลการเรียน	6	20.00	3	16.67
9. งานผลิตและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	11	36.67	7	38.89
10. งานประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์ฯ กับชุมชน	15	50.00	6	33.33

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ขอบข่ายการทำงานฝ่ายจัดการศึกษาแตกต่างไปจากครู/อาจารย์ คือ ผู้บริหาร เห็นควรกำหนดเป็นงานกิจกรรมการเรียนการสอน ร้อยละ 56.67 ส่วนครู/อาจารย์ เห็นควรกำหนดเป็น งานจัดทำหลักสูตร งานกิจกรรมการเรียนการสอน และงานผลิตและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ร้อยละ 38.89

ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับขอบข่ายงานของ
ฝ่ายสนับสนุนงานวิชาการของศูนย์การเรียนรู้

ฝ่ายสนับสนุนวิชาการควรมีขอบข่ายงาน	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. งานอาคารสถานที่	11	36.67	4	22.22
2. งานจัดแหล่งเรียนรู้	13	43.33	8	44.44
3. งานกิจกรรม นันทนาการ	7	23.33	4	22.22
4. งานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	15	50.00	6	33.33
5. งานอนุรักษ์และเผยแพร่ผลงานทัศนศิลป์	11	36.67	6	33.33
6. งานอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ	13	43.33	6	33.33
7. งานค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลภายในห้องวิทยบริการ	9	30.00	6	33.33
8. งานบริการให้คำปรึกษาและแนะแนวเกี่ยวกับ การศึกษาด้านทัศนศิลป์	17	56.67	7	38.89
9. งานบริการยืมสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	16	53.33	7	38.89

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ขอบข่ายงานของ
ฝ่ายสนับสนุนวิชาการแตกต่างไปจากครู/อาจารย์ คือ ผู้บริหาร เห็นควรกำหนดเป็น งานบริการให้
คำปรึกษาและแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาด้านทัศนศิลป์ ร้อยละ 56.67 ส่วนครู/อาจารย์ เห็นควร
กำหนดเป็น งานจัดแหล่งเรียนรู้ ร้อย 44.44

ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับขอบข่ายงานของ
ฝ่ายดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้

ฝ่ายดำเนินงานทั้งหมดภายใน ศูนย์การเรียนรู้มีขอบข่ายงาน	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. งานบุคลากร	13	43.33	6	33.33
2. งานงบประมาณ	12	40.00	8	44.44

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ฝ่ายดำเนินงานทั้งหมดภายใน ศูนย์การเรียนรู้มีขอบข่ายงาน	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. งานประกันคุณภาพศูนย์การเรียนรู้	10	33.33	4	22.22
4. งานวางแผนงานและนโยบายของศูนย์การเรียนรู้	18	60.00	9	50.00

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้บริหารและครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าฝ่ายดำเนินงานทั้งหมดของศูนย์การเรียนรู้ควรมีขอบข่ายงานในเรื่อง งานวางแผนงานและนโยบายของศูนย์การเรียนรู้ ร้อยละ 60.00 และร้อยละ 50.00

ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียนเกี่ยวกับที่ตั้งของศูนย์การเรียนรู้

ศูนย์การเรียนรู้ควรจัดตั้งที่	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=30		N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้ ๆ กับ โรงเรียนมัธยมแห่งใดแห่งหนึ่ง	1	3.33	3	16.67	102	25.19
2. ตั้งอยู่ในชุมชนของเขตพื้นที่ การศึกษาที่สามารถเดินทาง ได้สะดวก	13	43.33	9	50.00	186	45.93
3. ตั้งอยู่ในพื้นที่ของโรงเรียนที่ เป็นศูนย์การเรียนรู้ศิลปะ	9	30.00	4	22.22	60	14.81
4. ตั้งอยู่ในพื้นที่ของโรงเรียนที่ เป็นแกนนำของเขตพื้นที่ การศึกษา	7	23.33	2	11.11	57	14.07

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน มีความคิดเห็นควรกำหนดให้ศูนย์การเรียนรู้ให้ ตั้งอยู่ในชุมชนของเขตพื้นที่การศึกษาที่สามารถเดินทางได้สะดวก ร้อยละ 43.33 ร้อยละ 50.00 และร้อยละ 45.93

ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดพื้นที่ของศูนย์การเรียนรู้

ศูนย์ส่วนกลางควรประกอบไปด้วยพื้นที่	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ห้องประชุม	15	50.00	5	27.78
2. ห้องทะเบียน	10	33.33	4	22.22
3. ห้องนันทนาการ	8	26.67	2	11.11
4. ห้องเผยแพร่ผลงานทัศนศิลป์	19	63.33	8	44.44
5. ห้องอนุรักษ์ผลงานทัศนศิลป์	12	40.00	5	27.78
6. ห้องปฏิบัติงานของฝ่ายต่าง ๆ	11	36.67	6	33.33
7. ห้องให้บริการและประชาสัมพันธ์	13	43.33	6	33.33
8. ห้องให้บริการคำแนะนำและปรึกษา	11	36.67	5	27.78
9. ห้องผลิตและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	12	40.00	6	33.33
10. ห้องวิทยบริการ (บริการสื่อสิ่งพิมพ์และการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์)	15	50.00	6	33.33

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผู้บริหารและครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดให้ศูนย์ส่วนกลางประกอบด้วย ห้องเผยแพร่ผลงานทัศนศิลป์ ร้อยละ 63.33 และร้อยละ 44.44

ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับรูปแบบอาคารของศูนย์การเรียนรู้

อาคารของศูนย์การเรียนรู้ ควรเป็นแบบใด	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=30		N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. อาคารเดี่ยวชั้นเดียวแบ่งพื้นที่ ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ศูนย์ ส่วนกลางและศูนย์การเรียนรู้ ย่อย	9	30.00	5	27.78	159	39.26
2. อาคารเดี่ยว 2 ชั้น ชั้นที่ 1 เป็น ศูนย์ส่วนกลาง ชั้นที่ 2 เป็น ศูนย์การเรียนรู้ย่อย	16	53.33	10	55.56	153	37.78
3. อาคารเดี่ยวชั้นเดียวจำนวน 2 อาคาร อาคารที่ 1 เป็นศูนย์ ส่วนกลางและอาคารที่ 2 เป็น ศูนย์การเรียนรู้ย่อย	5	16.67	3	16.67	78	19.26

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผู้บริหารและครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับอาคารของศูนย์การเรียนรู้แตกต่างกันไปจากนักเรียน คือ ผู้บริหารและครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดเป็นอาคารเดี่ยว 2 ชั้น ชั้นที่ 1 เป็นศูนย์ส่วนกลาง ชั้นที่ 2 เป็นศูนย์การเรียนรู้ย่อย ร้อยละ 53.33 และร้อยละ 55.56 ส่วนนักเรียน มีความคิดเห็นควรเป็นอาคารเดี่ยวชั้นเดียวแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ศูนย์ส่วนกลางและศูนย์การเรียนรู้ย่อย ร้อยละ 39.26

ตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับเหตุผลของการเข้ารับบริการในศูนย์การเรียน

นักเรียนมีเหตุผลในการเข้าใช้บริการ	นักเรียน	
	N=405	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ต้องการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับทัศนศิลป์	219	54.07
2. ต้องการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์	246	60.74
3. ต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการศึกษาต่อด้านทัศนศิลป์	153	37.78
4. ต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับทัศนศิลป์	105	25.93
5. ต้องการพัฒนาด้านจิตใจและอารมณ์ให้เป็นคนที่ยึดมั่นในธรรมชาติ	150	37.04
6. ต้องการที่จะสืบทอดและอนุรักษ์งานทัศนศิลป์อันเป็นภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ของชาติ	75	18.52

จากตารางที่ 4.15 พบว่า นักเรียน เหตุผลการเข้าใช้บริการของของศูนย์การเรียน คือ ต้องการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์ ร้อยละ 60.74

ตารางที่ 4.16 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ ความสนใจในการศึกษาศิลปะ ในศูนย์การเรียน

นักเรียนสนใจที่จะศึกษาศิลปะในเรื่อง	นักเรียน	
	N=405	
	จำนวน	ร้อยละ
1. การเขียนภาพ	261	64.44
2. การสร้างงานภาพพิมพ์	93	22.96
3. การเขียนภาพจิตรกรรม	153	37.78
4. การสร้างงานประติมากรรม	132	32.53

จากตารางที่ 4.16 พบว่า นักเรียนมีความสนใจที่จะศึกษาศิลปะในเรื่อง การเขียนภาพ ร้อยละ 64.44

ตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียนรู้ย่อย “ศูนย์เส้นสายลายศิลป์”

การกำหนดวัตถุประสงค์	ครู/อาจารย์	
	N=18	
	จำนวน	ร้อยละ
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนภาพวัสดุอุปกรณ์และกระบวนการเขียนภาพ	13	72.22
2. สามารถใช้กระบวนการเขียนสร้างสรรค์ผลงานตามความคิดจินตนาการได้อย่างอิสระ	10	55.56
3. สามารถเขียนภาพที่สื่อถึงแนวความคิดและทัศนคติที่ดีต่อสังคม	6	33.33
4. สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ด้านการเขียนภาพในชีวิตประจำวัน	10	55.56

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดวัตถุประสงค์ว่า มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนภาพวัสดุอุปกรณ์และกระบวนการเขียนภาพ ร้อยละ 72.22

ตารางที่ 4.18 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสม สำหรับศูนย์การเรียนรู้ย่อย “ศูนย์เส้นสายลายศิลป์”

สาระการเรียนรู้ศูนย์เส้นสายลายศิลป์	ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประวัติศาสตร์ศิลป์ด้านการเขียนภาพ	6	33.33	105	25.93
2. องค์ประกอบศิลป์ในงานเขียนภาพ	8	44.44	171	42.22
3. ประเภทของการเขียนภาพ	8	44.44	135	33.33
4. วัสดุอุปกรณ์ในการเขียนภาพ	6	33.33	165	40.74
5. การใช้เทคโนโลยีในการเขียนภาพ	6	33.33	162	40.00
6. การเขียนภาพทัศนศิลป์ไทย	7	38.89	183	45.19
7. การประยุกต์ใช้งานเขียนภาพในชีวิตประจำวัน	6	33.33	156	38.52

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ ศูนย์เส้นสายลายศิลป์ที่แตกต่างไปจากนักเรียน คือ ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดสาระ เรื่อง องค์ประกอบศิลป์ในงานเขียนภาพ และการใช้เทคโนโลยีในการเขียนภาพ ร้อยละ 33.33 ส่วนนักเรียน มีความคิดเห็นควรกำหนดสาระ เรื่อง การเขียนภาพทัศนศิลป์ไทย ร้อยละ 45.19

ตารางที่ 4.19 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับการฝึกทักษะการเขียนภาพที่เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนรู้ย่อย “ศูนย์เส้นสายลายศิลป์”

ทักษะการเขียนภาพศูนย์เส้นสายลายศิลป์	ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เทคนิคการใช้วัสดุในการเขียนภาพ	8	44.44	210	51.85
2. เทคนิคการเขียนภาพสัตว์	5	27.78	150	37.04
3. เทคนิคการเขียนภาพลายเส้น	7	38.89	255	55.56
4. เทคนิคการเขียนภาพแสง-เงา	6	33.33	147	36.30
5. เทคนิคการเขียนภาพทัศนศิลป์ไทย	5	27.78	180	44.44
6. เทคนิคการใช้เทคโนโลยีในการเขียนภาพ	8	44.44	153	37.78

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ ศูนย์เส้นสายลายศิลป์ที่แตกต่างไปจากนักเรียน คือ ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดทักษะ เรื่อง เทคนิคการใช้วัสดุในการเขียนภาพ และเทคนิคการใช้เทคโนโลยีในการเขียนภาพ ร้อยละ 44.44 ส่วนนักเรียน มีความคิดเห็นควรกำหนดทักษะ เรื่อง เทคนิคการเขียนภาพลายเส้น ร้อยละ 55.56

ตารางที่ 4.20 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียนรู้ย่อย
“ศูนย์แต่งแต้มสีสัน”

การกำหนดวัตถุประสงค์	ครู/อาจารย์	
	N=18	
	จำนวน	ร้อยละ
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานจิตรกรรม วัสดุและการสร้างสรรค์	8	44.44
2. สามารถใช้กระบวนการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมได้ตามความคิดจินตนาการ	6	33.33
3. สามารถสร้างงานที่สื่อถึงความคิดและทัศนคติที่ดีต่อสังคม	6	33.33
4. สามารถประยุกต์ใช้งานจิตรกรรมในชีวิตประจำวันได้	5	27.78

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดวัตถุประสงค์ว่า
มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานจิตรกรรม วัสดุและการสร้างสรรค์ ร้อยละ 44.44

ตารางที่ 4.21 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์และนักเรียน เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสม
สำหรับศูนย์การเรียนรู้ย่อย “ศูนย์แต่งแต้มสีสัน”

สาระการเรียนรู้ศูนย์แต่งแต้มสีสัน	ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประวัติศาสตร์ทัศนศิลป์งานจิตรกรรม	6	33.33	123	30.37
2. องค์ประกอบศิลป์ในงานจิตรกรรม	7	38.89	168	41
3. ประเภทของการเขียนภาพจิตรกรรม	4	22.22	135	33.33
4. วัสดุอุปกรณ์ในการเขียนภาพจิตรกรรม	6	33.33	126	31.11
5. ทฤษฎีสี	8	44.44	180	44.44
6. หลักการใช้สีในการเขียนภาพจิตรกรรม	8	44.44	177	43.70
7. การใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม	5	27.78	159	39.26
9. การประยุกต์ใช้งานเขียนภาพจิตรกรรม ในชีวิตประจำวัน	4	22.22	108	26.67

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ ศูนย์แต่งแต้มสีสันที่แตกต่างไปจากนักเรียน คือ ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดสาระ เรื่อง ทฤษฎีสี่ และหลักการใช้สีในการเขียนภาพจิตรกรรม ร้อยละ 44.44 ส่วนนักเรียน มีความคิดเห็น ควรกำหนดสาระ เรื่อง การเขียนภาพจิตรกรรมไทย ร้อยละ 48.15

ตารางที่ 4.22 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกทักษะการเขียนภาพ ที่เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนรู้ย่อย “ศูนย์แต่งแต้มสีสัน”

ทักษะการปฏิบัติศูนย์แต่งแต้มสีสัน	ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เทคนิคการจัดองค์ประกอบศิลป์ ในงานจิตรกรรม	7	12.96	180	44.44
2. เทคนิคการใช้วัสดุอุปกรณ์สร้างสรรค์งานจิตรกรรม	6	11.11	156	38.52
3. การเขียนภาพจิตรกรรมสีน้ำ	7	12.96	237	58.52
4. การเขียนภาพจิตรกรรมสีโปสเตอร์	7	12.96	210	51.85
5. การเขียนภาพจิตรกรรมสีน้ำมัน	6	11.11	174	42.96
6. การเขียนภาพจิตรกรรมสีอะคริลิก	5	9.26	174	42.96
7. เทคนิคการเขียนภาพจิตรกรรมไทย	6	11.11	159	39.26
8. การประยุกต์ใช้งานจิตรกรรมในชีวิตประจำวัน	6	11.11	138	34.07

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ ศูนย์แต่งแต้มสีสันที่แตกต่างไปจากนักเรียน คือ ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดทักษะ เรื่อง เทคนิคการจัดองค์ประกอบศิลป์ในงานจิตรกรรม การเขียนภาพจิตรกรรมสีน้ำ และการเขียนภาพจิตรกรรมสีโปสเตอร์ ร้อยละ 12.96 ส่วนนักเรียน มีความคิดเห็นควรกำหนดทักษะ เรื่อง การเขียนภาพจิตรกรรมสีน้ำ ร้อยละ 58.52

ตารางที่ 4.23 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียนรู้
“ศูนย์เสกสรรปั้นแต่ง”

การกำหนดวัตถุประสงค์	ครู/อาจารย์	
	N=18	
	จำนวน	ร้อยละ
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานประติมากรรม วัสดุ และการสร้างสรรค์	7	30.43
2. สามารถใช้กระบวนการสร้างสรรค์งานประติมากรรมได้ตามความคิด จินตนาการได้อย่างอิสระ	5	21.74
3. สามารถสร้างงานที่สื่อถึงความคิดและทัศนคติที่ดีต่อสังคม	6	26.09
4. สามารถประยุกต์ใช้งานประติมากรรมในชีวิตประจำวันได้	5	21.74

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดวัตถุประสงค์ว่า
มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานประติมากรรม วัสดุ และการสร้างสรรค์ ร้อยละ 30.43

ตารางที่ 4.24 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสม
สำหรับศูนย์การเรียนรู้ “ศูนย์เสกสรรปั้นแต่ง”

สาระการเรียนรู้ศูนย์เสกสรรปั้นแต่ง	ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประวัติศาสตร์ทัศนศิลป์งานประติมากรรม	6	33.33	93	22.96
2. องค์ประกอบศิลป์ในงานประติมากรรม	6	33.33	144	35.56
3. ประเภทของงานประติมากรรม	7	38.89	156	38.52
4. วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์งานประติมากรรม	9	50.00	168	41.48
5. การใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์งานประติมากรรม	6	33.33	171	42.22
6. การสร้างสรรค์งานประติมากรรมไทย	7	38.89	174	42.96
7. การประยุกต์ใช้งานประติมากรรมในชีวิตประจำวัน	4	22.22	162	40.00

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ ศูนย์ เสกสรรปั้นแต่งที่แตกต่างไปจากนักเรียน คือ ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดสาระ เรื่อง ทฤษฎีสี่ และหลักการใช้สีในการเขียนภาพจิตรกรรม ร้อยละ 44.44 ส่วนนักเรียน มีความคิดเห็น ควรกำหนดสาระ เรื่อง การเขียนภาพจิตรกรรมไทย ร้อยละ 48.15

ตารางที่ 4.25 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกทักษะงานประติมากรรม ที่เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนรู้ย่อย “ศูนย์เสกสรรปั้นแต่ง”

ทักษะงานประติมากรรม	ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เทคนิคการจัดองค์ประกอบศิลป์ในงานประติมากรรม	5	27.78	156	38.52
2. เทคนิคการใช้วัสดุอุปกรณ์สร้างงานประติมากรรม	8	44.44	177	43.70
3. เทคนิคการปั้น	7	38.89	228	56.30
4. เทคนิคการหล่อ	5	27.78	150	37.04
5. เทคนิคการพิมพ์	5	27.78	168	41.48
6. เทคนิคการแกะสลัก	5	27	210	51.85
7. การประยุกต์ใช้งานประติมากรรมในชีวิตประจำวัน	9	50.00	117	28.89

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ ศูนย์เสกสรรปั้นแต่งที่แตกต่างไปจากนักเรียน คือ ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดทักษะ เรื่อง การประยุกต์ใช้งานประติมากรรมในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 50.00 ส่วนนักเรียน มีความคิดเห็นควรกำหนดทักษะ เรื่อง เทคนิคการปั้น ร้อยละ 56.30

ตารางที่ 4.26 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียนรู้ย่อย
“ศูนย์สร้างสรรค์งานพิมพ์”

การกำหนดวัตถุประสงค์	ครู/อาจารย์	
	N=18	
	จำนวน	ร้อยละ
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานภาพพิมพ์ วัสดุและการสร้างสรรค์	8	44.44
2. สามารถใช้กระบวนการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ได้ตามความคิด จินตนาการได้อย่างอิสระ	6	33.33
3. สามารถสร้างงานที่สื่อถึงความคิดและทัศนคติที่ดีต่อสังคม	5	27.78
4. สามารถประยุกต์ใช้งานภาพพิมพ์ในชีวิตประจำวันได้	7	38.89

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดวัตถุประสงค์ว่า
มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานภาพพิมพ์ วัสดุและการสร้างสรรค์ ร้อยละ 44.44

ตารางที่ 4.27 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสม
สำหรับศูนย์การเรียนรู้ย่อย “ศูนย์สร้างสรรค์งานพิมพ์”

สาระการเรียนรู้ศูนย์สร้างสรรค์งานพิมพ์	ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประวัติศาสตร์ศิลป์งานภาพพิมพ์	6	33.33	78	19.26
2. องค์ประกอบศิลป์ในงานภาพพิมพ์	5	27.78	171	42.22
3. ประเภทของงานภาพพิมพ์	9	50.00	168	41.48
4. วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์	7	38.89	168	41.48
5. การใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์	7	38.89	189	46.67
6. การประยุกต์ใช้งานภาพพิมพ์ในชีวิตประจำวัน	5	27.78	156	38.52

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ ศูนย์สร้างสรรค์งานพิมพ์ที่แตกต่างไปจากนักเรียน คือ ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดสาระ เรื่อง ประเภทของงานภาพพิมพ์ ร้อยละ 50.00 ส่วนนักเรียน มีความคิดเห็นควรกำหนดสาระ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ ร้อยละ 46.67

ตารางที่ 4.28 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกทักษะงานภาพพิมพ์ ที่เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนรู้ย่อย “ศูนย์สร้างสรรค์งานพิมพ์”

ทักษะงานภาพพิมพ์	ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เทคนิคการจัดองค์ประกอบศิลป์ในงานภาพพิมพ์	7	12.96	132	32.59
2. เทคนิคการใช้วัสดุอุปกรณ์ในงานภาพพิมพ์	8	14.81	165	40.74
3. เทคนิคการสร้างงานภาพพิมพ์ธรรมชาติ	6	11.11	237	58.52
4. เทคนิคการสร้างงานภาพพิมพ์กระดาษ	5	9.26	180	44.44
5. เทคนิคการสร้างงานภาพพิมพ์แกะไม้	6	11.11	186	45.93
6. เทคนิคการสร้างงานภาพพิมพ์ซิลสกรีน	5	9.26	162	40.00
7. การประยุกต์ใช้งานภาพพิมพ์ในชีวิตประจำวัน	5	9.26	132	32.59

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ ศูนย์สร้างสรรค์งานพิมพ์ที่แตกต่างไปจากนักเรียน คือ ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดทักษะ เรื่อง เทคนิคการใช้วัสดุอุปกรณ์ในงานภาพพิมพ์ ร้อยละ 14.81 ส่วนนักเรียน มีความคิดเห็นควร กำหนดทักษะ เรื่อง เทคนิคการสร้างงานภาพพิมพ์ธรรมชาติ ร้อยละ 58.52

ตารางที่ 4.29 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียนรู้ย่อย “ศูนย์สืบสานงานศิลป์”

การกำหนดวัตถุประสงค์	ครู/อาจารย์	
	N=18	
	จำนวน	ร้อยละ
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการสร้างสรรค์	9	50.00
2. สามารถใช้กระบวนการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามความคิดจินตนาการ ได้อย่างอิสระ	7	38.89
3. สามารถสร้างงานที่สื่อถึงความคิดและทัศนคติที่ดีต่อสังคม	6	33.33
4. สามารถประยุกต์ใช้งานทัศนศิลป์ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชีวิตประจำวันได้	-	-

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดวัตถุประสงค์ว่า มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการสร้างสรรค์ ร้อยละ 50.00

ตารางที่ 4.30 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสม สำหรับศูนย์การเรียนรู้ย่อย “ศูนย์สืบสานงานศิลป์”

สาระการเรียนรู้ศูนย์สืบสานงานศิลป์	ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความสัมพันธ์ของงานทัศนศิลป์กับงานภูมิปัญญาท้องถิ่น	6	33.33	150	37.04
2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงานภูมิปัญญาท้องถิ่น	8	44.44	207	51.11
3. ประเภทของงานภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย	7	38.89	174	42.96
4. วัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	8	44.44	180	44.44

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

สาระการเรียนรู้ศูนย์สืบสานงานศิลป์	ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. การสืบทอดอนุรักษ์งานศิลปะภูมิปัญญาท้องถิ่น	7	40.74	207	51.11
6. การประยุกต์ใช้งานภูมิปัญญาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน	7	38.89	9	2.22

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ศูนย์สืบสานงานศิลป์ที่แตกต่างไปจากนักเรียน คือ ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดสาระเรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงานภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ร้อยละ 44.44 ส่วนนักเรียน มีความคิดเห็นควรกำหนดสาระ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงานภูมิปัญญาท้องถิ่นและการสืบทอดอนุรักษ์งานศิลปะภูมิปัญญาท้องถิ่น ร้อยละ 51.11

ตารางที่ 4.31 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับการฝึกทักษะงานศิลปะภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนรู้ “ศูนย์สืบสานงานศิลป์”

ทักษะงานภูมิปัญญาท้องถิ่น	ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การสร้างงานภูมิปัญญาท้องถิ่นจากไม้	13	72.22	186	45.93
2. การสร้างงานภูมิปัญญาท้องถิ่นจากดิน	18	100	204	50.37
3. การสร้างงานภูมิปัญญาท้องถิ่นจากกระดาษสา	18	100	225	55.56
4. การสร้างงานภูมิปัญญาท้องถิ่นจากผ้า	10	55.56	186	45.93
5. การสร้างงานภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยเศษวัสดุธรรมชาติ	12	66.67	246	60.74

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้
ศูนย์สืบสานงานศิลป์ที่แตกต่างไปจากนักเรียน คือ ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดทักษะ
เรื่อง การสร้างงานภูมิปัญญาท้องถิ่นจากดิน และกระดาษ ร้อยละ 100 ส่วนนักเรียน มีความ
คิดเห็นควรกำหนดทักษะ เรื่อง การสร้างงานภูมิปัญญาท้องถิ่นจากกระดาษ ร้อยละ 55.56

ตารางที่ 4.32 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับการกำหนดวิธีการเรียนการสอน

การกำหนดวิธีการเรียนการสอน	ครู/อาจารย์	
	N=18	
	จำนวน	ร้อยละ
1. บทเรียนสำเร็จรูป	3	16.67
2. การเรียนด้วยตนเองจากบทเรียนสำเร็จรูป	5	27.78
3. การเรียนด้วยตนเองจาก เครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	7	38.89
4. การเรียนด้วยตนเองจากการศึกษาดูงาน	10	55.56
5. การเรียนด้วยตนเองจากการดูการสาธิต และไปฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง	15	83.33
6. การสัมภาษณ์ครูประจำศูนย์	2	11.11
7. การมอบหมายงานให้นักเรียนได้ปฏิบัติ	11	61.11
8. การสอนแบบสาธิต	18	100
9. การศึกษารายกรณี	2	11.11
10. การศึกษาด้วยตนเอง	8	44.44
11. การสอนแบบฝึกปฏิบัติ	8	44.44
12. การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้	3	16.67
13. การเรียนจากประสบการณ์จำลอง	3	16.67
14. การเรียนการสอนผ่านจอภาพจากศูนย์อื่นๆ มายังศูนย์การเรียนรู้	5	27.78
15. การเรียนด้วยวิธีการประชุมทางไกล	1	5.56

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนด วิธีการเรียนการสอน
ของศูนย์การเรียนรู้เป็น การสอนแบบสาธิต ร้อยละ 100

ตารางที่ 4.33 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับสื่อในศูนย์การเรียนรู้

การกำหนดสื่อการเรียนการสอน	ครู/อาจารย์	
	N=18	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ของจริง	9	50.00
2. เทปภาพ	8	44.44
3. เทปเสียง	4	22.22
4. คอมพิวเตอร์	6	33.33
5. หนังสือ/ ตำรา	6	33.33
6. เอกสารสิ่งพิมพ์	3	16.67
7. บทเรียน CAI	5	27.78
8. มูนุ่นพลาสติกเตอร์	7	38.89
9. ชุดการสอนแบบโมดูล	1	5.56
10. ชุดการเรียนรู้ผ่านเครือข่าย	4	22.22
11. เอกสารประกอบการเรียน	9	50.00
12. แผ่นภาพผลงานศิลปะประเภทต่างๆ	7	38.89

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนด สื่อการเรียนการสอนของศูนย์การเรียนรู้เป็น ของจริง และเอกสารประกอบการเรียน ร้อยละ 50.00

ตารางที่ 4.34 ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับวิธีการเรียนในศูนย์การเรียนรู้

การกำหนดวิธีการเรียน	นักเรียน	
	N=405	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เรียนจากเอกสารสิ่งพิมพ์	86	21.23
2. เรียนจากบทเรียนสำเร็จรูป	68	16.79
3. เรียนโดยการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ	166	40.99

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

การกำหนดวิธีการเรียน	นักเรียน	
	N=405	
	จำนวน	ร้อยละ
5. เรียนจากการสังเกตและการสอบถามจากเพื่อน	90	22.22
6. เรียนจากเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต	84	20.74

จากตารางที่ 4.34 พบว่า นักเรียน มีความคิดเห็นควรกำหนด วิธีการเรียนของคุณัย การเรียนเป็น การเรียนโดยการฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ร้อยละ 42.96

ตารางที่ 4.35 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับวิธีการประเมินผลก่อนเรียน

วิธีการประเมินผลก่อนเรียน	ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การสังเกต	6	33.33	123	30.37
2. การทดสอบ	6	33.33	-	-
3. ผลการปฏิบัติงาน	5	27.78	207	51.11
4. การสัมภาษณ์	3	16.67	99	24.44
5. ร้องรอยการปฏิบัติงาน	4	22.22	69	17.04
6. โครงการ/โครงการงาน	-	-	60	14.81

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการประเมินผล ก่อนเรียนที่แตกต่างไปจากนักเรียน คือ ครู/อาจารย์ เห็นควรกำหนดว่า ควรกำหนดเป็นการสังเกต และการทดสอบ ร้อยละ 33.33 ส่วนนักเรียน เห็นควรกำหนดว่า ควรกำหนดเป็น ผลการปฏิบัติงาน ร้อยละ 51.11

ตารางที่ 4.36 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับเครื่องมือการประเมินผลก่อนเรียน

เครื่องมือการประเมินผลก่อนเรียน	ครู/อาจารย์	
	N=18	
	จำนวน	ร้อยละ
1. แบบสังเกต	4	22.22
2. แบบทดสอบ	6	33.33
3. แบบประเมินชิ้นงาน	7	38.89
4. แบบสอบถาม	1	5.56

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดให้มีเครื่องมือประเมินผลก่อนเรียนเป็นแบบประเมินชิ้นงาน ร้อยละ 38.89

ตารางที่ 4.37 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับประเภทของการประเมินผลระหว่างเรียน

ประเภทของการประเมินผลระหว่างเรียน	ครู/อาจารย์	
	N=18	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านพุทธิพิสัย	3	16.67
2. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	7	38.89
3. ด้านทักษะพิสัย	12	66.67
4. อื่นๆ ไปรตระนู	2	11.11

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดให้มีประเภทของการประเมินผลระหว่างเรียน คือ ด้านทักษะพิสัย ร้อยละ 66.67

ตารางที่ 4.38 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับวิธีการประเมินผลระหว่างเรียน

วิธีการประเมินผลระหว่างเรียน	ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การสังเกต	7	38.89	111	27.41
2. การทดสอบ	2	11.11	-	-
3. ผลการปฏิบัติงาน	7	38.89	153	37.78
4. กระบวนการ	2	11.11	-	-
5. การสัมภาษณ์	1	5.56	27	6.67
6. ร้องรอยการปฏิบัติงาน	1	5.56	63	15.56
7. โครงการ/โครงการงาน	-	-	72	17.78

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการประเมินผลระหว่างเรียนแตกต่างไปจากนักเรียน คือ ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรใช้วิธีการสังเกต และผลการปฏิบัติงาน ร้อยละ 38.89 ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นควรใช้ผลการปฏิบัติงาน ร้อยละ 37.78

ตารางที่ 4.39 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับเครื่องมือการประเมินผลระหว่างเรียน

เครื่องมือการประเมินผลระหว่างเรียน	ครู/อาจารย์	
	N=18	
	จำนวน	ร้อยละ
1. แบบสังเกต	5	27.72
2. แบบทดสอบ	1	5.56
3. แบบประเมินชิ้นงาน	9	50.00
4. แบบสอบถาม	3	16.67

จากตารางที่ 4.39 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดให้มีเครื่องมือประเมินผลระหว่างเรียนเป็นแบบประเมินชิ้นงาน ร้อยละ 50.00

ตารางที่ 4.40 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับประเภทการประเมินผลหลังเรียน

ประเภทของการประเมินผลหลังเรียน	ครู/อาจารย์	
	N=18	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านพุทธิพิสัย	3	16.67
2. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	7	38.89
3. ด้านทักษะพิสัย	13	72.22

จากตารางที่ 4.40 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดให้มีประเภทของการประเมินผลหลังเรียน คือ ด้านทักษะพิสัย ร้อยละ 72.22

ตารางที่ 4.41 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับวิธีการประเมินผลหลังเรียน

วิธีการประเมินผลหลังเรียน	ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การสังเกต	3	16.67	138	34.07
2. การทดสอบ	5	27.78	-	-
3. ผลการปฏิบัติงาน	13	72.22	207	51.11
4. กระบวนการ	9	50.00	-	-
5. การสัมภาษณ์	1	5.56	105	25.93
6. ร้องรอยการปฏิบัติงาน	1	5.56	102	25.19
7. โครงการ/โครงการงาน	-	-	99	24.44

จากตารางที่ 4.41 พบว่า ครู/อาจารย์และนักเรียน มีความคิดเห็นควรกำหนดวิธีการประเมินผลหลังเรียน คือ ผลการปฏิบัติงาน ร้อยละ 72.22 และร้อยละ 51.11

ตารางที่ 4.42 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับเครื่องมือการประเมินผลหลังเรียน

เครื่องมือการประเมินผลหลังเรียน	ครู/อาจารย์	
	N=18	
	จำนวน	ร้อยละ
1. แบบสังเกต	2	11.11
2. แบบทดสอบ	3	16.67
3. แบบประเมินชิ้นงาน	11	61.11
4. แบบสอบถาม	4	22.22

จากตารางที่ 4.42 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดให้มีเครื่องมือประเมินผลหลังเรียนเป็นแบบประเมินชิ้นงาน ร้อยละ 61.11

ตารางที่ 4.43 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับผู้ประเมินผลการเรียนรู้

ผู้ประเมินผลการเรียน	ครู/อาจารย์	
	N=18	
	จำนวน	ร้อยละ
1. นักเรียนประเมิน	5	27.78
2. เพื่อนเป็นผู้ประเมิน	5	27.78
3. ครูประจำศูนย์การเรียนรู้ย่อยเป็นผู้ประเมิน	9	50.00
4. ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน	3	16.67

จากตารางที่ 4.43 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดให้มีผู้ประเมินผลการเรียนเป็นครูประจำศูนย์การเรียนรู้ย่อยเป็นผู้ประเมิน ร้อยละ 50.00

ตารางที่ 4.44 ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับผู้ประเมินผลก่อนเรียน

ผู้ประเมินผลก่อนเรียน	นักเรียน	
	N=405	
	จำนวน	ร้อยละ
1. นักเรียนประเมินตนเอง	231	57.04
2. เพื่อน/กลุ่มเพื่อนประเมิน	147	36.30
3. ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน	108	26.67
4. ผู้สอน/ผู้อำนวยการ/ความสะดวก เป็นผู้ประเมิน	162	40.00

จากตารางที่ 4.44 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นควรกำหนดให้ผู้ประเมินผลก่อนเรียน เป็นนักเรียนประเมินตนเอง ร้อยละ 57.04

ตารางที่ 4.45 ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับผู้ประเมินผลระหว่างเรียน

ผู้ประเมินผลระหว่างเรียน	นักเรียน	
	N=405	
	จำนวน	ร้อยละ
1. นักเรียนประเมินตนเอง	138	34.07
2. เพื่อน/กลุ่มเพื่อนประเมิน	138	34.07
3. ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน	39	9.63
4. ผู้สอน/ผู้อำนวยการ/ความสะดวก เป็นผู้ประเมิน	129	31.85

จากตารางที่ 4.45 พบว่า นักเรียน มีความคิดเห็นควรกำหนดให้มีผู้ประเมินผล ระหว่างเรียนเป็นนักเรียนประเมินตนเอง และเพื่อน/กลุ่มเพื่อนประเมิน ร้อยละ 34.07

ตารางที่ 4.46 ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับผู้ประเมินผลหลังเรียน

ผู้ประเมินผลหลังเรียน	นักเรียน	
	N=405	
	จำนวน	ร้อยละ
1. นักเรียนประเมินตนเอง	222	54.81
2. เพื่อน/กลุ่มเพื่อนประเมิน	144	35.56
3. ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน	111	27.41
4. ผู้สอน/ผู้อำนวยการ/ความสะดวก เป็นผู้ประเมิน	195	48.15

จากตารางที่ 4.46 พบว่า นักเรียน มีความคิดเห็นควรกำหนดให้มีผู้ประเมินผลหลังเรียน เป็นนักเรียนประเมินตนเอง และเพื่อน/กลุ่มเพื่อนประเมิน ร้อยละ 54.81

ตารางที่ 4.47 ความคิดเห็นของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับช่วงเวลาการแจ้งผลการประเมิน

ช่วงเวลาการแจ้งผลการประเมิน	ครู/อาจารย์	
	N=18	
	จำนวน	ร้อยละ
1. แจ้งผลการประเมินทันที	3	16.67
2. แจ้งผลการประเมินหลังจากการเรียนรู้ในแต่ละศูนย์ย่อย	9	50.00
3. แจ้งผลหลังจากการเรียนรู้จนครบทุกศูนย์ย่อย	5	27.78

จากตารางที่ 4.47 พบว่า ครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดให้แจ้งผลการประเมินหลังจากการเรียนรู้ในแต่ละศูนย์ย่อย ร้อยละ 50.00

ตารางที่ 4.48 ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับความต้องการทราบผลการประเมินของนักเรียน

ความต้องการทราบผลการประเมิน	นักเรียน	
	N=405	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ทราบทันที	95	23.46
2. ทราบหลังจากการเรียนรู้	310	76.54
3. ไม่ต้องการทราบ	-	-

จากตารางที่ 4.48 พบว่า นักเรียน มีความต้องการทราบผลการประเมินหลังจากการเรียนรู้ ร้อยละ 76.54

ตารางที่ 4.49 ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู/อาจารย์ เกี่ยวกับควรจัดให้มีการเทียบโอนผลการเรียนรู้ในด้านใด

ควรเทียบโอนผลการเรียนรู้ในด้านใด	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านพุทธิพิสัย (ความรู้)	15	50.00	5	27.78
2. ด้านจิตพิสัย (คุณธรรม/จริยธรรม/คุณลักษณะที่พึงประสงค์)	17	56.67	13	72.22
3. ด้านทักษะพิสัย (กระบวนการ ปฏิบัติงาน/ผลการปฏิบัติงาน)	17	56.67	13	72.22

จากตารางที่ 4.49 พบว่า ผู้บริหารและครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดให้มีการเทียบโอนผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย (คุณธรรม/จริยธรรม/คุณลักษณะที่พึงประสงค์) และด้านทักษะพิสัย (กระบวนการปฏิบัติงาน/ผลการปฏิบัติงาน) ร้อยละ 56.67 และร้อยละ 72.22

ตารางที่ 4.50 ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู/อาจารย์ เกี่ยวกับผู้ให้ความรู้ด้านศิลปะ

บุคลากรผู้ให้ความรู้ด้านศิลปะ	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จ้างครูทัศนศิลป์	4	13.33	4	22.22
2. อาสาสมัคร	10	33.33	5	27.78
3. วิทยากรในท้องถิ่น	21	70.00	6	33.33
4. ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ	18	60.00	9	50.00
5. ครู/อาจารย์ผู้สอนทัศนศิลป์ในโรงเรียนของเขตพื้นที่	17	56.67	7	38.89

จากตารางที่ 4.50 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลากรผู้ให้ความรู้ด้านศิลปะที่แตกต่างไปจากครู/อาจารย์ คือ ผู้บริหาร เห็นควรกำหนดเป็นวิทยากรในท้องถิ่น ร้อยละ 70.00 ส่วนครู/อาจารย์ เห็นควรกำหนดเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ร้อยละ 50.00

ตารางที่ 4.51 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับจำนวนครูประจำศูนย์การเรียนย่อย

จำนวนครูประจำศูนย์การเรียนย่อย	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=30		N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวน 1 คน	13	43.33	12	66.67	171	42.22
2. จำนวน 2 คน	7	23.33	1	5.56	126	31.11
3. จำนวน 3 คน	9	30.00	5	27.78	93	22.96

จากตารางที่ 4.51 พบว่า ผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียนมีความคิดเห็นควรกำหนดให้มีครูประจำศูนย์การเรียนย่อยจำนวน 1 คน ร้อยละ 43.33 ร้อยละ 66.67 และร้อยละ 42.22

ตารางที่ 4.52 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับหน้าที่ของครูประจำศูนย์การเรียนรู้ย่อย

หน้าที่ของครูประจำศูนย์การเรียนรู้ย่อย	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=30		N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประเมินผลการเรียน	12	40.00	7	38.89	192	47.41
2. จัดหาสื่อประกอบการเรียน	13	43.33	7	38.89	204	50.37
3. บันทึกพฤติกรรมกรรมการเรียน	10	33.33	5	27.78	132	32.59
4. อำนวยความสะดวกในการเรียน	20	66.67	7	38.89	186	45.93
5. เตรียมวิธีการเรียนภายในศูนย์การเรียนรู้ย่อย	12	40.00	7	38.89	222	54.81
6. ประสานงานกับบุคลากรอื่น ๆ	17	56.67	5	27.78	129	31.85
7. เตรียมเนื้อหาสาระในการเรียนที่รับผิดชอบ	10	33.33	7	38.89	174	42.96
8. ให้คำแนะนำปรึกษาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียน	18	60.00	9	50.00	234	57.78

จากตารางที่ 4.52 พบว่า ผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ของครูประจำศูนย์การเรียนรู้ย่อยแตกต่างไปจากครู/อาจารย์ และนักเรียน คือ ผู้บริหาร เห็นควรกำหนดหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียน ร้อยละ 66.67 ครู/อาจารย์ และนักเรียน เห็นควรกำหนดหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียน ร้อยละ 50.00 และร้อยละ 57.78

ตารางที่ 4.53 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติมของศูนย์การเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม	นักเรียน	
	N=405	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ห้องประชุม	51	12.59
2. ห้องนันทนาการ	30	7.41
3. ห้องคอมพิวเตอร์	69	17.04
4. ห้องอนุรักษ์ผลงานทัศนศิลป์	105	25.93
5. ห้องให้บริการและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนศิลป์	18	4.44
6. ห้องบริการให้คำแนะนำและปรึกษาด้านทัศนศิลป์	21	5.19
7. ห้องวิทยบริการ (บริการสื่อสิ่งพิมพ์การสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์)	15	3.70

จากตารางที่ 4.53 พบว่า นักเรียน มีความคิดเห็นควรกำหนดให้มีแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมในศูนย์การเรียนรู้ คือ ห้องอนุรักษ์ผลงานทัศนศิลป์ ร้อยละ 25.93

ตารางที่ 4.54 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับรายได้ของศูนย์การเรียนรู้

รายได้ของศูนย์การเรียนรู้	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เงินบำรุงจากสมาชิก	14	46.67	5	27.78
2. เงินงบประมาณแผ่นดิน	15	50.00	7	38.89
3. รายได้จากการจำหน่ายผลงานทัศนศิลป์	15	50.00	7	38.89
4. เงินสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ	21	70.00	9	50.00

จากตารางที่ 4.54 พบว่า ผู้บริหารและครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดให้ศูนย์การเรียนรู้มีรายได้เป็นเงินสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ ร้อยละ 70.00 และร้อยละ 50.00

ตารางที่ 4.55 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับลักษณะการเก็บเงิน
ผู้รับบริการ

ลักษณะการเก็บเงินผู้รับบริการ	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จัดเก็บเป็นรายชั่วโมง	2	6.67	2	11.11
2. จัดเก็บเป็นรายวัน	2	6.67	5	27.78
3. จัดเก็บเป็นรายเดือน	2	6.67	9	50.00
4. จัดเก็บเป็นรายภาคการศึกษา	14	46.67	1	5.56
5. จัดเก็บเป็นรายปี	6	20.00	-	-

จากตารางที่ 4.55 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเก็บเงิน
ผู้รับบริการที่แตกต่างไปจากครู/อาจารย์ คือ ผู้บริหาร เห็นควรกำหนดให้จัดเก็บเป็นรายภาค
การศึกษา ร้อยละ 46.67 ส่วนครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดให้จัดเก็บเป็นรายเดือน
ร้อยละ 50.00

ตารางที่ 4.56 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวกในศูนย์การเรียนรู้

สิ่งอำนวยความสะดวกใน ศูนย์การเรียนรู้	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=30		N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ร้านอาหาร	11	36.67	6	33.33	33	8.15
2. ลานจอดรถ	12	40.00	6	33.33	240	59.26
3. เครื่องโทรสาร	13	43.33	6	33.33	211	52.10
4. โทรทัศน์วงจรปิด	11	36.67	6	33.33	240	59.26
5. เครื่องมือสื่อสาร	15	50.00	6	33.33	240	59.26
6. เครื่องถ่ายเอกสาร	15	50.00	6	33.33	95	23.46

ตารางที่ 4.56 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวกใน ศูนย์การเรียนรู้	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์		นักเรียน	
	N=30		N=18		N=405	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7. ตู้เก็บวัสดุอุปกรณ์	18	60.00	6	33.33	240	59.26
8. ป้ายนิเทศข่าวสาร	18	60.00	8	44.44	244	60.24
9. ตู้เก็บผลงานของนักเรียน	15	50.00	7	38.89	246	60.74
10. เคาเตอร์ประชาสัมพันธ์	15	50.00	5	27.78	240	59.26
11. ชั้นวางของหรือชั้นวางหนังสือ	12	40.00	7	38.89	95	23.46
12. ป้ายนิเทศแสดงผลงานของ นักเรียน	19	63.33	6	33.33	240	59.26
13. ห้องจำหน่ายหนังสือหรือ ผลงานทัศนศิลป์	16	53.33	6	33.33	240	59.26

จากตารางที่ 4.56 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในศูนย์การเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากครู/อาจารย์ และนักเรียน คือ ผู้บริหาร เห็นควรกำหนดให้มีป้ายนิเทศแสดงผลงานของนักเรียน ร้อยละ 63.33 ส่วนครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นควรกำหนดให้มีป้ายนิเทศข่าวสาร ร้อยละ 44.44 และนักเรียน มีความคิดเห็นควรกำหนดให้มีตู้เก็บผลงานของนักเรียน ร้อยละ 60.74

ตารางที่ 4.57 ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู/อาจารย์ เกี่ยวกับประโยชน์ของศูนย์การเรียนรู้

ประโยชน์ของศูนย์การเรียนรู้	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เป็นแหล่งค้นคว้าด้านทัศนศิลป์	18	60.00	7	38.89
2. เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติด้านทัศนศิลป์	18	60.00	9	50.00
3. เป็นแหล่งรวบรวมวิทยากรด้านทัศนศิลป์	15	50.00	5	27.78

ตารางที่ 4.57 (ต่อ)

ประโยชน์ของศูนย์การเรียน	ผู้บริหาร		ครู/อาจารย์	
	N=30		N=18	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. เป็นแหล่งให้ความรู้และพัฒนาด้านทัศนศิลป์	17	56.67	8	44.44
5. เป็นแหล่งส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์	13	43.33	7	38.89
6. เป็นแหล่งที่ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	21	70.00	7	38.89

จากตารางที่ 4.57 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของศูนย์การเรียนที่แตกต่างไปจากครู/อาจารย์ คือ ผู้บริหาร เห็นควรว่าเป็นแหล่งที่ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนด้วยกันและกับบุคคลอื่น ร้อยละ 70.00 ส่วนครู/อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติด้านทัศนศิลป์ ร้อยละ 50.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญรอบที่ 3 ตามกรอบที่กำหนด คือ ปรัชญา ปณิธาน เป้าหมาย วัตถุประสงค์ นโยบาย หน้าที่ โครงสร้างของศูนย์การเรียน สิ่งอำนวยความสะดวก งบประมาณ ขอบข่ายการให้บริการ ของศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร โดยผลการวิเคราะห์อธิบายได้ ดังนี้ (ปรากฏในตารางที่ 4.58-4.79)

2.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปรัชญา

ตารางที่ 4.58 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ปรัชญา ของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	1.1	4.29	0.77	มากที่สุด	สอดคล้อง
2	1.2	3.43	0.56	มาก	สอดคล้อง
3	1.3	3.58	1.42	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.58 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับปรัชญาของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อที่ 1.1 ส่งเสริมความรู้และทักษะด้านทัศนศิลป์เพื่อสร้างสุนทรียภาพ พัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการเรียนรู้ตามศักยภาพ

2.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปณิธาน

ตารางที่ 4.59 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ปณิธาน ของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	2.1	4.05	0.94	มาก	สอดคล้อง
2	2.2	3.93	1.06	มาก	สอดคล้อง
3	2.3	3.34	0.66	ปานกลาง	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.59 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับปณิธานของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมากที่สุด คือ

ข้อที่ 2.1 มุ่งศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เชิดชูคุณค่าทัศนศิลป์ สร้างสรรค์ทักษะเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

ข้อที่ 2.2 พัฒนาการเรียนรู้ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

2.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเป้าหมายด้านวิชาการ

ตารางที่ 4.60 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ เป้าหมายด้านวิชาการ ของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	3.1	4.29	0.71	มากที่สุด	สอดคล้อง
2	3.2	3.43	0.74	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.60 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับเป้าหมายด้านวิชาการ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อที่ 3.1 เป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้ด้านทัศนศิลป์ทั้งในด้านวิชาการและการฝึกทักษะปฏิบัติ เผยแพร่ และจัดแสดงผลงานทางด้านทัศนศิลป์ เป็นหน่วยงานประสานความร่วมมือในการติดต่อผู้เชี่ยวชาญ ศิลปิน หรือผู้รู้ด้านทัศนศิลป์ในการมาให้ความรู้ให้คำแนะนำแก่นักเรียน

2.4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเป้าหมายด้านการเปิดให้บริการ

ตารางที่ 4.61 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ เป้าหมายด้านการเปิดให้บริการ
ของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	4.1	3.29	0.71	ปานกลาง	สอดคล้อง
2	4.2	4.05	0.94	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.61 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับเป้าหมาย
ด้านการเปิดให้บริการ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม. นคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมาก คือ

ข้อที่ 4.2 เปิดในช่วงเวลา 14.00 น. - 20.00 น. ของวันจันทร์-ศุกร์ และเวลา 9.00 น. -

20.00 น. ของวันเสาร์-อาทิตย์

2.5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเป้าหมายด้านกลุ่ม
ผู้ขอรับบริการ

ตารางที่ 4.62 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ เป้าหมายด้านกลุ่มผู้ขอรับบริการ
ของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	5.1	4.39	0.61	มากที่สุด	สอดคล้อง
2	5.2	3.39	0.69	มาก	สอดคล้อง
3	5.3	3.29	0.71	ปานกลาง	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.62 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับเป้าหมาย
ด้านกลุ่มผู้ขอรับบริการ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม. นคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมากที่สุด คือ

ข้อที่ 5.1 กลุ่มเยาวชนที่เป็นนักเรียนมัธยม ครู/อาจารย์ นักค้นคว้า
 2.6 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับวัตถุประสงค์

ตารางที่ 4.63 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยมศึกษา	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	6.1	4.15	0.85	มาก	สอดคล้อง
2	6.2	3.43	0.56	มาก	สอดคล้อง
3	6.3	4.05	0.94	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.63 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับ
 วัตถุประสงค์ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียน
 มัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม. กรุงเทพมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมาก คือ
 ข้อที่ 6.1 เพื่อสนับสนุนการศึกษา ส่งเสริมทักษะความชำนาญและประสบการณ์

ด้านทัศนศิลป์

ข้อที่ 6.3 เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการและผลงานทัศนศิลป์ให้กับชุมชนและบุคคล
 ที่สนใจ

ข้อที่ 6.2 เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับ
 การเรียนทัศนศิลป์

2.7. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับนโยบายด้าน
 วิชาการ

ตารางที่ 4.64 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับนโยบายด้านวิชาการของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	7.1	4.22	0.77	มาก	สอดคล้อง
2	7.2	3.43	0.56	มาก	สอดคล้อง
3	7.3	4.46	0.53	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.64 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับนโยบายด้านวิชาการ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมาก คือ

ข้อที่ 7.1 เป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมศิลปะสาขาทัศนศิลป์ที่รวบรวมกิจกรรมการศึกษาค้นคว้าและการฝึกทักษะด้วยตนเอง

ข้อที่ 7.3 มีการจัดกิจกรรมและระบบการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย

ข้อที่ 7.2 เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทัศนศิลป์อย่างเป็นระบบและได้มาตรฐาน

2.8 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับนโยบายด้านเทคนิค

ตารางที่ 4.65 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับนโยบายด้านเทคนิคของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	8.1	4.15	0.85	มาก	สอดคล้อง
2	8.2	3.43	0.56	มาก	สอดคล้อง
3	8.3	4.39	0.61	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.65 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับ นโยบายด้านเทคนิค ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อที่ 8.3 พัฒนาระบบการใช้สื่อเทคโนโลยีให้มีความทันสมัย

2.9 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับนโยบาย

ด้านการบริหาร

ตารางที่ 4.66 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ นโยบายด้านการบริหารของศูนย์การเรียน

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	9.1	4.15	0.85	มาก	สอดคล้อง
2	9.2	3.46	0.53	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.66 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับนโยบายด้านการบริหาร ของการจัดตั้งศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมากที่สุด คือ

ข้อที่ 9.1 เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมความรู้ให้บริการและเผยแพร่ผลงานศิลปะในสาขาทัศนศิลป์

ข้อที่ 9.2 เป็นศูนย์กลางในการบริหารที่เน้นการให้บริการและส่งเสริมการเรียนรู้

2.10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับหน้าที่

ตารางที่ 4.67 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับหน้าที่ของศูนย์การเรียน

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	10.1	4.34	0.66	มากที่สุด	สอดคล้อง
2	10.2	3.46	0.53	มาก	สอดคล้อง
3	10.3	3.50	0.5	มาก	สอดคล้อง
4	10.4	3.93	1.06	มาก	สอดคล้อง
5	10.5	3.56	0.56	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.67 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อที่ 10.1 จัดหาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองให้กับนักเรียน

2.11 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการให้บริการ

ตารางที่ 4.68 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	11.1	4.05	0.94	มาก	สอดคล้อง
2	11.2	4.23	0.71	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.68 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานครควรให้ บริการกับบุคคลใด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อที่ 11.2 นักเรียน ครู/อาจารย์ คณะบุคคล และนักท่องเที่ยว

2.12 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคณะกรรมการบริหาร

ตารางที่ 4.69 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคณะกรรมการบริหารของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	12.1	4.15	0.85	มาก	สอดคล้อง
2	12.2	3.5	0.5	มาก	สอดคล้อง
3	12.3	3.46	0.53	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.69 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับ คณะกรรมการบริหาร ของศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมาก คือ

ข้อที่ 12.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู/อาจารย์ นักวิชาการ นักเทคโนโลยีและสื่อสาร การศึกษา และผู้แทนชุมชน

ข้อที่ 12.3 นักวิชาการ นักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และผู้แทนชุมชน

ข้อที่ 12.2 นักบริหาร ครู/อาจารย์ นักวิชาการ และผู้แทนชุมชน

2.13 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโครงสร้าง การบริหารศูนย์การเรียน

ตารางที่ 4.70 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารของศูนย์การเรียน

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยมศึกษา	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	13	4.43	0.56	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.70 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับโครงสร้าง การบริหารศูนย์การเรียน ของศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมากที่สุด คือ

ข้อที่ 13 ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับแบบจำลองโครงสร้างการบริหารของศูนย์การเรียน

2.14 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโครงสร้าง แบบจำลองขั้นตอนการเข้าใช้บริการ

ตารางที่ 4.71 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโครงสร้างแบบจำลองขั้นตอนการเข้าใช้
บริการของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	14	4.05	0.94	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.71 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับโครงสร้าง
แบบจำลองขั้นตอนการเข้าใช้บริการ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้
ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมาก คือ
ข้อที่ 14 ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับโครงสร้างแบบจำลองขั้นตอนการเข้าใช้บริการของ
ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้านศิลปะสาขาทัศนศิลป์

2.15 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโครงสร้าง แบบจำลองขั้นตอนการเข้าใช้บริการ

ตารางที่ 4.72 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร
ของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	15.1	3.29	0.71	ปานกลาง	สอดคล้อง
2	15.2	3.39	0.17	ปานกลาง	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.72 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับวาระ
การดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับ
นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมปานกลาง คือ

ข้อที่ 15.1 ดำรงตำแหน่งวาระละ 4 ปี

ข้อที่ 15.2 ดำรงตำแหน่งวาระละ 2 ปี

2.16 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับชื่อตำแหน่งของ ผู้บริหารสูงสุด

ตารางที่ 4.73 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ชื่อตำแหน่งของผู้บริหารสูงสุด
ของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	16.1	4.05	0.67	มาก	สอดคล้อง
2	16.2	4.43	0.56	มากที่สุด	สอดคล้อง
3	16.3	2.29	0.71	ปานกลาง	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.73 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับ
ชื่อตำแหน่งของผู้บริหารสูงสุด ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับ
นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมากที่สุด คือ
ข้อที่ 16.2 ผู้อำนวยการศูนย์การเรียนรู้

2.17 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และผ่านการประเมินงานของนักเรียน

ตารางที่ 4.74 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและผ่านการประเมินงาน
ของนักเรียน ของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	17.1	3.39	0.61	ปานกลาง	สอดคล้อง
2	17.2	3.34	0.96	ปานกลาง	สอดคล้อง
3	17.3	4.05	0.67	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.74 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและผ่านการประเมินงานของนักเรียนของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมาก คือ

ข้อที่ 17.3 ควรปฏิบัติงานจำนวนที่ขึ้นก็ได้ตามความต้องการแต่ให้คัดเลือกผลงาน สำหรับการประเมินเพียง 1 ชิ้นงาน/ศูนย์การเรียนรู้

2.18 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโครงร่างผังการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร ชั้นที่1

ตารางที่ 4.75 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับโครงร่างผังการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร ชั้นที่ 1 ของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยมฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	18	3.34	0.96	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.75 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับโครงร่างผังการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร ชั้นที่ 1 ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมาก คือ

ข้อที่ 18 ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับโครงร่างผังการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร ชั้นที่ 1 ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร

2.19 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโครงร่างผังการจัดพื้นที่ภายในอาคาร ชั้นที่ 2

ตารางที่ 4.76 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับโครงร่างผังการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร ชั้นที่ 2 ของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	19	3.43	0.56	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.76 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับโครงร่างผังการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร ชั้นที่ 2 ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม. นคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมาก คือ ข้อที่ 19 ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับโครงร่างผังการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร ชั้นที่ 2 ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม. นคร

2.20 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก

ตารางที่ 4.77 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	20.1	4.05	0.95	มาก	สอดคล้อง
2	20.2	3.43	0.56	มาก	สอดคล้อง
3	20.3	4.22	0.77	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.77 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม. นคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อที่ 20.3 ให้บริการสืบค้นข้อมูลและสื่อสารผ่านเครือข่าย

2.21 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับงบประมาณ

ตารางที่ 4.78 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับงบประมาณของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	21.1	3.78	1.22	มาก	สอดคล้อง
2	21.2	4.29	0.71	มากที่สุด	สอดคล้อง
3	21.3	3.93	1.06	มาก	สอดคล้อง
4	21.4	3.39	0.61	ปานกลาง	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.78 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับงบประมาณ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.นคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อที่ 21.2 งบประมาณจากรัฐ

2.22 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับขอบข่ายการให้บริการ

ตารางที่ 4.79 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับขอบข่ายการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	22.1	4.29	0.71	มากที่สุด	สอดคล้อง
2	22.2	4.05	0.94	มาก	สอดคล้อง
3	22.3	4.15	0.85	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.79 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับขอบข่ายการให้บริการ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.นคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อที่ 22.1 จัดค่ายศิลปะสาขาทัศนศิลป์สำหรับเยาวชน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงาน

แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์การประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงาน คือ แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบรับรองต้นแบบชิ้นงาน โดยมีผลการวิเคราะห์การประเมิน ดังนี้ (ปรากฏในตารางที่ 4.80-4.83)

ตารางที่ 4.80 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการรับรองต้นแบบชิ้นงาน ตอนที่ 1 บทนำ เกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ สาระสรุป และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.1	หลักการและเหตุผล	4.00	0	มาก
1.2	วัตถุประสงค์	4.00	0	มาก
1.3	สาระสรุป	4.50	0.5	มากที่สุด
1.4	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4.00	0	มาก
เฉลี่ยรวม		4.12		มาก

จากตารางที่ 4.80 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ สาระสรุป ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและผลการวิเคราะห์ระบบการเรียนการสอนทัศนศิลป์ในปัจจุบัน เห็นด้วยในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ สาระสรุป ($\bar{X}=4.50$) นอกนั้นเห็นด้วยในระดับมาก ได้แก่ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ($\bar{X}=4.00$) โดยภาพรวม หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ สาระสรุป และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ($\bar{X}=4.12$)

ตารางที่ 4.81 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการรับรองต้นแบบชิ้นงาน ตอนที่ 2
รายละเอียดแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
2.1	ปรัชญา ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	3.50	0.5	มาก
2.2	ปณิธาน ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	3.50	0.5	มาก
2.3	เป้าหมาย ของศูนย์การเรียนรู้ด้วย ตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ			
2.3.1	เป้าหมายด้านการให้บริการ			
	1) เวลาการเปิดให้บริการ	4.00	0	มาก
	2) กลุ่มผู้ขอรับบริการ	4.50	0.5	มากที่สุด
2.3.2	เป้าหมายด้านระยะเวลาดำเนินการ	4.00	0	มาก
2.4	วัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียนรู้ด้วย ตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	4.50	0.5	มากที่สุด
2.5	นโยบายของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	4.00	0	มาก
2.6	หน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	5.00	0	มากที่สุด
2.7	โครงสร้างการจัดหน่วยงานของศูนย์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ			
2.7.1	ฝ่ายบริหาร	3.50	0.5	มาก
2.7.2	ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้	4.00	0	มาก

ตารางที่ 4.81 (ต่อ)

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
2.8	โครงสร้างการจัดศูนย์การเรียนรู้ย่อย ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ			
2.8.1	ศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์	4.00	0	มาก
2.8.2	ศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์	4.00	0	มาก
2.8.3	ศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย	4.00	0	มาก
2.8.4	ศูนย์เสริมสร้างอาชีพ	4.00	0	มาก
2.9	บุคลากรของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	4.00	0	มาก
2.10	โครงสร้างพื้นฐานของศูนย์การเรียนรู้ ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	4.00	0	มาก
2.11	การจัดพื้นที่ภายในอาคารของศูนย์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ			
2.11.1	ชั้น 1	4.00	0	มาก
2.11.2	ชั้น 2	4.00	0	มาก
2.12	เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	4.00	0	มาก
2.13	งบประมาณของศูนย์การเรียนรู้ด้วย ตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	4.00	0	มาก
เฉลี่ยรวม		4.02		มาก

จากตารางที่ 4.81 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เขตพื้นที่

การศึกษากรุงเทพมหานคร เห็นด้วยในระดับ มากที่สุด 4 ข้อ ได้แก่ หน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้ ($\bar{X}=5.00$) สาระสรุป เป้าหมายด้านกลุ่มผู้ให้บริการ และวัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียนรู้ ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ($\bar{X}=4.50$) นอกนั้นเห็นด้วยในระดับมาก ได้แก่ เป้าหมายด้านเวลาการเปิดให้บริการ เป้าหมายด้านระยะเวลาดำเนินการ นโยบาย โครงสร้างการจัดหน่วยงาน ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้ ฝ่ายจัดระบบและวิจัย โครงสร้างการจัดศูนย์การเรียนรู้ย่อย ศูนย์สารสนเทศ ทัศนศิลป์ ศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย ศูนย์เสริมสร้างอาชีพ ทัศนศิลป์ บุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน การจัดพื้นที่ภายในอาคาร ชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก งบประมาณ ($\bar{X}=4.00$) ปรัชญา ปณิธาน และโครงสร้างการจัดหน่วยงานของศูนย์การเรียนรู้ ฝ่ายบริหาร ($\bar{X}=3.50$) โดยภาพรวม รายละเอียดแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ($\bar{X}=4.02$)

ตารางที่ 4.82 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการรับรองต้นแบบชิ้นงาน ตอนที่ 3
การนำแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3.1	เงื่อนไขการนำไปใช้	4.00	0	มาก
3.2	มาตรการและการนำไปใช้	4.00	0	มาก
3.3	การประเมินผล	4.00	0	มาก
เฉลี่ยรวม		4.00		มาก

จากตารางที่ 4.82 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เห็นด้วยในระดับ มาก 4 ข้อ ได้แก่ เงื่อนไขการนำไปใช้ มาตรการและการนำไปใช้ และการประเมินผล ($\bar{X}=4.00$) โดยภาพรวม การนำแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครไปใช้ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ($\bar{X}=4.00$)

ตารางที่ 4.83 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการรับรองต้นแบบชิ้นงาน ตอนที่ 4
รายละเอียดแผนผังศูนย์การเรียนรู้

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
4.1	สถานที่ดำเนินการ	4.00	0	มาก
4.2	ลักษณะอาคารสถานที่	4.00	0	มาก
4.3	สภาพพื้นที่และประโยชน์การใช้งาน	4.00	0	มาก
4.4	เส้นทางสัญจรภายในอาคาร	4.00	0	มาก
เฉลี่ยรวม		4.00		มาก

จากตารางที่ 4.83 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดแผนผังศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เห็นด้วยในระดับ มาก 4 ข้อ ได้แก่ สถานที่ดำเนินการ ลักษณะอาคารสถานที่ สภาพพื้นที่และประโยชน์การใช้งาน และเส้นทางสัญจรภายในอาคาร ($\bar{X}=4.00$) โดยภาพรวมรายละเอียดแผนผังศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ไปใช้ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ($\bar{X}=4.00$)

บทที่ 5 ต้นแบบชิ้นงาน

แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

ต้นแบบชิ้นงานที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร
รายละเอียดของต้นแบบชิ้นงานประกอบด้วย
บทนำ ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ สาระสรุป ประโยชน์ที่คาดว่าจะ
จะได้รับ และผลการวิเคราะห์ระบบปัจจุบัน

ตอนที่ 1 รายละเอียดโครงการ กล่าวถึง ปรัชญา ปณิธาน เป้าหมาย วัตถุประสงค์
นโยบาย พันธกิจ โครงสร้างการจัดหน่วยงาน โครงสร้างการจัดศูนย์การเรียนรู้ย่อย บุคลากร
โครงสร้างพื้นฐาน การจัดพื้นที่ภายในอาคาร เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณ

ตอนที่ 2 การนำไปใช้ กล่าวถึง เงื่อนไขการนำไปใช้ มาตรการและวิธีการนำไปใช้
และการประเมินผล

ตอนที่ 3 รายละเอียดแผนผังศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย สถานที่
ดำเนินการ ลักษณะอาคารสถานที่ สภาพพื้นที่และประโยชน์ในการใช้งาน เส้นทางสัญจรภายใน
อาคาร และแผนผังแสดงพื้นที่

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

การจัดการเรียนการสอนศิลปะสาขาทัศนศิลป์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อพัฒนาผู้รับบริการให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ มีการฝึกทักษะปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการและเทคนิคการทำงาน รู้จักการแก้ปัญหา มีวิธีการคิด อย่างมีเหตุผล มีจินตนาการ สนับสนุนให้นักเรียนแสดงออกด้านทัศนศิลป์อย่างอิสระ การเรียน ศิลปะสาขาทัศนศิลป์ มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการ มีความรู้สึก ชื่นชมในความงามและสุนทรียภาพที่มีคุณค่า สร้างให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง รู้จัก การแสดงออกอย่างสร้างสรรค์สามารถค้นพบศักยภาพของตนเอง เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพ

แต่ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนศิลปะสาขาทัศนศิลป์นั้นมีปัญหาในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในการกำหนด เนื้อหาสาระและทักษะที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติ นักเรียนขาดโอกาสในการเลือกสิ่งที่ตนเองสนใจหรือต้องการจะศึกษา นักเรียนไม่ค่อยได้รับการส่งเสริมให้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมจาก แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนหรือนักเรียนขาดโอกาสในการทำงานศิลปะทัศนศิลป์ตามความถนัด และความสนใจของตนเอง รวมไปถึงการขาดแคลนห้องปฏิบัติการ สภาพพื้นที่ในห้องปฏิบัติการ สภาพแวดล้อมที่จะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดและจินตนาการที่ในการแสดงออก นอกจากนี้ การศึกษาในห้องเรียนก็จะมีข้อจำกัดในเรื่องเวลาในการปฏิบัติงานที่มีน้อยเกินไป

จึงทำให้เกิดแนวคิดในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปะ สาขา ทัศนศิลป์ที่มีการจัดสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ด้านทัศนศิลป์ โดยการ ให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองในจากการทำกิจกรรม การฝึกกระบวนการและทักษะด้านทัศนศิลป์ ที่นักเรียนจะสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองจากการทำกิจกรรม และประสบการณ์ที่มีความ หลากหลาย นักเรียนสามารถเลือกวิธีการที่จะเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง

2. วัตถุประสงค์

เพื่อนำเสนอรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

3. สารสรุป

แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานที่มีความเป็นอิสระอยู่ในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร มีโครงสร้างการจัดหน่วยงาน 2 ส่วนด้วยกัน คือ ฝ่ายบริหารและฝ่ายศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ทัศนศิลป์ ประกอบด้วย ปรัชญา ปณิธาน เป้าหมาย วัตถุประสงค์ นโยบาย พันธกิจ โครงสร้างการจัดหน่วยงาน โครงสร้างการจัดศูนย์การเรียนรู้ย่อย ซึ่งมี 4 ศูนย์ คือ ศูนย์สารสนเทศ ทัศนศิลป์ ศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย และศูนย์เสริมสร้างอาชีพ ทัศนศิลป์ ในแต่ละศูนย์การเรียนรู้ย่อยได้จัดให้มีสื่อการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการศึกษาและฝึกทักษะปฏิบัติด้านทัศนศิลป์ รวมไปถึงการจัดบุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน การจัดพื้นที่ภายในอาคาร เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้

ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครใช้งบประมาณในการลงทุน จำนวน 5,000,000 บาท แบ่งระยะการดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาความเป็นไปได้เกี่ยวกับปรัชญา ปณิธาน เป้าหมาย วัตถุประสงค์ นโยบาย พันธกิจ โครงสร้างการจัดหน่วยงาน บุคลากร และโครงสร้างพื้นฐาน ระยะที่ 2 ออกแบบและก่อสร้าง และระยะที่ 3 การจัดการด้านการบริการ ดังรายละเอียดของการนำเสนอ ตอนที่ 1-3

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาใช้บริการศึกษาค้นคว้าและฝึกทักษะปฏิบัติด้านทัศนศิลป์ ภายในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองตาม ความถนัดและความสนใจ

5. ผลการวิเคราะห์ระบบปัจจุบัน

การวิเคราะห์ระบบปัจจุบันผู้วิจัยวิเคราะห์ไม่ได้เนื่องด้วยในปัจจุบันยังไม่ปรากฏว่ามี การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้านศิลปะสาขาทัศนศิลป์ในทุก ๆ โรงเรียน จึงไม่มีองค์ประกอบ ที่ผู้วิจัยจะทำการวิพากษ์

ตอนที่ 1

รายละเอียดโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร

รายละเอียดในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร ประกอบด้วย (1) ปรัชญา (2) ปณิธาน (3) เป้าหมาย (4) วัตถุประสงค์ (5) นโยบาย (6) พันธกิจ (7) โครงสร้างการจัดหน่วยงาน (8) โครงสร้างการจัดศูนย์การเรียนย่อย (9) บุคลากร (10) โครงสร้างพื้นฐาน (11) การจัดพื้นที่ภายในอาคาร (12) เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก และ (13) งบประมาณ

1. ปรัชญา

ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทัศนศิลป์สร้างสุนทรียภาพให้เป็นที่ไปตามความสนใจและศักยภาพของผู้รับบริการ

2. ปณิธาน

จัดให้มีการศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับทัศนศิลป์ ผักเทคนิค กระบวนการสร้างสรรค์ และสร้างสุนทรียภาพทางความงาม

3. เป้าหมาย

เป้าหมายในการดำเนินงานมี 2 เป้าหมาย คือ (1) เป้าหมายด้านการให้บริการ และ (2) เป้าหมายด้านระยะเวลาดำเนินงาน ดังนี้

3.1 เป้าหมายด้านการให้บริการ

เป้าหมายด้านการให้บริการ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ (1) เวลาการเปิดให้บริการ (2) กลุ่มผู้ขอรับบริการ และ(3) การให้บริการ

3.1.1 เวลาการเปิดให้บริการ เวลาการเปิดให้บริการของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะจะเปิดให้บริการในช่วงเวลา 14.00 น.-20.00 น. ของวันจันทร์-วันศุกร์ และเวลา 9.00 น.-20.00 น. ของวันเสาร์-อาทิตย์

3.1.2 กลุ่มผู้ขอรับบริการ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตั้งเป้าหมายเกี่ยวกับจำนวนผู้เข้าใช้บริการต่อวันไว้ประมาณ 50 คน แบ่งกลุ่มผู้เข้าใช้บริการของ ศูนย์การเรียนรู้ไว้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเป้าหมายหลัก และกลุ่มเป้าหมายรอง

1) **กลุ่มเป้าหมายหลัก** ได้แก่ กลุ่มเยาวชนที่เป็นผู้รับบริการในระดับชั้น มัธยมศึกษา (ช่วงชั้นที่ 3-4) ที่มีความสนใจด้านทัศนศิลป์โดยเน้นที่จะเข้ามาศึกษาค้นคว้าและ ฝึกปฏิบัติด้านทัศนศิลป์ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของตนเองตามความสนใจ

2) **กลุ่มเป้าหมายรอง** แบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

(1) กลุ่มผู้รับบริการระดับประถมศึกษาศึกษา (ช่วงชั้นที่ 1 - 2)

ที่ต้องการเรียนรู้และศึกษาเกี่ยวกับทัศนศิลป์เพิ่มเติมตามความสนใจ

(2) **กลุ่มผู้สนใจเฉพาะเรื่อง** ได้แก่ ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับทัศนศิลป์ เช่น ครู/อาจารย์ผู้สอนด้านทัศนศิลป์ นักค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์

(3) **กลุ่มนักท่องเที่ยว** ได้แก่ ประชาชนทั่วไปทั้งคนไทยและคนต่างชาติ จะเน้นในด้านการเข้าชมศูนย์การเรียนรู้ โดยเข้าชมได้ในส่วนที่เป็นห้องแสดงผลงานทัศนศิลป์ เพื่อ สร้างให้เกิดความรู้สึกชื่นชมในความงาม

3.1.3 การให้บริการ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเน้น ที่การให้บริการด้านวิชาการในการศึกษาค้นคว้า และการฝึกทักษะปฏิบัติ การสร้างสรรค์ผลงาน ทัศนศิลป์ เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีสนใจด้านทัศนศิลป์ และนักท่องเที่ยวที่สามารถเข้ามามีบทบาทใน ห้องนิทรรศการของศูนย์การเรียนรู้ได้

3.2 เป้าหมายด้านระยะเวลาดำเนินการ

เพื่อให้การดำเนินงานจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม. เป็นไปตามแผนจึง กำหนดระยะเวลาดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาความเป็นไปได้เกี่ยวกับ ปรัชญา ปณิธาน เป้าหมาย วัตถุประสงค์ นโยบาย พันธกิจ โครงสร้างการจัดหน่วยงาน โครงสร้างการจัดหน่วยงานย่อย บุคลากร โครงสร้าง พื้นฐาน การจัดพื้นที่ภายในอาคาร เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณ

ระยะที่ 2 ออกแบบและก่อสร้าง ได้แก่ การวิเคราะห์งานออกแบบ การเลือก

ทำเลที่ตั้ง รูปแบบและโครงสร้างอาคาร งานวิศวกรรม ตกแต่งภายใน สรุปแนวทางการออกแบบ เพื่อเตรียมเสนอผู้มีอำนาจสั่งการ กำหนดอัตราค่าจ้างบุคลากร กำหนดหน้าที่ เครื่องมือ ดำเนินการ ออกแบบ ประเมินราคาการก่อสร้าง และติดตั้งระบบการจัดแสดง

ระยะที่ 3 การจัดการด้านบริการ ได้แก่ การตรวจสอบความพร้อมในการจัด กิจกรรมการศึกษา การฝึกทักษะปฏิบัติ และอื่น ๆ แล้วจึงเปิดให้บริการ

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 เพื่อให้บริการด้านการศึกษา ค้นคว้า และฝึกทักษะปฏิบัติด้านทัศนศิลป์
- 4.2 เพื่อสร้างเสริมให้เกิดสุนทรียภาพและชื่นชมในความงามทางทัศนศิลป์
- 4.3 เพื่อสร้างงานทัศนศิลป์จากความคิดสร้างสรรค์ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่า

5. นโยบาย

- 5.1 ส่งเสริมพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ให้เป็น แหล่งเรียนรู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถและความสนใจของแต่ละบุคคล
- 5.2 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ สร้างเสริมให้เกิดสุนทรียภาพ และรักในงานทัศนศิลป์
- 5.3 จัดให้มีการบริหารที่ส่งเสริมการให้บริการด้านวิชาการและฝึกทักษะเกี่ยวกับ ทัศนศิลป์

6. พันธกิจ

- 6.1 ให้ความรู้และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การพัฒนาผลงานทัศนศิลป์
- 6.2 จัดหาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มีความเหมาะสม กับการเรียนรู้เกี่ยวกับทัศนศิลป์
- 6.3 จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ให้มีความสัมพันธ์กับ การเรียนรู้
- 6.4 จัดแสดงผลงานที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของผู้รับบริการและศิลปินที่ต้องการ

จะเผยแพร่ผลงานของตนเอง

6.5 รวบรวมและเผยแพร่ผลงานทัศนศิลป์จากศูนย์การเรียนรู้ไปสู่ชุมชนสร้างให้บุคลากรในชุมชนเกิดทัศนคติที่ดีต่องานทัศนศิลป์

6.6 เป็นเครือข่ายความรู้เกี่ยวกับทัศนศิลป์

7. โครงสร้างการจัดหน่วยงาน

ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ดำเนินงานโดยคณะกรรมการบริหารประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา ครู/อาจารย์ผู้สอนทัศนศิลป์ นักวิชาการ นักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาและผู้แทนชุมชน มีคณะกรรมการบริหารศูนย์การเรียนรู้เป็นผู้บริหารสูงสุด โดยมีผู้อำนวยการศูนย์การเรียนรู้ ทำหน้าที่ผู้อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม และกำกับดูแลดำเนินงานตามนโยบายที่กำหนด

คณะกรรมการบริหารอยู่ในตำแหน่งได้วาระ 4 ปี โครงสร้างการดำเนินงานแบ่งเป็น 2 ฝ่าย ได้แก่ (1) ฝ่ายบริหาร และ (2) ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้ ในแต่ละหน่วยงานมีโครงสร้างการดำเนินงาน ดังนี้

7.1 ฝ่ายบริหาร

ฝ่ายบริหารมีบทบาทหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก ประสานงาน ควบคุม กำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ให้เป็นไปตามแนวนโยบายที่กำหนดไว้ ฝ่ายบริหารประกอบด้วยหน่วยงานย่อย ได้แก่ (1) งานบริหารทั่วไป และ (2) งานนโยบายและแผนงาน

7.1.1 **งานบริหารทั่วไป** มีขอบข่ายงานเกี่ยวกับงานธุรการและสารบรรณ งานบุคลากร งานการเงินและบัญชี งานพัสดุ งานประชาสัมพันธ์ และงานอาคารสถานที่

7.1.2 **งานนโยบายและแผนงาน** มีขอบข่ายงานเกี่ยวกับการวางแผนการใช้งบประมาณ งานประกันคุณภาพ และงานสารสนเทศศูนย์การเรียนรู้

7.2 ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้

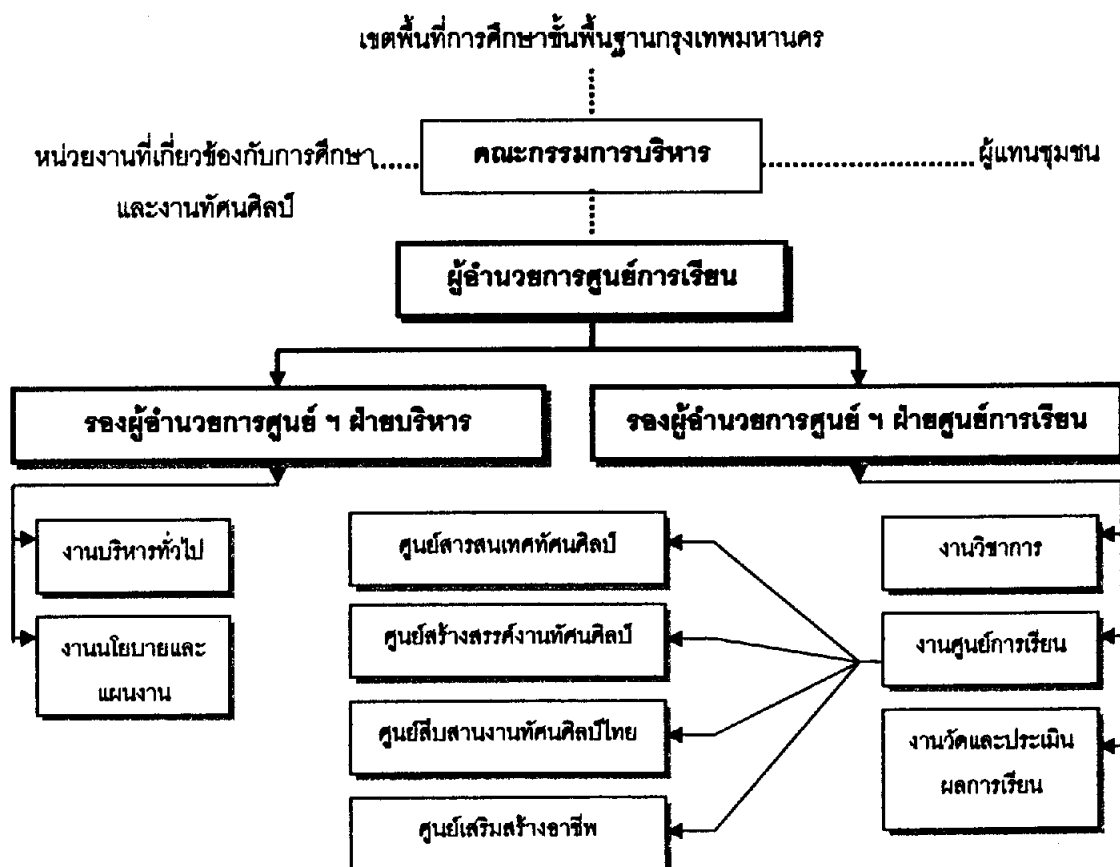
ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้มีหน้าที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดสื่อการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการเรียน ประสานงานระหว่างศูนย์การเรียนรู้กับผู้รับบริการ เป็นต้น การดำเนินงานของฝ่ายศูนย์การเรียนรู้ ประกอบด้วยหน่วยงานย่อย ได้แก่ (1) งานวิชาการ (2) งานศูนย์การเรียนรู้ มีศูนย์การเรียนรู้ย่อย 4 ศูนย์ และ (3) งานวัดและประเมินผลการเรียน

7.2.1 งานวิชาการ มีขอบข่ายงานเกี่ยวกับการจัดระบบ ออกแบบระบบการเรียน และสื่อการเรียนการสอน กำหนดกิจกรรมการเรียน หลักสูตร สาระการเรียน การฝึกปฏิบัติวิเคราะห์ กระบวนการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งให้คำแนะนำเพื่อพัฒนาทักษะของผู้รับบริการ

7.2.2 งานศูนย์การเรียนรู้ มีขอบข่ายงานเกี่ยวกับการให้บริการและดำเนิน กิจกรรมการเรียน ภายในศูนย์การเรียนรู้ย่อยทั้ง 4 ศูนย์ ได้แก่ (1) ศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์ (2) ศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ (3) ศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย และ (4) ศูนย์เสริมสร้างอาชีพ ทัศนศิลป์

7.2.3 งานวัดและประเมินผลการเรียน มีขอบข่ายงานเกี่ยวกับการสร้าง เครื่องมือสำหรับทดสอบผู้รับบริการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ทดสอบเครื่องมือ จัดประเมิน ความรู้ และประเมินผลการเรียน

โครงสร้างการจัดหน่วยงานของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร แสดงเป็นแผนผัง ดังนี้

ภาพที่ 5.1 โครงสร้างการจัดหน่วยงานของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

8. โครงสร้างการจัดศูนย์การเรียนรู้ย่อย

ศูนย์การเรียนรู้ย่อยเป็นงานที่อยู่ในขอบข่ายของฝ่ายศูนย์การเรียนรู้ เป็นส่วนสำคัญที่สุดของศูนย์เพราะเป็นส่วนที่ให้บริการเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้รับบริการโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยตรง ผู้รับบริการสามารถเข้ามาค้นคว้าและฝึกทักษะด้านศิลปะสาขาทัศนศิลป์ ศูนย์การเรียนรู้ย่อยแบ่งออกเป็น 4 ศูนย์ย่อยด้วยกัน ได้แก่ (1) ศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์ (2) ศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ (3) ศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย และ (4) ศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์

8.1 ศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์

8.1.1 **เนื้อหาสาระในศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์** ประกอบด้วยเนื้อหาในเรื่อง (1) ทัศนศิลป์ (2) จิตรกรรม (3) ประติมากรรม (4) องค์ประกอบในงานทัศนศิลป์ (5) เทคนิคการสร้างสรรคงานทัศนศิลป์ (6) ประวัติศาสตร์งานทัศนศิลป์ (7) ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาทางทัศนศิลป์ (8) ทัศนศิลป์ไทย (9) ทัศนศิลป์ในชีวิตประจำวัน และ (10) ศิลปินเอกและผลงานทางทัศนศิลป์

8.1.2 **วัตถุประสงค์การเรียนรู้ในศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์**

- 1) เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวของทัศนศิลป์ในแง่ของความเป็นมา หลักการสร้างสรรค และความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตประจำวัน
- 2) เพื่อให้มีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย รูปแบบองค์ประกอบศิลป์ เทคนิคการสร้างสรรค ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และการนำผลงานทัศนศิลป์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
- 3) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์งานทัศนศิลป์ในแง่ของการสนองตอบความต้องการของตนเอง สังคม และความคิดที่แฝงอยู่ในงานทัศนศิลป์
- 4) เพื่อให้สามารถนำความรู้ด้านเทคนิคการสร้างสรรคไปใช้ในการสร้างสรรคและพัฒนาผลงานทัศนศิลป์
- 5) เพื่อสร้างให้เกิดความซาบซึ้งในความงามทางและสุนทรียภาพที่มีอยู่ในงานทัศนศิลป์
- 6) เพื่อให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของทัศนศิลป์ที่มีต่อตนเองและสังคม

8.1.3 **กิจกรรมการเรียนรู้ในศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์**

- การศึกษาในศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์ขั้นตอนในการเรียน ดังนี้
- (1) ทำแบบประเมินตนเองก่อนเรียน
  - (2) ศึกษาเนื้อหาสาระ
  - (3) ปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน

(4) ฝึกทักษะปฏิบัติ และ (5) ทำแบบประเมินหลังเรียน

8.1.4 สื่อการสอนในศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์ สื่อการสอนที่จัดไว้มี ดังนี้

- (1) สิ่งพิมพ์/เอกสารประกอบการสอน (2) แผ่นภาพ (3) คอมพิวเตอร์ (4) ซีดี /ดีวีดี และ
- (5) สื่อสามมิติ

8.1.5 การประเมินผลในศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์

- 1) แบบทดสอบก่อนเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย มี 4 ตัวเลือก
- 2) แบบทดสอบหลังเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย มี 4 ตัวเลือก
- 3) การประเมินกิจกรรมระหว่างเรียน เป็นการทำให้แบบฝึกหัดทำแบบในแต่ละเรื่องเป็นแบบอัตนัย
- 4) ประเมินผลจากการฝึกทักษะการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่กำหนดไว้ทำแบบเรียน เช่น ฝึกเขียนองค์ประกอบประเภทต่าง ๆ ฝึกนำองค์มาจัดให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ เป็นต้น

8.2 ศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

8.2.1 เนื้อหาสาระในศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ การจัดกิจกรรมภายในศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์จะเน้นในเรื่องของการฝึกทักษะปฏิบัติด้านทัศนศิลป์ จึงแบ่งการจัดกิจกรรมออกเป็น 2 ส่วน คือ การศึกษาเทคนิคในการสร้างผลงานทัศนศิลป์ และการฝึกทักษะปฏิบัติสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

- 1) การศึกษาเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ ได้แก่
  - (1) เทคนิคการเขียนภาพ (2) เทคนิคการเขียนภาพจิตรกรรม (3) เทคนิคการสร้างงานประติมากรรม และ (4) เทคนิคการสร้างงานภาพพิมพ์
- 2) การฝึกทักษะปฏิบัติสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ ได้แก่
  - (1) การเขียนภาพ เช่น ภาพลายเส้น ภาพแสดงแสงเงา และภาพหุ่นนิ่ง (2) การเขียนภาพจิตรกรรม เช่น ภาพทิวทัศน์ ภาพคน และภาพสัตว์ (3) การสร้างงานประติมากรรม เช่น งานประติมากรรมปูนต่ำ งานประติมากรรมปูนสูง และงานประติมากรรมลอยตัว (4) การสร้างงานภาพพิมพ์ เช่น งานภาพพิมพ์ธรรมชาติ งานภาพพิมพ์กระดาษ และงานภาพพิมพ์ซิลสกรีน

8.2.2 วัตถุประสงค์การเรียนรู้ในศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

- 1) เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวของกระบวนการสร้างผลงานทัศนศิลป์ในรูปแบบต่าง ๆ
- 2) เพื่อให้มีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอน วิธีการ เทคนิค

การสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ

- 3) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ เพื่อให้ได้เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ
- 4) เพื่อให้สามารถนำความรู้ด้านเทคนิคการสร้างสรรค์ไปใช้ในการสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานทัศนศิลป์ได้อย่างเหมาะสม
- 5) เพื่อสร้างให้เกิดความซาบซึ้งในความงามทางและสุนทรียภาพที่มีอยู่ในงานทัศนศิลป์
- 6) เพื่อให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์

8.2.3 กิจกรรมการเรียนรู้ในศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

การศึกษาในศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์ขั้นตอนในการเรียน ดังนี้

- (1) ทำแบบประเมินตนเองก่อนเรียน (2) ศึกษาเนื้อหาสาระ (3) ปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน
- (4) ฝึกทักษะปฏิบัติ และ (5) ทำแบบประเมินหลังเรียน

8.2.4 สื่อการสอนในศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ สื่อการสอนที่จัดไว้มี

- ดังนี้ (1) คอมพิวเตอร์ (2) ซีดี / ดีวีดี (3) ของจริง และ (4) บุคคล

8.2.5 การประเมินผลในศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

- 1) แบบทดสอบก่อนเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย มี 4 ตัวเลือก
- 2) แบบทดสอบหลังเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย มี 4 ตัวเลือก
- 3) การประเมินกิจกรรมระหว่างเรียน เป็นการทำแบบฝึกหัดท้ายบทในแต่ละเรื่องเป็นแบบอัตนัย
- 4) ประเมินผลจากการฝึกทักษะการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่กำหนดไว้ท้ายบทเรียน เช่น ปฏิบัติงานเขียนภาพ ปฏิบัติการเขียนภาพจิตรกรรม ปฏิบัติการสร้างงานประติมากรรม หรือปฏิบัติการสร้างงานภาพพิมพ์ เป็นต้น

8.3 ศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย

8.3.1 เนื้อหาสาระในศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย การจัดกิจกรรม

ภายในศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทยจะเน้นในเรื่องของการฝึกทักษะปฏิบัติด้านศิลปะไทย จึงแบ่งการจัดกิจกรรมออกเป็น 2 ส่วน คือ การศึกษาเทคนิคในการสร้างผลงานทัศนศิลป์ไทย และการฝึกทักษะปฏิบัติสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ไทย

1) การศึกษาเทคนิคในการสร้างผลงานทัศนศิลป์ไทย ได้แก่ (1) เทคนิคการสร้างผลงานทัศนศิลป์ไทยประเพณี (แบบโบราณ) และ (2) เทคนิคการสร้างผลงานทัศนศิลป์ไทยประยุกต์

2) ฝึกทักษะปฏิบัติสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ไทย ได้แก่ (1) การสร้างสรรค์งานจิตรกรรมไทย และ (2) การสร้างสรรค์งานประติมากรรมไทย

3) ประยุกต์สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ไทยเพื่อให้มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

8.3.2 วัตถุประสงค์การเรียนรู้ในศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย

1) เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวของทัศนศิลป์ไทยในแง่ของความเป็นมา หลักการสร้างสรรค และความสัมพันธ์ของทัศนศิลป์ไทยกับการดำเนินชีวิตประจำวัน

2) เพื่อให้มีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย รูปแบบ เทคนิคการสร้างสรรค ประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการนำผลงานทัศนศิลป์ไทยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

3) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์งานทัศนศิลป์ไทยในแง่ของประวัติศาสตร์ ความต้องการของสังคม และความคิดที่แฝงอยู่ในงานทัศนศิลป์ไทย

4) เพื่อให้สามารถนำความรู้ด้านเทคนิคการสร้างสรรคไปใช้ในการสร้างสรรคและพัฒนาผลงานทัศนศิลป์ไทย

5) เพื่อสร้างให้เกิดความซาบซึ้งในความงามทางและสุนทรียภาพที่มีอยู่ในงานทัศนศิลป์

6) เพื่อให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของทัศนศิลป์ไทยที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ

8.3.3 กิจกรรมการเรียนรู้ในศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย

การศึกษาในศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์ขั้นตอนในการเรียน ดังนี้

(1) ทำแบบประเมินตนเองก่อนเรียน (2) ศึกษาเนื้อหาสาระ (3) ปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน (4) ฝึกทักษะปฏิบัติ และ (5) ทำแบบประเมินหลังเรียน

8.3.4 สื่อการสอนในศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย สื่อการสอนที่จัดไว้มี ดังนี้ (1) คอมพิวเตอร์ (2) ซีดี / ดีวีดี (3) ของจริง และ (4) บุคคล

8.3.5 การประเมินผลในศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย

1) แบบทดสอบก่อนเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย มี 4 ตัวเลือก

- 2) แบบทดสอบหลังเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย มี 4 ตัวเลือก
- 3) การประเมินกิจกรรมระหว่างเรียน เป็นการทำให้แบบฝึกหัดท้ายบทในแต่ละเรื่องเป็นแบบอัตนัย
- 4) ประเมินผลจากการฝึกทักษะการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่กำหนดไว้ท้ายบทเรียน เช่น ปฏิบัติงานเขียนลายไทยพื้นฐาน ปฏิบัติงานเขียนภาพจิตรกรรมไทยโบราณ/ประยุกต์ การเขียนลายรดน้ำ การเขียนลายเบญจรงค์ ปฏิบัติการสร้างงานประติมากรรมไทย หรือการประยุกต์งานศิลปะไทยเพื่อประโยชน์ใช้สอยในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

8.4 ศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์

8.4.1 เนื้อหาสาระในศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์ การจัดกิจกรรมภายในศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์จะเน้นในเรื่องของการฝึกทักษะปฏิบัติเกี่ยวกับอาชีพที่นำความรู้ด้านทัศนศิลป์ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ได้แก่ (1) การทำผ้าบาติก (2) การกัดลายกระจก (3) การพันบนวัสดุต่าง ๆ (4) การทำเปเปอร์มาเช่ และ (5) อื่น ๆ (แล้วแต่วิทยากร)

8.4.2 วัตถุประสงค์การเรียนรู้ในศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์

- 1) เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวของการประยุกต์งานทัศนศิลป์ในแง่ของความสัมพันธ์ของทัศนศิลป์กับการดำเนินชีวิตประจำวัน
- 2) เพื่อให้มีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ เทคนิคการสร้างสรรค์ และการนำผลงานทัศนศิลป์ไทยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
- 3) เพื่อให้สามารถนำความรู้ด้านเทคนิคไปใช้ในการสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานให้มีความเหมาะสมสวยงาม
- 4) เพื่อสร้างให้เกิดความซาบซึ้งในความงามทางและสุนทรียภาพที่มีอยู่ในงานทัศนศิลป์
- 5) เพื่อให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของทัศนศิลป์ที่มีต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ

8.4.3 กิจกรรมการเรียนรู้ในศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์

การศึกษาในศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์มีขั้นตอนในการเรียน ดังนี้ (1) ทำแบบประเมินตนเองก่อนเรียน (2) ศึกษาเนื้อหาสาระ (3) ปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน (4) ฝึกทักษะปฏิบัติ และ (5) ทำแบบประเมินหลังเรียน

8.4.4 สื่อการสอนในศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์ สื่อการสอนที่จัดไว้มี ดังนี้ (1) คอมพิวเตอร์ (2) ซีดี / ดีวีดี (3) ของจริง และ (4) บุคคล

8.3.5 การประเมินผลในศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์

- 1) แบบทดสอบก่อนเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย มี 4 ตัวเลือก
- 2) แบบทดสอบหลังเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย มี 4 ตัวเลือก
- 3) การประเมินกิจกรรมระหว่างเรียน เป็นการทำให้แบบฝึกหัดท้ายบทในแต่ละเรื่องเป็นแบบอัตนัย
- 4) ประเมินผลจากการฝึกทักษะการสร้างสรรค์ผลงานที่กำหนดไว้ท้ายบทเรียน เช่น การทำผ้าบาติก การกัดลายกระจก การพันบนวัสดุต่าง ๆ การทำโปสเตอร์ ฯลฯ เป็นต้น

9. บุคลากร

บุคลากรของศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประกอบด้วย (1) คณะกรรมการบริหารและผู้อำนวยการศูนย์การเรียน (2) บุคลากรฝ่ายบริหารศูนย์การเรียน และ (3) บุคลากรฝ่ายศูนย์การเรียน รวมบุคลากรทั้งสิ้น จำนวน 21 คน (ไม่รวมคณะกรรมการบริหารศูนย์การเรียน)

9.1 คณะกรรมการบริหารและผู้อำนวยการศูนย์การเรียน

9.1.1 ตัวแทนจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแทนจากชุมชน ตัวแทนผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตัวแทนจากครูผู้สอนศิลปะสาขาทัศนศิลป์จากโรงเรียนมัธยมศึกษา

- 1) อัตรา 4 จำนวน
- 2) หน้าที่ เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ และดูแลการดำเนินงานของศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

3) คุณสมบัติ

- (1) เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากชุมชนว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับทัศนศิลป์

9.1.2 ผู้อำนวยการศูนย์การเรียน

- 1) อัตรา 1 จำนวน
- 2) หน้าที่
  - (1) วางแผนการดำเนินงานทั้งหมดของศูนย์การเรียนตามแนวทางของปรัชญา ปณิธาน เป้าหมาย และนโยบายของศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาขาทัศนศิลป์

(2) ประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงานของทุกฝ่ายเพื่อปรับการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ

3) คุณสมบัติ

(1) เป็นผู้ที่มีตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

(2) มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโท สาขาการบริหาร และมีความสามารถด้านทัศนศิลป์ หรือมีความสนใจด้านทัศนศิลป์

9.2 บุคลากรฝ่ายบริหาร

บุคลากรของฝ่ายบริหารประกอบไปด้วย (1) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร (2) บุคลากรงานบริหารทั่วไป และ (3) บุคลากรงานนโยบายและแผนงาน

9.2.1 รองผู้อำนวยการศูนย์การเรียนรู้ฝ่ายบริหาร

1) นักบริหาร

(1) อัตรา 1 จำนวน

(2) หน้าที่

ก. ช่วยเหลือผู้อำนวยการศูนย์การเรียนรู้ในการประสานงาน และควบคุมกำกับดูแลงานของฝ่ายบริหาร

ข. ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการศูนย์การเรียนรู้เมื่อได้รับมอบหมาย

ค. ประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ

(3) คุณสมบัติ

ก. มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาตรีสาขาบริหาร

ข. มีประสบการณ์ด้านทัศนศิลป์ และการบริหาร

9.2.2 บุคลากรงานบริหารทั่วไป

1) เจ้าหน้าที่ธุรการ

(1) อัตรา 1 จำนวน

(2) หน้าที่

ก. จัดทำเอกสารทะเบียนประวัติของบุคลากรภายใน

ศูนย์การเรียนรู้

- ข. งานสารบัญ รับ-ส่ง หนังสือของศูนย์การเรียนรู้
- ค. จัดซื้อและทำทะเบียนพัสดุครุภัณฑ์ของศูนย์การเรียนรู้
- ง. พิมพ์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับศูนย์การเรียนรู้

(3) คุณสมบัติ

ก. มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง สาขาการจัดการ หรือสาขาอื่น ๆ ที่สามารถปฏิบัติงานที่กล่าวมาได้

- ข. สามารถจัดพิมพ์เอกสารได้อย่างถูกต้องตามระเบียบ
- ค. มีความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับ

ปฏิบัติงานในสำนักงาน

2) เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์

- (1) อัตรา 1 จำนวน
- (2) หน้าที่

- ก. วางแผนประชาสัมพันธ์ศูนย์การเรียนรู้
- ข. ประชาสัมพันธ์การให้บริการของศูนย์การเรียนรู้
- ค. ต้อนรับผู้มารับบริการภายในศูนย์การเรียนรู้
- ง. ติดต่อประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก

(3) คุณสมบัติ

ก. มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ
หรือเจ้าหน้าที่นักประชาสัมพันธ์

- ข. สามารถพูดและเขียนภาษาอังกฤษได้ดี

3) เจ้าหน้าที่จัดนิทรรศการ

- (1) อัตรา 1 จำนวน
- (2) หน้าที่

- ก. ออกแบบรูปแบบของการจัดนิทรรศการในศูนย์การเรียนรู้
- ข. จัดนิทรรศการในห้องอัครศิลป์และห้องแสดงนิทรรศการ

หมุนเวียน

- ค. ตกแต่งปรับปรุงพื้นที่ภายในศูนย์การเรียนรู้ให้มีความสวยงาม

(3) คุณสมบัติ

- ก. มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง สาขาออกแบบทัศนศิลป์ ออกแบบตกแต่ง หรือศิลปกรรม
- ข. มีประสบการณ์ในการจัดนิทรรศการหรือการตกแต่งสถานที่
- 4) พนักงานรักษาความปลอดภัย
- (1) อัตรา 1 จำนวน
- (2) หน้าที่
- ก. ดูแลความสงบเรียบร้อยภายในศูนย์การเรียน
- ข. จัดระเบียบและดูแลการเข้า-ออก ของบุคลากรและผู้รับบริการ
- ค. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- (3) คุณสมบัติ
- ก. มีวุฒิการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา
- 5) พนักงานทำความสะอาด (แม่บ้าน)
- (1) อัตรา 1 จำนวน
- (2) หน้าที่
- ก. ดูแลทำความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายใน
ศูนย์การเรียน
- ข. อำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรหรือผู้รับบริการตาม
ความเหมาะสม
- ค. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- (3) คุณสมบัติ
- ก. มีวุฒิการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา
- 6) พนักงานดูแลสวนและต้นไม้
- (1) อัตรา 1 จำนวน
- (2) หน้าที่
- ก. ดูแล บำรุงรักษาสวนและต้นไม้ภายในศูนย์การเรียน
- ข. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- (3) คุณสมบัติ
- ก. มีวุฒิการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือระดับ
มัธยมศึกษา

ข. มีประสบการณ์หรือมีความรู้เกี่ยวกับการปลูก การดูแลบำรุง

ต้นไม้

7) พนักงานขับรถ

(1) อัตรา 1 จำนวน

(2) หน้าที่

ก. ขับรถและดูแลความเรียบร้อยของรถ

ข. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

(3) คุณสมบัติ

ก. มีวุฒิการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

ข. มีประสบการณ์หรือมีความรู้เกี่ยวกับการดูแลเครื่องยนต์และ

การขับรถ

8) อาสาสมัคร

(1) อัตรา – จำนวน (แล้วแต่ความสมัครใจ)

(2) หน้าที่

ก. ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

(3) คุณสมบัติ

ก. มีวุฒิการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือระดับ

มัธยมศึกษาเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสม

9.2.3 บุคลากรงานนโยบายและแผนงาน

1) นักวิชาการด้านการวางแผนนโยบายและแผนงาน

(1) อัตรา 1 จำนวน

(2) หน้าที่

ก. ร่วมกำหนดนโยบายและแผนงานของศูนย์การเรียนรู้

ข. วิเคราะห์กระบวนการปฏิบัติงานและให้คำแนะนำเพื่อ

พัฒนานโยบายและแผนงาน

(3) คุณสมบัติ

ก. มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาตรีด้าน

การศึกษา การจัดการระบบการเรียนการสอน

ข. มีประสบการณ์ด้านการออกแบบการเรียนการสอนหรือ
การสอนทัศนศิลป์

9.3 บุคลากรฝ่ายศูนย์การเรียน

บุคลากรฝ่ายศูนย์การเรียนประกอบไปด้วย (1) รองผู้อำนวยการฝ่ายศูนย์
การเรียน (2) บุคลากรงานวิชาการ (3) งานศูนย์การเรียน และ (4) งานวัดและประเมินผล
การเรียน

9.3.1 รองผู้อำนวยการศูนย์การเรียนฝ่ายศูนย์การเรียน

1) นักบริหาร

(1) อัตรา 1 จำนวน

(2) หน้าที่

ก. ช่วยเหลือผู้อำนวยการศูนย์การเรียนในการประสานงาน
และควบคุมกำกับดูแลงานของฝ่ายศูนย์การเรียน

ข. ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการศูนย์การเรียนเมื่อได้รับ
มอบหมาย

ค. ประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงานของฝ่ายศูนย์
การเรียนเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ

(3) คุณสมบัติ

ก. มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาตรีสาขา
ศิลปกรรม ครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์สาขาศิลปกรรม

ข. มีประสบการณ์ด้านการสอนศิลปะสาขาทัศนศิลป์และ
การบริหาร

9.3.2 งานวิชาการ

1) นักวิชาการ

(1) อัตรา 1 จำนวน

(2) หน้าที่

ก. ออกแบบระบบ จัดระบบการเรียน และออกแบบสื่อ
การเรียนการสอน ภายในศูนย์การเรียน

ข. กำหนดหลักสูตร รูปแบบกิจกรรมการค้นคว้า การ
ปฏิบัติงาน ภายในศูนย์เรียนย่อย

ค. วิเคราะห์กระบวนการปฏิบัติงานและให้คำแนะนำเพื่อพัฒนาทักษะของผู้รับบริการ

(3) คุณสมบัติ

ก. มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาตรีด้านการศึกษา การจัดระบบการเรียนการสอน

ข. มีประสบการณ์ด้านการออกแบบการเรียนการสอนหรือการสอนทัศนศิลป์

9.3.3 งานศูนย์การเรียนรู้

1) บุคลากรประจำศูนย์การเรียนรู้ย่อย

(1) อัตรา 4 จำนวน

(2) หน้าที่

ก. ควบคุมดูแลการดำเนินกิจกรรมในศูนย์การเรียนรู้ย่อยทั้ง 4 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์ ศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย และศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์

ข. ให้คำแนะนำให้คำปรึกษาแก่ผู้รับบริการในศูนย์การเรียนรู้ย่อยที่ตนรับผิดชอบ

ค. ประเมินผลและติดตามการปฏิบัติงานของผู้รับบริการเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้รับบริการให้มีคุณภาพ

ง. อำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรมให้แก่ผู้รับบริการ

(3) คุณสมบัติ

ก. มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาทัศนศิลป์ สาขาจิตรกรรม สาขาภาพพิมพ์ หรือสาขาศิลปกรรม

ข. มีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนทัศนศิลป์

2) เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์

(1) อัตรา 1 จำนวน

(2) หน้าที่

ก. พัฒนา จัดระบบ ทดสอบระบบ และเผยแพร่ระบบผ่าน

เครือข่าย

ข. ทดสอบประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในศูนย์การเรียนรู้

ค. ประเมินและติดตามการใช้สื่อคอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงการใช้สื่อการเรียนการสอน

(3) คุณสมบัติ

ก. มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาตรี สาขาที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์

ข. มีประสบการณ์เกี่ยวกับการสร้างสื่อคอมพิวเตอร์

3) บรรณารักษ์

(1) อัตรา 1 จำนวน

(2) หน้าที่

ก. ควบคุมดูแลการเกี่ยวกับการให้บริการ การจัดหาหนังสือ และแหล่งเรียนรู้ภายในภายในศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์

ข. ให้คำแนะนำให้คำปรึกษาแก่ผู้รับบริการในศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์

ค. ประเมินผลและติดตามการปฏิบัติงานของผู้รับบริการเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ

(3) คุณสมบัติ

ก. มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี เกี่ยวกับบรรณารักษ์

ข. มีประสบการณ์ด้านการจัดห้องสารสนเทศและบรรยากาศภายในห้องสารสนเทศ

4) นักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

(1) อัตรา 1 จำนวน

(2) หน้าที่

ก. วางระบบการเรียนรู้ภายในศูนย์การเรียนรู้ย่อยทั้ง 4 ศูนย์

ข. ประเมินผลและติดตามการใช้สื่อเพื่อปรับปรุงการใช้สื่อการเรียนการสอน

(3) คุณสมบัติ

ก. มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาตรีสาขา

เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

5) วิทยากรพิเศษ

(1) อัตรา – จำนวน (เชิญมาเป็นครั้งคราว)

(2) หน้าที่

ก. ให้ความรู้ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา แก่ผู้รับบริการใน

ศูนย์การเรียนรู้ย่อย

(3) คุณสมบัติ

ก. มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง เช่น เชี่ยวชาญด้าน

การกีดกระจก การพันบนวัสดุต่าง ๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้องกับศิลปสาขาทัศนศิลป์

9.3.4 งานวัดและประเมินผลการเรียน

1) นักวัดและประเมินผล

(1) อัตรา 1 จำนวน

(2) หน้าที่

ก. ควบคุมดูแลการวัดและประเมินผลการเรียนของ

ผู้รับบริการในศูนย์การเรียนรู้ย่อยทั้ง 4 ศูนย์

ข. สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียน ผู้รับบริการให้

ตรงกับสาระและวัตถุประสงค์

ค. การจัดประเมินความรู้และประเมินผลการเรียนของ

ผู้รับบริการ

ง. ติดตามและให้คำแนะนำแก่ผู้รับบริการเกี่ยวกับผลกรเรียน

และการประเมินผลการเรียน

(3) คุณสมบัติ

ก. มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโท

มีประสบการณ์ในการวัดและประเมินผล

ข. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

การเรียนศิลปสาขาทัศนศิลป์

10. โครงสร้างพื้นฐาน

โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย (1) ที่ดิน (2) สิ่งก่อสร้าง (3) สาธารณูปโภค (4) การคมนาคม และ (5) สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน

10.1 ที่ดิน

จากผลการสำรวจพบว่าที่ตั้งของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้รับบริการ สามารถเดินทางมาศูนย์การเรียนรู้ได้อย่างสะดวก ไม่ว่าจะเป็นรถยนต์ส่วนตัว รถโดยสารประจำทาง หรือรถไฟฟ้ามีเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่ พื้นที่ที่มีความเหมาะสมที่จะทำการก่อสร้างอาคารศูนย์การเรียนรู้ สวนสำหรับแสดงงานศิลปะกลางแจ้งและพักผ่อน และลานจอดรถของศูนย์การเรียนรู้

10.2 สิ่งก่อสร้าง

จากผลการสำรวจพบว่าอาคารของศูนย์การเรียนรู้ที่เหมาะสมนั้นเป็นอาคารเดี่ยว 2 ชั้น ที่มีการปรับและตกแต่งพื้นที่โดยรอบให้เป็นสวนทัศนศิลป์กลางแจ้ง ใช้พักผ่อน และเป็นลานจอดรถของศูนย์การเรียนรู้

10.3 สาธารณูปโภค

สาธารณูปโภคที่ควรจัดให้มีในศูนย์การเรียนรู้มี ดังนี้

10.3.1 ระบบประปา ต่อตามมาตรฐานของระบบประปา

10.3.2 ระบบระบายน้ำทิ้ง และระบบบำบัดน้ำเสียที่มีมาตรฐานเนื่องจากการเรียนศิลปะสาขาทัศนศิลป์มีการใช้สี น้ำยาเคมี ซึ่งบางอย่างจะมีตะกอนหรือทำให้เกิดการเน่าเสียของน้ำ

10.3.3 ระบบไฟฟ้า ต่อตามมาตรฐานของการไฟฟ้า

10.3.4 ระบบโทรคมนาคม มีระบบโทรศัพท์ภายในอาคาร การเชื่อมโยงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของศูนย์การเรียนรู้กับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร และโทรศัพท์สาธารณะ

10.4 การคมนาคม

ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนที่สามารถเดินทางคมนาคมได้อย่างสะดวก ไม่ว่าจะเป็นเดินทางโดยรถยนต์สาธารณะ หรือรถยนต์ส่วนบุคคล

10.5 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้การสอน

บริเวณศูนย์การเรียนรู้มีความร่มรื่น มีความเงียบสงบพอสมควรเพื่อให้ผู้รับบริการ
ได้มีสมาธิในการทำกิจกรรม

11. การจัดพื้นที่ภายในอาคาร

ตัวอาคารเป็นทรงสากลมี 2 ชั้น ชั้นล่างแบ่งพื้นที่ออกเป็น 5 ส่วน คือ ห้องผู้อำนวยการ
ศูนย์การเรียนรู้และสำนักงานฝ่ายบริหาร ห้องประชุมรวม ห้องนิทรรศการถาวรและห้องนิทรรศการ
หมุนเวียน ส่วนนันทนาการ และส่วนประชาสัมพันธ์และจำหน่ายของที่ระลึก ชั้น 2 แบ่งออกเป็น
2 ส่วน ได้แก่ สำนักงานฝ่ายศูนย์การเรียนรู้ และศูนย์เรียนย่อย 4 ศูนย์

11.1 ชั้นล่าง

พื้นที่ชั้นล่าง เมื่อผู้รับบริการเข้ามาในอาคารทางด้านซ้ายมือจะมีแผนผังที่ตั้ง
และเส้นทางการเข้าใช้บริการภายในศูนย์การเรียนรู้ ทางด้านขวามือจะเป็นสวนพักผ่อนและจำหน่าย
ของที่ระลึกหรือผลงานศิลปะ หากผู้รับบริการสนใจให้ติดต่อที่ส่วนประชาสัมพันธ์ หากผู้รับบริการ
สนใจที่จะชมนิทรรศการก็สามารถชมได้จากห้องนิทรรศการ ที่มีการจัดนิทรรศการ 2 แบบ คือ
ห้องนิทรรศการถาวร ชื่อว่า “ห้องอัครศิลปิน” อีกส่วนจะเป็นการจัดนิทรรศการแบบหมุนเวียนที่
แสดงผลงานศิลปะของผู้รับบริการที่เข้ารับบริการในศูนย์การเรียนรู้ หรือของศิลปินท่านอื่นที่ต้องการ
จะนำเสนอผลงานทัศนศิลป์ต่อสาธารณชน มีรายละเอียด ดังนี้

ฝ่ายบริหาร เป็นหน่วยงานที่ต้องควบคุมดูแลเกี่ยวกับนโยบายของศูนย์การเรียน
การประกันคุณภาพ งานบุคลากรและเอกสารต่าง ๆ งานธุรการที่ต้องจัดการเกี่ยวกับหนังสือเข้า-
ออก งานบริหารบุคคล ซึ่งดูแลเกี่ยวกับบุคลากรทั้งหมด งานบัญชีดูแลเกี่ยวกับเรื่องการเงิน
ผลประโยชน์ รายจ่าย และรายได้ของศูนย์การเรียนรู้ทั้งหมด ซึ่งงานทั้งหมดที่กล่าวมานั้นต้อง
ประสานกันระหว่างงานในฝ่ายอื่น ๆ การจัดวางพื้นที่ต้องให้สะดวกกับการติดต่อประสานงาน
และห้องผู้อำนวยการศูนย์ซึ่งมีตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารด้วยก็จะอยู่ในส่วนนี้

ห้องประชุม อยู่ติดกับห้องฝ่ายบริหารเพื่อความสะดวกในการจัดประชุมภายใน
และรองรับการประชุม การบรรยาย หรือสัมมนาย่อย ภายในศูนย์การเรียนรู้ โดยภายในห้องประชุม
จะมีห้องควบคุมระบบเสียง-แสง เฉพาะห้องประชุม รวมไปถึงห้องสุขาแยกชาย-หญิง อย่างละห้อง

ห้องนิทรรศการถาวรหรือห้องอัครศิลปิน เป็นห้องที่จัดนิทรรศการแสดงผลงาน
ของผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นอัครศิลปิน คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

ภายในห้องนี้จะแสดงผลงานภาพเขียนหรือผลงานศิลปะประเภทอื่น ๆ ที่พระองค์ท่านได้สร้างสรรค์ไว้พร้อมพระราชประวัติของพระองค์ท่าน นอกจากนี้ก็จะเป็นผลงานของพระบรมวงศานุวงศ์ พระองค์อื่น ๆ และผลงานชิ้นเอกของศิลปินที่มีชื่อเสียงของไทยและระดับโลก ห้องนิทรรศการ มหุเมียน เป็นห้องที่ใช้สำหรับแสดงผลงานด้านทัศนศิลป์ที่เกิดจากฝีมือของผู้รับบริการที่เข้ามาเรียนภายในศูนย์การเรียนรู้ รวมทั้งผลงานของศิลปินและบุคคลภายนอกที่ต้องการนำผลงานของตนมาจัดแสดงในห้องนิทรรศการ

ส่วนนันทนาการ จะที่จัดวางชุดเก้าอี้นั่งพักผ่อน จำนวน 2 ชุด ชั้นวางโทรทัศน์ ชุดเครื่องเสียง หนังสือพิมพ์และหนังสืออ่านเล่น

ส่วนประชาสัมพันธ์และจำหน่ายของที่ระลึกจะอยู่บริเวณด้านหน้าของอาคาร จัดให้มีเคาเตอร์สำหรับให้ผู้รับบริการได้สอบถามข้อมูล ชำระค่าเข้ารับบริการ ชมและเลือกซื้อของที่ระลึกที่ศูนย์การเรียนรู้นำมาจำหน่าย

11.2 ชั้นที่ 2

ส่วนของพื้นที่ในชั้นที่ 2 เป็นสำนักงานของฝ่ายศูนย์การเรียนรู้ และศูนย์การเรียนรู้ย่อย 4 ศูนย์ เป็นส่วนเฉพาะสำหรับเจ้าหน้าที่และผู้รับบริการที่เข้ารับบริการด้านการค้นคว้า ศึกษา และฝึกทักษะด้านทัศนศิลป์เท่านั้น มีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนสำนักงานฝ่ายศูนย์การเรียนรู้เป็นหน่วยงานที่ควบคุมดูแลเกี่ยวกับงานวิชาการ ที่กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในศูนย์การเรียนรู้ย่อยที่ 4 ศูนย์ และกำหนดแนวทางการประเมิน และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้รับบริการที่เข้ารับบริการภายในศูนย์การเรียนรู้

ศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์ เป็นศูนย์สำหรับการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทัศนศิลป์ ที่จัดให้มีสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งสิ่งพิมพ์ ซีดี ดีวีดี และคอมพิวเตอร์ จัดเป็นศูนย์ค้นคว้าที่ทันสมัย ผู้รับบริการสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างอิสระทั้งทาง อินเทอร์เน็ตหรืออีเมลล์ ติดต่อหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ หากมีปัญหาในการค้นคว้าจึงจะขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์สารสนเทศเป็นศูนย์การเรียนรู้ย่อยเพียงศูนย์เดียวที่เปิดโอกาสให้บุคคลที่เป็นนักวิชาการ ครู/อาจารย์ นักศึกษา หรือบุคคลทั่วไปที่ต้องการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการเกี่ยวกับทัศนศิลป์ได้เข้ารับบริการได้ จึงมีการจัดศูนย์นี้แยกออกมาต่างหากจากศูนย์การเรียนรู้ย่อยอื่น ๆ

ศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ เป็นศูนย์สำหรับฝึกทักษะปฏิบัติด้านศิลปะสาขาทัศนศิลป์ ได้แก่ วาดเส้น จิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ ผู้รับบริการสามารถติดต่อ

เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์เพื่อขอยืมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ สำหรับการฝึกปฏิบัติและขอคำแนะนำ หากมีปัญหาในการปฏิบัติงาน

ศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย เป็นศูนย์สำหรับศึกษาและฝึกทักษะปฏิบัติที่จัดให้มีมุมสำหรับการค้นคว้าที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ ซีดี ดีวีดีและคอมพิวเตอร์ ที่ให้สืบค้นเฉพาะเรื่องของ ทัศนศิลป์ไทยเท่านั้น อีกส่วนจะเป็นบริเวณสำหรับฝึกทักษะการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ไทยเน้นในเรื่องของจิตรกรรมไทย ประติมากรรมไทย และสถาปัตยกรรมไทย นอกจากนี้ผู้รับบริการสามารถติดต่อขอยืมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ในการฝึกทักษะปฏิบัติ ได้จากเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์การเรียนรู้

ศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์ เป็นศูนย์สำหรับศึกษาและฝึกทักษะปฏิบัติเกี่ยวกับอาชีพที่ประยุกต์ความรู้ด้านทัศนศิลป์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ส่วนสำหรับการค้นคว้าจะอยู่ในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ ซีดี ดีวีดี และคอมพิวเตอร์ อีกส่วนจะเป็นบริเวณสำหรับฝึกทักษะปฏิบัติด้านอาชีพ นอกจากนี้จะมีส่วนสำหรับการฟังบรรยายและฝึกอาชีพกับวิทยากรภายนอกที่ศูนย์การเรียนรู้เชิญมาให้ความรู้กับผู้รับบริการที่ตามความเหมาะสม

ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้นอกจากจะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้วยังเป็นส่วนที่จัดประเมินผู้รับบริการที่เข้ามาศึกษาภายในศูนย์การเรียนรู้ เพื่อประเมินผู้รับบริการที่เข้ารับบริการว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

12. เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก

ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.นคร ให้เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ครัวภัณฑ์ประจำสำนักงาน จำนวน 2 ห้อง ได้แก่ สำนักงานฝ่ายบริหาร สำนักงานฝ่ายศูนย์การเรียนรู้ นอกจากนี้จะเป็นวัสดุ อุปกรณ์เฉพาะสำหรับห้องศูนย์การเรียนรู้ย่อยทั้ง 4 ศูนย์

ศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์ นอกจากจะเป็นครัวภัณฑ์ที่เป็นโต๊ะ เก้าอี้ สิ่งสำคัญที่สุดสำหรับศูนย์ย่อยนี้ คือ เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงครบชุด สำหรับการศึกษาและค้นคว้าข้อมูลความรู้ จำนวน 20 เครื่อง พร้อมระบบเครือข่าย (LAN) และอินเทอร์เน็ต (INTERNET)

ศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ จะมีครัวภัณฑ์เป็นวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ สำหรับการฝึกทักษะด้านทัศนศิลป์ เช่น โต๊ะปฏิบัติงานภาพพิมพ์ ขาหยั่งเขียนรูป การदानรองเขียน เป็นต้น ศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย จะมีครัวภัณฑ์ ชุดเครื่องคอมพิวเตอร์ พร้อมอุปกรณ์

จำนวน 2 เครื่อง นอกจากนั้นจะเป็นวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือฝึกทักษะการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ไทย เช่น ซาหยังเขียนรูป กระดาษรองเขียนหรือโต๊ะที่สามารถปรับระดับได้เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน

ศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์ จะมีครุภัณฑ์ชุดเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์จำนวน 2 เครื่อง นอกจากนั้นจะเป็นโต๊ะปฏิบัติงานขนาดกลางพร้อมเก้าอี้ที่สามารถให้ผู้รับบริการสามารถนั่งปฏิบัติงานเป็นกลุ่มได้กลุ่มละประมาณ 5-6 คน จำนวน 2 ชุด นอกจากนี้ภายในห้องจะติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องฉายภาพทึบแสง 1 ชุด เพื่อให้วิทยากรใช้ประกอบการบรรยาย การสาธิต เมื่อมีการเชิญวิทยากรพิเศษมาบรรยายให้ความรู้กับผู้รับบริการที่มาใช้บริการในศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้

13. งบประมาณ

การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ใช้งบประมาณในการดำเนินงานขั้นต้นประมาณ 9,834,540 บาท โดยจะกล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งที่มาของงบประมาณรายจ่ายในการลงทุน รายรับ-รายจ่ายต่อปี ดังนี้

13.1 แหล่งที่มาของงบประมาณ

13.1.1 งบประมาณประจำปี

13.1.2 เงินบริจาคจากองค์กรเอกชน

13.1.3 เงินบริจาคจากบุคคลทั่วไป

13.1.4 รายได้จากการจัดจำหน่ายของที่ระลึกและผลงานทัศนศิลป์

13.2 รายจ่ายในการลงทุน

13.2.1 งบลงทุนคงที่

1) ค่าที่ดิน เป็นที่ดินในย่านชุมชนมีเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่ (1,600 ตร.ม.)	
ราคาประเมินต่ำสุดประมาณ	5,000,000 บาท
2) ค่าก่อสร้างอาคาร	2,000,00 บาท
3) ค่าเครื่องมือสิ่งอำนวยความสะดวก ครุภัณฑ์ประกอบอาคาร	
ครุภัณฑ์ไฟฟ้า ค่าตกแต่งอาคาร และค้ายานพาหนะ	2,534,540 บาท
4) ค่าสิ่งสาธารณูปโภค	300,000 บาท

	รวมงบลงทุนคงที่	9,834,540 บาท
13.2.2	งบดำเนินการ	
	1) ค่าจ้างบุคลากร	2,153,874 บาท
	2) ค่าต้นทุนการจัดทำของที่ระลึก	30,000 บาท
	3) ค่าต้นทุนวัสดุบริการสารสนเทศ	120,000 บาท
	รวมงบดำเนินการต่อปี	2,303,874 บาท
13.2.3	งบกึ่งแปรผันต่อปี	
	1) ค่าไฟฟ้า	80,000 บาท
	2) ค่าโทรศัพท์	24,000 บาท
	3) ค่าน้ำประปา	36,000 บาท
	4) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	100,000 บาท
	5) ค่าสิ่งสาธารณูปโภค	50,000 บาท
	6) ค่าเช่าโทรคมนาคม	360,000 บาท
	7) ค่าโฆษณาประชาสัมพันธ์	50,000 บาท
	8) ค่าวัสดุในการจัดนิทรรศการ	50,000 บาท
	9) ค่าวัสดุสิ้นเปลืองประจำสำนักงาน	30,000 บาท
	รวมงบกึ่งแปรผัน	780,000 บาท
	สรุปงบประมาณ	
	1) งบลงทุนคงที่	9,834,540 บาท
	2) งบดำเนินการต่อปี	2,303,874 บาท
	3) งบกึ่งแปรผันต่อปี	780,000 บาท
	รวมทั้งสิ้น	12,918,414 บาท
13.3	รายรับต่อปี	
	รายได้ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ฯ	3,653,503 บาท
13.4	รายจ่ายต่อปี	
	งบดำเนินการ	2,303,874 บาท
13.5	ผลตอบแทนการลงทุน (Return on Investment: ROI)	

$$\text{ผลตอบแทนการลงทุน} = \frac{\text{กำไรเฉลี่ยต่อปี (8 ปี)} \times 100}{\text{เงินลงทุนคงที่}}$$

$$= \frac{655,782 \times 100}{1,032,648}$$

$$= 10.50 \% \text{ ต่อปี}$$

13.6 จุดคุ้มทุน (Break Event Point: BEP)

$$\text{BEP} = \frac{\text{ต้นทุนคงที่}}{\text{กำไรส่วนเกินต่อหน่วย}}$$

การคำนวณหาจุดคุ้มทุนจากการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร คัดจากจำนวน ผู้เข้าชม การจำหน่ายของที่ระลึกและการให้บริการ จุดคุ้มทุนของการบริการประเภทต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 แสดงจุดคุ้มทุนในการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่
การศึกษากรุงเทพมหานคร

1. ค่าเข้ารับบริการ

ลำดับ	รายการ	คนละ (บาท)	ตั้งเป้า ปีละ (คน)	รายได้ ปีละ (บาท)	ทุน (บาท)	จุดคุ้มทุน (คน)
1.	ผู้รับบริการโรงเรียนมัธยมศึกษา	10	28,800	288,000	69,888	6,989
2.	ผู้รับบริการระดับประถมศึกษา	0	18,000	0	69,888	0
3.	นักวิชาการ/ประชาชน	20	21,600	432,000	69,888	3,494
4.	นักท่องเที่ยวชาวไทย	50	7,200	360,000	69,888	1,398
5.	นักท่องเที่ยวต่างประเทศ	100	7,200	720,000	69,888	699

2. ค่าบริการสารสนเทศ

ลำดับ	รายการ	ราคา ขาย ต่อ หน่วย	ทุน หน่วยละ (บาท)	กำไร/ หน่วย (บาท)	ทุน (บาท)	จุดคุ้มทุน (แผ่น)
1	ค่าถ่ายสำเนาเอกสาร	1	0.6	0.4	200,000	200,000
2	ค่าพิมพ์เอกสารคอมพิวเตอร์					
	- เอกสารขาว-ดำ	5	4	1	10,000	2,000
	- เอกสารสี	10	8	2	10,000	1,000
3	ค่าบันทึกข้อมูลลงแผ่นดิสก์	50	45	5	40,000	800
4	ค่าสมาชิกศูนย์สารสนเทศ ทัศนศิลป์(สำหรับนักวิชาการ/ ประชาชน)	50	4,000	200,000	1,000,000	20,000

3. ค่าจำหน่ายผลงานและของที่ระลึก

ลำดับ	รายการ	รายจ่าย /หน่วย เฉลี่ย (บาท)	จำนวน (ชิ้น)	ราคาขาย/ หน่วย เฉลี่ย (บาท)	กำไร/ หน่วย เฉลี่ย (บาท)	จุดคุ้มทุน (ชิ้น)
1	ผลงานศิลปะของผู้รับบริการ	150	1	165	15	10
2	ผลงานศิลปะของศิลปิน	2,000	1	2,500	500	4
3	ของที่ระลึกจำนวน 10 รายการ	120	1	150	30	4

4. ค่าให้เช่าสถานที่

ลำดับ	รายการ	ราคา ต่อ หน่วย	จำนวน	รายได้/ปี (บาท)	ทุนก่อสร้าง พื้นที่ (บาท)	จุดคุ้มทุน (ปี)
1	แสดงผลงาน	10,400	12	124,800	120,000	11.54
2	ร้านอาหารและเครื่องดื่ม	4,000	12	48,000	20,000	5
3	ห้องประชุม	5,000	24	120,000	200,000	40

5. รายได้อื่น ๆ

ลำดับ	รายการ	ราคาต่อหน่วย	ทุนหน่วยละ (บาท)	กำไร/หน่วย (บาท)	ทุน (บาท)	จุดคุ้มทุน (คน)
1	สมาชิกศูนย์การเรียนรู้ ฯ	50	1,000	50,000	69,888	1.40
2	ค่าอบรม	100	300	30,000	36,000	1.20
3	ค่าเช่าค่าย	500	240	120,000	192,000	1.60

13.7 ระยะเวลาคืนทุน

กำไรสุทธิ	= รายรับ-รายจ่าย	
	= 3,653,503 - 2,976,960 = 676,543 บาท	
กำไรสุทธิเพิ่มขึ้น 5% ต่อปี	= $\frac{676,543 \times 5}{100}$	= 3,382 บาท
กำไรสะสมต่อปี	= กำไรสะสม + กำไรสะสมในปีต่อไป	
ระยะเวลาคืนทุน	= กำไรสะสม - บลลงทุนคงที่	
(กำไรสะสมที่ได้ในปีใด เท่ากับหรือมากกว่า บลลงทุนคงที่ ปีนั้นเป็นปีที่คืนทุน)		
บลลงทุนคงที่	= 9,834,540	บาท
กำไรสะสมในปีที่ 11	= 11,359,131	บาท
โครงการนี้มีระยะเวลาคืนทุน 11 ปี (ดังแสดงในตารางที่ 5.2)		

ตารางที่ 5.2 แสดงจำนวนปี รายรับ รายจ่าย กำไรสุทธิ กำไรสะสม และระยะเวลาคืนทุน ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

ปีที่	รายรับ	รายจ่าย	กำไรสุทธิ	กำไรสะสม	หมายเหตุ
1	3,653,503	2,976,960	676,543	676,543	
2	3,836,178	3,125,808	710,370	1,386,913	
3	4,027,987	3,282,098	745,889	2,132,802	
4	4,229,386	3,446,203	783,783	2,915,985	

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

ปีที่	รายรับ	รายจ่าย	กำไรสุทธิ	กำไรสะสม	หมายเหตุ
5	4,440,855	3,618,513	822,342	3,738,327	
6	4,662,898	3,799,439	863,459	4,601,786	
7	4,896,043	3,989,411	906,632	5,553,749	
8	5,140,845	4,188,882	951,963	6,505,712	
9	5,937,887	4,398,326	1,539,516	8,045,228	
10	6,234,781	4,618,243	1,616,538	9,611,766	
11	6,546,520	4,849,155	1,697,365	11,359,131	* ปีคู้มทุน

จากตารางที่ 5.2 แสดงให้เห็นว่าระยะเวลาคืนทุนอยู่ในปีที่ 11 เป็นต้นไป โดยคิดจากกำไรสะสม 11,359,131 บาท นำไปหักค่าใช้จ่ายในการลงทุน 9,834,540 บาท โดยคิดรายรับและรายจ่ายเพิ่มขึ้นในอัตรา ร้อยละ 5 ต่อปี

14. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

14.1 ช่วยให้ผู้รับบริการในระดับมัธยมศึกษา มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะสาขาทัศนศิลป์ที่สามารถเข้าไปศึกษาค้นคว้า และฝึกทักษะปฏิบัติได้ตามความถนัดและความสนใจของตนเอง

14.2 ช่วยให้เกิดการรวบรวมสื่อการเรียนรู้ การเผยแพร่ผลงาน เกี่ยวกับศิลปะสาขาทัศนศิลป์เพื่อสร้างให้เกิดสุนทรียภาพทางความงามให้แก่ผู้สนใจและชุมชน

ตอนที่ 2

การนำแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครไปใช้

การนำโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ไปใช้ขึ้นอยู่กับ (1) เงื่อนไขการนำไปใช้ (2) มาตรการและการนำไปใช้ และ (3) การประเมินผล

1. เงื่อนไขการนำไปใช้

1.1 ผู้ให้บริการ

การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีส่วนประกอบของหน่วยงาน 2 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายศูนย์การเรียนรู้ ทั้ง 2 ฝ่ายต้องปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้บริการด้านการศึกษา ความรู้ ทักษะฝีมือ ด้านศิลปะสาขาทัศนศิลป์แก่ผู้รับบริการ (นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา) แต่เนื่องจากการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ในครั้งนี้ใช้งบประมาณค่อนข้างสูง ดังนั้น นอกจากการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้รับบริการแล้วจึงมีการจัดกิจกรรมเผยแพร่งานทัศนศิลป์ ไม่ว่าจะเป็นการเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ การจัดนิทรรศการทั้งแบบถาวรและแบบหมุนเวียน การจัดทำหน่วยผลิตภัณฑ์ผลงานทัศนศิลป์และการเผยแพร่เกี่ยวกับทัศนศิลป์ในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้ามาชื่นชมงานทัศนศิลป์ได้ตามอัธยาศัย

เมื่อเป็นดังนี้ การบริหารงานของศูนย์การเรียนรู้ถ้ายึดตามแบบแผนของทางราชการก็อาจจะทำให้การดำเนินงานไม่สะดวกนัก ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะควรมีการดำเนินงานที่เป็นอิสระ บริหารงานด้วยคณะกรรมการภายใต้การกำกับของรัฐและมีการจัดหารายได้บางส่วนเพื่อให้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้อย่างราบรื่น

1.2 ผู้รับบริการ

ผู้เข้ารับบริการของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะจะประกอบไปด้วยกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.2.1 **กลุ่มเยาวชนที่เป็นผู้รับบริการในระดับชั้นมัธยมศึกษา** (ช่วงชั้นที่ 3-4) ที่มีความสนใจด้านทัศนศิลป์ โดยเน้นที่จะเข้ามาศึกษา ค้นคว้า และฝึกปฏิบัติด้านทัศนศิลป์เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของตนเองตามความสนใจ ผู้รับบริการจะต้องสมัครเป็นสมาชิกรายเดือนหรือรายปี เพื่อศูนย์การเรียนรู้จะได้ทราบจำนวนของผู้เข้ารับบริการที่แน่นอน จะได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้สะดวกมากขึ้น การสมัครเป็นสมาชิกจะเสียค่าสมาชิก คนละ 50 บาท หรือหากไม่เป็นสมาชิกจะต้องเสียค่าเข้ารับบริการครั้งละ 10 บาท และจะต้องเสียค่าวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือบางอย่าง เช่น กระดาษหรือสีบางประเภท ที่ผู้รับบริการจะต้องจัดซื้อเอง

1.2.2 **กลุ่มเยาวชนที่เป็นผู้รับบริการในระดับชั้นประถมศึกษา** (ช่วงชั้นที่ 1-2) ที่ต้องการเรียนรู้และศึกษาเกี่ยวกับทัศนศิลป์เพิ่มเติมตามความสนใจ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (ผู้รับบริการในเครื่องแบบ)

1.2.3 **กลุ่มผู้สนใจเฉพาะเรื่อง** ได้แก่ ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับทัศนศิลป์ เช่น ครู/อาจารย์ ผู้สอนศิลปะสาขาทัศนศิลป์ นักค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ นอกจากจะเข้าชมที่ชั้นล่างได้แล้วยังสามารถเข้าใช้บริการในศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์ ได้อีกส่วน โดยเสียค่าการเข้าใช้บริการคนละ 50 บาท

1.2.4 **กลุ่มนักท่องเที่ยว** ได้แก่ ประชาชนทั่วไปทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จะเน้นในด้านการเข้าชมศูนย์การเรียนรู้ โดยเข้าชมในส่วนที่เป็นห้องแสดงผลงานทัศนศิลป์ เพื่อสร้างให้เกิดความรู้สึกร่วมกันในความงามทางศิลปะ โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยเสียค่าเข้าชมคนละ 50 บาท และนักท่องเที่ยวต่างประเทศเสียค่าเข้าชมคนละ 100 บาท

1.3 ผู้บริหาร

เนื่องจากการจัดโครงสร้างของหน่วยงานให้มีการบริหารแบบคณะกรรมการ ดังนั้น ผู้บริหารของศูนย์การเรียนรู้จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษา การจัดการศึกษา ทัศนศิลป์ และมีความสนใจในงานทัศนศิลป์เป็นอย่างดี มีมนุษยสัมพันธ์ และสามารถประสานงานกับคณะกรรมการต่าง ๆ และชุมชนได้เป็นอย่างดี จึงจะสามารถดำเนินงานไปได้อย่างราบรื่น

2. มาตรการและการนำไปใช้

2.1 มาตรการ

การนำโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะไปใช้มี มาตรการ ดังนี้

- 2.1.1 มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการก่อตั้งและดำเนินการ
- 2.1.2 มีพื้นที่กว้างพอที่จะทำกิจกรรมนอกสถานที่หรือขยายเพิ่มขึ้นได้ในอนาคต
- 2.1.3 รูปแบบการบริหารงานเป็นแบบคณะกรรมการที่แต่งตั้งตามระยะเวลา
- 2.1.4 การดำเนินงานเป็นแบบผสมผสานระหว่างราชการ และรัฐวิสาหกิจ
- 2.1.5 ใช้งบประมาณลงทุนและงบประมาณรายปีจากรัฐ ส่วนรายได้ที่เกิดจากกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้ใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนสำหรับพัฒนากิจการที่เป็นประโยชน์ต่อศูนย์การเรียนรู้และผู้รับบริการ

2.2 การนำไปใช้

การนำโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะไปใช้ มีองค์ประกอบ ดังนี้

- 2.2.1 ศูนย์การเรียนรู้มีกฎระเบียบเป็นของตนเอง โดยดูความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานะของผู้รับบริการ
- 2.2.2 การดำเนินงานกิจกรรมการศึกษาศิลปะต้องมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542
- 2.2.3 การดำเนินงานใช้หลักประสานการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง
- 2.2.4 มุ่งเน้นการจัดการศึกษาด้านทัศนศิลป์เป็นหลัก ควบคู่ไปกับการเผยแพร่ผลงานทัศนศิลป์เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและเห็นคุณค่าของผลงานทัศนศิลป์
- 2.2.5 ใช้นุเคราะห์อย่างจำกัดแต่ได้ประโยชน์สูงสุด สร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรในการปฏิบัติงาน
- 2.2.6 มีการประชาสัมพันธ์ศูนย์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3. การประเมินผล

การประเมินผลศูนย์การเรียนรู้จะดำเนินการใน 3 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ประเมินก่อนเริ่มดำเนินงาน (2) ประเมินระหว่างดำเนินงาน และ (3) ประเมินผลสิ้นสุดโครงการ

3.1 การประเมินผลก่อนเริ่มดำเนินงาน

การประเมินผลก่อนเริ่มดำเนินงาน เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการว่ามีความเป็นไปได้หรือไม่ โดยการศึกษาจะครอบคลุมรายละเอียดเกี่ยวกับ ภาระงาน นโยบาย

เป้าหมาย แนวความคิด โดยศึกษาเนื้อหาจากเอกสาร การรวบรวมเอกสารอ้างอิง
ศึกษากลุ่มเป้าหมายผู้ใช้บริการ ศึกษาเกี่ยวกับสาระสำคัญทางวิชาการ องค์ประกอบอาคาร
และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

3.2 การประเมินผลระหว่างดำเนินงาน

การประเมินผลระหว่างดำเนินงาน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ และ
ก่อสร้างซึ่งจะ ครอบคลุมรายละเอียดเกี่ยวกับ แนวทางการออกแบบ งบประมาณ เครื่องมือ
ระยะเวลาการทำงาน การจัดบุคลากร มาตรการประชาสัมพันธ์ การออกแบบ และเขียนแบบ
สถาปัตยกรรม การกำหนดภูมิทัศน์ การประมาณราคากลางของเครื่องมืออุปกรณ์ รายละเอียด
การตกแต่งภายใน และการดำเนินงานประกวดราคา การติดตั้งวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ
ที่ใช้ในการเรียน

3.3 การประเมินผลสิ้นสุดโครงการ

การประเมินผลสิ้นสุดโครงการ เป็นการประเมินการปฏิบัติงานของโครงการ
ทั้งหมดที่ผ่านมาซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการเปิดบริการ และการบริหารงาน

3.3.1 *การเปิดบริการ* จะเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การจัดแสดง ระบบ
การทำบัญชีความพร้อมของบุคลากร และการรักษาความปลอดภัย

3.3.2 *การบริหารงาน* จะเกี่ยวข้องกับการวางแผนนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน
และการจัดกิจกรรมภายในศูนย์การเรียนให้กับผู้รับบริการที่เข้ามาศึกษาภายในศูนย์การเรียน
เพื่อให้ศูนย์การเรียนสามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ตอนที่ 3

รายละเอียดแผนผังศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร

การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร มีรายละเอียดแผนผังครอบคลุมหัวข้อ
ดังนี้ (1) สถานที่ดำเนินการ (2) ลักษณะอาคารสถานที่ (3) สภาพพื้นที่และประโยชน์ใช้งาน
(4) เส้นทางสัญจรภายในอาคาร และ (5) แผนผังแสดงพื้นที่

1. สถานที่ดำเนินการ

การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร ใช้พื้นที่ใกล้สถานศึกษา ใกล้แหล่ง
ชุมชน มีการคมนาคมที่สะดวกทางการใช้รถยนต์ส่วนตัว รถโดยสารประจำทาง และรถไฟฟ้า ใช้
พื้นที่ 1 ไร่ ในการก่อสร้างอาคารศูนย์การเรียนรู้ สวนทัศนศิลป์กลางแจ้ง ลานจอดรถ และร้านจำหน่าย
อาหาร

2. ลักษณะอาคารสถานที่

การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นอาคารเดี่ยว 2 ชั้น
ที่มีรูปแบบสากล ด้านหน้าและด้านข้างอาคารจัดเป็นสวนทัศนศิลป์กลางแจ้ง ลานจอดรถ และ
ร้านจำหน่ายอาหาร มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 อาคารศูนย์การเรียนรู้

เป็นอาคารคอนกรีตรูปทรงสากล 2 ชั้น มีองค์ประกอบ ดังนี้

2.1.1 ชั้นที่ 1 เป็นห้องปฏิบัติงานของผู้อำนวยการศูนย์การเรียนรู้

ส่วนประชาสัมพันธ์และจำหน่ายของที่ระลึก ห้องอัครศิลป์ ห้องแสดงนิทรรศการหมุนเวียน

ห้องประชุม และส่วนที่เป็นโถงกลางจะมีส่วนนอกประสงค์ ห้องสุขาจะอยู่ด้านหลังอาคาร

2.1.2 **ชั้นที่ 2** เป็นบริเวณสำนักงานของฝ่ายบริหารฝ่ายศูนย์การเรียนรู้ และห้องศูนย์การเรียนรู้ย่อย 4 ศูนย์

2.2 สวนทัศนศิลป์กลางแจ้ง

เป็นส่วนที่ผสมผสานระหว่างสวนแบบประดิษฐ์กับสวนธรรมชาติ มีทั้งสวนที่อยู่ระหว่างอาคารและสวนที่ด้านหน้าอาคารที่จะจัดให้มีงานประติมากรรมในรูปแบบต่าง ๆ หลายขนาดจัดแสดงร่วมกับสวนหย่อมเพื่อให้ผู้รับบริการได้ศึกษาหรือผู้รับบริการอาจจะออกมาสร้างสรรค์ผลงานด้วยการเขียนภาพประติมากรรมหรือภาพธรรมชาตินอกอาคารได้ และเป็นส่วนสำหรับพักผ่อนของผู้รับบริการและผู้เข้ามาเยี่ยมชม

2.3 ลานจอดรถ

เป็นลานคอนกรีตขนาดเนื้อที่ 200 ตารางเมตร อยู่ด้านข้างอาคารศูนย์การเรียนรู้ สำหรับเป็นที่จอดรถของเจ้าหน้าที่และผู้เข้าใช้บริการ

3. สภาพพื้นที่และประโยชน์การใช้งาน

จากผลการวิจัยพบว่าพื้นที่ของศูนย์การเรียนรู้ได้จัดแบ่งการใช้งานตามประโยชน์การใช้สอยดังนี้

3.1 อาคารศูนย์การเรียนรู้ชั้นที่ 1

อาคารศูนย์การเรียนรู้ชั้นที่ 1 แบ่งเป็นส่วนใช้สอยต่าง ๆ ดังนี้

3.1.1 **ห้องปฏิบัติงานของผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้** เป็นห้องทำงานของผู้อำนวยความสะดวกผู้ประกอบไปด้วยโต๊ะ-เก้าอี้ทำงาน เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วง 1 ชุด ชุดรับแขกขนาดเล็ก 1 ชุด ชั้นวางของพร้อมโทรทัศน์ 1 เครื่อง

3.1.2 **ส่วนประชาสัมพันธ์และจำหน่ายผลงานศิลปะ** จะตั้งอยู่ด้านหน้าจะเป็นเคาเตอร์ประชาสัมพันธ์ ด้านหน้าเคาเตอร์เป็นมุมแสดงแผนผังศูนย์การเรียนรู้ ด้านหลังประดับด้วยภาพเขียนขนาดใหญ่

3.1.3 **ห้องนิทรรศการ** มี 2 ส่วน คือ ส่วนนิทรรศการถาวรใช้ชื่อว่า "ห้องอัครศิลปิน" จัดแสดงผลงานทัศนศิลป์พร้อมทั้งพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์อื่น ๆ และผลงานพร้อมทั้งประวัติของศิลปินที่มีชื่อเสียงของไทยและของโลก โดยผลงานที่นำมาแสดงจะมีทั้งที่เป็นผลงานจริง

และผลงานที่ทำจำลองขึ้น

อีกส่วนจะเป็นส่วนแสดงนิทรรศการหมุนเวียน ผลงานที่นำมาแสดงจะเป็น ผลงานของศิลปินที่ต้องการนำผลงานมาเผยแพร่สู่สาธารณชน ผลงานของผู้รับบริการที่เข้ามา ศึกษาในศูนย์การเรียนแห่งนี้หรือการจัดแสดงผลงานทัศนศิลป์ตามความต้องการของศูนย์การเรียน เนื่องในวันสำคัญหรือเทศกาลต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

3.1.4 ห้องประชุม เป็นห้องปรับอากาศจุคนได้ประมาณ 30 คนมีโต๊ะเก้าอี้เป็น รูปตัวยู มีที่นั่งจำนวน 30 ที่นั่ง ติดตั้งเครื่องฉายภาพแผ่นทึบ จอรับภาพ และเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อม อุปกรณ์ต่อพ่วง 1 ชุด

3.1.5 ส่วนนันทนาการ เป็นพื้นที่เปิดที่จัดวางชุดเก้าอี้พักผ่อนไว้ 2 ชุดมีชั้นวาง พร้อมโทรทัศน์ เครื่องเล่น ดีวีดี เครื่องเสียง และมุมที่วางหนังสืออ่านเล่น หนังสือพิมพ์ เป็นส่วน ที่จัดไว้สำหรับให้ผู้รับบริการได้ร่วมสนทนาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือนั่งพักผ่อนคลาย อารมณ์

3.1.6 ห้องสุขา อยู่ด้านหลังของตัวอาคาร แบ่งเป็นห้องน้ำชาย-หญิง จำนวน ทั้งหมด 8 ห้อง

3.1.7 ส่วนโถงทางเข้า เป็นพื้นที่อเนกประสงค์ที่สามารถใช้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม

3.2 อาคารศูนย์การเรียนชั้นที่ 2

อาคารศูนย์การเรียนชั้นที่ 2 แบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

3.2.1 สำนักงานฝ่ายศูนย์การเรียน แบ่งเป็นส่วนทำงานของรองผู้อำนวยการ ศูนย์การเรียน มีโต๊ะสำหรับใช้ประชุมย่อยในหน่วยงาน 1 ชุด ประกอบด้วยโต๊ะและเก้าอี้ขนาด 5-6 ที่นั่ง เครื่องฉายภาพโปรเจ็คเตอร์แบบเคลื่อนย้ายได้พร้อมขาตั้งและจอรับภาพ 1 ชุด และเครื่อง คอมพิวเตอร์ 1 ชุด และส่วนปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายศูนย์การเรียน

3.2.2 สำนักงานฝ่ายบริหาร แบ่งเป็นห้องของรองผู้อำนวยการศูนย์ฝ่ายบริหาร และส่วนพื้นที่สำหรับปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร งานธุรการ งานการเงิน

3.2.3 ห้องศูนย์การเรียนย่อย 1 ศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์ เป็นห้องสำหรับ การศึกษาค้นคว้า สืบค้นข้อมูล โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

3.2.4 ห้องศูนย์การเรียนย่อย 2 ศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ เป็นห้อง สำหรับฝึกทักษะทางศิลปะในสาขาทัศนศิลป์ โดยภายในจะแบ่งเป็นส่วนที่วางตู้สำหรับเก็บผลงาน บางส่วนของผู้รับบริการที่ยังทำไม่เสร็จ ตู้สำหรับเก็บวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือสำหรับใช้

ฝึกทักษะบางส่วนที่ผู้รับบริการจะต้องมาเปิดเมื่อต้องการจะใช้งาน โต๊ะและเก้าอี้สำหรับปฏิบัติงาน ภาพพิมพ์ พื้นที่ในส่วนที่จะวางขาหยั่งเขียนภาพ วางแป้นหมุนสำหรับสร้างงานประติมากรรม และส่วนที่เป็นพื้นที่สำหรับจัดหุ่นนิ่งเพื่อเขียนภาพ ส่วนที่วางอ่างล้างมือและทำความสะอาด อุปกรณ์ และมีเคาเตอร์สำหรับให้ผู้รับบริการลงทะเบียนและแจ้งวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้บริการ ภายในศูนย์การเรียนรู้

3.2.5 ห้องศูนย์การเรียนรู้ย่อย 3 ศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย มีลักษณะเป็นห้องเฉพาะสำหรับการศึกษาทัศนศิลป์ไทย โดยจะจัดให้มีแหล่งค้นคว้าขนาดเล็กเกี่ยวกับทัศนศิลป์ไทยตั้งแต่ยุคอดีตจนถึงปัจจุบัน จัดแสดงผลงานทัศนศิลป์ไทย และมีพื้นที่สำหรับผู้รับบริการได้ฝึกปฏิบัติงานทัศนศิลป์ไทย และบางครั้งจะมีการเชิญศิลปินผู้มีหรือผู้ที่มีความรู้ทางทัศนศิลป์ไทยมาบรรยายตามความเหมาะสม มีโต๊ะฟังบรรยายและคู่มือสำหรับผู้รับบริการ ประมาณ 10 คน มีตู้สำหรับเก็บผลงาน ตู้สำหรับเก็บวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือในการสร้างผลงานทัศนศิลป์ไทย เคาเตอร์สำหรับลงทะเบียนและแจ้งวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้บริการ

3.2.6 ห้องศูนย์การเรียนรู้ย่อย 4 ศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์ มีลักษณะเป็นห้องให้ผู้รับบริการได้เข้ามาศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้ทางด้านทัศนศิลป์ไปใช้หรือประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพโดยจะเป็นห้องที่จัดแสดงผลงานหรือผลิตภัณฑ์ที่มีจำหน่ายอยู่ในท้องตลาด ซึ่งผู้รับบริการสามารถเข้ามาศึกษาและฝึกฝนได้ด้วยตนเอง หรือจะมากันหาแนวความคิดสำหรับการสร้างสรรค์ผลงานที่แตกต่างไปจากคนอื่น ภายในศูนย์จะจัดให้มีโต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับปฏิบัติงาน ขนาด 6 ที่จำนวน 2 ชุด และโต๊ะสำหรับฟังบรรยายและชมการสาธิตจากวิทยากรท้องถิ่นหรือผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพที่มีการนำศิลปะไปประยุกต์ใช้

4. เส้นทางสัญจรภายในอาคาร

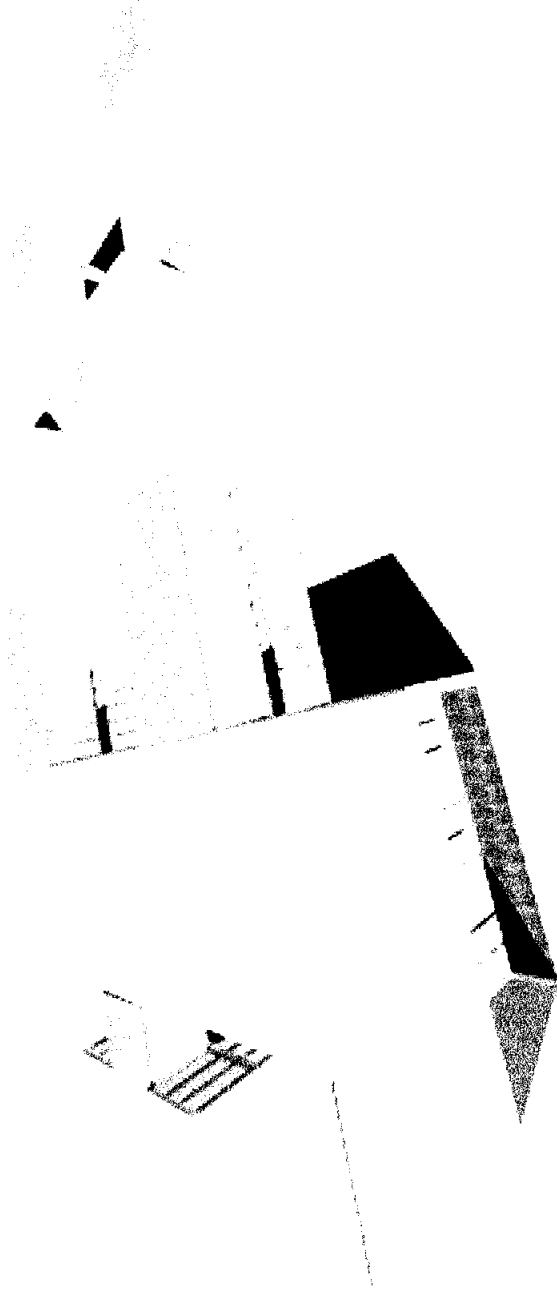
การสัญจรภายในอาคารสำหรับผู้เข้ารับบริการของศูนย์การเรียนรู้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ตามลักษณะของกลุ่มรับบริการและผู้เข้าเยี่ยมชม โดยเมื่อเดินเข้ามาบริเวณทางเข้าศูนย์การเรียนรู้ ผู้เข้าใช้บริการจะไปติดต่อที่ส่วนประชาสัมพันธ์ ซึ่งอยู่ทางขวามือเพื่อชำระค่าเข้าชมหรือเข้ารับบริการของศูนย์การเรียนรู้ ยกเว้นผู้รับบริการที่เป็นสมาชิกของศูนย์การเรียนรู้ จากนั้นก็จะเดินชมนิทรรศการทัศนศิลป์ที่จัดไว้ที่ห้องโถง แล้วเข้าชมนิทรรศการถาวรที่ห้องอัครศิลปิน แล้วจึงแวะซื้อของที่ระลึกจากร้านค้าของศูนย์หรือจะออกไปชมสวนทัศนศิลป์กลางแจ้งที่จัดไว้ในบริเวณศูนย์การเรียนรู้

แต่ถ้าเป็นกลุ่มของผู้รับบริการที่สนใจด้านทัศนศิลป์ทั้งที่เป็นสมาชิกและผู้ที่มาขอรับบริการชั่วคราวให้ขึ้นไปยังชั้น 2 ของอาคารเพื่อติดต่อลงทะเบียนกับฝ่ายศูนย์การเรียนรู้และแจ้งวัตถุประสงค์ในการเข้ารับบริการว่าจะเข้าใช้บริการที่ศูนย์การเรียนรู้ย่อยใด ซึ่งผู้รับบริการสามารถเลือกเข้าไปศึกษาได้ตามความสนใจ

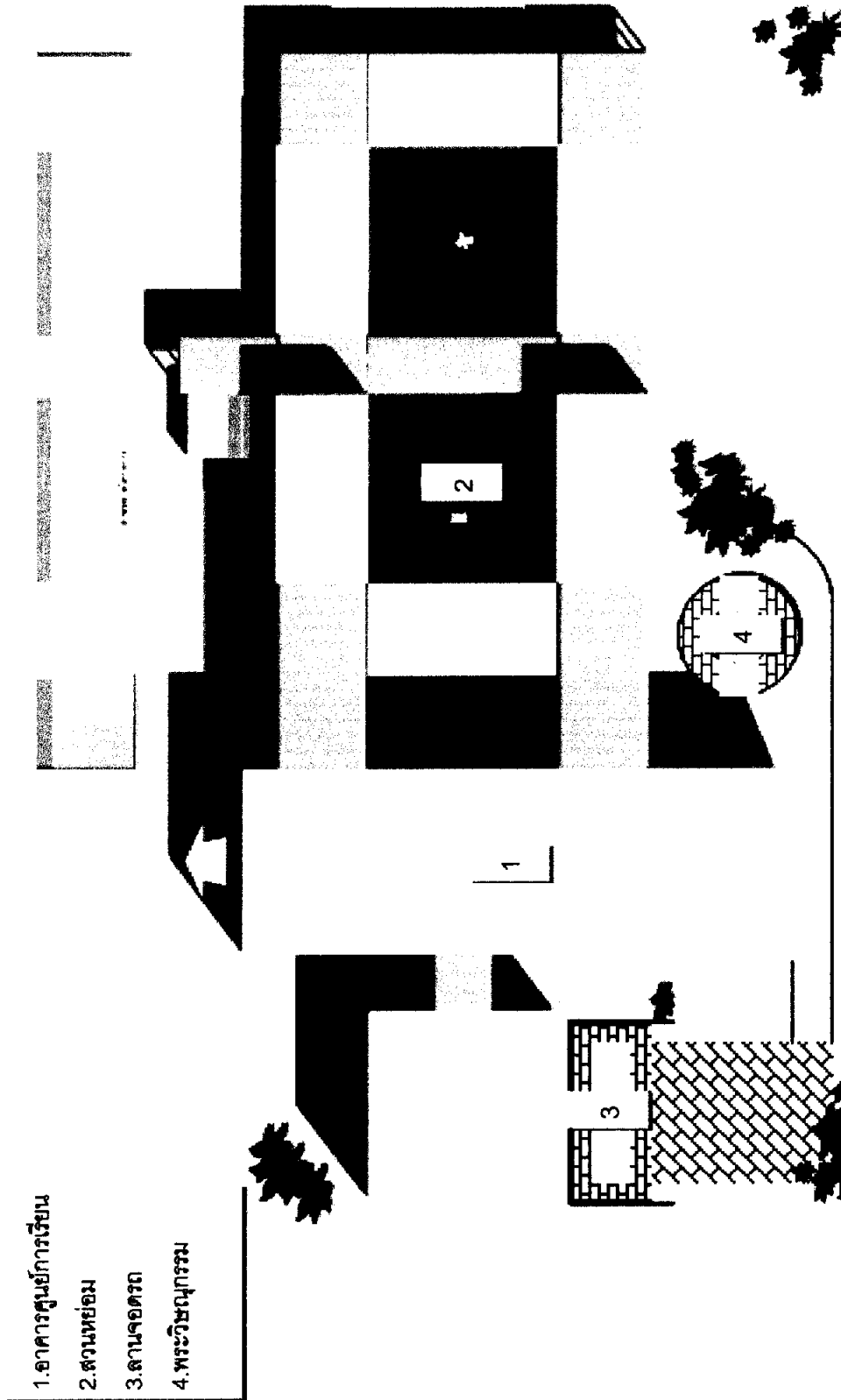
5. แผนผังแสดงพื้นที่

ผู้วิจัยได้นำผลการสำรวจมาดำเนินการจัดส่วนต่าง ๆ ของพื้นที่ใช้สอยทั้งภายในและภายนอกอาคารศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้เขียนแผนผัง ดังนี้

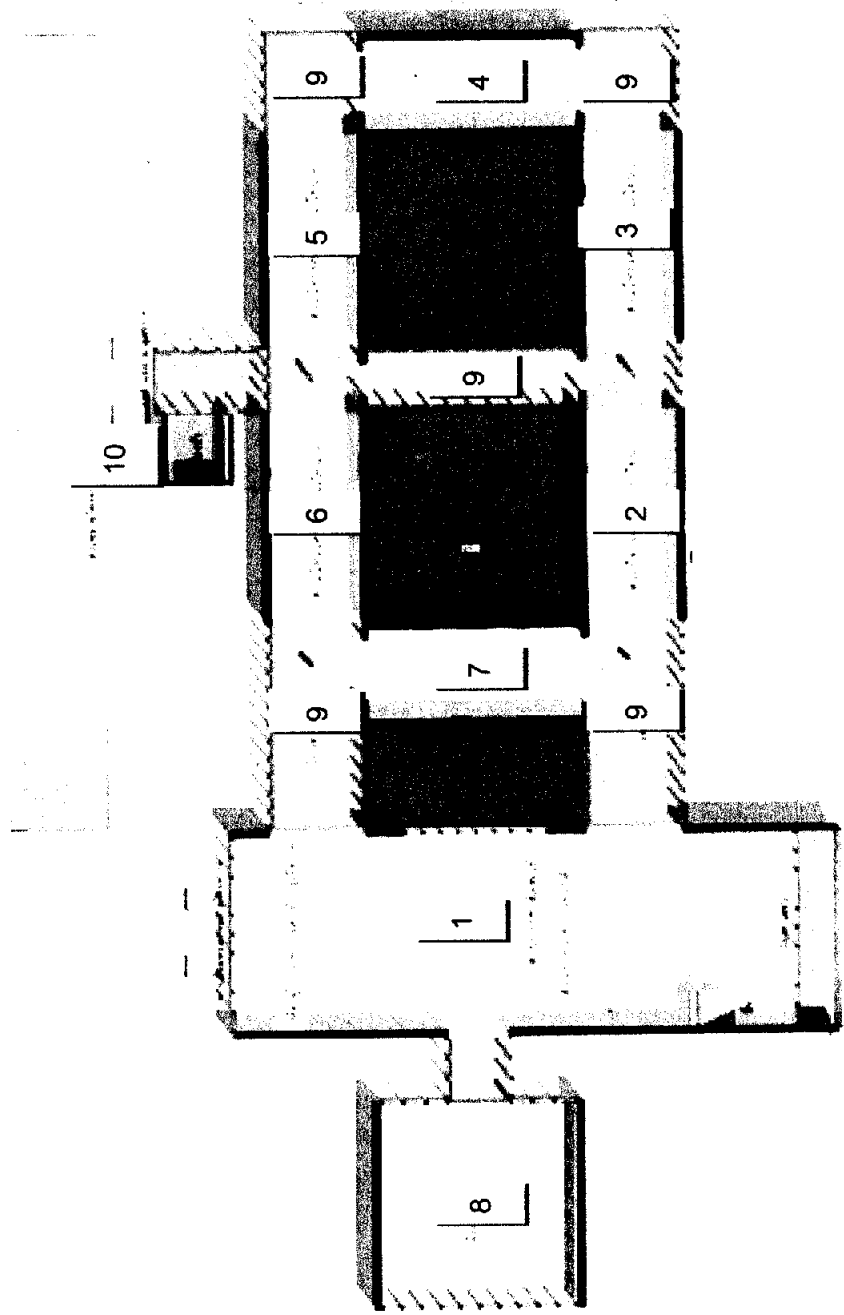
- 5.1 ทัศนียภาพอาคารศูนย์การเรียนรู้
- 5.2 แบบแปลนอาคารศูนย์การเรียนรู้
- 5.3 แผนผังภายในอาคารศูนย์การเรียนรู้ชั้นล่าง
- 5.4 แผนผังภายในอาคารศูนย์การเรียนรู้ในชั้นบน
- 5.5 แผนผังเส้นทางสัญจรภายในอาคารศูนย์การเรียนรู้ชั้นล่าง
- 5.6 แผนผังเส้นทางสัญจรภายในอาคารศูนย์การเรียนรู้ชั้นบน

ภาพที่ 5.2 ทัดนียภาพอาคารศูนย์การเรียน

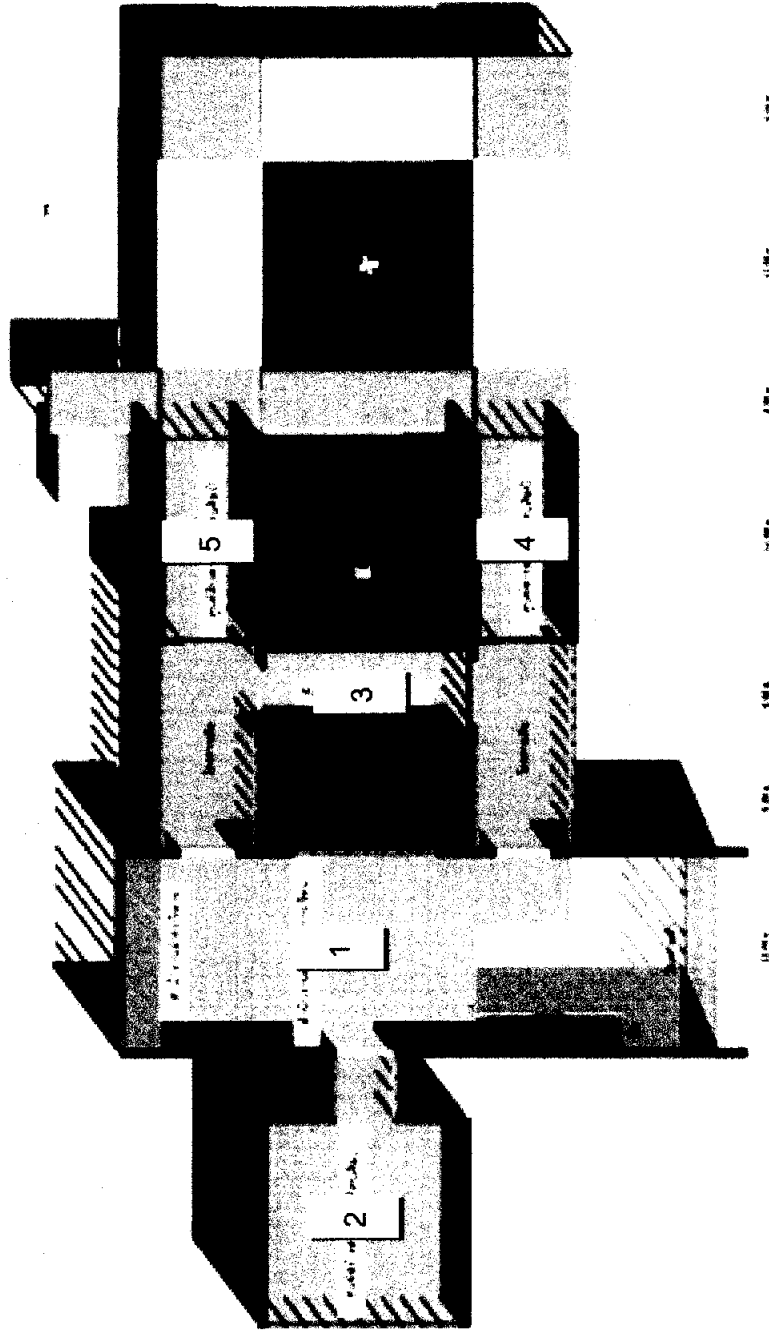

ภาพที่ 5.3 แบบแปลนอาคารศูนย์การเรียนรู้

- 1. สำนักงานฝ่ายบริหาร/
- ประชาสัมพันธ์/เจ้าหน้าที่
- ระลึก
- 2. ส่วนนิเทศการทฤษฎีเรียน 1
- 3. ส่วนนิเทศการทฤษฎีเรียน 2
- 4. ส่วนนิเทศการทฤษฎีเรียน 3
- 5. ส่วนนิเทศการทฤษฎีเรียน 4
- 6. ส่วนนิเทศการทฤษฎีเรียน 4
- 7. ส่วนนิเทศการทฤษฎีเรียน 4
- 8. ห้องประชุม
- 9. โถงทางเดิน
- 10. ห้องน้ำ

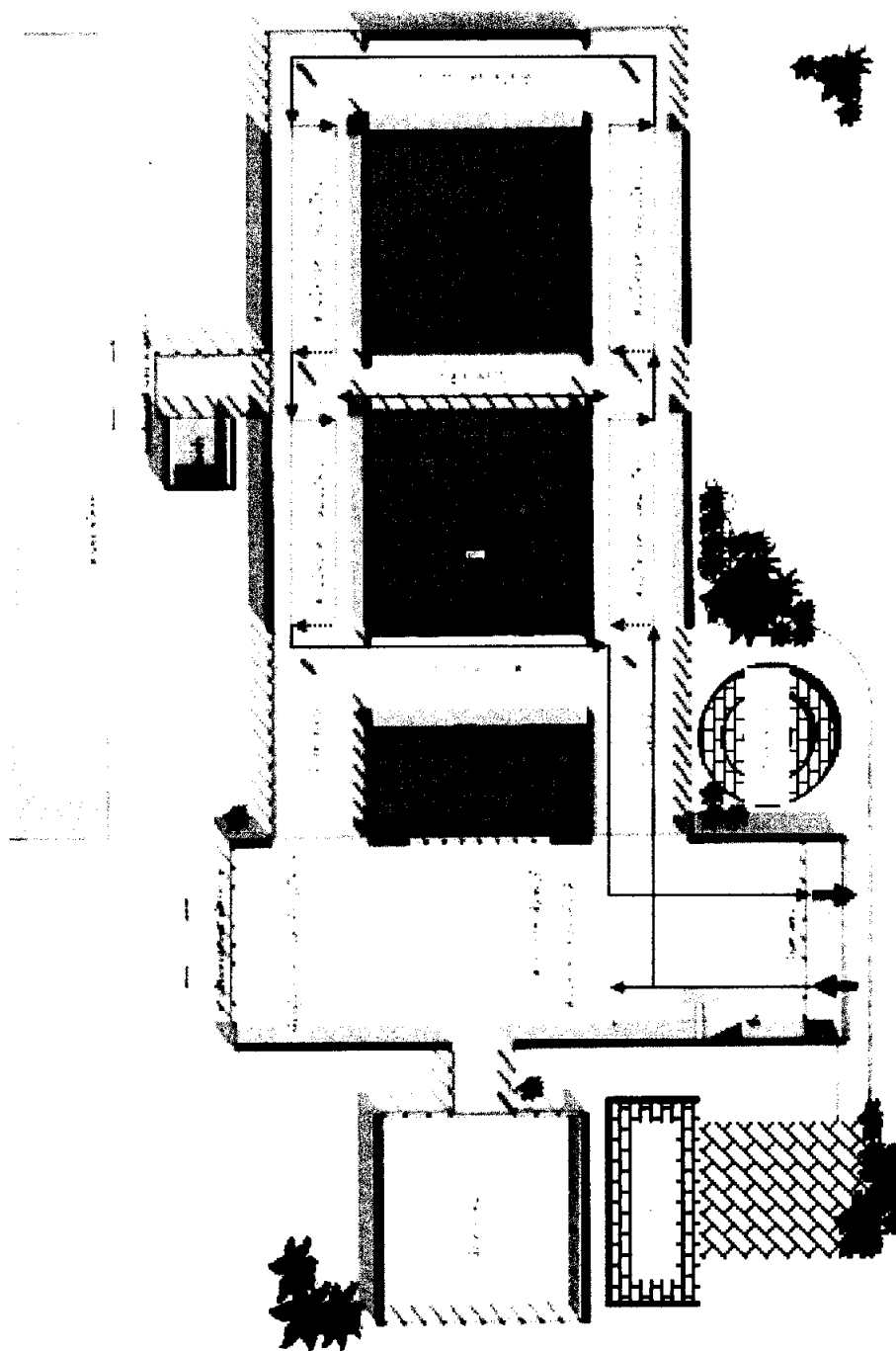
ภาพที่ 5.4 แผนผังภายในอาคารศูนย์การเรียนรู้ขั้นกลาง

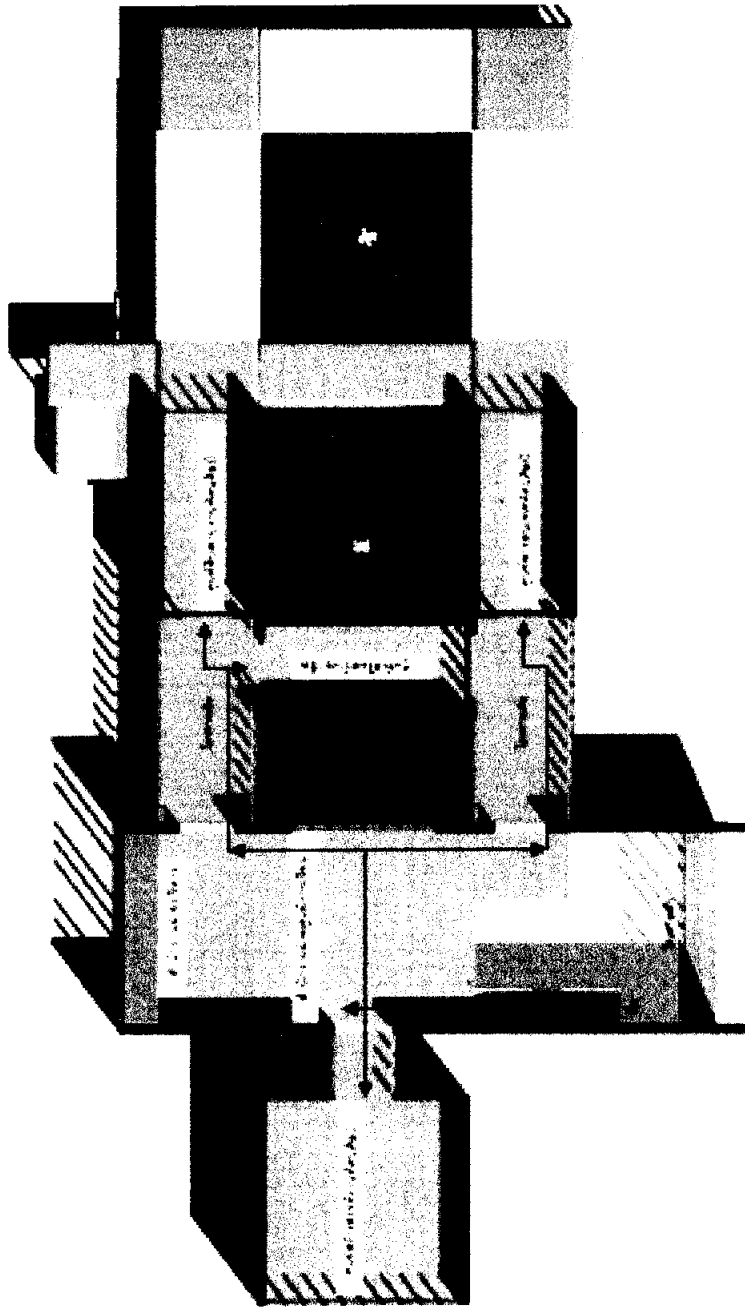
- 1. ส่วนงานแผ่นดาดฟ้า
- 2. ส่วนงานเสา
- 3. ส่วนงานคาน
- 4. ส่วนงานผนัง
- 5. ส่วนงานฝ้า
- 6. โถงทางเดิน

ภาพที่ 5.5 แผนผังภายในอาคารศูนย์การเรียนรู้

ภาพที่ 5.6 แผนผังเส้นทางสัญจรภายในอาคารศูนย์การเรียนรู้ชั้นล่าง

ภาพที่ 5.7 แผนผังเส้นทางตั้งอยู่ภายในอาคารศูนย์การเรียนรู้ชั้นบน

เอกสารภาพผนวกหมายเลข 1
รายการเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก

ตารางที่ 5.3 แสดงรายการเครื่องมือ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในศูนย์การเรียนรู้

รายการเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวน	ราคา/ บาท
1. เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในอาคารชั้นที่ 1		
1.1 ส่วนโถงทางเข้า-ออก		
1.1.1 ตู้ฝังจำลองที่ตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับผู้รับบริการโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร	1 ตู้	12,000
1.1.2 เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ จำหน่ายบัตร และของที่ระลึก	1 ชุด	15,000
1.1.3 ตู้โชว์สินค้า (ของที่ระลึก) ติดผนัง	1ชุด	20,000
1.1.4 ชุดรับแขกขนาดเล็ก	1 ชุด	7,000
1.1.5 โทรทัศน์สี 29 นิ้ว	1 เครื่อง	12,000
	รวมเงิน	66,000
1.2 ห้องผู้อำนวยการศูนย์การเรียนรู้ ฯ		
1.2.1 โต๊ะและเก้าอี้ ทำงาน	1 ชุด	4,000
1.2.2 คอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องพิมพ์	1 ชุด	30,000
1.2.3 ชุดรับแขกขนาดเล็ก	1 ชุด	7,000
1.2.4 เคาน์เตอร์เตี้ยสำหรับเก็บเอกสาร	1 ตู้	5,000
1.2.5 เครื่องปรับอากาศ	1 เครื่อง	21,000
1.2.6 โทรทัศน์สี 21 นิ้ว	1 เครื่อง	5,000
	รวมเงิน	72,000
1.3 ห้องประชุม		
1.3.1 โต๊ะประชุมรูปโค้ง	1 ชุด	60,000
1.3.2 เก้าอี้ล้อเลื่อน	30 ตัว	54,000
1.3.3 จอรับภาพควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์ ขนาด 120 นิ้ว	1 จอ	15,800
1.3.4 เครื่องฉายภาพที่บแสง	1 เครื่อง	20,000

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

รายการเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวน	ราคา/ บาท
1.3.5 เครื่องโปรเจคเตอร์	1 เครื่อง	43,000
1.3.6 เครื่องบันทึกเสียง	1 เครื่อง	5,000
1.3.7 เครื่องเล่นเทปบันทึกเสียง	1 เครื่อง	15,000
1.3.8 โทรทัศน์สี 29 นิ้ว	1 เครื่อง	12,000
1.3.9 ไมโครโฟนตั้งโต๊ะ	30 ตัว	30,000
1.3.10 เครื่องปรับอากาศ	2 เครื่อง	42,000
รวมเงิน		296,800
1.4 ห้องนิทรรศการ		
1.4.1 ม้านั่งแบบเคลื่อนที่ได้สำหรับติดตั้งผลงานศิลปะ	10 บ้าย	22,000
1.4.2 แท่นแสดงผลงานประติมากรรม	10 แท่น	10,000
1.4.3 โคมไฟส่องเฉพาะจุด	20 ชุด	20,000
1.4.4 คอมพิวเตอร์มีดิสก์เดียว	1 ชุด	50,000
1.4.5 ลำโพงติดเพดาน	2 ชุด	5,000
1.4.6 กล้องโทรทัศน์วงจรปิด	1 ชุด	13,000
1.4.7 เครื่องปรับอากาศ	2 เครื่อง	42,000
รวมเงิน		162,000
2. เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในอาคารชั้นที่ 2		
2.1 ส่วนโถงชั้น 2		
2.1.1 ชุดเก้าอี้พักผ่อน	2 ชุด	8,000
2.1.2 เคาน์เตอร์เตี้ย	1 ชุด	2,500
2.1.3 โทรทัศน์สี 29 นิ้ว	1 เครื่อง	12,000
รวมเงิน		22,500
2.2 ศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์		
2.2.1 ตู้รับฝากสิ่งของ	1 ตู้	8,000
2.2.2 เคาน์เตอร์บรรณารักษ์	1 ชุด	15,000

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

รายการเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวน	ราคา/ บาท
2.2.3 ตู้หนังสือ	6 ตู้	65,000
2.2.4 โต๊ะ เก้าอี้ อ่านหนังสือ	6 ชุด	20,000
2.2.5 คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูล	20 ชุด	600,000
2.2.6 เครื่องพิมพ์คอมพิวเตอร์	3 เครื่อง	30,000
2.2.7 เครื่องถ่ายเอกสาร	1 เครื่อง	120,000
2.2.8 เครื่องโทรสาร	1 เครื่อง	12,000
2.2.9 โต๊ะทำงานเจ้าหน้าที่	2 ชุด	8,000
2.2.10 เครื่องปรับอากาศ	3 เครื่อง	63,000
รวมเงิน		941,000
2.3 ศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์		
2.3.1 ตู้รับฝากสิ่งของ	1 ตู้	4,000
2.3.2 เคาน์เตอร์ลงทะเบียน	1 ชุด	12,000
2.3.3 โต๊ะทำงานเจ้าหน้าที่	1 ชุด	4,000
2.3.4 ขาหยั่งเขียนภาพ	15 ชุด	18,000
2.3.5 กระดานรองเขียน	50 แผ่น	2,500
2.3.6 แป้นหมุน	15 เครื่อง	22,500
2.3.7 โต๊ะเขียนแบบ	5 ตัว	75,000
2.3.8 โต๊ะปฏิบัติงานภาพพิมพ์	1 ตัว	1,500
2.3.9 กระดานบอร์ดข่าวสารและแสดงผลงาน	2 บอร์ด	3,000
2.3.10 คอมพิวเตอร์	1 เครื่อง	30,000
2.2.11 เครื่องปรับอากาศ	3 เครื่อง	63,000
2.3.12 ตู้เก็บวัสดุอุปกรณ์	2 ตู้	8,000
2.3.13 ตู้เก็บผลงานศิลปะ	2 ตู้	8,000
2.3.14 โต๊ะไฟ	1 ตัว	16,000
2.3.15 โต๊ะจัดวางหุ่น	2 ตัว	4,000

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

รายการเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก		จำนวน	ราคา/ บาท
2.3.16 หุ่นสำหรับเขียนภาพ		20 ชุด	30,000
รวมเงิน			301,500
2.4 ศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย			
2.4.1	ตู้รับฝากสิ่งของ	1 ตู้	4,000
2.4.2	เคาน์เตอร์ลงทะเบียน	1 ชุด	12,000
2.4.3	โต๊ะทำงานเจ้าหน้าที่	1 ชุด	4,000
2.4.4	กระดานรองเขียน	50 แผ่น	2,500
2.4.5	โต๊ะปฏิบัติงานส่วนรวม	1 ตัว	1,500
2.4.6	กระดานบอร์ดข่าวสารและแสดงผลงาน	2 บอร์ด	3,000
2.4.7	คอมพิวเตอร์	1 เครื่อง	30,000
2.4.8	ตู้เก็บวัสดุอุปกรณ์	2 ตู้	8,000
2.4.9	ตู้เก็บผลงานศิลปะ	2 ตู้	8,000
2.4.10	โต๊ะไฟ	1 ตัว	16,000
2.4.11	เครื่องปรับอากาศ	3 เครื่อง	63,000
รวมเงิน			152,000
2.5 ศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์			
2.5.1	ตู้รับฝากสิ่งของ	1 ตู้	4,000
2.5.2	เคาน์เตอร์ลงทะเบียน	1 ชุด	12,000
2.5.3	โต๊ะทำงานเจ้าหน้าที่	1 ชุด	4,000
2.5.4	กระดานรองเขียน	50 แผ่น	2,500
2.5.5	โต๊ะปฏิบัติงานส่วนรวม	1 ตัว	1,500
2.5.6	กระดานบอร์ดข่าวสารและแสดงผลงาน	2 บอร์ด	3,000
2.5.7	คอมพิวเตอร์	1 เครื่อง	30,000
2.5.8	ตู้เก็บวัสดุอุปกรณ์	2 ตู้	8,000
2.5.9	ตู้เก็บผลงานศิลปะ	2 ตู้	8,000

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

รายการเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวน	ราคา/ บาท
2.5.10 โทรทัศน์สี 29 นิ้ว	1 เครื่อง	12,000
2.5.11 ลำโพงติดเพดาน	1 ชุด	2,500
2.5.12 เครื่องฉายภาพทึบแสง	1 เครื่อง	20,000
2.5.13 จอรับภาพควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์ ขนาด 120 นิ้ว	1 จอ	15,800
2.5.14 เครื่องโปรเจคเตอร์	1 เครื่อง	43,000
2.5.15 เครื่องปรับอากาศ	3 เครื่อง	63,000
รวมเงิน		229,300
2.6 ห้องทำงานของเจ้าหน้าที่ จำนวน 3 ห้อง		
2.6.1 โต๊ะทำงาน	11 ชุด	44,000
2.6.2 ตู้เก็บเอกสาร	6 ตู้	15,000
2.6.3 คอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องพิมพ์	6 ชุด	180,000
2.6.4 เก้าอี้รับแขก	1 ชุด	9,000
2.6.5 เครื่องปรับอากาศ	3 เครื่อง	63,000
รวมเงิน		311,000
3. เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในส่วนกลาง		
3.1 รถยนต์	1 คัน	800,000
3.2 คอมพิวเตอร์เฉพาะจุด	10 ดวง	50,000
รวมเงิน		850,000
รวมเงินที่ใช้ทั้งสิ้น		3,404,100

เอกสารภาพผนวกหมายเลข 2
รายได้ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับผู้รับบริการโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

รายได้ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ค่าเข้ารับบริการ

1. ผู้รับบริการโรงเรียนมัธยมศึกษามัธยมศึกษา (ช่วงชั้นที่ 3-4)	10 บาท	
คาดว่าผู้เข้าใช้บริการปีละ	28,800 บาท	เป็นเงิน 288,000 บาท
2. ผู้รับบริการโรงเรียนประถมศึกษา (ช่วงชั้นที่ 2)	- บาท	
คาดว่าผู้เข้าใช้บริการปีละ	18,000 คน	เป็นเงิน - บาท
3. นักวิชาการ/ประชาชน	20 บาท	
คาดว่าผู้เข้าใช้บริการปีละ	21,600 บาท	เป็นเงิน 432,000 บาท
4. นักท่องเที่ยวชาวไทย	50 บาท	
คาดว่าผู้เข้าใช้บริการปีละ	7,200 บาท	เป็นเงิน 360,000 บาท
5. นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	100 บาท	
คาดว่าผู้เข้าใช้บริการปีละ	7,200 บาท	เป็นเงิน 720,000 บาท
	รวมเป็นเงิน	1,800,000 บาท

ค่าบริการสารสนเทศ

1. ค่าถ่ายสำเนาเอกสาร แผ่นละ	1 บาท	
คาดว่าผู้เข้าใช้บริการปีละ	200,000 บาท	เป็นเงิน 200,000 บาท
2. ค่าพิมพ์เอกสาร		
- เอกสารขาว-ดำ	5 บาท	
คาดว่าผู้เข้าใช้บริการปีละ	50,400 คน	เป็นเงิน 225,000 บาท
- เอกสารสี	10 บาท	
คาดว่าผู้เข้าใช้บริการปีละ	50,400 คน	เป็นเงิน 504,000 บาท
3. ค่าบันทึกข้อมูลลงแผ่นดิสก์	50 บาท	
คาดว่าผู้เข้าใช้บริการปีละ	50,400 บาท	เป็นเงิน 2,520,000 บาท
4. ค่าสมาชิกศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์ (สำหรับนักวิชาการ/ ประชาชน)	50 บาท	
คาดว่าผู้เข้าใช้บริการปีละ	21,600 บาท	เป็นเงิน 1,080,000 บาท
	รวมเป็นเงิน	4,529,000 บาท

ค่าจำหน่ายผลงานและของที่ระลึก

1. ผลงานศิลปะของผู้รับบริการ		
คาดว่าจะมีผู้ซื้อต่อหัว 150 บาท	14,400 คน	เป็นเงิน 2,160,000 บาท
2. ผลงานศิลปะของศิลปิน		
คาดว่าจะมีผู้ซื้อต่อหัว 2,500 บาท	100 คน	เป็นเงิน 250,000 บาท
3. ของที่ระลึก		
คาดว่าจะมีผู้ซื้อต่อหัว 120 บาท	14,400 คน	เป็นเงิน 1,728,000 บาท
	รวมเป็นเงิน	4,138,000

ค่าให้เข้าสถานที่

1. แสดงผลงาน		
คาดว่าจะมีการจัด 12 ครั้ง ๆ ละ	10,400 บาท/ปี	เป็นเงิน 124,800 บาท
2. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม		
คาดว่าจะมีการจัด 12 ครั้ง ๆ ละ	4,000 คน	เป็นเงิน 48,000 บาท
3. ของที่ระลึก		
คาดว่าจะมีการจัด 24 ครั้ง ๆ ละ	5,000 คน	เป็นเงิน 120,000 บาท
	รวมเป็นเงิน	292,800 บาท

รายได้อื่น ๆ

1. ค่าสมาชิกศูนย์การเรียนรู้ ฯ		
คนละ 50 บาท/ปี คาดว่าสมัครปีละ	50,000 คน	เป็นเงิน 250,000 บาท
2. ค่าอบรม 12 ครั้ง ๆ ละ 100 บาท		
คาดว่าสมัครปีละ	240 คน	เป็นเงิน 24,000 บาท
3. ค่าเข้าค่ายศิลปะ 2 ครั้ง ๆ ละ 500 บาท		
คาดว่าสมัครปีละ	100 คน	เป็นเงิน 50,000 บาท
	รวมเป็นเงิน	324,000 บาท
	รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	11,083,800 บาท

เอกสารภาพผนวกหมายเลข 3
ตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และจำนวนที่บรรจุบุคลากร

ตารางที่ 5.4 แสดงตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และจำนวนบุคลากร

ตำแหน่ง	อัตราเงินเดือน/บาท	จำนวนบุคลากร	รวมเงินเดือน/บาท
1. ผู้อำนวยการศูนย์ ฯ	25,000	1	25,000
2. รองผู้อำนวยการศูนย์ ฯ	20,000	2	20,000
3. นักวิชาการ	15,000	1	15,000
4. เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ การเรียนรู้ย่อย	8,620	4	34,480
5. นักวัดผลประเมินผล	8,620	1	8,620
6. นักเทคโนโลยีและสื่อสาร การศึกษา	15,000	1	15,000
7. บรรณารักษ์	15,000	1	15,000
8. เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์	15,000	1	15,000
9. เจ้าหน้าที่จัดนิทรรศการ	8,620	1	8,620
10. เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	8,620	1	8,620
11. เจ้าหน้าที่ธุรการ	8,620	1	8,620
12. พนักงานรักษาความ ปลอดภัย	4,500	1	4,500
13. พนักงานทำความสะอาด	4,500	1	4,500
14. พนักงานขับรถ	4,500	1	4,500
15. คนสวน	4,500	1	4,500
16. วิทยากรพิเศษ	-	-	-
17. อาสาสมัคร	-	-	-
รวม		21	235,580

จากตารางที่ 5.4 แสดงรายจ่ายที่เป็นค่าจ้างบุคลากรของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับผู้รับบริการโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานครต่อเดือน จำนวน 235,580 บาท (ปีละ 2,826,960 บาท)

บทที่ 6

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร แบ่งการสรุปผลการวิจัย เป็น 3 ส่วนด้วยกัน คือ (1) สรุปผลการวิจัย (2) อภิปรายผล และ (3) ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ (1) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียนเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร (2) ศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และ (3) สร้างแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ (1) ผู้บริหาร ครูผู้สอนวิชาศิลปะสาขาทัศนศิลป์ และนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร จำนวน 552 คน และ (2) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา และด้านศิลปะสาขาทัศนศิลป์ จำนวน 20 คน

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (2) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน (3) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และ (4) แบบประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงานจากผู้ทรงคุณวุฒิ

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.4.1 การรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็น ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามให้กับโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร จำนวน 12 โรงเรียน ดังนี้ (1) ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนละ 4 คนรวมทั้งสิ้น 48 คนได้รับกลับคืนมา จำนวน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 62.50 (2) ครู/อาจารย์ผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

สาขาทัศนศิลป์จากโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 12 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คนรวมทั้งสิ้น 24 คน ได้รับกลับคืนมา จำนวน 18 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.00 และ (3) นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 12 โรงเรียน โรงเรียนละ 40 คนรวมทั้งสิ้น 480 คนได้รับกลับคืนมา จำนวน 405 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.00

1.4.2 การเก็บข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เทคนิคเคลฟาย ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้ผู้เชี่ยวชาญตอบ 3 รอบ ดังนี้ (1) รอบที่ 1 จัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 20 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 20 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 (2) รอบที่ 2 จัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 20 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 20 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และ (3) รอบที่ 3 จัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 20 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 17 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.00

1.4.3 การเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยจัดส่งแบบประเมินต้นแบบชิ้นงาน จำนวน 3 ฉบับ พร้อมหนังสือขอความร่วมมือให้ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยจัดส่งทางไปรษณีย์ และนำส่งด้วยตนเอง

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (2) การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และ (3) การวิเคราะห์ข้อมูลการรับรองต้นแบบชิ้นงาน วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1.6 ผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร โดยแบ่งการนำเสนอใน 3 ประเด็น คือ (1) ผลความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน (2) ผลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และ (3) ผลการวิจัยแบบประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงาน

1.6.1 ผลความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน มีดังนี้

1) ผลการวิจัยด้านกรอบความคิด พบว่า (1) *ปรัชญา* ของศูนย์การเรียนควรใช้ว่า ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์ เพื่อสร้างสุนทรียภาพ พัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการเรียนรู้ตามศักยภาพ (2) *ปณิธาน* ของศูนย์การเรียนควรใช้ว่า มุ่งให้เรียนรู้เห็นคุณค่าของกระบวนการทางทัศนศิลป์และนำไปใช้ในการพัฒนาชีวิต (3) *เป้าหมาย* ของศูนย์การเรียน

ควรเปิดให้บริการในช่วงหลังจากเลิกเรียน โดยศูนย์การเรียนรู้สามารถให้บริการแก่นักเรียนได้ไม่เกิน 50 คน/วัน (4) วัตถุประสงค์ ของศูนย์การเรียนรู้จัดตั้งเพื่อเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรม การเรียนและเผยแพร่ความรู้ด้านทัศนศิลป์ให้กับนักเรียนและชุมชน (5) นโยบาย ของศูนย์การเรียนรู้ ควรให้การส่งเสริมและพัฒนางานทัศนศิลป์ด้วยการฝึกทักษะปฏิบัติ และ (7) หน้าที่ ของศูนย์ การเรียนรู้ จัดกิจกรรมการศึกษาและการฝึกปฏิบัติด้านทัศนศิลป์

2) ผลการวิจัยด้านการบริหารและการดำเนินการ พบว่า (1) ขอบข่าย งานของฝ่ายจัดการศึกษา ควรเป็นหน่วยงานที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายในศูนย์การเรียนรู้ (2) ฝ่ายให้การสนับสนุนงานวิชาการ ควรเป็นหน่วยงานที่ให้คำปรึกษาและแนะแนวเกี่ยวกับการ ศึกษาด้านทัศนศิลป์ และ (3) ฝ่ายดำเนินงาน ควรเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่วางแผนงานและ นโยบายของศูนย์การเรียนรู้

3) ผลการวิจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า (1) ที่ตั้ง ของศูนย์การเรียนรู้ ควรตั้งในชุมชนของเขตพื้นที่การศึกษาที่สามารถเดินทางได้สะดวก และ (2) รูปแบบการจัดพื้นที่ ของศูนย์การเรียนรู้ควรจัดพื้นที่เป็น 2 ส่วน คือ ศูนย์ส่วนกลาง ที่จัดให้มีห้องเผยแพร่ผลงานทัศนศิลป์ และศูนย์การเรียนรู้ย่อยสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ลักษณะอาคารของศูนย์การเรียนรู้ ควรเป็นอาคารเดี่ยว มี 2 ชั้น

4) ผลการวิจัยด้านการจัดกิจกรรม พบว่า (1) เหตุผลของการเข้ารับ บริการของนักเรียน ต้องการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์ (2) งานทัศนศิลป์ที่ นักเรียนสนใจจะศึกษา เป็นเรื่องการเขียนภาพ (3) ศูนย์เส้นสายลายศิลป์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนภาพ วัสดุอุปกรณ์ และกระบวนการเขียนภาพ จัดเนื้อหา สาระเกี่ยวกับองค์ประกอบศิลป์ ประเภทของการเขียนภาพ และฝึกทักษะด้านเทคนิคการใช้วัสดุ อุปกรณ์และเทคนิคการใช้เทคโนโลยีในการเขียนภาพ (4) ศูนย์แต่งแต้มสีสัน มีวัตถุประสงค์เพื่อ ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานจิตรกรรม วัสดุ และการสร้างสรรค์ จัดเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ ทฤษฎีสีและหลักการใช้สีในการเขียนภาพจิตรกรรม และการฝึกทักษะด้านการเขียนภาพจิตรกรรม เทคนิคการจัดองค์ประกอบศิลป์ การเขียนภาพจิตรกรรมสีน้ำ และจิตรกรรมสีโปสเตอร์ (5) ศูนย์เสกสรรปั้นแต่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานประติมากรรม วัสดุ และการสร้างสรรค์ จัดเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์งานประติมากรรม และการฝึกทักษะด้านการประยุกต์ใช้งานประติมากรรมในชีวิตประจำวัน (6) ศูนย์สร้างสรรค์ งานพิมพ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานภาพพิมพ์ วัสดุ และการสร้างสรรค์ จัดเนื้อหาสาระเกี่ยวกับประเภทของงานภาพพิมพ์ และการฝึกทักษะด้านเทคนิคการใช้วัสดุ

อุปกรณ์ในงานภาพพิมพ์ (7) ศูนย์สืบสานงานศิลป์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานศิลปะภูมิปัญญาท้องถิ่น วัสดุ และการสร้างสรรค์ จัดเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงานภูมิปัญญาท้องถิ่น และการฝึกทักษะการสร้างงานภูมิปัญญาท้องถิ่นจากดิน และกระดาษ และ (8) วิธีการเรียนการสอน ของศูนย์การเรียนรู้ควรเป็นแบบสาธิต ใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นของจริง และควรเรียนด้วยวิธีการฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเอง

5) ผลการวิจัยด้านการประเมิน พบว่า (1) การประเมินก่อนเรียน ควรประเมินด้านทักษะ โดยใช้วิธีการสังเกตและการทดสอบ ด้วยเครื่องมือที่เป็นแบบประเมินชิ้นงานและให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง (2) การประเมินระหว่างเรียน ควรประเมินด้านทักษะพิสัย โดยใช้วิธีการสังเกตและผลการปฏิบัติงาน ด้วยเครื่องมือที่เป็นแบบประเมินชิ้นงาน และให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเองและประเมินโดยเพื่อน/กลุ่มเพื่อน (3) การประเมินหลังเรียน ควรประเมินด้านทักษะพิสัย โดยใช้ผลการปฏิบัติงาน ด้วยเครื่องมือที่เป็นแบบประเมินชิ้นงาน และให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง (4) การประเมิน ควรเป็นครูประจำศูนย์การเรียนรู้ย่อย และ (5) การแจ้งผลการเรียน ควรแจ้งผลการเรียนหลังจากการเรียนในแต่ละศูนย์การเรียนรู้ย่อย

6) ผลการวิจัยด้านการเทียบโอนผลการเรียนรู้ พบว่า ศูนย์การเรียนรู้ จัดให้มีการเทียบโอนผลการเรียนในด้านจิตพิสัยและทักษะพิสัย

7) ผลการวิจัยด้านบุคลากร พบว่า (1) บุคลากร ที่ให้ความรู้ด้านศิลปะ ควรเป็นวิทยากรในท้องถิ่น จัดให้มีครูประจำศูนย์การเรียนรู้ย่อย จำนวน 1 คน/ศูนย์การเรียนรู้ หน้าที่ในการอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน และ (2) แหล่งเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ควรจัดให้มีห้องอนุรักษ์ผลงานศิลปะเป็นแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมสำหรับนักเรียน

8) ผลการวิจัยด้านงบประมาณ พบว่า (1) รายได้ ศูนย์การเรียนรู้ควรได้รับเงินสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน และ (2) ลักษณะการเก็บเงิน ศูนย์การเรียนรู้ควรมีการเก็บเงินจากผู้เข้ารับบริการเป็นรายภาคการศึกษา

9) ผลการวิจัยด้านอื่น ๆ พบว่า (1) สิ่งอำนวยความสะดวก ศูนย์การเรียนรู้ ควรจัดป้ายนิเทศแสดงผลงาน และ (2) ประโยชน์ของศูนย์การเรียนรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนด้วยกันและกับบุคคลอื่น

1.6.2 ผลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยแบ่งผลการวิจัยโดยสรุปเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร ในด้านการบริหาร ด้านวิชาการ ที่มีความสอดคล้องกันในระดับมากที่สุด และระดับมาก โดยจำแนกเป็นองค์ประกอบ ได้ดังนี้

(1) *ปรัชญา* พบว่า ศูนย์การเรียนควรส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทัศนศิลป์ สร้างสุนทรียภาพให้เป็นไปตามความสนใจและศักยภาพของนักเรียน

(2) *ปณิธาน* พบว่า ศูนย์การเรียนควรจัดให้มีการศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับทัศนศิลป์ ผึกเทคนิค กระบวนการสร้างสรรค์และสุนทรียภาพทางความงาม

(3) *เป้าหมาย* พบว่า ศูนย์การเรียนควรกำหนดเป้าหมายด้านการให้บริการที่จะเปิดในช่วงเวลา 14.00 น. – 20.00 น. ของวันจันทร์-วันศุกร์ ส่วนวันเสาร์-วันอาทิตย์ เปิดให้บริการในช่วงเวลา 9.00 น.-20.00 น. โดยศูนย์การเรียนสามารถให้บริการแก่ผู้รับบริการได้ไม่เกิน 50 คนต่อวัน และ เป้าหมายด้านระยะเวลาดำเนินการ ในระยะแรกจะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ การออกแบบและก่อสร้าง แล้วจึงดำเนินการ ด้านการให้บริการ ด้านกิจกรรมการศึกษา และการฝึกทักษะปฏิบัติ

(4) *วัตถุประสงค์* พบว่า ศูนย์การเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการด้านการศึกษา ค้นคว้าและฝึกทักษะปฏิบัติด้านทัศนศิลป์ เพื่อสร้างเสริมให้เกิดสุนทรียภาพ และชื่นชมในความงามทางทัศนศิลป์ และสร้างงานทัศนศิลป์จากความคิดสร้างสรรค์ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่า

(5) *นโยบาย* พบว่า ศูนย์การเรียนควรส่งเสริมพัฒนาศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถและความสนใจของแต่ละบุคคล ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ สร้างเสริมให้เกิดสุนทรียภาพและรักในงานทัศนศิลป์ และจัดให้มีการบริหารที่ส่งเสริมการให้บริการเกี่ยวกับทัศนศิลป์

(6) *พันธกิจ* พบว่า ศูนย์การเรียนจะเป็นแหล่งให้ความรู้เกี่ยวกับศิลปะสาขาทัศนศิลป์ ได้แก่ การเขียนภาพ จิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ โดยจัดหาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มีความเหมาะสมกับการเรียนศิลปะสาขาทัศนศิลป์ รวมทั้งจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ให้มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ จัดแสดงผลงานที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของผู้รับบริการและศิลปินที่ต้องการจะเผยแพร่ผลงานของตนเอง รวบรวมและเผยแพร่ผลงานศิลปะจากศูนย์การเรียนไปสู่ชุมชน สร้างให้บุคลากรในชุมชนเกิดทัศนคติที่ดีต่องานทัศนศิลป์ และเป็นเครือข่ายความรู้เกี่ยวกับทัศนศิลป์

(7) *โครงสร้างการจัดหน่วยงาน* พบว่า ศูนย์การเรียนควรมีการดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการที่ควบคุมการบริหาร แบ่งการบริหารเป็น 2 ส่วน คือ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายศูนย์การเรียน

(8) *โครงสร้างการจัดศูนย์การเรียนย่อย* พบว่า ศูนย์การเรียนมีการแบ่ง

เป็นศูนย์การเรียนรู้ย่อย คือ ศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์ ศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย และศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์

(9) *บุคลากร* พบว่า ศูนย์การเรียนรู้ควรมีการจัดบรรจุบุคลากรต่าง ๆ ใหม่และมีการรับอาสาสมัครมาช่วยในการปฏิบัติงาน โดยเห็นว่าหัวหน้าศูนย์การเรียนรู้ควรมีความรู้เกี่ยวกับทัศนศิลป์ การจัดการศึกษา และการบริหาร

(10) *ที่ตั้ง* พบว่า ศูนย์การเรียนรู้ควรจัดตั้งอยู่ใกล้กับโรงเรียนมัธยมที่สามารถเดินทางได้อย่างสะดวกทั้งทางรถโดยสารประจำทาง รถไฟฟ้า หรือรถยนต์ส่วนตัว

(11) *เครื่องมือ* พบว่า ศูนย์การเรียนรู้ควรมีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในสำนักงานของฝ่ายต่าง ๆ และใช้ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ภายในศูนย์การเรียนรู้ โดยประมาณค่าใช้จ่ายไว้ทั้งสิ้น 3,404,100 บาท

(12) *งบประมาณ* พบว่า ศูนย์การเรียนรู้ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างอาคารสถานที่จากภาครัฐ ภาคเอกชน และการบริจาค ส่วนงบประมาณในการดำเนินงานส่วนหนึ่งอาจได้มาจากการเก็บค่าเข้าใช้บริการ ค่าสมาชิก ค่าเช่าสถานที่ และจากการจำหน่ายผลงานทัศนศิลป์และของที่ระลึก

(13) *ผลที่คาดว่าจะได้รับ* พบว่า ศูนย์การเรียนรู้จะเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้า การฝึกทักษะปฏิบัติ การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้กับนักเรียน และเผยแพร่ผลงานทัศนศิลป์ไปสู่ชุมชน

1.6.3 ผลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ การรับรองต้นแบบชิ้นงาน ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ผู้วิจัยได้สร้างต้นแบบชิ้นงานให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และด้านทัศนศิลป์ จำนวน 3 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินคุณภาพในภาพรวมของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครอยู่ในระดับ ดี

2. อภิปรายผล

จากการวิจัยผู้วิจัยอภิปรายผลของการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ดังนี้

2.1 **ปรัชญา** ของศูนย์การเรียนรู้ กำหนดไว้ว่า ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทัศนศิลป์ สร้างสุนทรียภาพให้เป็นไปตามความสนใจ และศักยภาพของนักเรียน ซึ่งมีความครอบคลุมและ

สัมพันธ์กับ จันตรี คุปตะวาทีน (2550: 7) กล่าวว่า “การเรียนรู้ศิลปะมุ่งเน้นและพัฒนาให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ การสังเกต การคิดที่เป็นเหตุเป็นผล คำนึงศักยภาพและความสนใจส่วนตัว ซึ่งจะนำไปสู่การเห็นคุณค่าเกิดความซาบซึ้งและเกิดความรักศิลปะ”

2.2 ปณิธาน ของศูนย์การเรียนรู้ กำหนดไว้ว่า จัดให้มีการศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับทัศนศิลป์ ฝึกเทคนิค กระบวนการสร้างสรรค์และสุนทรียภาพทางความงาม ซึ่งเป็นธรรมชาติของการเรียนศิลปะสาขาทัศนศิลป์ที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้ และฝึกทักษะปฏิบัติ ถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ โดยใช้สื่อวัสดุต่าง ๆ ตามความเหมาะสม สร้างให้เกิดสุนทรียภาพทางความงาม

2.3 เป้าหมาย ศูนย์การเรียนรู้มีเป้าหมายให้บริการสำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่สามารถเข้ารับบริการได้ตั้งแต่เวลา 14.00 น.-20.00 น. ในวันจันทร์-วันศุกร์ และวันเสาร์-วันอาทิตย์ เปิดให้บริการตั้งแต่เวลา 9.00 น.-20.00 น. ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนจึงมีเวลาในช่วงเย็นหลังจากเลิกเรียนที่สามารถเดินทางมาใช้บริการของศูนย์การเรียนรู้ได้และต้องการให้เปิดศูนย์ในวันเสาร์-วันอาทิตย์ เพราะเป็นวันหยุดราชการนักเรียนสามารถเดินทางใช้บริการของศูนย์การเรียนรู้ได้

2.4 วัตถุประสงค์สำหรับการให้บริการ ศูนย์การเรียนรู้กำหนดไว้ 3 ประการ คือ (1) เพื่อให้บริการด้านการศึกษาค้นคว้าและฝึกทักษะปฏิบัติด้านทัศนศิลป์ (2) เพื่อสร้างเสริมให้เกิดสุนทรียภาพ และชื่นชมในความงามทางทัศนศิลป์ และ (3) สร้างงานทัศนศิลป์จากความคิดสร้างสรรค์ให้เป็นผลผลิตที่มีคุณค่า สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2546: 2) ที่กล่าวว่า “วัตถุประสงค์ของการเรียนทัศนศิลป์ ต้องการให้นักเรียนมีการพัฒนา ด้านกระบวนการเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ การแสดงออก และการรับรู้เกี่ยวกับความงาม”

2.5 นโยบายและพันธกิจ ของศูนย์การเรียนรู้ มีการดำเนินงานในรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ที่ผู้รับบริการสามารถเข้ามาศึกษาเรียนรู้ และฝึกทักษะปฏิบัติด้วยตนเอง โดยใช้สื่อการเรียนรู้ที่ศูนย์การเรียนรู้จัดไว้ตามศักยภาพ ความสนใจของตน และไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลา สอดคล้องกับ อรรถจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2545) ที่กล่าวว่า “ประสบการณ์ตรงที่จัดสำหรับนักเรียนในศูนย์การเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสเลือกเรียนตามอัตราของตนและสร้างความคงทน” และ สมชัย วรานุกุลรักษ์ (2546: 47) ที่กล่าวว่า “แนวความคิดและหลักการของศูนย์การเรียนรู้เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนได้มีอิสระในการเรียนรู้ โดยใช้สื่อประสมหลายประเภท เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองภายใต้ความพร้อมและโอกาสของนักเรียนแต่ละคนที่แตกต่างกัน

2.6 การจัดหน่วยงาน ศูนย์การเรียนรู้มีการบริหารและดำเนินงานแบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหารและฝ่ายศูนย์การเรียนรู้ โดยมีผู้อำนวยการศูนย์การเรียนรู้เป็นผู้ควบคุมการบริหารงาน ศูนย์การเรียนรู้ให้เป็นไปตามนโยบายและพันธกิจที่กำหนดไว้ในองค์ประกอบนี้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความเห็นด้วยว่านโยบายและพันธกิจดังกล่าวข้างต้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2.7 ศูนย์การเรียนรู้ย่อย เป็นส่วนสำคัญที่สุดของศูนย์การเรียนรู้ มีจำนวน 4 ศูนย์ ดังนี้

2.7.1 ศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์ เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่เน้นด้านการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับทัศนศิลป์ที่จัดให้มีสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าที่อยู่ในรูปแบบของเอกสาร ตำรา หนังสือ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ สอดคล้องกับ อรรถจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2545) ที่กล่าวเกี่ยวกับลักษณะของศูนย์การเรียนรู้ว่า "ศูนย์การเรียนรู้ที่ให้นักเรียนค้นคว้า ต้องมีวัสดุที่หลากหลายให้นักเรียนเลือกใช้ เช่น หนังสือที่หลากหลาย คอมพิวเตอร์ สื่อประสม อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ เป็นต้น โดยนักเรียนจะเป็นคนตัดสินใจเลือกใช้และกำหนดเวลาในการใช้ สื่อแต่ละชนิดซึ่งนักเรียนสามารถใช้สื่อที่ตนสนใจ เพราะนักเรียนเป็นผู้เลือกสื่อที่ตนสนใจ และเหมาะสมกับความสามารถของตน เป็นการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย มีกิจกรรมมากมาย หลากหลายด้วยสื่อ นานาชนิดทั้งสื่อเอกสารสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์" ส่วน ทิพวัลย์ มากแสง (2544) ได้กล่าวเกี่ยวกับลักษณะของศูนย์การเรียนรู้ว่า "เป็นการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความสนใจของบุคคล (Individual Interest Promotion Programmer-IIP) การศึกษาในรูปแบบนี้จัด เพื่อเปิดโอกาสให้แต่ละคนมีโอกาสเรียนรู้เรื่องที่ตนสนใจโดยเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับวัฒนธรรม ความเชื่อ สุภาพอนามัย ศิลปะ กีฬา เป็นต้น"

2.7.2 ศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่เน้นด้านการฝึกทักษะ ปฏิบัติเกี่ยวกับทัศนศิลป์ทั้งด้านการวาดเขียน การเขียนภาพจิตรกรรม การสร้างงานประติมากรรม และงานภาพพิมพ์ ภายในศูนย์จะประกอบไปด้วยบริเวณสำหรับการปฏิบัติงาน สำหรับเก็บวัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน และผลงานของนักเรียน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีส่วนช่วยในการกระตุ้นให้นักเรียนมีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์และมีการพัฒนาทักษะด้านทัศนศิลป์ เพราะหากนักเรียนมีสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมก็จะช่วยให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ ข้อคิดเห็นของนักวิชาการ 4 ท่าน คือ (1) ประทิน มหาจันทร์ (2542) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียน การสอนสำหรับกลุ่มวิชาปฏิบัติ ถ้าจะให้ได้ผลสมบูรณ์ จะต้องต้องมีวัสดุอุปกรณ์อย่างพร้อมมูล หากไม่แล้วคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการปลูกฝังให้นักเรียนจะไม่เกิดขึ้นตามต้องการ" (2) อรรถจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2545) ได้กล่าวถึงการออกแบบพื้นที่สำหรับการทำงานของนักเรียน โดยจัดให้มีโต๊ะ

สำหรับทำงานศิลปะ (3) อรพรรณ พรสีมา (2542) ได้กล่าวว่าการจัดแผนผังของศูนย์การเรียนรู้ควรมีพื้นที่สำหรับเก็บสื่อและอุปกรณ์ที่ยังไม่ได้ใช้ พื้นที่สำหรับจัดแสดงสื่อเพื่อบริการ และ (4) วนิดา จิงประสิทธิ์ (2532) ได้กล่าวว่าการจัดพื้นที่ใช้งานควรมีเนื้อที่สำหรับให้บริการยืมสื่อ ขอยืมสื่อ และตรวจเช็คสื่อหลังคืน เนื้อที่สำหรับเก็บสื่อประเภทวัสดุและเครื่องมือเพื่อให้บริการ และเนื้อที่สำหรับการศึกษาตามเอกัตภาพ

2.7.3 ศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่เน้นด้านการศึกษา และฝึกทักษะปฏิบัติเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ไทย โดยจัดให้มีแหล่งศึกษาและมีพื้นที่สำหรับให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เพื่อเป็นการสืบทอดและรักษา ศิลปะอันเป็นภูมิปัญญาของไทยให้คงอยู่ต่อไป สอดคล้องกับ อัญชลิต คงพัฒน์ (2545) ที่ได้เสนอแนะว่า ในการจัดการเรียนด้านศิลปะควรมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีความซาบซึ้ง ความภูมิใจในศิลปะไทย และศิลปะท้องถิ่น

2.7.4 ศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์ เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่เน้นด้านการศึกษา และฝึกทักษะปฏิบัติเกี่ยวกับอาชีพที่ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านทัศนศิลป์ ซึ่งนักเรียนสามารถเข้ามา ศึกษาและฝึกฝนได้ด้วยตนเอง และมีการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ มาอบรมให้กับนักเรียนตามความเหมาะสม เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือการประกอบอาชีพในอนาคต สอดคล้องกับ จันตรี คุปตะวาทีน (2550) ที่กล่าวถึงความสำคัญของศิลปะว่า ต้องการให้นักเรียนค้นพบศักยภาพของตนเอง ให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาให้นักเรียนได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือใช้ประกอบอาชีพได้

2.8 การบริหารงาน ของศูนย์การเรียนรู้เน้นใช้บุคลากรที่ได้รับการคัดเลือก แต่งตั้ง หรือเป็นบุคลากรที่บรรจุใหม่ กลุ่มที่เป็นอาสาสมัครเข้าช่วยเหลือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย และกลุ่มที่เป็นวิทยากรรับเชิญมาให้ความรู้กับผู้รับบริการในเรื่องที่ผู้รับบริการสนใจในประเด็นนี้ สอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2543) ที่กล่าวว่า ในศูนย์การเรียนรู้ควรประกอบด้วยบุคลากร 3 กลุ่ม คือ (1) เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์การเรียนรู้ (2) วิทยากรเสริม และ (3) อาสาสมัคร

2.9 อาคาร ของศูนย์การเรียนรู้เป็นอาคารที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการใช้งานและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยอาคารจะจัดตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน ที่นักเรียนสามารถเดินทางมาใช้บริการได้อย่างสะดวก ตัวอาคารเป็นแบบสากล มีลักษณะเป็นอาคารเดี่ยว 2 ชั้น ที่

มีการจัดพื้นที่ใช้สอยได้อย่างเหมาะสม ส่วนที่เป็นพื้นที่บริการสำหรับบุคคลทั่วไปจะอยู่ชั้นล่าง ได้แก่ ห้องผู้อำนวยการศูนย์การเรียนรู้และฝ่ายบริหาร ห้องประชุมรวม ห้องนิทรรศการถาวรและห้องนิทรรศการหมุนเวียน ส่วนนันทนาการ และส่วนประชาสัมพันธ์และจำหน่ายของที่ระลึก ชั้นบนจะเป็นส่วนที่ให้บริการสำหรับนักเรียนที่จะเข้าใช้บริการในศูนย์การเรียนรู้ย่อยทั้ง 4 ศูนย์ เพื่อให้ไม่ให้เกิดความแออัดของเข้ามารอบกวนการศึกษา ค้นคว้า และการฝึกทักษะปฏิบัติของนักเรียน และส่วนที่เป็นสำนักงานของฝ่ายศูนย์การเรียนรู้ ภายในอาคารของศูนย์การเรียนรู้มีการวางระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานที่จำเป็น ไม่ว่าจะเป็น ระบบประปา ระบบระบายน้ำทิ้ง ระบบไฟฟ้า และระบบโทรคมนาคม มีสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น มีความเงียบสงบ สอดคล้องกับ จินตนา ผลสนอง (2540) ในเรื่องของที่ตั้งของศูนย์การเรียนรู้ที่กล่าวว่า “ศูนย์การเรียนรู้ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ใกล้ชุมชน การคมนาคมสะดวก ปลอดภัยจากเสียงรบกวน” และจากการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เห็นด้วยในระดับมากและมากที่สุดเกี่ยวกับรูปแบบและลักษณะการจัดพื้นที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกของศูนย์การเรียนรู้

2.10 งบประมาณ ของศูนย์การเรียนรู้ส่วนหนึ่งจะได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ภาคเอกชน ค่าสมาชิก และจากการจัดจำหน่ายของที่ระลึกและผลงานศิลปะภายในศูนย์การเรียนรู้ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด เป็นธรรมดาที่กิจกรรมภายใต้การดูแลของรัฐจะได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐ

2.11 ห้องแสดงนิทรรศการ ของศูนย์การเรียนรู้มีทั้งนิทรรศการถาวรที่แสดงผลงานศิลปะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระบรมวงศานุวงศ์อื่น ๆ รวมทั้งผลงานของศิลปินระดับประเทศและระดับโลก และนิทรรศการแบบหมุนเวียนที่จะแสดงผลงานของนักเรียนที่เข้ามาเรียนในศูนย์หรือผลงานของศิลปินที่ต้องเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชน ให้ได้เรียนรู้ เห็นคุณค่า และซาบซึ้งในความงามทางทัศนศิลป์ ช่วยให้นักเรียนได้สัมผัสและเรียนรู้จากผลงานจริง สอดคล้องกับ รุติคันส์ พากซ์ลูซี (2545) ในเรื่องการศึกษาสถานนอกสถานที่ ที่กล่าวว่า “การศึกษาดูงานนอกสถานที่ช่วยขยายขอบเขตความรู้และความเข้าใจของนักเรียนที่มีผลต่องานทัศนศิลป์ให้กว้างขวางขึ้น การได้สัมผัสกับงานศิลปะต้นฉบับ มีส่วนปลูกเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจใคร่รู้และทำการสำรวจ วิเคราะห์ ผลงานด้วยการร่างภาพ จุดบันทึก และสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกันในขณะชมผลงานศิลปะ”

ลักษณะเด่นของงานวิจัยนี้อยู่ที่ต้นแบบชิ้นงานที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลและนำมากำหนดเป็นความต้องการ และความคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลต่าง ๆ แล้วจึงนำข้อมูลมากำหนดเป็นองค์ประกอบของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ได้แก่ ปรัชญา ปณิธาน

เป้าหมาย วัตถุประสงค์ พันธกิจ นโยบาย โครงสร้างการจัดหน่วยงาน บุคลากร การจัดพื้นที่ เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก โครงสร้างพื้นฐาน งบประมาณ และประโยชน์ที่ได้รับ การจัด การศึกษาในศูนย์การเรียนนั้นเป็นการศึกษาด้วยตนเองจากสื่อ วัสดุ ที่ทางศูนย์การเรียนจัดไว้ สอดคล้องกับ สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2527) ที่กล่าวว่า “นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้นั้นต้องผ่าน การปฏิบัติด้วยตนเอง ใช้วิธีการศึกษาด้วยตนเอง เป็นวิธีการสอนที่ดีวิธีหนึ่งในการสอนเพื่อหา ความรู้ทางวิชาชีพ โดยให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและวัสดุที่จัดเตรียมไว้ให้ วิธีการสอนแบบนี้จะให้ประสิทธิภาพนั้นนักเรียนแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มควรจะได้รับเอกสารและ วัสดุต่าง ๆ ภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสมและการควบคุมดูแลจากครูผู้สอน”

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การนำศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะไปใช้ ขนาดของศูนย์การเรียนมีขนาดใหญ่ในการนำไปใช้อาจปรับให้ศูนย์การเรียนมีขนาดเล็กลง และ ใช้บุคลากรเท่าที่จำเป็นตามขนาดของศูนย์การเรียน

3.1.2 การเลือกสถานที่จัดตั้งศูนย์การเรียนต้องคำนึงถึงความสะดวกของ ผู้ให้บริการในการเดินทางไปรับบริการและสภาพแวดล้อม ก่อนการจัดตั้งควรสำรวจเกี่ยวกับ สถานที่จัดตั้งศูนย์การเรียน

3.1.3 ในการจัดตั้งศูนย์การเรียนนั้นจะใช้งบประมาณที่ค่อนข้างสูง หากมีปัญหา ในการจัดหาทุนในการดำเนินงาน เพื่อใช้จ่ายในเรื่องของการจัดหาพื้นที่และการก่อสร้างอาคาร ของศูนย์การเรียน ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องควรขอทุนอุดหนุนจากหน่วยงาน มูลนิธิ หรือองค์กร

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาขาทัศนศิลป์ ที่ผู้วิจัยออกแบบจัดตั้งขึ้นนั้นใช้สำหรับนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมิน และรับรองศูนย์การเรียนดังกล่าวมีคุณภาพระดับดี น่าจะมีการนำศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะไปใช้กับนักเรียนในระดับประถมศึกษา

3.2.2 ศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาขาทัศนศิลป์ได้ ออกแบบจัดตั้งโดยความร่วมมือระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษา และได้เชิญผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับ ศิลปะ สาขาทัศนศิลป์ในชุมชนมาเป็นวิทยากร น่าจะมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบความสัมพันธ์ ระหว่างชุมชนกับโรงเรียนในการดำเนินงานศูนย์การเรียน

3.2.3 ผู้วิจัยได้ออกแบบศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาขาทัศนศิลป์ขึ้นมาโดยจัดให้นักเรียนมาเรียนด้วยตนเองที่ศูนย์การเรียนรู้ โดยมีศูนย์การเรียนย่อยทั้ง 4 ศูนย์ คือ ศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์ ศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์ไทย และศูนย์เสริมสร้างอาชีพทัศนศิลป์ เป็นการเรียนแบบเผชิญหน้า ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปน่าจะสร้างแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสาขาทัศนศิลป์เหมือนจริง สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม (2539) *คู่มือการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้ในสถานศึกษา*
กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม (2540) *แนวทางการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร คุรุสภา*
ลาดพร้าว
- กิดานันท์ มลิทอง (2543) *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์*
มหาวิทยาลัย
- กิดานันท์ มลิทอง (2544) *สื่อการสอนและฝึกอบรม: จากสื่อพื้นฐานถึงสื่อดิจิทัล กรุงเทพมหานคร*
อรุณการพิมพ์
- กระทรวงศึกษาธิการ, ชุดฝึกอบรม (2544) *การจัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชุดที่ 7*
กรุงเทพมหานคร
- ขนิษฐา รุจิโรจน์ (2537) *อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยรามคำแหง*
- ครรชิต มาลัยวงศ์ (2539) *ก้าวไปกับเทคโนโลยีสารสนเทศ กรุงเทพมหานคร เอ อาร์ท อินฟอร์เมชั่น*
แอนด์ พับลิเคชั่น
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน (2542) *คู่มือการบริหารงานวิชาการ*
- จินตนา ผลสนอง (2540) "การพัฒนารูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพสำหรับศูนย์
การเรียนรู้ในชุมชนสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน " *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์*
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จิรวัดณ์ ยุวอมรพิทักษ์ (2544) "ลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักศึกษาชั้นปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยรามคำแหง" *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยบริการ*
เฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- จันทร์ คุปตะวาทีน (2550) "หน่วยที่ 4 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ (2)" *ประมวลสาระชุดวิชา*
การพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, สำนักงาน (2532) *การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย สำนักงานคณะกรรมการ*
การศึกษาแห่งชาติ

- จิตติคันส์ พากย์สุชี (2547) "ผลการสอนทัศนศิลป์โดยบูรณาการการจัดการศึกษานอกสถานที่ที่มี
ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชะลูด นิมเสมอ (2536) *องค์ประกอบของศิลปะ* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2517) "ศูนย์การเรียนแนวทางใหม่สำหรับการปฏิรูปห้องเรียน"
วารสารครุศาสตร์
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2536) "หน่วยที่ 1 การจัดระบบทางการศึกษา" *ประมวลสาระชุดวิชาการ
จัดระบบทางการศึกษา* นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2543) *มิติที่ 3 ทางการศึกษา: สานฝันสู่ความเป็นจริง* บ.เอส.อาร์.พรินต์ติ้ง
แมสโปรดักส์
- ชัยณรงค์ เจริญพานิชย์กุล (2533) *พัฒนาเด็กเล็กด้วยศิลปะ* กรุงเทพมหานคร อักษรระสัมพันธ์
- ทิพวัลย์ มาแสง (2544) *การพัฒนาศูนย์การเรียนในประเทศไทย: วิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกับ
แนวทางขององค์การสหประชาชาติ* กรุงเทพมหานคร บรรณกิจ
- ทวีเกียรติ ไชยยงยศ (2538) *สุนทรียะทางทัศนศิลป์ (Aesthetic of Visual Arts)* สถาบัน
ราชภัฏสวนดุสิต
- ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2543) "การนำเสนอรูปแบบศูนย์วิทยบริการสำหรับศูนย์ศึกษา
พระพุทธศาสนาวันอาทิตย์" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา
โสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ธงชัย สันติวงษ์ (2539) *การบริหารงานบุคคล* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- ธนพล อเนกสิทธิสิน (2547) "การนำเสนอรูปแบบศูนย์การเรียนในโรงพยาบาลสำหรับเด็ก
เจ็บป่วย" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรการสอนและ
เทคโนโลยีการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นิคม ทาแดง (2536) "หน่วยที่ 3-5 การสร้างแบบจำลองทางการศึกษา" ใน *ประมวลสาระชุดวิชา
การจัดระบบทางการศึกษา* นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- นิรมล ตีรณสาร สวัสดิบุตร (2525) "ความสอดคล้องระหว่างสมรรถภาพครูโรงเรียนประถมศึกษาใน
จังหวัดเชียงรายกับสมรรถภาพที่คาดหวังตามหลักสูตรประถมศึกษา" วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- บัลลือ ขอรวมเดช (2534) "สภาพปัญหาการสอนศิลปะภาคปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บุญเกื้อ ควรรหาเวช (2542) *นวัตกรรมการศึกษา* นนทบุรี ภาควิชาเทคโนโลยี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- บุญเยี่ยม แยมเมือง (2537) *สุนทรีย์ทางทัศนศิลป์* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- ประยูร ศรีประสาธน์ (2534) "หน่วยที่ 1 ลักษณะของการศึกษาทางไกล" ใน *เอกสารประมวลสาระชุดวิชาการศึกษาทางไกล* หน้า 7 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ประเสริฐ ศิลรัตน์ (2542) *สุนทรีย์ทางทัศนศิลป์* กรุงเทพมหานคร โอ.เอส. พรีนติ้งเฮาส์
- พัชริน สงวนผลไพโรจน์ (2539) "การสำรวจสภาพและความต้องการของครุศิลปศึกษา เกี่ยวกับห้องปฏิบัติการทางศิลปะ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วนิดา (นิมเสมอ) จึงประสิทธิ์ (2532) "การบริหารและบริการงานโสตทัศนศึกษา" วิทยานิพนธ์ ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2540) "หน่วยที่ 2 สู่การจัดระบบทางการศึกษา" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดระบบการศึกษา* หน้า 71-114 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2549) "การจัดระบบทางการศึกษา" ใน *ประมวลสาระชุดวิชา ฉบับเพิ่มเติม* หน้า 5-11 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- วิชาการ กรม (2546) *สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กระทรวงศึกษาธิการ*
- วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง* มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วิชญา ปาณปณัง (2542) "การนำเสนอรูปแบบเชิงแนวคิดศูนย์วิทยบริการสาธารณะสำหรับ กรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สรกิจ ไศภิตกุล (2537) "การศึกษาโครงการจัดตั้งศูนย์ศิลป์แห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2543" วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- สมคิด อิศระวัฒน์ (2538) "การเรียนรู้ด้วยตนเอง" วารสารการศึกษานอกโรงเรียน
- สมชัย วรานุกุลรักษ์ (2545) "การพัฒนากระบวนการจัดศูนย์การเรียนรู้ในสถานประกอบการ"
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมยศ นาวิการ (2540) *การบริหาร* กรุงเทพมหานคร สมหมายการพิมพ์
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย (2536) ฝ่ายบัณฑิตศึกษา สำนักวิชาการ *คู่มือการเขียนรายงาน
ทางวิชาการ* สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สุวีณา เกนทะนะคิล (2545) "การพัฒนากระบวนการฝึกอบรมทางไกลผ่านจอภาพแบบโทรทัศน์
ปฏิสัมพันธ์เป็นสื่อหลัก" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สุชาติ เกาทอง (2536) *หลักการทัศนศิลป์* กรุงเทพมหานคร นำอักษรการพิมพ์
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*
กรุงเทพมหานคร พรึกหวานกราฟฟิค
- สำนักทดสอบทางการศึกษา, กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) *แนวทางการประเมิน
ด้วยทางเลือกใหม่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.
2544* กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
- อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2545) *ยอดกลยุทธ์การจัดการกับชั้นเรียน* กรุงเทพมหานคร เอ็กซ์เปอร์เน็ท
บุคส์
- อรพรรณ พรสีมา (2542) *ศูนย์วิทยาการ* กรุงเทพมหานคร บริษัทโปรดัคทีฟบุค
- อัญชลี คงพัฒน์ (2545) "การศึกษาการจัดการเรียนการสอนการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ศิลปะตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อัญชลีชาติดีติสาร (2542) *การพัฒนาคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของตนเอง* วิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยมหิดล
- อุดม เขยทิววงศ์ (2544) *แนวทางการบริหารและการจัดการการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัย* กรุงเทพมหานคร อักษรไทย
- อุบล ตูจินดา (2532) *หลักวิธีการสอนศิลปะ* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- Cladler, John (1991) "Authentic Assessment: Finding the Right Tools" *Educational
Leadership* 20-25, October .

Costa, Arther.L. (1989) "Reassessing Assessment", *Educational Leadership* 46(7):
2, April.

Herman, Joan L. Aschbacher, Pamela R. and Winters, Lyrrn. (1992) A Practical
Guide to Alternative Assessment, Library of Congress Cataloging-in-
Publication Data.

Jasmine, Julia (1992) "Portfolio Assessment for you Whole Language Classroom",
Teacher No 145, Portfolio Assessment Materials Inc. California.

Michalel. J.A. (1983) *Art and adolescent Teaching art at the secondary level*.
New York: Teacher college Press. Columbia University.

Sugarman, Jay. Aller, James. And Keller-Cogan, Meg. (1993) "How to make
Authentic Assessment work for you" *Instructor* 103(1): 66-70 July/August.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ทิพย์เกสร บุญอำไพ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. อาจารย์วาทณี บุญยณโฬโรจน์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. อาจารย์วิวัฒน์ชัย สุขพัฒน์	คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินต้นแบบชิ้นงาน

1. รศ.ดร.บุญเลิศ สองสว่าง	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. รศ.ดร.ธนิศ ภูศิริ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. รองศาสตราจารย์อัศนีย์ ชูอรุณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

รายนามผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์จรรยา เหนียมเฉลย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
2. รองศาสตราจารย์สาโรจน์ แผงยัง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. รองศาสตราจารย์ดร.วีระฉัตร สุปัญญ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จกกล แก่นเพิ่ม	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชุมพล พฤทธิพงษ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มานัส มีโย	โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกียรติศักดิ์ พันธุ์ลำเจียก	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนา เหมวงษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเรือง สมประจบ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
10. นางวาสนา เจริญวิเชียรฉาย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
11. นางสาวจุฑามาศ เจริญพงษ์มาลา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
12. นายสถาพร สาธุการ	สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล
13. นายสมโภชน์ ธนุวัฒนา	คณะเวชศาสตร์เขตร้อนมหาวิทยาลัยมหิดล
14. นายนิพันธ์ ด้ตตรัตนขจร	ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา จ.ลำปาง

รายนามผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (ต่อ)

15. นายสุรยุทธ์	เพชรพลาย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
16. นายโชคก	เก่งเขตกิจ	โรงเรียนวัดประดู่ในทรงธรรม
17. นายคณพันธ์	กล้าผจญ	โรงเรียนเทพศิรินทร์
18. นางสาวพรรณิ	กรานแก้ว	โรงเรียนเทพศิรินทร์
19. นางอุษา	คงสมศักดิ์ศิริ	โรงเรียนวัดสุทธิวาราม
20. นายบุญทวี	กัลยา	โรงเรียนลำปางกัลยาณี

ภาคผนวก ข.

ตัวอย่าง แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา

เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง
ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร**

การนำเสนอแบบสอบถามการวิจัย ขอนำเสนอเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม 3 ชุดด้วยกัน ชุดที่ 1 ผู้บริหาร ชุดที่ 2 ครู/อาจารย์และชุดที่ 3 นักเรียน ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคเดลฟาย เกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม 3 รอบด้วยกัน

ตอนที่ 1 ตัวอย่างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตพื้นที่การศึกษากทม.กรุงเทพมหานคร**

ชุดที่ 1 ผู้บริหาร

คำชี้แจง

1. ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.กรุงเทพมหานคร เป็นแหล่งบริการด้านความรู้เกี่ยวกับทัศนศิลป์ทั้งในด้านวิชาการและการปฏิบัติงานจริงที่มีความเหมาะสมกับนักเรียน โดยกำหนดแนวทางของเนื้อหาสาระตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระที่ 1: ทัศนศิลป์) ของหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มี การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.กรุงเทพมหานคร จึงต้องมีการศึกษาความคิดเห็นจากท่านเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบจำลอง
2. ในการตอบแบบสอบถามขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามในทุกตอนทุกข้อตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการนำมาสร้างแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ให้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมมากที่สุด
3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
  - 3.1 ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - 3.2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.กรุงเทพมหานคร

**ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้
นางสาวศิริวัฒน์ นารีเลิศ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนสตรีวิทยา**

ตอนที่ 2

**ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร**

- คำชี้แจง**
1. ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ
  2. เลือกตอบข้อที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด
  3. เขียนระบุในสิ่งที่ท่านต้องการหรือต้องการเสนอแนะ

**ตอนที่ 2.1 ความคิดเห็นด้าน กรอบความคิด ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้
ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร**

1. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนด *ปรัชญา* ของศูนย์การเรียนรู้ว่าอย่างไร
  - พัฒนาระบบการสร้างสรรคและทักษะด้านทัศนศิลป์
  - ศึกษาทัศนศิลป์ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาระบบการสร้างคุณประโยชน์
  - พัฒนาความรู้และการแสดงออกทางทัศนศิลป์อย่างสร้างสรรค์มีสุนทรียภาพ สร้างคุณประโยชน์
  - ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์ เพื่อสร้างสุนทรียภาพ พัฒนาคุณภาพด้วยการเรียนรู้ตามศักยภาพ
2. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนด *ปณิธาน* ของศูนย์การเรียนรู้ว่าอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - มุ่งให้การศึกษาและพัฒนาทักษะความสามารถด้านทัศนศิลป์
  - มุ่งพัฒนาระบบการสร้างสรรคด้วยการค้นคว้าและฝึกฝนด้านทัศนศิลป์
  - มุ่งให้เรียนรู้ เห็นคุณค่า ของกระบวนการทางทัศนศิลป์และนำไปใช้ในการพัฒนาชีวิต
3. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนด *เป้าหมาย* ด้านเวลาในการเปิดให้บริการของศูนย์การเรียนรู้ควรเป็นในช่วงเวลาใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ช่วงวันหยุดราชการ
  - ช่วงหลังจากเลิกเรียน
  - ช่วงเวลาปกติของการเรียน
4. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนด *เป้าหมายด้านปริมาณ* ผู้ใช้บริการสูงสุดภายใน 1 วัน ควรเป็นจำนวนเท่าใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่เกิน 50 คน/วัน	☐ ไม่เกิน 75 คน/วัน
☐ ไม่เกิน 100 คน/วัน	☐ ไม่เกิน 150 คน/วัน

5. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนด *วัตถุประสงค์* ของศูนย์การเรียนรู้ว่าอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ส่งเสริมกิจกรรมการค้นคว้าและฝึกทักษะด้านทัศนศิลป์ด้วยตนเองอย่างอิสระ
  - เพื่อส่งเสริมความรู้ทางทัศนศิลป์อันเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสุนทรียภาพและการดำรงชีวิต
  - เพื่อให้นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ด้านทัศนศิลป์ในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ
  - เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาและแสดงออกซึ่งความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับทัศนศิลป์ให้กับนักเรียน
  - เพื่อเป็นแหล่งสร้างเสริมทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการอนุรักษ์และคงไว้ซึ่งทัศนศิลป์อันเป็นเอกลักษณ์ไทย
  - เพื่อเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเผยแพร่ความรู้ด้านทัศนศิลป์ให้กับนักเรียนและชุมชน
6. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนด *นโยบาย* ของศูนย์การเรียนรู้ว่าอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ส่งเสริมและพัฒนางานทัศนศิลป์ด้วยการฝึกทักษะปฏิบัติ
  - ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนมัธยมในการให้การศึกษาทัศนศิลป์
  - ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการด้านทัศนศิลป์
  - ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์และกล้าแสดงออก
  - ส่งเสริมทัศนคติที่ดีและพัฒนาให้นักเรียนให้มีสุนทรียภาพทางอารมณ์และจิตใจ
  - ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อให้มีการพัฒนานักเรียนเต็มศักยภาพและประยุกต์ใช้ทัศนศิลป์ในการดำรงชีวิตประจำวัน
  - ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษาศิลปะอย่างต่อเนื่องให้ได้มาตรฐาน เพื่อให้ให้นักเรียนมี มีความสุขและมีความคิดสร้างสรรค์
7. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนด *หน้าที่* ของศูนย์การเรียนรู้ว่าอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- จัดให้มีการเผยแพร่เกี่ยวกับทัศนศิลป์
  - จัดการศึกษาด้านทัศนศิลป์ตามแนวปฏิรูปการศึกษา
  - จัดให้มีการอนุรักษ์และชื่นชมในความงามของทัศนศิลป์
  - จัดกิจกรรมการศึกษาและฝึกปฏิบัติด้านทัศนศิลป์ให้กับนักเรียน
  - จัดบริการให้คำปรึกษาและแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาทัศนศิลป์
  - จัดให้มีการวิจัยพัฒนาสื่อและการเรียนการสอนด้านทัศนศิลป์
  - จัดให้มีการประสานกับโรงเรียนในชุมชนเพื่อความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับทัศนศิลป์

ตอนที่ 2.2 ความคิดเห็นด้าน *การบริหารและการดำเนินการ* ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา
 กรุงเทพมหานคร

8. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าฝ่ายที่มีหน้าที่จัดการด้าน การศึกษาของศูนย์การเรียนรู้ควรมี *ขอบข่ายงาน* ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ งานจัดฐานความรู้	☐ งานจัดทำหลักสูตร
☐ งานกิจกรรมการเรียนการสอน	☐ งานจัดระบบการเรียนการสอน
☐ งานทะเบียนประวัติผู้ใช้บริการ	☐ งานจัดทำเอกสารประกอบการเรียน
☐ งานประกันคุณภาพการเรียนการสอน	☐ งานวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน
☐ งานวัดผลและเทียบโอนผลการเรียน	☐ งานผลิตและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา
☐ งานประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์การเรียนกับชุมชน	
9. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าฝ่ายที่มีหน้าที่ให้ความ สนับสนุนวิชาการภายในศูนย์การเรียนรู้ควรมี *ขอบข่ายงาน* ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ งานอาคารสถานที่	☐ งานจัดแหล่งเรียนรู้
☐ งานกิจกรรมนันทนาการ	☐ งานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
☐ งานอนุรักษ์และเผยแพร่ผลงานทัศนศิลป์	☐ งานอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ
☐ งานค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลภายในห้องวิทยบริการ	
☐ งานบริการให้คำปรึกษาและแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาด้านทัศนศิลป์	
☐ งานให้บริการยืมสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาภายในศูนย์การเรียนรู้	
10. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าฝ่ายที่มีหน้าที่จัดการ ดำเนินงานทั้งหมดภายในศูนย์การเรียนรู้ควรมี *ขอบข่ายงาน* ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ งานบุคลากร	☐ งานงบประมาณ
☐ งานประกันคุณภาพศูนย์การเรียนรู้	☐ งานวางแผนงานและนโยบายของศูนย์การเรียนรู้

ถ้าหากท่านมีความคิดเห็นว่าจะมีหน่วยงานเพิ่มเติมจากฝ่ายจัดการศึกษา (ฝ่ายวิชาการ) ฝ่ายสนับสนุนงานวิชาการ (ฝ่ายบริการ) และฝ่ายดำเนินงาน (ฝ่ายบริหาร) ท่านคิด ว่าควรเป็นหน่วยงานใดและมีขอบข่ายการปฏิบัติงานอย่างไร

- ชื่อหน่วยงาน.....
ขอบข่ายการปฏิบัติงาน .....
- ชื่อหน่วยงาน.....
ขอบข่ายการปฏิบัติงาน.....

ตอนที่ 2.3 ความคิดเห็นด้าน **โครงสร้างพื้นฐาน** ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

11. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าศูนย์การเรียนรู้ควร จัดตั้งอยู่ที่ใด
- ตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้ ๆ กับโรงเรียนมัธยมแห่งใดแห่งหนึ่ง
  - ตั้งอยู่ในชุมชนของเขตพื้นที่การศึกษาที่สามารถเดินทางได้สะดวก
  - ตั้งอยู่ในพื้นที่ของโรงเรียนที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ศิลปะ (หลักสูตรเก่า)
  - ตั้งอยู่ในพื้นที่ของโรงเรียนที่เป็นแกนนำของเขตพื้นที่การศึกษา (หลักสูตรใหม่)
12. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าการจัดพื้นที่ของศูนย์การเรียนรู้ควรประกอบไปด้วย พื้นที่ ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ห้องประชุม
  - ห้องนันทนาการ
  - ห้องเผยแพร่ผลงานทัศนศิลป์
  - ห้องปฏิบัติงานของฝ่ายต่าง ๆ
  - ห้องให้บริการและประชาสัมพันธ์
  - ห้องผลิตและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา
  - ห้องทะเบียน
  - ห้องประกันคุณภาพ
  - ห้องอนุรักษ์ผลงานทัศนศิลป์
  - ห้องประสานการเรียนการสอน
  - ห้องให้บริการคำแนะนำและปรึกษา
  - ห้องวิทยบริการ (บริการสื่อสิ่งพิมพ์และสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์)
13. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่า อาคารของศูนย์การเรียนรู้ควรเป็นแบบใดจึงจะเหมาะสมกับการเรียนศิลปะ
- อาคารเดี่ยวชั้นเดียว แบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ศูนย์ส่วนกลางและศูนย์การเรียนรู้ย่อย
  - อาคารเดี่ยว 2 ชั้น ชั้นที่ 1 เป็นศูนย์ส่วนกลางและชั้นที่ 2 เป็นศูนย์การเรียนรู้ย่อย
  - อาคารเดี่ยวชั้นเดียว จำนวน 2 อาคาร อาคารที่ 1 เป็นศูนย์ส่วนกลางอาคารที่ 2 เป็นศูนย์การเรียนรู้ย่อย

ตอนที่ 2.4 ความคิดเห็นด้าน การเทียบโอนผลการเรียนรู้ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.ทพ.ทนคร

14. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรมี การเทียบโอนผลการเรียนรู้ในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ด้านพุทธิพิสัย (ความรู้)
  - ด้านจิตพิสัย (คุณธรรม/ จริยธรรม/ คุณลักษณะที่พึงประสงค์)
  - ด้านทักษะพิสัย (กระบวนการปฏิบัติงาน/ ผลการปฏิบัติงาน)

ตอนที่ 2.5 ความคิดเห็นด้าน ด้านบุคลากร ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.ทพ.ทนคร

15. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่า บุคลากร ที่ให้ความรู้ด้านศิลปะควรเป็นใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- อาจารย์ทัศนศิลป์ อาสาสมัคร
- วิทยากรในท้องถิ่น ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านทัศนศิลป์
- ครู/ อาจารย์ผู้สอนทัศนศิลป์ในโรงเรียนของเขตพื้นที่
16. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรมี ครูประจำศูนย์การเรียนรู้ จำนวนเท่าใดและมีหน้าที่อะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

จำนวน	หน้าที่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ จำนวน 1 คน/ศูนย์ย่อย	☐ ประเมินผลการเรียน
☐ จำนวน 2 คน/ศูนย์ย่อย	☐ จัดหาสื่อประกอบการเรียน
☐ จำนวน 3 คน/ศูนย์ย่อย	☐ บันทึกพฤติกรรมกรรมการเรียน
	☐ อำนวยความสะดวกในการเรียน
	☐ เตรียมวิธีการเรียนภายในศูนย์การเรียนรู้ย่อยที่รับผิดชอบ
	☐ ประสานงานกับศูนย์การเรียนรู้และบุคลากรอื่น ๆ
	☐ เตรียมเนื้อหาสาระภายในศูนย์การเรียนรู้ที่รับผิดชอบ
	☐ ให้คำแนะนำ ปรึกษา แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียน

ตอนที่ 2.6 ความคิดเห็นด้าน *ด้านงบประมาณ* ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

17. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่า รายได้ของศูนย์การเรียนรู้ควรมาจากที่ใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- เงินบำรุงจากสมาชิก เงินงบประมาณแผ่นดิน
- รายได้จากการจำหน่ายผลงานทัศนศิลป์ เงินสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ
18. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรจัดเก็บรายได้ในลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- จัดเก็บเป็นรายชั่วโมง จัดเก็บเป็นรายวัน
- จัดเก็บเป็นรายเดือน จัดเก็บเป็นรายภาคการศึกษา
- จัดเก็บเป็นรายปี

ตอนที่ 2.7 ความคิดเห็น *ด้านอื่น ๆ* ครอบคลุมสิ่งอำนวยความสะดวกของศูนย์ ประโยชน์และปัญหาอุปสรรคในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

19. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่า สิ่งอำนวยความสะดวกภายในศูนย์การเรียนรู้ควรประกอบด้วย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ ร้านอาหาร	☐ ลานจอดรถ
☐ เครื่องโทรสาร	☐ โทรทัศน์วงจรปิด
☐ เครื่องมือสื่อสาร	☐ เครื่องถ่ายเอกสาร
☐ ตู้เก็บวัสดุอุปกรณ์	☐ ป้ายนิเทศข่าวสาร
☐ ตู้เก็บผลงานของนักเรียน	☐ เคาเตอร์ประชาสัมพันธ์
☐ ชั้นวางของหรือชั้นวางหนังสือ	☐ ป้ายนิเทศแสดงผลงานของนักเรียน
☐ ห้องจำหน่ายหนังสือหรือผลงานทัศนศิลป์	
20. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าศูนย์การเรียนรู้จะมี ประโยชน์กับนักเรียนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- เป็นแหล่งค้นคว้าด้านทัศนศิลป์
  - เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติด้านทัศนศิลป์
  - เป็นแหล่งรวบรวมวิทยากรด้านทัศนศิลป์
  - เป็นแหล่งให้ความรู้และพัฒนางานด้านทัศนศิลป์
  - เป็นแหล่งส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์
  - เป็นแหล่งที่ให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความคิดและจินตนาการด้านทัศนศิลป์
  - เป็นแหล่งที่ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนและบุคคลอื่น

ตอนที่ 2.8 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ศิลปะ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร

1. ด้านปรัชญา/ เป้าหมาย/ วัตถุประสงค์
  - 1.1 ด้านปรัชญา.....
  - 1.2 ด้านเป้าหมาย.....
  - 1.3 ด้านวัตถุประสงค์.....
2. นโยบายของศูนย์การเรียนรู้

.....
3. โครงสร้างการบริหารและการแบ่งส่วนองค์กร
  - 3.1 โครงสร้างการบริหาร.....
  - 3.2 การแบ่งส่วนองค์กร.....
4. บทบาทของศูนย์การเรียนรู้

.....

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร**

ชุดที่ 2 ครู/อาจารย์

คำชี้แจง

1. ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นแหล่งบริการด้านความรู้เกี่ยวกับศิลปะทั้งในด้านวิชาการและการปฏิบัติงานจริงที่มีความเหมาะสมกับนักเรียนโดยกำหนดแนวทางของเนื้อหาสาระตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระที่ 1: ทศนศิลป์) ของหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในปัจจุบันยังไม่มี การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร จึงต้องมีการศึกษาความคิดเห็นจากท่านเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้

2. ในการตอบแบบสอบถามขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามในทุกข้อ ทุกข้อ ตามความเป็นจริงเพราะข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการนำมาสร้างแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ให้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมมากที่สุด

3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

3.1 ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

**ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้
นางสาวศิริวัฒน์ นารีเลิศ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนสตรีวิทยา**

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

- คำชี้แจง**
1. ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ
  2. เลือกตอบข้อที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด
  3. เขียนระบุในสิ่งที่ท่านต้องการหรือต้องการเสนอแนะ

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี สาขา.....

ปริญญาโท สาขา.....

สูงกว่าปริญญาโท สาขา.....

3. ประสบการณ์ด้านการบริหาร

1-2 ปี

6-10 ปี

11-15 ปี

16-20 ปี

มากกว่า 20 ปี

4. ท่านมีความรู้และประสบการณ์ด้านทัศนศิลป์มากน้อยเพียงใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

เคยศึกษาในสถานศึกษา

เคยศึกษาค้นคว้าด้านทัศนศิลป์ด้วยตนเอง

สำเร็จการศึกษาในสาขาทัศนศิลป์โดยตรง

เคยได้รับการอบรมหลักสูตรทัศนศิลป์ระยะสั้น

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2

**ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร**

- คำชี้แจง**
1. ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ
  2. เลือกตอบข้อที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด
  3. เขียนระบุในสิ่งที่ท่านต้องการหรือต้องการเสนอแนะ

ตอนที่ 2.1 *ความคิดเห็นด้าน กรอบความคิด* ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

1. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนด *ปรัชญา* ของศูนย์การเรียนรู้ว่าอย่างไร
  - พัฒนาระบบการสร้างสรรคและทักษะด้านทัศนศิลป์
  - ศึกษาทัศนศิลป์ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาระบบการสร้างคุณประโยชน์
  - พัฒนาความรู้และการแสดงออกทางทัศนศิลป์อย่างสร้างสรรค์ มีสุนทรียภาพ สร้างคุณประโยชน์ให้กับชีวิต
  - ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์ เพื่อสร้างสุนทรียภาพ พัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการเรียนรู้ตามศักยภาพ
2. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนด *ปณิธาน* ของศูนย์การเรียนรู้ว่าอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - มุ่งให้การศึกษาและพัฒนาทักษะความสามารถด้านทัศนศิลป์
  - มุ่งพัฒนาระบบการสร้างสรรคด้วยการค้นคว้าและฝึกฝนด้านทัศนศิลป์
  - มุ่งให้เรียนรู้ เห็นคุณค่า ของกระบวนการทางทัศนศิลป์และนำไปใช้ในการพัฒนาชีวิต
3. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนด *เป้าหมายด้านเวลา* ในการเปิดให้บริการของศูนย์การเรียนรู้ควรเป็นในช่วงเวลาใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ช่วงวันหยุดราชการ
  - ช่วงหลังจากเลิกเรียน
  - ช่วงเวลาปกติของการเรียน
4. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนด *เป้าหมายด้านปริมาณ* ผู้ใช้บริการสูงสุดใน 1 วันควรเป็นจำนวนเท่าใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ไม่เกิน 50 คน/ วัน
  - ไม่เกิน 75 คน/ วัน
  - ไม่เกิน 100 คน/ วัน
  - ไม่เกิน 150 คน/ วัน

5. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนด *วัตถุประสงค์* ของศูนย์การเรียนรู้ว่าอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ส่งเสริมกิจกรรมการค้นคว้าและฝึกทักษะด้านทัศนศิลป์ด้วยตนเองอย่างอิสระ
  - เพื่อส่งเสริมความรู้ทางทัศนศิลป์อันเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสุนทรียภาพและการดำรงชีวิต
  - เพื่อให้นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ด้านทัศนศิลป์ในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ
  - เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาและแสดงออกซึ่งความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับทัศนศิลป์ให้กับนักเรียน
  - เพื่อเป็นแหล่งส่งเสริมทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการอนุรักษ์และคงไว้ซึ่งทัศนศิลป์อันเป็นเอกลักษณ์ไทย
  - เพื่อเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเผยแพร่ความรู้ด้านทัศนศิลป์ให้กับนักเรียนและชุมชน
6. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนด *นโยบาย* ของศูนย์การเรียนรู้ว่าอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ส่งเสริมและพัฒนางานทัศนศิลป์ด้วยการฝึกทักษะปฏิบัติ
  - ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนมัธยมในการให้การศึกษาทัศนศิลป์
  - ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการด้านทัศนศิลป์
  - ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์และกล้าแสดงออก
  - ส่งเสริมทัศนคติที่ดีและพัฒนานักเรียนให้มีสุนทรียภาพทางอารมณ์และจิตใจ
  - ส่งเสริมนักเรียนให้มีการพัฒนาเต็มศักยภาพและประยุกต์ใช้ทัศนศิลป์ในการดำรงชีวิตประจำวัน
  - ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษาทัศนศิลป์อย่างต่อเนื่องให้ได้มาตรฐาน เพื่อให้นักเรียนมีความสุขและมีความคิดสร้างสรรค์
7. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนด *หน้าที่* ของศูนย์การเรียนรู้ว่าอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- จัดให้มีการเผยแพร่ผลงานเกี่ยวกับทัศนศิลป์
  - จัดการศึกษาด้านทัศนศิลป์ตามแนวปฏิรูปการศึกษา
  - จัดให้มีการอนุรักษ์และชื่นชมในความงามของทัศนศิลป์
  - จัดกิจกรรมการศึกษาและฝึกปฏิบัติด้านทัศนศิลป์ให้กับนักเรียน
  - จัดบริการให้คำปรึกษาและแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาทัศนศิลป์
  - จัดให้มีการประสานกับโรงเรียนในชุมชน เพื่อความร่วมมือในการจัดการเรียนที่เกี่ยวกับทัศนศิลป์

ตอนที่ 2.2 *ความคิดเห็นด้าน การบริหารและการดำเนินการ* ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา
 กรุงเทพมหานคร

8. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าฝ่ายที่มีหน้าที่จัดการศึกษาของศูนย์การเรียนรู้ควรมี *ขอบข่ายงาน* ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ งานจัดฐานความรู้	☐ งานจัดทำหลักสูตร
☐ งานกิจกรรมการเรียนการสอน	☐ งานจัดระบบการเรียนการสอน
☐ งานทะเบียนประวัติผู้ใช้บริการ	☐ งานจัดทำเอกสารประกอบการเรียน
☐ งานประกันคุณภาพการเรียนการสอน	☐ งานวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน
☐ งานวัดผลและเทียบโอนผลการเรียน	☐ งานผลิตและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา
☐ งานประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์การเรียนกับชุมชน	
9. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าฝ่ายที่มีหน้าที่ให้ความสนับสนุนวิชาการภายในศูนย์การเรียนรู้ควรมี *ขอบข่ายงาน* ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ งานอาคารสถานที่	☐ งานจัดแหล่งเรียนรู้
☐ งานกิจกรรมนันทนาการ	☐ งานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
☐ งานอนุรักษ์และเผยแพร่ผลงานทัศนศิลป์	☐ งานอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ
☐ งานค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลภายในห้องวิทยบริการ	
☐ งานบริการให้คำปรึกษาและแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาด้านทัศนศิลป์	
☐ งานให้บริการยืมสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาภายในศูนย์การเรียนรู้	
10. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าฝ่ายที่มีหน้าที่จัดการดำเนินงานทั้งหมดภายในศูนย์การเรียนรู้ควรมี *ขอบข่ายงาน* ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ งานบุคลากร	☐ งานงบประมาณ
☐ งานประกันคุณภาพศูนย์การเรียนรู้	☐ งานวางแผนงานและนโยบายของศูนย์การเรียนรู้

ถ้าหากท่านมีความคิดเห็นว่าควรมีหน่วยงานเพิ่มเติมจากฝ่ายจัดการศึกษา (ฝ่ายวิชาการ) ฝ่ายสนับสนุนงานวิชาการ (ฝ่ายบริการ) และฝ่ายดำเนินงาน (ฝ่ายบริหาร) ท่านคิดว่าควรเป็นหน่วยงานใดและมีขอบข่ายการปฏิบัติงานอย่างไร

- ชื่อหน่วยงาน.....
ขอบข่ายการปฏิบัติงาน .....
- ชื่อหน่วยงาน.....
ขอบข่ายการปฏิบัติงาน .....

ตอนที่ 2.3 ความคิดเห็นด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

11. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าศูนย์การเรียนรู้ควร จัดตั้ง อยู่ที่
- ตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้ ๆ กับโรงเรียนมัธยมแห่งใดแห่งหนึ่ง
  - ตั้งอยู่ในชุมชนของเขตพื้นที่การศึกษาที่สามารถเดินทางได้สะดวก
  - ตั้งอยู่ในพื้นที่ของโรงเรียนที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ทัศนศิลป์ (หลักสูตรเก่า)
  - ตั้งอยู่ในพื้นที่ของโรงเรียนที่เป็นแกนนำของเขตพื้นที่การศึกษา (หลักสูตรใหม่)
12. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าศูนย์ส่วนกลางควรประกอบด้วย พื้นที่ ไต่บ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ห้องประชุม
  - ห้องนันทนาการ
  - ห้องเผยแพร่ผลงานทัศนศิลป์
  - ห้องปฏิบัติงานของฝ่ายต่าง ๆ
  - ห้องให้บริการและประชาสัมพันธ์
  - ห้องผลิตและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา
  - ห้องวิทยบริการ (บริการสื่อสิ่งพิมพ์และสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์)
  - ห้องทะเบียน
  - ห้องประกันคุณภาพ
  - ห้องอนุรักษ์ผลงานทัศนศิลป์
  - ห้องประสานการเรียนการสอน
  - ห้องให้บริการคำแนะนำและปรึกษา
13. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่า อาคารของศูนย์การเรียนรู้ควรเป็นแบบใดจึงจะเหมาะสมกับการเรียนรู้ทัศนศิลป์
- อาคารเดี่ยวชั้นเดียว แบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วนได้แก่ ศูนย์ส่วนกลางและศูนย์การเรียนรู้ย่อย
  - อาคารเดี่ยว 2 ชั้น ชั้นที่ 1 เป็นศูนย์ส่วนกลางและชั้นที่ 2 เป็นศูนย์การเรียนรู้ย่อย
  - อาคารเดี่ยวชั้นเดียว 2 อาคาร อาคารที่ 1 เป็นศูนย์ส่วนกลางและอาคารที่ 2 เป็นศูนย์การเรียนรู้ย่อย

ตอนที่ 2.4 ความคิดเห็นด้าน การจัดการเรียน ครอบคลุมวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ วิธีการเรียน การสอนและสื่อ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่ศึกษากรุงเทพมหานคร

17. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่า ศูนย์เส้นสายลายศิลป์ ควรกำหนด วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ และทักษะ ที่เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนรู้ย่อยดังกล่าว ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

วัตถุประสงค์	หัวเรื่องด้านเนื้อหา	หัวเรื่องด้านทักษะ
☐ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การเขียนภาพ วัสดุ อุปกรณ์และกระบวนการเขียนภาพ	☐ ประวัติศาสตร์ศิลป์ด้าน การเขียนภาพ ☐ องค์ประกอบศิลป์ในงานเขียนภาพ	☐ เทคนิคการใช้วัสดุอุปกรณ์ ในการเขียนภาพ ☐ เทคนิคการเขียนภาพสัตรี ☐ เทคนิคการเขียนภาพลายเส้น

วัตถุประสงค์	หัวข้อด้านเนื้อหา	หัวข้อด้านทักษะ
☐ สามารถใช้กระบวนการเขียนภาพสร้างสรรค์ผลงานตามความคิดจินตนาการได้อย่างอิสระ ☐ สามารถเขียนภาพที่สื่อถึงแนวความคิดและทัศนคติที่ดีต่อสังคม ☐ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ด้านการเขียนภาพในชีวิตประจำวันได้	☐ ประเภทของการเขียนภาพ ☐ วัสดุอุปกรณ์ในการเขียนภาพ ☐ การใช้เทคโนโลยีในการเขียนภาพ ☐ การเขียนภาพศิลปะไทย ☐ การประยุกต์ใช้งานเขียนภาพในชีวิตประจำวัน	☐ เทคนิคการเขียนภาพแสดงแสง - เงา ☐ เทคนิคการเขียนภาพศิลปะไทย ☐ เทคนิคการใช้เทคโนโลยีในการสร้างงานทัศนศิลป์

18. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่า ศูนย์แห่งแต้มนี่สัันควรกำหนด วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ และทักษะ ที่เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนรู้ย่อดังกล่าว ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

วัตถุประสงค์	หัวข้อด้านเนื้อหา	หัวข้อด้านทักษะ
☐ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานจิตรกรรม วัสดุ และการสร้างสรรค์ ☐ สามารถใช้กระบวนการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมได้ตามความคิด จินตนาการได้อย่างอิสระ ☐ สามารถสร้างงานที่สื่อถึงความคิดและทัศนคติที่ดีต่อสังคม ☐ สามารถประยุกต์ใช้งานจิตรกรรมในชีวิตประจำวันได้	☐ ประวัติศาสตร์ศิลปะงานจิตรกรรม ☐ องค์ประกอบศิลป์ในงานจิตรกรรม ☐ ประเภทของการเขียนภาพจิตรกรรม ☐ วัสดุอุปกรณ์ในการเขียนภาพจิตรกรรม ☐ ทฤษฎีสี ☐ หลักการใช้สีในการเขียนภาพจิตรกรรม ☐ การใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ☐ การเขียนภาพจิตรกรรม ไทย ☐ การประยุกต์ใช้งานเขียนภาพจิตรกรรมในชีวิตประจำวัน	☐ เทคนิคการจัดองค์ประกอบศิลป์ในงานจิตรกรรม ☐ เทคนิคการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม ☐ การเขียนภาพจิตรกรรมสีน้ำ ☐ การเขียนภาพจิตรกรรมสีโปสเตอร์ ☐ การเขียนภาพจิตรกรรมสีน้ำมัน ☐ การเขียนภาพจิตรกรรมสีอะคริลิก ☐ การเขียนภาพจิตรกรรมไทย ☐ การประยุกต์ใช้งานจิตรกรรมในชีวิตประจำวัน

19. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่า ศูนย์เสกสรรปั้นแต่ง ควรกำหนด วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ และทักษะ ที่เหมาะสมสำหรับศูนย์ การเรียนย่อยดังกล่าว ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

วัตถุประสงค์	หัวข้อด้านเนื้อหา	หัวข้อด้านทักษะ
☐ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานประติมากรรม วัสดุและการสร้างสรรค์	☐ ประวัติศาสตร์ศิลปงานประติมากรรม	☐ เทคนิคการจัดองค์ประกอบศิลป์ในงานประติมากรรม
☐ สามารถใช้กระบวนการสร้างสรรค์งานประติมากรรมได้ตามความคิด	☐ องค์ประกอบศิลป์ในงานประติมากรรม	☐ เทคนิคการปั้น
☐ จินตนาการได้อย่างอิสระ	☐ ประเภทของงานประติมากรรม	☐ เทคนิคการหล่อ
☐ สามารถสร้างงานที่สื่อถึงความคิดและทัศนคติที่ดีต่อสังคม	☐ วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์งานประติมากรรม	☐ เทคนิคการพิมพ์
☐ สามารถประยุกต์ใช้งานประติมากรรมในชีวิตประจำวันได้	☐ การประยุกต์ใช้งานประติมากรรมในชีวิตประจำวัน	☐ เทคนิคการแกะสลัก
		☐ การประยุกต์ใช้งานประติมากรรมในชีวิตประจำวัน

20. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่า ศูนย์สร้างสรรค์งานพิมพ์ ควรกำหนด วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ และทักษะ ที่เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนย่อยดังกล่าว ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

วัตถุประสงค์	หัวข้อด้านเนื้อหา	หัวข้อด้านทักษะ
☐ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานภาพพิมพ์ วัสดุและการสร้างสรรค์	☐ ประวัติศาสตร์ศิลปงานภาพพิมพ์	☐ เทคนิคการจัดองค์ประกอบศิลป์ในงานภาพพิมพ์
☐ สามารถใช้กระบวนการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ได้ตามความคิด จินตนาการได้อย่างอิสระ	☐ องค์ประกอบศิลป์ในงานภาพพิมพ์	☐ เทคนิคการสร้างงานภาพพิมพ์ธรรมชาติ
☐ สามารถสร้างงานที่สื่อถึงความคิดและทัศนคติที่ดีต่อสังคม	☐ ประเภทของงานภาพพิมพ์	☐ เทคนิคการสร้างงานภาพพิมพ์กระดาษ
	☐ วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์	☐ เทคนิคการพิมพ์
	☐ การประยุกต์ใช้งานภาพพิมพ์ในชีวิตประจำวัน	☐ เทคนิคการสร้างงานภาพพิมพ์แกะไม้

วัตถุประสงค์	หัวข้อด้านเนื้อหา	หัวข้อด้านทักษะ
☐ สามารถประยุกต์ใช้งานภาพพิมพ์ในชีวิตประจำวันได้		☐ เทคนิคการสร้างงานภาพพิมพ์ซิลสกรีน ☐ การประยุกต์ใช้งานภาพพิมพ์ในชีวิตประจำวัน

21. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่า ศูนย์สืบสานงานศิลป์ ควรกำหนด วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ และทักษะ ที่เหมาะสมสำหรับศูนย์ การเรียนย่อยดังกล่าว ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

วัตถุประสงค์	หัวข้อด้านเนื้อหา	หัวข้อด้านทักษะ
☐ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานภูมิปัญญาท้องถิ่น วัสดุ และการสร้างสรรค์ ☐ สามารถใช้กระบวนการสร้างสรรค์งานภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ตามความคิดจินตนาการได้อย่างอิสระ ☐ สามารถสร้างงานที่สื่อถึงความคิดและทัศนคติที่ดีต่อสังคม ☐ สามารถประยุกต์ใช้งานศิลปะภูมิปัญญาท้องถิ่นในชีวิตประจำวันได้	☐ ประวัติศาสตร์ศิลปปงานศิลปะภูมิปัญญาท้องถิ่น ☐ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย ☐ ประเภทของงานภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย ☐ วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์งานภูมิปัญญาท้องถิ่น ☐ การสืบทอดอนุรักษ์ศิลปะงานภูมิปัญญาท้องถิ่น ☐ การประยุกต์ใช้งานภูมิปัญญาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน	☐ การสร้างสรรค์งานภูมิปัญญาท้องถิ่นจากไม้ ☐ การสร้างสรรค์งานภูมิปัญญาท้องถิ่นจากดิน ☐ การสร้างสรรค์งานภูมิปัญญาท้องถิ่นจากกระดาษสา ☐ การสร้างสรรค์งานภูมิปัญญาท้องถิ่นจากผ้า

22. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะท่านคิดว่าควรกำหนดวิธีการเรียนและสื่อที่เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนรู้ย่อยอย่างไร จึงจะเหมาะสมกับการเรียนทัศนศิลป์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

วิธีการเรียนการสอน	สื่อ
☐ บทเรียนสำเร็จรูป ☐ การเรียนด้วยตนเองจากบทเรียนสำเร็จรูป ☐ การเรียนด้วยตนเองจากเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ☐ การเรียนด้วยตนเองจากการศึกษาดูงาน ☐ การเรียนด้วยตนเองจากการดูการสาธิตและไปฝึกปฏิบัติ	☐ ของจริง ☐ เทปภาพ ☐ เทปเสียง ☐ คอมพิวเตอร์ ☐ หนังสือ/ ตำรา

วิธีการเรียนการสอน	สื่อ
ด้วยตนเอง ☐ การสัมภาษณ์ครูประจำศูนย์ ☐ การมอบหมายงานให้นักเรียนได้ปฏิบัติ ☐ การสอบแบบสาธิต ☐ การศึกษารายกรณี ☐ การศึกษาด้วยตนเอง ☐ การสอนแบบฝึกปฏิบัติ ☐ การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ ☐ การเรียนจากประสบการณ์จำลอง ☐ การสอนผ่านจอภาพจากศูนย์อื่น ๆ ภายใต้วงศ์การเรียนรู้ ☐ การเรียนด้วยวิธีการประชุมทางไกล	☐ เอกสารสิ่งพิมพ์ ☐ บทเรียน CAI ☐ หุ่นปูนพลาสเตอร์ ☐ ชุดการสอนแบบโมดูล ☐ ชุดการเรียนรู้ผ่านเครือข่าย ☐ เอกสารประกอบการเรียน ☐ แผ่นภาพผลงานศิลปะประเภทต่าง ๆ

ตอนที่ 2.5 ความคิดเห็นด้าน การประเมิน ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สำหรับนักเรียนศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.มหานคร

23. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนด เวลา วิธีการ เครื่องมือ ในการประเมินอย่างไร

เวลา	ความคิดเห็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	ประเภทของการประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน
ก่อนเรียน	☐ ด้านพุทธิพิสัย ☐ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ☐ ด้านทักษะพิสัย	☐ การสังเกต ☐ การทดสอบ ☐ ผลการปฏิบัติงาน ☐ กระบวนการ ☐ การสัมภาษณ์ ☐ ร่องรอยการปฏิบัติงาน	☐ แบบสังเกต ☐ แบบทดสอบ ☐ แบบประเมินชิ้นงาน ☐ แบบสอบถาม
ระหว่างเรียน	☐ ด้านพุทธิพิสัย ☐ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ☐ ด้านทักษะพิสัย	☐ การสังเกต ☐ การทดสอบ ☐ ผลการปฏิบัติงาน ☐ กระบวนการ	☐ แบบสังเกต ☐ แบบทดสอบ ☐ แบบประเมินชิ้นงาน

ตอนที่ 2.7 ความคิดเห็นด้าน ด้านบุคลากร ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

27. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่า บุคลากร ที่ให้ความรู้ด้านทัศนศิลป์ควรเป็นใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- จ้างครูทัศนศิลป์ อาสาสมัคร
- วิทยากรในท้องถิ่น ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านทัศนศิลป์
- ครู/ อาจารย์ผู้สอนทัศนศิลป์ในโรงเรียนของเขตพื้นที่
28. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าครูประจำศูนย์การเรียนรู้ย่อยควรมีจำนวนเท่าใดและมีหน้าที่อะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

จำนวน	หน้าที่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ จำนวน 1 คน/ศูนย์ย่อย	☐ ประเมินผลการเรียน
☐ จำนวน 2 คน/ศูนย์ย่อย	☐ จัดหาสื่อประกอบการเรียน
☐ จำนวน 3 คน/ศูนย์ย่อย	☐ บันทึกพฤติกรรมกรรมการเรียน
	☐ อำนวยความสะดวกในการเรียน
	☐ เตรียมวิธีการเรียนภายในศูนย์การเรียนรู้ย่อยที่รับผิดชอบ
	☐ ประสานงานกับศูนย์การเรียนรู้และบุคลากรอื่น ๆ
	☐ เตรียมเนื้อหาสาระภายในศูนย์การเรียนรู้ที่รับผิดชอบ
	☐ ให้คำแนะนำ ปรึกษา แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียน

ตอนที่ 2.8 ความคิดเห็นด้าน ด้านงบประมาณ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

29. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่า รายได้ของศูนย์การเรียนรู้ควรมาจากที่ใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- เงินบำรุงจากสมาชิก เงินงบประมาณแผ่นดิน
- รายได้จากการจำหน่ายผลงานทัศนศิลป์ เงินสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ
30. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรจัดเก็บเงินในลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- จัดเก็บเป็นรายชั่วโมง จัดเก็บเป็นรายวัน
- จัดเก็บเป็นรายเดือน จัดเก็บเป็นรายภาคการศึกษา
- จัดเก็บเป็นรายปี

ตอนที่ 2.9 ความคิดเห็นด้าน **ด้านอื่น ๆ** ครอบคลุมสิ่งอำนวยความสะดวกของศูนย์ ประโยชน์ และปัญหาอุปสรรคในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

31. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่า สิ่งอำนวยความสะดวกภายในศูนย์การเรียนรู้ควรประกอบด้วย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ ร้านอาหาร	☐ ลานจอดรถ
☐ เครื่องโทรสาร	☐ โทรทัศน์วงจรปิด
☐ เครื่องมือสื่อสาร	☐ เครื่องถ่ายเอกสาร
☐ ตู้เก็บวัสดุอุปกรณ์	☐ ป้ายนิเทศข่าวสาร
☐ ตู้เก็บผลงานของนักเรียน	☐ เคาเตอร์ประชาสัมพันธ์
☐ ชั้นวางของหรือชั้นวางหนังสือ	☐ ป้ายนิเทศแสดงผลงานของนักเรียน
☐ ห้องจำหน่ายหนังสือหรือผลงานทัศนศิลป์	
32. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าศูนย์การเรียนรู้จะมี ประโยชน์กับนักเรียนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ เป็นแหล่งค้นคว้าด้านทัศนศิลป์	☐ เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติด้านทัศนศิลป์
☐ เป็นแหล่งรวบรวมวิทยากรด้านทัศนศิลป์	☐ เป็นแหล่งให้ความรู้และพัฒนางานด้านทัศนศิลป์
☐ เป็นแหล่งส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์	
☐ เป็นแหล่งที่ให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความคิดและจินตนาการด้านทัศนศิลป์	
☐ เป็นแหล่งที่ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนด้วยกันและกับบุคคลอื่น	

ตอนที่ 2.10 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

1. ด้านปรัชญา/ เป้าหมาย/ วัตถุประสงค์
  - 1.1 ด้านปรัชญา.....
  - 1.2 ด้านเป้าหมาย.....
  - 1.3 ด้านวัตถุประสงค์.....
2. นโยบายของศูนย์การเรียนรู้

.....
3. โครงสร้างการบริหารและการแบ่งส่วนองค์กร
  - 3.1 โครงสร้างการบริหาร.....
  - 3.2 การแบ่งส่วนองค์กร.....

4. บทบาทของศูนย์การเรียนรู้

.....

5. กิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้

5.1 ด้านการเรียนรู้.....

5.2 ด้านการบริการ.....

5.3 การจัดนิทรรศการ.....

5.4 การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์.....

6. การประกันศูนย์การเรียนรู้ ฯ

.....

7. อื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร**

ชุดที่ 3 นักเรียน

คำชี้แจง

1. ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เป็นแหล่งบริการด้านความรู้เกี่ยวกับศิลปะทั้งในด้านวิชาการและการปฏิบัติงานจริงที่มีความเหมาะสมกับนักเรียนโดยกำหนดแนวทางของเนื้อหาสาระตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระที่ 1: ทัศนศิลป์) ของหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในปัจจุบันยังไม่มี การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร จึงต้องมีการศึกษาความคิดเห็นจากท่านเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบจำลอง ศูนย์การเรียนรู้
2. ในการตอบแบบสอบถามขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามในทุกตอนทุกข้อตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการนำมาสร้างแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะให้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมมากที่สุด
3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
  - 3.1 ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - 3.2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

**ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้
นางสาวศิริวัฒน์ นารีเลิศ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนสตรีวิทยา**

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

- คำชี้แจง**
1. ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ
  2. เลือกตอบข้อที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด
  3. เขียนระบุในสิ่งที่ท่านต้องการหรือต้องการเสนอแนะ

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. ศึกษาอยู่ในระดับชั้น

- มัธยมศึกษาตอนต้น ปีที่.....
- มัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่.....

3. ท่านมีความรู้และประสบการณ์ด้านทัศนศิลป์มากน้อยเพียงใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เคยศึกษาในสถานศึกษา เคยศึกษาค้นคว้าด้านทัศนศิลป์ด้วยตนเอง
- เคยได้รับการอบรมหลักสูตรทัศนศิลป์ระยะสั้น เคยส่งผลงานศิลปะเข้าร่วมแสดงหรือแข่งขัน
- เคยเข้าชมงานนิทรรศการหรือแสดงผลงานทัศนศิลป์ตามสถานที่ต่าง ๆ
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2

**ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร**

คำชี้แจง

1. ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ
  2. เลือกตอบข้อที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด
  3. เขียนระบุในสิ่งที่ท่านต้องการหรือต้องการเสนอแนะ
1. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ นักเรียนมีเหตุผลในการเข้าไปใช้บริการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
    - ต้องการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับทัศนศิลป์
    - ต้องการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์
    - ต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการศึกษาต่อด้านทัศนศิลป์
    - ต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพเกี่ยวกับทัศนศิลป์
    - ต้องการพัฒนาด้านจิตใจและอารมณ์ให้เป็นคนที่มีรักในธรรมชาติและมีความงาม
    - ต้องการที่จะสืบทอดและอนุรักษ์งานทัศนศิลป์อันเป็นภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ของชาติ
  2. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ นักเรียนมีความสนใจที่จะศึกษา *ทัศนศิลป์* ในสาขาใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
    - การเขียนภาพ
    - การสร้างงานภาพพิมพ์
    - การเขียนภาพจิตรกรรม
    - การสร้างงานประติมากรรม
  3. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ นักเรียนมีความสนใจที่จะศึกษาเนื้อหา และฝึกทักษะของ *การเขียนภาพ* ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ด้านเนื้อหา	ด้านทักษะ
☐ ประวัติศาสตร์ศิลป์ด้านการเขียนภาพ	☐ การเขียนภาพลัทธิ
☐ องค์ประกอบศิลป์ในงานเขียนภาพ	☐ การเขียนภาพลายเส้น
☐ ประเภทของการเขียนภาพ	☐ การเขียนภาพแสดงแสง-เงา
☐ วัสดุอุปกรณ์ในการเขียนภาพ	☐ การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการเขียนภาพ
☐ การใช้เทคโนโลยีในการเขียนภาพ	☐ การใช้เทคโนโลยีในการเขียนภาพ
☐ การเขียนภาพศิลปะไทย	☐ การใช้เทคโนโลยีในการเขียนภาพ
☐ การประยุกต์ใช้งานการเขียนภาพในชีวิตประจำวัน	☐ การเขียนภาพศิลปะไทย
	☐ การประยุกต์ใช้งานการเขียนภาพในชีวิตประจำวัน

4. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ นักเรียนมีความสนใจที่จะศึกษาเนื้อหา และฝึกทักษะของ *การเขียนภาพจิตรกรรม* ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ด้านเนื้อหา	ด้านทักษะ
☐ ประวัติศาสตร์ศิลป์งานจิตรกรรม ☐ องค์ประกอบศิลป์ในงานจิตรกรรม ☐ ประเภทของการเขียนภาพจิตรกรรม ☐ วัสดุอุปกรณ์ในการเขียนภาพจิตรกรรม ☐ ทฤษฎีสี ☐ หลักการใช้สีในการเขียนภาพจิตรกรรม ☐ การใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ☐ การเขียนภาพจิตรกรรมไทย ☐ การประยุกต์ใช้งานการเขียนภาพจิตรกรรมในชีวิตประจำวัน	☐ เทคนิคการจัดองค์ประกอบศิลป์ในงานจิตรกรรม ☐ การใช้วัสดุอุปกรณ์ในงานจิตรกรรม ☐ การเขียนภาพจิตรกรรมสีน้ำ ☐ การเขียนภาพจิตรกรรมสีน้ำมัน ☐ การเขียนภาพจิตรกรรมสื่อะคลิลิต ☐ การเขียนภาพจิตรกรรมไทย ☐ การประยุกต์ใช้งานจิตรกรรมในชีวิตประจำวัน

5. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ นักเรียนมีความสนใจที่จะศึกษาเนื้อหา และฝึกทักษะของ *งานประติมากรรม* ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ด้านเนื้อหา	ด้านทักษะ
☐ ประวัติศาสตร์ศิลป์งานประติมากรรม ☐ องค์ประกอบศิลป์ในงานประติมากรรม ☐ ประเภทของงานประติมากรรม ☐ วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์งานประติมากรรม ☐ การสร้างสรรค์งานประติมากรรมไทย ☐ การประยุกต์ใช้งานประติมากรรมในชีวิตประจำวัน	☐ เทคนิคการจัดองค์ประกอบศิลป์ในงานประติมากรรม ☐ เทคนิคการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างงานประติมากรรม ☐ การปั้น ☐ การหล่อ ☐ การพิมพ์ ☐ การแกะสลัก ☐ เทคนิคการประยุกต์ใช้งานประติมากรรมในชีวิตประจำวัน

6. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ นักเรียนมีความสนใจที่จะศึกษาเนื้อหา และฝึกทักษะของ *งานภาพพิมพ์* ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

การประเมิน	ผู้ประเมิน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	วิธีการประเมิน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
ก่อนเรียน	☐ นักเรียนประเมินตนเอง ☐ เพื่อน/กลุ่มเพื่อนประเมิน ☐ ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน ☐ ผู้สอน/ผู้อำนวยการ/ความสะดวกเป็นผู้ประเมิน	☐ แบบฝึกหัด ☐ การสังเกต ☐ การสัมภาษณ์ ☐ ผลงาน/รายงาน ☐ ร่องรอยการปฏิบัติงาน ☐ โครงการ/โครงการ
ระหว่างเรียน	☐ นักเรียนประเมินตนเอง ☐ เพื่อน/กลุ่มเพื่อนประเมิน ☐ ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน ☐ ผู้สอน/ผู้อำนวยการ/ความสะดวกเป็นผู้ประเมิน	☐ แบบฝึกหัด ☐ การสังเกต ☐ การสัมภาษณ์ ☐ ผลงาน/รายงาน ☐ ร่องรอยการปฏิบัติงาน ☐ โครงการ/โครงการ
หลังเรียน	☐ นักเรียนประเมินตนเอง ☐ เพื่อน/กลุ่มเพื่อนประเมิน ☐ ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน ☐ ผู้สอน/ผู้อำนวยการ/ความสะดวกเป็นผู้ประเมิน	☐ แบบฝึกหัด ☐ การสังเกต ☐ การสัมภาษณ์ ☐ ผลงาน/รายงาน ☐ ร่องรอยการปฏิบัติงาน ☐ โครงการ/โครงการ

10. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ นักเรียนต้องการทราบผลการประเมินเมื่อใด

- ทราบทันที ทราบหลังจากการเรียน

11. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ นักเรียนคิดว่าควรมีครูประจำศูนย์การเรียนรู้ย่อย จำนวนเท่าใดและมีหน้าที่อย่างไร

จำนวนครู	หน้าที่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ จำนวน 1 คน ☐ จำนวน 2 คน ☐ จำนวน 3 คน	☐ ประเมินผลการเรียน ☐ จัดหาสื่อประกอบการเรียน ☐ บันทึกพฤติกรรมกรรมการเรียน ☐ อำนวยความสะดวกในการเรียน ☐ เตรียมวิธีการเรียนภายในศูนย์การเรียนรู้ ☐ ประสานงานกับศูนย์การเรียนรู้และบุคคลอื่น ๆ

จำนวนครู	หน้าที่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
	☐ เตรียมเนื้อหาสาระในส่วนที่ต้องรับผิดชอบ ☐ ให้คำแนะนำ บริหารฯ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียน

12. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ นักเรียนคิดว่านอกจากศูนย์การเรียนย่อยเกี่ยวกับศิลปะแล้ว นักเรียนจะมาให้แหล่งความรู้อื่นหรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อและให้ใส่หมายเลขหน้าข้อตามลำดับความต้องการ เช่น ข้อที่ต้องการมากที่สุดก็ใส่หมายเลข 1 รองลงมาใส่หมายเลข 2, 3, 4.....ตามลำดับ)
- ห้องประชุม ห้องนันทนาการ
 ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องอนุรักษ์ผลงานทัศนศิลป์
 ห้องให้บริการและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนศิลป์
 ห้องให้บริการคำแนะนำและปรึกษาด้านทัศนศิลป์
 ห้องวิทยบริการ (บริการสื่อสิ่งพิมพ์และสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์)
13. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ นักเรียนคิดว่า อาคารของ ศูนย์การเรียนควรเป็นแบบใดจึงจะเหมาะสมกับการเรียนศิลปะ
- อาคารเดี่ยวชั้นเดียว แบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วนได้แก่ ศูนย์ส่วนกลางและศูนย์การเรียนย่อย
 อาคารเดี่ยว 2 ชั้น ชั้นที่ 1 เป็นศูนย์ส่วนกลางและชั้นที่ 2 เป็นศูนย์การเรียนย่อย
 อาคารเดี่ยวชั้นเดียว 2 อาคาร อาคารที่ 1 เป็นศูนย์ส่วนกลางและอาคารที่ 2 เป็นศูนย์การเรียนย่อย
14. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ นักเรียนคิดว่าศูนย์การเรียนควร จัดตั้งอยู่ในพื้นที่ใด
- ตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้ ๆ กับโรงเรียนมัธยมแห่งใดแห่งหนึ่ง
 ตั้งอยู่ในชุมชนของเขตพื้นที่การศึกษาที่สามารถเดินทางได้สะดวก
 ตั้งอยู่ในพื้นที่ของโรงเรียนที่เป็นศูนย์การเรียนศิลปะ (หลักสูตรเก่า)
 ตั้งอยู่ในพื้นที่ของโรงเรียนที่เป็นแกนนำของเขตพื้นที่การศึกษา (หลักสูตรใหม่)
15. ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่า สิ่งอำนวยความสะดวกภายในศูนย์การเรียนควรประกอบด้วย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ร้านอาหาร ลานจอดรถ
 เครื่องโทรสาร โทรศัพท์วงจรปิด
 เครื่องมือสื่อสาร เครื่องถ่ายเอกสาร
 ตู้เก็บวัสดุอุปกรณ์ ป้ายนิเทศข่าวสาร
 ตู้เก็บผลงานของนักเรียน เคาเตอร์ประชาสัมพันธ์
 ชั้นวางของหรือชั้นวางหนังสือ ป้ายนิเทศแสดงผลงานของนักเรียน
 ห้องจำหน่ายหนังสือหรือผลงานทัศนศิลป์

16. ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ค.

ตัวอย่าง แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร (เทคนิคเดลฟาย)

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนด้วยตนเอง
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา
 เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามการวิจัยรอบที่ 1
 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

1. ศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นแหล่งบริการด้านความรู้เกี่ยวกับศิลปะทั้งในด้านวิชาการและการปฏิบัติงานจริง ที่มีความเหมาะสมกับนักเรียน โดยกำหนดแนวทางของเนื้อหาสาระตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระที่ 1: ทศศิลป์) ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งในปัจจุบันนี้ยังไม่มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร จึงต้องมีการศึกษาความคิดเห็นจากท่านเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบจำลองของศูนย์การเรียน
2. ในการตอบแบบสอบถามขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามในทุกข้อ ทุกข้อ ตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการนำมาสร้างแบบจำลองศูนย์การเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ให้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมมากที่สุด
3. ผู้วิจัยได้จัดทำบทสรุปจากการสำรวจความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครู/อาจารย์ (สอนทัศนศิลป์) และนักเรียน ประกอบคำถามในบางข้อเพื่อให้ท่านได้ทราบข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นจากการสำรวจและท่านอาจจะใช้ประกอบการพิจารณาในการตอบคำถาม

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้
 นางสาวศิริวัฒน์ นารีเลิศ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนสตรีวิทยา

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร**

ตอนที่ 1 **ความคิดเห็นด้าน *กรอบความคิด* ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร**

1. **ปรัชญาของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร**

ข้อมูลพื้นฐาน ความหมายของปรัชญา

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2543) กล่าวว่า ปรัชญา เป็นแนวทางกว้างๆ เพื่อกำหนดทิศทางแนวคิดและกรอบกลางสำหรับดำเนินงาน โดยกำหนดไว้ในรูปข้อความและมักสรุปสั้นๆ ในรูปของคำขวัญ **จากการสำรวจความคิดเห็น** ของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับ ปรัชญา ของศูนย์การเรียนรู้ สรุปได้ ดังนี้ (ระดับความคิดเห็นสูงสุด 3 อันดับ) (1) ร้อยละ 46.30 ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์ เพื่อสร้างสุนทรียภาพ พัฒนาคุณภาพชีวิตด้านการเรียนรู้ตามศักยภาพ (2) ร้อยละ 35.19 พัฒนาความรู้และการแสดงออกทางทัศนศิลป์อย่างสร้างสรรค์ มีสุนทรียภาพ สร้างคุณประโยชน์ให้กับชีวิต และ(3) ร้อยละ 14.81 พัฒนาระบบการสร้างสรรค์และทักษะด้านทัศนศิลป์

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนด **ปรัชญา** ของศูนย์การเรียนรู้ว่าอย่างไร

ความคิดเห็น: .....

2. **ปณิธานของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร**

ข้อมูลพื้นฐาน ความหมายของปณิธาน

1. ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2543) กล่าวว่า ปณิธาน พหุกิจหรือภารกิจ (Mission) เป็นข้อความแสดงสิ่งที่องค์กรมุ่งจะทำให้สำเร็จโดยมีการกำหนดปณิธานตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน **จากการสำรวจความคิดเห็น** ของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับ ปณิธาน ของศูนย์การเรียนรู้ สรุปได้ ดังนี้ (ระดับความคิดเห็นสูงสุด 3 อันดับ) (1) ร้อยละ 88.89 มุ่งให้เรียนรู้ เห็นคุณค่าของกระบวนการทางทัศนศิลป์ และนำไปใช้ในการพัฒนาชีวิต (2) ร้อยละ 22.22 มุ่งพัฒนาระบบการสร้างสรรค์ด้วยการค้นคว้าและฝึกฝนด้านทัศนศิลป์ และ(3) ร้อยละ 18.52 มุ่งให้การศึกษาและพัฒนาทักษะความสามารถด้านทัศนศิลป์

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนด **ปณิธาน** ของศูนย์การเรียนรู้ว่าอย่างไร

ความคิดเห็น: .....

3. **เป้าหมายของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร**

จากการสำรวจความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับ การกำหนดเป้าหมายด้านเวลาและเป้าหมายด้านปริมาณผู้เข้าใช้บริการ ของศูนย์การเรียนรู้สรุปได้ ดังนี้ (ระดับความคิดเห็นสูงสุด 3 อันดับ)

เป้าหมายด้านเวลา ต้องการให้ศูนย์การเรียนรู้เปิดบริการ (1) ร้อยละ 44.4 เปิดในช่วงเวลาปกติของการเรียน (2) ร้อยละ 37.04 เปิดในช่วงเวลาหลังเลิกเรียน และ(3) ร้อยละ 25.93 เปิดในช่วงวันหยุดราชการ

เป้าหมายด้านปริมาณผู้ให้บริการสูงสุดในวัน กำหนดผู้เข้าใช้บริการ (1) ร้อยละ 68.52 ไม่เกิน 50 คน/วัน (2) ร้อยละ 16.67 อื่นๆ และ(3) ไม่เกิน 100 คน/วัน

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนดเป้าหมายด้านเวลาการเปิดให้บริการ ของศูนย์การเรียนรู้อย่างไร

ความคิดเห็น: .....

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนดเป้าหมายด้านปริมาณผู้ให้บริการ ของศูนย์การเรียนรู้เป็นจำนวนเท่าใด

ความคิดเห็น: .....

4. วัตถุประสงค์ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

ข้อมูลพื้นฐาน ความหมายของวัตถุประสงค์

สมยศ นาวิก (2543) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ (Objective) คือ ถ้อยแถลงของสิ่งที่ต้องการบรรลุผลสำเร็จภายในกรอบเวลาที่เฉพาะเจาะจง

จากการสำรวจความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ ของศูนย์การเรียนรู้สรุปได้ ดังนี้ (ระดับความคิดเห็นสูงสุด 3 อันดับ) (1) ร้อยละ 50.00 เพื่อเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมการเรียนและเผยแพร่ความรู้ด้านทัศนศิลป์ให้กับนักเรียนและชุมชน (2) ร้อยละ 25.93 เพื่อให้ นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ด้านทัศนศิลป์ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ และเพื่อเป็นแหล่งสร้างเสริมทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการอนุรักษ์และคงไว้ซึ่งศิลปะอันเป็นเอกลักษณ์ไทย

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนดวัตถุประสงค์ ของศูนย์การเรียนรู้ว่าอย่างไร

ความคิดเห็น: .....

5. นโยบาย ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

ข้อมูลพื้นฐาน ความหมายของนโยบาย

1. สมยศ นาวิก (2543) กล่าวว่า นโยบาย (Policy) คือ แนวทางการกระทำอย่างกว้างๆ และโดยทั่วไปนโยบายจะจำกัดหรือให้ทิศทาง การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร นโยบายไม่ได้ระบุการกระทำอย่างชัดเจน นโยบายจะให้ขอบเขตการดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

จากการสำรวจความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับ นโยบาย ของศูนย์การเรียนรู้สรุปได้ ดังนี้ (ระดับความคิดเห็นสูงสุด 3 อันดับ) (1) ร้อยละ 31.48 ส่งเสริมและพัฒนางานทัศนศิลป์ด้วยการฝึกทักษะปฏิบัติ (2) ร้อยละ 29.63 ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษาทัศนศิลป์อย่างต่อเนื่องให้ได้มาตรฐาน เพื่อให้

นักเรียนมีความสุขและมีความคิดสร้างสรรค์ (3) ร้อยละ 27.78 ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการด้านทัศนศิลป์

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนดนโยบาย ของศูนย์การเรียนรู้ว่าอย่างไร

ความคิดเห็น: .....

6. หน้าที่ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.มหานคร

จากการสำรวจความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับ หน้าที่ ของศูนย์การเรียนรู้สรุปได้ ดังนี้ (ระดับความคิดเห็นสูงสุด 3 อันดับ) (1) ร้อยละ 44.44 ส่งเสริมและพัฒนางานทัศนศิลป์ด้วยการฝึกทักษะปฏิบัติ (2) ร้อยละ 37.04 ให้มีการประสานกับโรงเรียนในชุมชนเพื่อความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับทัศนศิลป์ และ(3) ร้อยละ 29.63 จัดบริการให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาทัศนศิลป์

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรกำหนดหน้าที่ ของศูนย์การเรียนรู้ว่าอย่างไร

ความคิดเห็น: .....

ตอนที่ 2 **ความคิดเห็นด้าน การบริหารและการดำเนินการ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.มหานคร**

7. โครงสร้างการบริหารของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.มหานคร

ข้อมูลพื้นฐาน ความหมายของการบริหาร

สมนึก นนธิจันทร์ (2536) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคล

ตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างที่บุคคลกำหนด โดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบระเบียบและใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสม

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่า คณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ ประกอบไปด้วยบุคลากรใดบ้าง

ความคิดเห็น: .....

ตอนที่ 3 **ความคิดเห็นด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.มหานคร**

8. โครงสร้างพื้นฐาน ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทม.มหานคร

จากการสำรวจความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดสวนพื้นที่ใช้สอย และอาคารของศูนย์การเรียนรู้สรุปได้ ดังนี้

1. **การจัดส่วนอาคาร** ผู้บริหารและครู/อาจารย์ เห็นด้วย กับการแบ่งอาคารศูนย์การเรียนรู้ ออกเป็น 2 ส่วนคือ ศูนย์ส่วนกลางและศูนย์การเรียนรู้ย่อย ร้อยละ 72.22

2. **ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาคารของศูนย์การเรียนรู้** ผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และนักเรียน เกี่ยวกับอาคารของศูนย์การเรียนรู้ ร้อยละ 43.39 เห็นว่าตัวอาคารควรเป็นอาคารเดี่ยว 2 ชั้น ชั้นที่ 1 เป็นที่ตั้งของศูนย์ส่วนกลาง และชั้นที่ 2 เป็นศูนย์การเรียนรู้ย่อย

โดยศูนย์ส่วนกลางจะประกอบไปด้วยพื้นที่ของงาน (ระดับความคิดเห็นสูงสุด 3 อันดับ)

(1) ร้อยละ 57.41 ห้องเผยแพร่ผลงานทัศนศิลป์ (2) ห้องวิทยบริการ(บริการสื่อสิ่งพิมพ์และการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์) และ(3) ร้อยละ 40.74 ห้องประชุม

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าลักษณะอาคารศูนย์การเรียนรู้ควรมีลักษณะอย่างไร

ความคิดเห็น: ลักษณะของอาคาร .....

รูปแบบของอาคาร อาคารทรงไทย อาคารแบบสากล อาคารแบบผสมผสานไทยกับสากล

ข้อเสนอแนะ .....

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรแบ่งพื้นที่การใช้งานอย่างไร และในแต่ละส่วนควรมีหน่วยงานอะไรบ้าง

ความคิดเห็น: แบ่งพื้นที่ออกเป็น ..... ส่วน ได้แก่ .....

งานในส่วนที่ 1 ได้แก่.....

งานในส่วนที่ 2 ได้แก่.....

9. **วิธีการศึกษาด้วยตนเองภายในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับ**

นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมพมหานคร

จากการสำรวจความคิดเห็น ของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับการกำหนดวิธีการเรียนการสอนภายในศูนย์การเรียนรู้สรุปได้ ดังนี้ (คะแนนสูงสุด 3 ระดับ) (1) ร้อยละ 100 การสอนแบบสาธิต (2) ร้อยละ 85.19 การเรียนด้วยตนเองจากการดูการสาธิตและไปฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง และ(3) ร้อยละ 59.26 การมอบหมายงานให้นักเรียนได้ปฏิบัติ

จากการสำรวจความคิดเห็น ของนักเรียน เกี่ยวกับการกำหนดวิธีการเรียนภายในศูนย์การเรียนรู้ สรุปได้ ดังนี้ (คะแนนสูงสุด 3 ระดับ) (1) ร้อยละ 64.44 เรียนโดยการฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเอง (2) ร้อยละ 51.48 การเรียนโดยการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ และ(3) ร้อยละ 43.70 เรียนจากบทเรียนสำเร็จรูป

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้านศิลปะได้แก่วิธีการใด

ความคิดเห็น: .....

ตอนที่ 4 **ความคิดเห็นด้าน การประเมิน** ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมพมหานคร

10. การประเมินผลการเรียนภายในศูนย์การเรียนด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

ข้อมูลพื้นฐาน การประเมินการเรียน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520) กล่าวว่า ผู้เรียนต้องประเมินผลการศึกษาเล่าเรียนอย่างต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งอาจอยู่ที่กระบวนการสอนที่กำหนดให้มีการประเมินตนเองและมีการเก็บคะแนน แต่การประเมินความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความภาคภูมิใจมีความสำคัญที่สุด เพราะจะเป็นพลังใจให้ผู้เรียนสามารถเรียนเองได้อย่างตลอดรอดฝั่ง

จากการสำรวจความคิดเห็น ของนักเรียน เกี่ยวกับผู้ประเมินการเรียนภายในศูนย์การเรียน สรุปได้ ดังนี้ (คะแนนสูงสุด 3 ระดับ) (1) ร้อยละ 57.04 นักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเองก่อนเรียน (2) ร้อยละ 34.07 นักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเองและเพื่อน/กลุ่มเพื่อนประเมินระหว่างเรียน และ(3) ร้อยละ 54.81 นักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเองหลังเรียน

จากการสำรวจความคิดเห็น ของนักเรียน เกี่ยวกับวิธีการประเมินการเรียนภายในศูนย์การเรียน สรุปได้ ดังนี้ (1) ร้อยละ 51.11 การประเมินก่อนเรียนจะประเมินจากผลงาน/รายงาน (2) ร้อยละ 37.78การประเมินระหว่างเรียนจะประเมินจากผลงาน/รายงาน และ(3) ร้อยละ 51.11 การประเมินหลังเรียนจะประเมินจากผลงาน/รายงาน

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรประเมินผลการเรียนในด้านใดบ้าง

ความคิดเห็น: .....

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรใช้วิธีการประเมินผลการเรียนแบบใด

ความคิดเห็น: .....

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรใช้เครื่องมือชนิดใดในการประเมินผลการเรียน

ความคิดเห็น: .....

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรทำการประเมินผลการเรียนในช่วงเวลาใด

ความคิดเห็น: .....

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าผู้ที่ทำหน้าที่ทำการประเมินผลการเรียนของนักเรียนควรเป็นผู้ใด

ความคิดเห็น: .....

ตอนที่ 5 **ความคิดเห็นด้าน การเทียบโอนผลการเรียนรู้** ของศูนย์การเรียนด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

11. การเทียบโอนผลการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

ข้อมูลพื้นฐาน การเทียบโอนผลการเรียนรู้

คณะอนุกรรมการดำเนินการปฏิรูปเทียบโอนผลการศึกษาทุกระดับการศึกษาระบบการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2542) ระบุไว้ว่า การเทียบโอนผลการเรียนรู้ หมายถึง การนำผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นความรู้ ทักษะและประสบการณ์ของบุคคลที่เกิดจากการศึกษาในระบบ นอกเหนือและอรรถศาสตร์ที่สั่งสมไว้ มาประเมินเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา

วิธีการเทียบโอนผลการเรียนรู้

1. พิจารณาจากหลักฐานการศึกษา
2. พิจารณาผลการศึกษา ผลการเรียนรู้ (ทักษะและประสบการณ์)

จากการสำรวจความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียนรู้ สรุปได้ ดังนี้

(1) ร้อยละ 66.67 ด้านทักษะพิสัย (2) ร้อยละ 62.96 ด้านจิตพิสัย และ (3) ร้อยละ 40.74 ด้านพุทธิพิสัย

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรมีการเทียบโอนผลการเรียนรู้หรือไม่และถ้าเห็นด้วยควรเทียบโอนในด้านใดและอย่างไร

ความคิดเห็น: .....

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นด้าน บุคลากร ของศูนย์การเรียนด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

12. บุคลากรของศูนย์การเรียนด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

ข้อมูลพื้นฐาน บุคลากร

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2543) บุคลากร หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและให้บริการทั้งบุคลากรประจำและบุคลากรภายนอกบุคลากรประจำศูนย์การเรียนแบ่งได้ ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์การเรียน ได้แก่ ครูประจำศูนย์การเรียนที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียน

2. วิทยากรเสริม ได้แก่ ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งซึ่งได้รับเชิญมาให้ความรู้แก่ประชาชน กลุ่มเป้าหมาย โดยได้รับค่าตอบแทนเป็นรายชั่วโมง

3. อาสาสมัคร ได้แก่ ผู้ที่สมัครใจมาช่วยเหลือครูประจำศูนย์การเรียนในการจัดกิจกรรมหรือบริการด้านอื่นๆ โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน

จากการสำรวจความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับบุคลากรผู้ให้ความรู้ด้านทัศนศิลป์ สรุปได้

ดังนี้ (คะแนนสูงสุด 3 ระดับ) (1) ร้อยละ 55.56 ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านศิลปะ (2) ร้อยละ 53.70

วิทยากรในท้องถิ่น และ(3) ร้อยละ 50.00 ครู/อาจารย์ผู้สอนทัศนศิลป์ในโรงเรียนของเขตพื้นที่

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าบุคลากรของศูนย์การเรียนควรประกอบไปด้วยบุคคลใดบ้างและมีหน้าที่อย่างไร

- ความคิดเห็น:** 1. บุคลากร.....
 หน้าที่ .....
2. บุคลากร.....
 หน้าที่ .....
3. บุคลากร.....
 หน้าที่ .....
4. บุคลากร.....
 หน้าที่ .....

ตอนที่ 7 **ความคิดเห็นด้าน งบประมาณ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร**

13. งบประมาณของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร

ข้อมูลพื้นฐาน งบประมาณ

จันทนา จันโกและศรีจันทร์ ทองประเสริฐ (2532) กล่าวว่า งบประมาณเงินลงทุน

ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนของโครงการ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ

1. ส่วนที่เป็นต้นทุนสินทรัพย์ถาวรและค่าใช้จ่ายก่อนดำเนินการ
2. ส่วนที่เป็นต้นทุนหมุนเวียน

จากการสำรวจความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู/อาจารย์ เกี่ยวกับรายได้ของศูนย์การเรียนรู้ศิลปะ ดังนี้ (คะแนนสูงสุด 3 ระดับ) (1) ร้อยละ 64.81 เงินสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ (2) ร้อยละ 48.15 รายได้จาก การจำหน่ายผลงานศิลปะ และ(3) ร้อยละ 46.30 เงินงบประมาณแผ่นดิน

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่างบประมาณ ในการจัดตั้งและการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ควรได้จากที่ใด

ความคิดเห็น: .....

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรเก็บเงิน ผู้ใช้บริการหรือไม่และจัดเก็บอย่างไร

ความคิดเห็น: .....

ตอนที่ 8 **ความคิดเห็น ด้านอื่นๆ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร**

14. แหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

ข้อมูลพื้นฐาน แหล่งเรียนรู้

ปรีชา นิพันธ์พิทยา (2525) ได้กล่าวถึงแหล่งเรียนรู้ไว้ 4 ประเภท คือ

1. แหล่งความรู้ทางบุคคล
2. แหล่งความรู้ทางทรัพยากรธรรมชาติ
3. แหล่งความรู้ทางวัฒนธรรม และ
4. แหล่งความรู้ทางสังคม

ลัดดา ศุขปรีดี (2524) ได้แบ่งประเภทของแหล่งเรียนรู้ในชุมชนไว้ ดังนี้ 1. แหล่งความรู้ในโรงเรียน 2. บุคคลที่โรงเรียนเชิญมาเป็นวิทยากร 3. แหล่งความรู้ภายในชุมชนและนอกชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ 4. กิจกรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน

จากการสำรวจความคิดเห็น ของนักเรียน เกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมภายในศูนย์การเรียนรู้สำหรับให้ความรู้สรุปได้ ดังนี้ (คะแนนสูงสุด 3 ระดับ) (1) ร้อยละ 25.93 ห้องอนุรักษ์ผลงานทัศนศิลป์ (2) ร้อยละ 23.70 ห้องนันทนาการ และ(3) ร้อยละ 20.74 ห้องประชุม

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าแหล่งเรียนรู้ภายในศูนย์การเรียนรู้ควรประกอบไปด้วยแหล่งเรียนรู้ใด

ความคิดเห็น: .....

แหล่งเรียนรู้	ส่วนประกอบ
ห้องประชุม	.....
ห้องนันทนาการ	.....
ห้องคอมพิวเตอร์	.....
ห้องอนุรักษ์ผลงานทัศนศิลป์	.....
ห้องให้บริการและ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนศิลป์	.....
ห้องบริการให้คำแนะนำและ ปรึกษาด้านทัศนศิลป์	.....
ห้องวิทยบริการ (บริการสื่อ สิ่งพิมพ์และการสืบค้นข้อมูล ด้านทัศนศิลป์)	....

15. สิ่งอำนวยความสะดวกภายในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าสิ่งอำนวยความสะดวกภายในศูนย์การเรียนรู้ควรประกอบไปด้วยอะไรบ้าง

ความคิดเห็น: .....

16. การประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

ข้อมูลพื้นฐาน การประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้าง
ความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษา
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคม

องค์ประกอบหลักของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา
2. การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา
3. การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรมีการ
ประกันคุณภาพของศูนย์การเรียนรู้หรือไม่และทำอย่างไร

ความคิดเห็น: ควรมี .....

ไม่ควรมี.....

17. การประเมินศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

ข้อคำถาม: ถ้ามีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ท่านคิดว่าควรมีการ
ประเมินศูนย์การเรียนรู้หรือไม่และประเมินอย่างไร

ความคิดเห็น: ควรมี .....

ไม่ควรมี.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร**

**แบบสอบถามการวิจัยรอบที่ 3
กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามเดลฟาย รอบที่ 3 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ทบทวนคำตอบของท่าน และอาจจะเปลี่ยนคำตอบใหม่ในการตอบรอบสุดท้ายนี้ หรือจะยังคงยืนยันคำตอบเดิม
2. จากผลการตอบแบบสอบถามในรอบที่ 2 ผู้วิจัยได้ผลสรุปของการวิจัย และแสดงด้วยสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่มีความหมาย ดังนี้
  - สัญลักษณ์ * หมายถึง ค่ามัธยฐาน (Median) ของน้ำหนักคะแนนแนวโน้มจากคำตอบของผู้เชี่ยวชาญ
  - สัญลักษณ์ หมายถึง ขอบเขตพิสัยระหว่างควอไทล์จากคำตอบของผู้เชี่ยวชาญ
  - สัญลักษณ์ ° หมายถึง คำตอบของท่านเองในรอบที่ 2
3. ถ้าหากท่านต้องการจะเปลี่ยนคำตอบ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงระดับที่ท่านต้องการจะเปลี่ยนแปลงใหม่และหากคำตอบของท่านในครั้งนี้อยู่นอกเขตพิสัยระหว่างควอไทล์ กรุณาเขียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือให้เหตุผลประกอบด้วย

คำถามแต่ละข้อประกอบด้วยประเด็นคำถามและระดับความเป็นไปได้ของคำถาม ซึ่งท่านสามารถเลือกตอบในระดับที่ท่านเห็นด้วย ดังนี้

- ระดับ 5 แสดงว่าท่านเห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 แสดงว่าท่านเห็นด้วยในระดับมาก
- ระดับ 3 แสดงว่าท่านเห็นด้วยในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 แสดงว่าท่านเห็นด้วยในระดับน้อย
- ระดับ 1 แสดงว่าท่านเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำตอบของผู้เชี่ยวชาญ (โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหน้าข้อความต่อไปนี้)

- ยืนยันคำตอบเดิมทุกข้อ
- เปลี่ยนแปลงคำตอบบางข้อ

ลงชื่อ .....

(ผู้เชี่ยวชาญ)

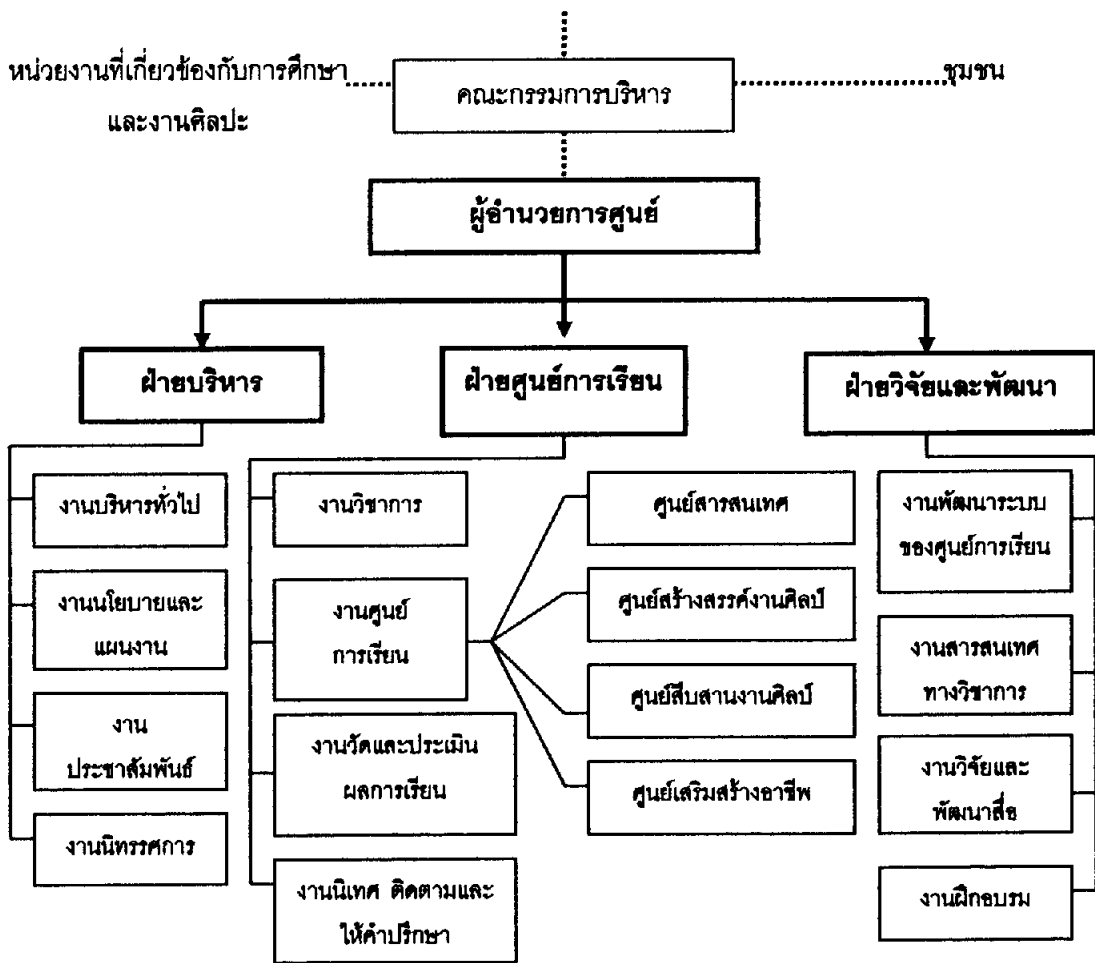
ประเด็นคำถาม		ระดับความคิดเห็น					เหตุผล
		5	4	3	2	1	
1.	ปรัชญา ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้านศิลปะควรเป็นอย่างไร						....
	1.1 ส่งเสริมความรู้และทักษะด้านทัศนศิลป์เพื่อสร้างสุนทรียภาพพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการเรียนรู้ตามศักยภาพ						....
	1.2 แหล่งค้นคว้าและสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ พร้อมใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีความสุข.....						....
	1.3 เป็นศูนย์การเรียนรู้ สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์สำหรับเยาวชนไทยสู่สากล.....						....
2.	ปณิธาน ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้านศิลปะควรเป็นอย่างไร						....
	2.1 มุ่งศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เชิดชูคุณค่าทัศนศิลป์ สร้างสรรค์ทักษะเพื่อพัฒนาตนและสังคม.....						....
	2.2 พัฒนาการเรียนรู้ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม.....						....
	2.3 มุ่งให้การศึกษาและพัฒนาทักษะความสามารถด้านทัศนศิลป์.....						....
3.	เป้าหมายด้านวิชาการ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้านศิลปะ						....
	3.1 เป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้ด้านศิลปะทั้งในด้านวิชาการและการฝึกทักษะปฏิบัติ เผยแพร่ และจัดแสดงผลงานทางด้านทัศนศิลป์ เป็นหน่วยงานประสานความร่วมมือในการติดต่อผู้เชี่ยวชาญ ศิลปิน หรือผู้รู้ด้านศิลปะในการมาให้ความรู้ ให้คำแนะนำแก่นักเรียน.....						....
	3.2 เป็นแหล่งจัดการเรียนรู้ด้านทัศนศิลป์ให้กับนักเรียน สร้างเสริมทักษะและรวบรวมวิทยากรในการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสม.....						....
4.	เป้าหมายด้านการเปิดให้บริการ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้านศิลปะ ควรเป็นอย่างไร						....
	4.1 เปิดทุกวันตั้งแต่ 8.00 น. - 22.00 น.....						....
	4.2 เปิดในช่วงเวลา 14.00 น.-20.00 น. ของวันจันทร์-วันศุกร์ และเวลา 9.00 น.-20.00 น. ของวันเสาร์-อาทิตย์.....						....

ประเด็นคำถาม	ระดับความ คิดเห็น					เหตุผล
	5	4	3	2	1	
	5. เป้าหมายด้านกลุ่มผู้ขอรับบริการ ของศูนย์การเรียนรู้ ด้วยตนเองด้านศิลปะ ควรเป็นอย่างไร 5.1 กลุ่มเยาวชนที่เป็นนักเรียนมัธยม ครู/อาจารย์ นักค้นคว้า..... 5.2 ครูอาจารย์ นักค้นคว้า..... 5.3 บุคคลทั่วไป นักท่องเที่ยว					
6. วัตถุประสงค์ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้านศิลปะ ควรเป็นอย่างไร 6.1 เพื่อสนับสนุนการศึกษา ส่งเสริมทักษะความชำนาญ และประสบการณ์ด้านทัศนศิลป์..... 6.2 เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการเรียนทัศนศิลป์..... 6.3 เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการและผลงานศิลปะ ให้กับชุมชนและบุคคลที่สนใจ.....						....
7. นโยบายด้านวิชาการ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้าน ศิลปะควรเป็นอย่างไร 7.1 เป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมด้านทัศนศิลป์สาขา ทัศนศิลป์ที่รวบรวมกิจกรรมการศึกษาค้นคว้าและ การ ฝึกทักษะด้วยตนเอง..... 7.2 เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทัศนศิลป์ อย่างเป็นระบบและได้มาตรฐาน..... 7.3 มีการจัดกิจกรรมและระบบการเรียนรู้โดยใช้สื่อและ เทคโนโลยีที่ทันสมัย.....						....
8. นโยบายด้านเทคนิค ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้าน ศิลปะควรเป็นอย่างไร 8.1 เป็นศูนย์กลางในการผลิตสื่อการเรียนการสอนด้าน ทัศนศิลป์และจัดแสดงผลงานทัศนศิลป์..... 8.2 เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่เน้นการผลิตและพัฒนาสื่อ- เทคโนโลยีที่ทันสมัย..... 8.3 พัฒนาระบบการใช้สื่อเทคโนโลยีให้มีความ ทันสมัย						....

ประเด็นคำถาม	ระดับความ คิดเห็น					เหตุผล
	5	4	3	2	1	
	9. นโยบายด้านการบริหาร ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านศิลปะ ควรเป็นอย่างไร 9.1 เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมความรู้ ให้บริการและ เผยแพร่ผลงานศิลปะในสาขาทัศนศิลป์..... 9.2 เป็นศูนย์กลางในการบริหารที่เน้นการให้บริการและ ส่งเสริมการเรียนรู้.....					
10. หน้าที่ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้านศิลปะควรเป็น อย่างไร 10.1 จัดหาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองให้กับผู้เรียน..... 10.2 จัดหาวัสดุอุปกรณ์ สำหรับการสร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์ให้สัมพันธ์กับหลักสูตรและความต้องการของ ผู้เรียนอย่างเหมาะสม..... 10.3 ผลิต จัดหาและพัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านทัศนศิลป์..... 10.4 ให้บริการยืมสื่ออุปกรณ์ทางการศึกษา จัดทำ สำเนาแนะนำ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับทัศนศิลป์..... 10.5 จัดแหล่งเรียนรู้ ติดต่อประสานงานกับบุคคล ชุมชน เพื่อพัฒนาและเผยแพร่ผลงานศิลปะ.....						....
11. นอกจากนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาแล้ว ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้านศิลปะควรให้บริการกับ บุคคลใดอีกบ้าง 11.1 นักเรียน นักศึกษาทั่วไป..... 11.2 นักเรียน ครู/อาจารย์ คณะบุคคล และนักท่องเที่ยว						....
12. คณะกรรมการบริหาร ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองควร ประกอบไปด้วยบุคคลใดบ้าง 12.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู/อาจารย์ นักวิชาการ นักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และผู้แทนชุมชน..... 12.2 นักบริหาร ครู/อาจารย์ นักวิชาการ และผู้แทน ชุมชน						....

ประเด็นคำถาม	ระดับความ คิดเห็น					เหตุผล
	5	4	3	2	1	
	12.3 นักวิชาการ นักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาและ ผู้แทนชุมชน.....					
13. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับแบบจำลอง โครงสร้าง การบริหารของศูนย์การเรียนรู้ ข้างล่างนี้						....

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร เขต 1

ข้อเสนอแนะ .....

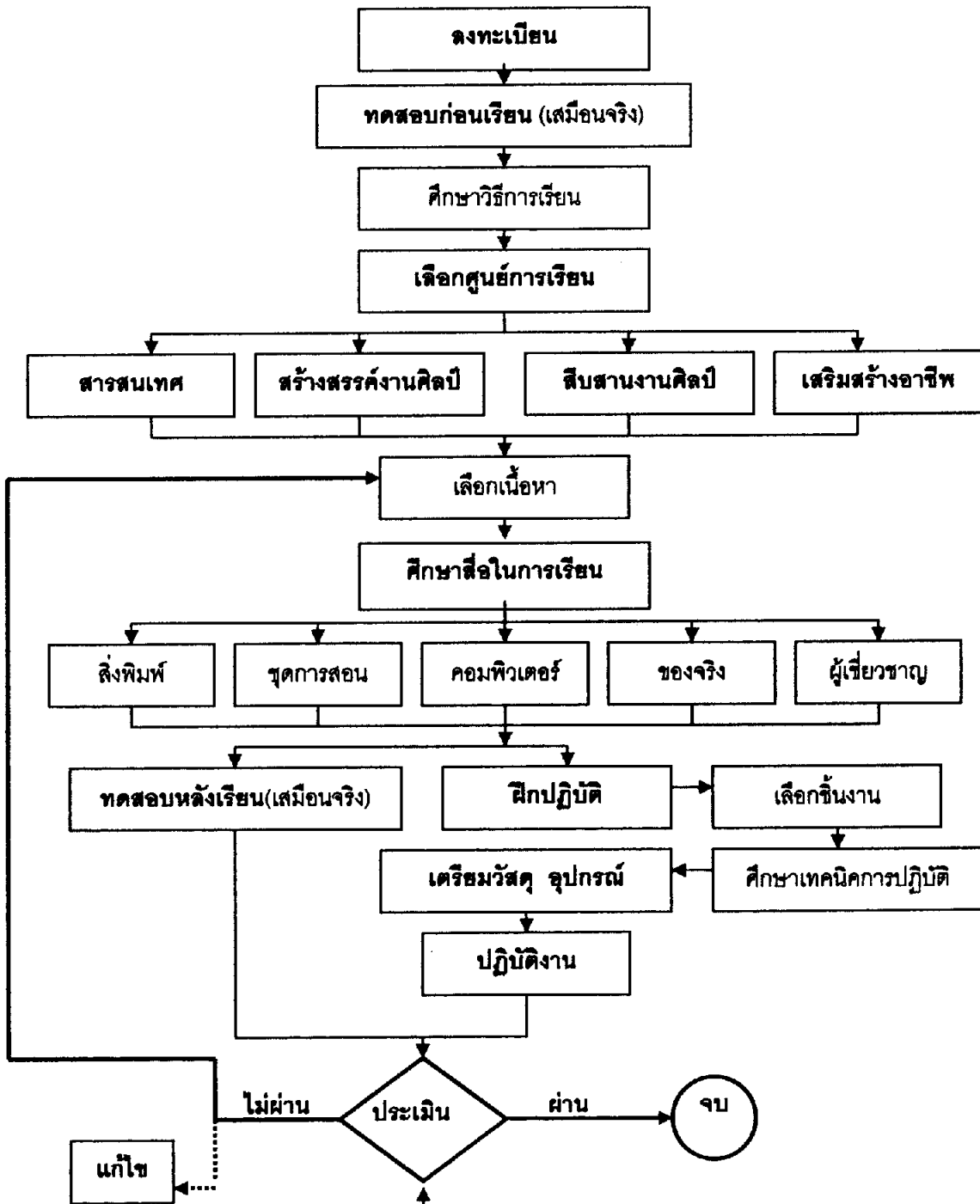
.....

.....

.....

.....

ประเด็นคำถาม		ระดับความคิดเห็น					เหตุผล
		5	4	3	2	1	
14.	ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับ โครงสร้างแบบจำลอง ขั้นตอนการเข้าใช้บริการของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้านศิลปะ ข้างล่างนี้.....						....

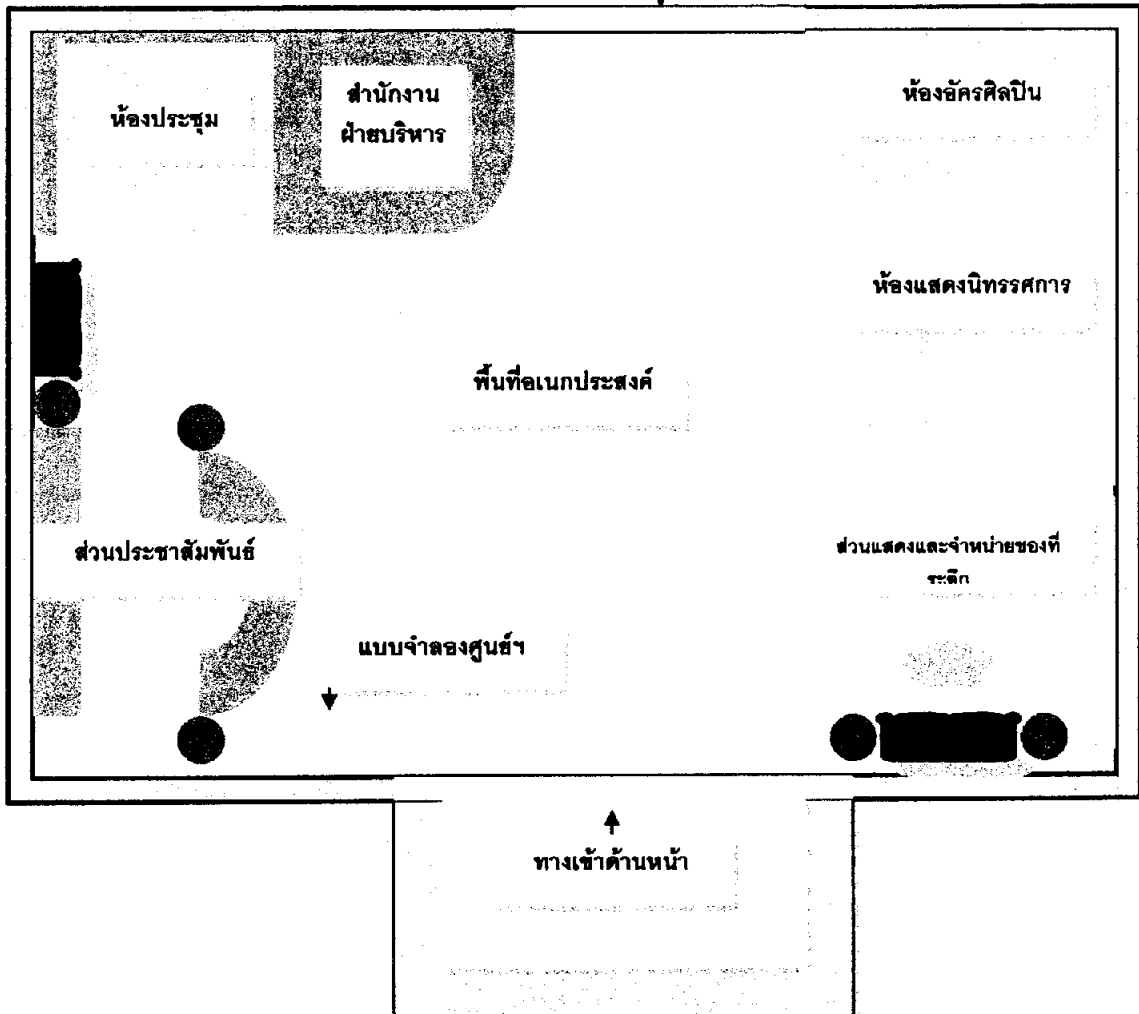
(หากนักเรียนต้องการนำผลการเรียนรู้อัปโหลดหรือไปประกาศจะต้องผ่านการประเมินผล)

ข้อเสนอแนะ .....

ประเด็นคำถาม		ระดับความคิดเห็น					เหตุผล
		5	4	3	2	1	
15.	คณะกรรมการบริหาร ของศูนย์การเรียนรู้ควรมีวาระในการดำรงตำแหน่งครั้งละกี่ปี						.....
	15.1 2 ปี.....						.....
	15.2 4 ปี.....						.....
16.	ผู้บริหารสูงสุด ของศูนย์การเรียนรู้ควรเรียกอย่างไร						.....
	16.1 หัวหน้าศูนย์การเรียนรู้.....						.....
	16.2 ผู้อำนวยการศูนย์การเรียนรู้.....						.....
17.	ประธานศูนย์การเรียนรู้ ควรปฏิบัติงานและผ่านการประเมิน จำนวนกี่ชั้นในแต่ละศูนย์การเรียนรู้จึงจะถือว่าจบจากศูนย์ฯ						.....
	17.1 ควรปฏิบัติงานและให้ผ่านการประเมินเพียง 1 ชั้นงาน/ศูนย์การเรียนรู้.....						.....
	17.2 ควรปฏิบัติงาน 3 ชั้นและให้ผ่านการประเมินอย่างน้อย 2 ชั้นงาน/ศูนย์การเรียนรู้.....						.....
18.	ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับ โครงร่างผังการจัดพื้นที่ใช้สอย ภายในอาคาร ชั้นที่ 1 ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านศิลปะ ช้างล่างนี้..... (หากต้องการแก้ไขให้เขียนลงในโครงสร้างได้เลย)						.....
							.....
							.....

โครงสร้างแผนผังชั้นที่ 1

ประตูด้านหลังและทางขึ้นชั้น 2

ข้อเสนอแนะ .....

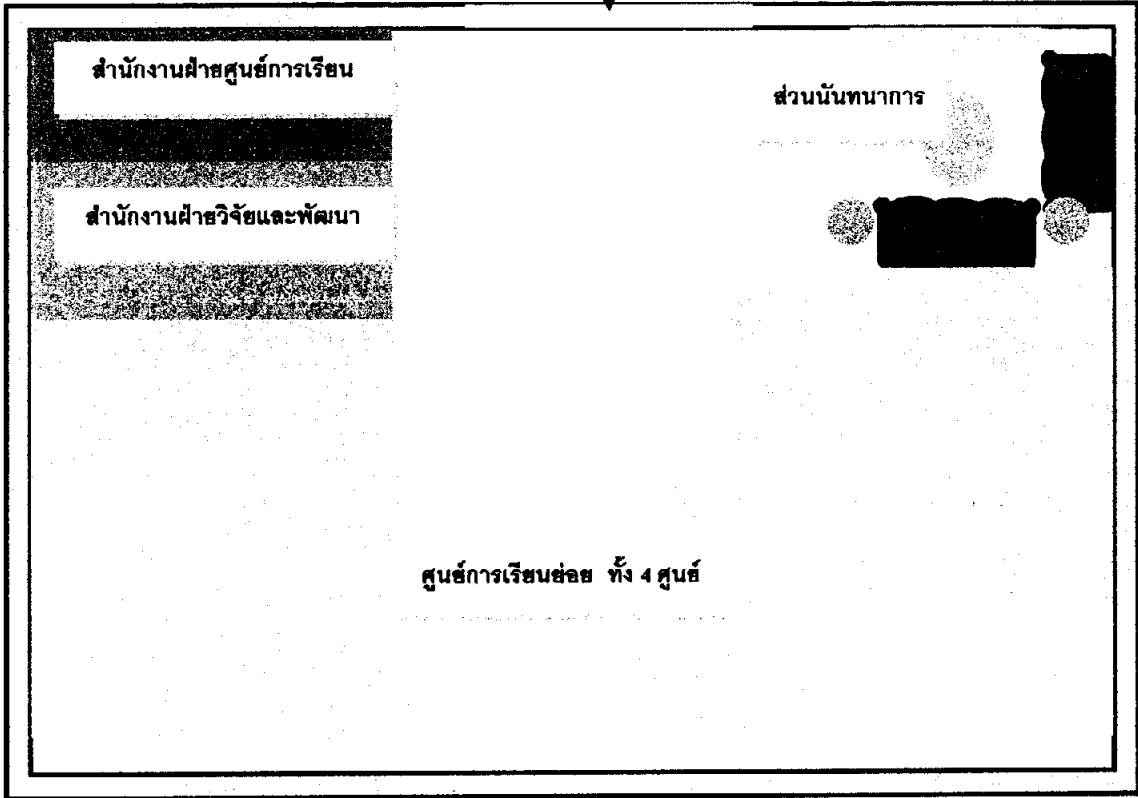
.....

.....

ประเด็นคำถาม		ระดับความคิดเห็น					เหตุผล
		5	4	3	2	1	
19.	ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับ โครงสร้างผังการจัดพื้นที่ ให้สอย ภายในอาคาร ชั้นที่ 2 ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านศิลปะ ในหน้าถัดไป..... (หากต้องการแก้ไขให้เขียนลงในโครงสร้างได้เลย)						....

โครงร่างแผนผังชั้นที่ 2

ทางขึ้น

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น					เหตุผล
	5	4	3	2	1	
20. สิ่งอำนวยความสะดวก ภายในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองด้านศิลปะ ควรประกอบไปด้วยสิ่งใดบ้าง						....
20.1 มีวัสดุอุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติงานให้ผู้เรียนได้ใช้หรือยืมใช้ภายในศูนย์การเรียนรู้ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย.....						.....
20.2 มีตู้สำหรับเก็บผลงานของผู้เรียนที่ยังปฏิบัติงานไม่เสร็จเป็นรายบุคคล.....						....

ภาคผนวก ง.

ตัวอย่าง แบบประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงาน

แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

**แบบประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงาน
แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร**

โปรดพิจารณาแบบประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงานวิจัย เรื่อง แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ที่แนบมา พร้อมนี้ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ทรงคุณวุฒิที่ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของต้นแบบชิ้นงานว่าประเด็นในแต่ละข้อนั้นมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่องว่างแสดงระดับความคิดเห็น ดังนี้

5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ เหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ เหมาะสมมาก

3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ เหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ เหมาะสมน้อย

1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ เหมาะสมน้อยที่สุด

ในการประเมินผลครั้งนี้ผลจากความคิดเห็นจะนำไปปรับปรุงและพัฒนาต้นแบบชิ้นงานศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมยิ่งขึ้น

**แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตพื้นที่การกรุงเทพมหานคร**

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ทรงคุณวุฒิที่ตอบแบบสอบถาม

1. ชื่อผู้ประเมิน.....
2. ตำแหน่งในปัจจุบัน.....
3. วัน/ เดือน/ ปี ที่ประเมิน.....

ตอนที่ 2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของต้นแบบชิ้นงาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงระดับที่เห็นด้วย และเขียนแสดงความคิดเห็นตามความเหมาะสม

ที่	ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ตอนที่ 1 บทนำ					
	1.1 หลักการและเหตุผล.....	.....	.....	.....	.....	.....
	1.2 วัตถุประสงค์.....	.....	.....	.....	.....	.....
	1.3 สาระสรุป.....	.....	.....	.....	.....	.....
	1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	.....	.....	.....	.....	.....
	1.5 ผลการวิเคราะห์ระบบการเรียนการสอนที่ศนศิลป์ในปัจจุบัน	.....	.....	.....	.....	.....
	ข้อเสนอแนะ					
2	ตอนที่ 2 รายละเอียดแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร					
	2.1 ปรัชญา ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ข้อเสนอแนะ					
	2.2 ปณิธาน ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ	.....	.....	.....	.....	.....
	ข้อเสนอแนะ					
	.....					

ท.	ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	2.3 เป้าหมาย ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ					
	2.3.1 เป้าหมายด้านการให้บริการ					
	1) เวลาการเปิดให้บริการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
	2) กลุ่มผู้ขอรับบริการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ข้อเสนอแนะ					
	2.3.2 เป้าหมายด้านระยะเวลาดำเนินการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ข้อเสนอแนะ					
	2.4 วัตถุประสงค์ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ	.....	.....	.....	.....	.....
	ข้อเสนอแนะ					
	2.5 นโยบาย ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ	.....	.....	.....	.....	.....
	ข้อเสนอแนะ					
	2.6 หน้าที่ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ	.....	.....	.....	.....	.....
	ข้อเสนอแนะ					
	2.7 โครงสร้างการจัดหน่วยงานของศูนย์การเรียนรู้ ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ					
	2.7.1 ฝ่ายบริหาร.....	.....	.....	.....	.....	.....
	2.7.2 ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้.....	.....	.....	.....	.....	.....
	2.7.3 ฝ่ายจัดระบบและวิจัย.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ข้อเสนอแนะ					
	2.8 โครงสร้างการจัดศูนย์การเรียนรู้ย่อยของศูนย์การเรียนรู้ ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ					
	2.8.1 ศูนย์สารสนเทศทัศนศิลป์.....	.....	.....	.....	.....	.....
	2.8.2 ศูนย์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์.....	.....	.....	.....	.....	.....
	2.8.3 ศูนย์สืบสานงานทัศนศิลป์.....	.....	.....	.....	.....	.....
	2.8.4 ศูนย์เสริมสร้างอาชีพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ข้อเสนอแนะ.....					
	.....					

ที่	ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	2.9 บุคลากร ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ข้อเสนอแนะ.....					
	2.10 โครงสร้างพื้นฐาน ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ข้อเสนอแนะ.....					
	2.11 การจัดพื้นที่ภายในอาคาร ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ					
	2.11.1 ชั้น 1.....	.....	.....	.....	.....	.....
	2.11.2 ชั้น 2.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ข้อเสนอแนะ.....					
	2.12 เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก ของศูนย์การเรียนรู้ ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ข้อเสนอแนะ					
	2.13 งบประมาณ ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ	.....	.....	.....	.....	.....
	ข้อเสนอแนะ					
3	ตอนที่ 3 การนำแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เขตพื้นที่การ ศึกษากรุงเทพมหานคร ไปใช้					
	3.1 เงื่อนไขการนำไปใช้.....	.....	.....	.....	.....	.....
	3.2 มาตรการและการนำไปใช้.....	.....	.....	.....	.....	.....
	3.3 การประเมินผล.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ข้อเสนอแนะ.....					
4	ตอนที่ 4 รายละเอียดแผนผังศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร					
	4.1 สถานที่ดำเนินการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
	4.2 ลักษณะอาคารสถานที่.....	.....	.....	.....	.....	.....
	4.3 สภาพพื้นที่และประโยชน์การใช้งาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
	4.4 เส้นทางสัญจรภายในอาคาร.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ข้อเสนอแนะ.....					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

สรุปโดยรวม แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ

- เหมาะสมระดับมาก
- เหมาะสมระดับปานกลาง
- เหมาะสมระดับน้อย
- ควรปรับปรุง

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน
(.....)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวศิริวัฒน์ นารีเลิศ
วัน/เดือน/ปี	30 ตุลาคม 2511
สถานที่เกิด	จังหวัด นครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต เอกออกแบบศิลปะประยุกต์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
สถานที่ทำงาน	กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนสตรีวิทยา
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะชำนาญการ